

REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH
WE WROCŁAWIU

PLAN URZĄDZENIA LASU
DLA NADLEŚNICTWA WĘGLINIEC

na okres od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2024 r.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA
PROJEKTU PLANU URZĄDZENIA LASU NA ŚRODOWISKO

OPRACOWANO W BIURZE URZĄDZANIA LASU I GEODEZJI LEŚNEJ
ODDZIAŁ W BRZEGU

Prognozę opracowała:

.....
dr Anna Wójcicka-Rosińska

Sprawdził:
Zastępca Dyrektora Oddziału

.....
mgr inż. Marek Matyjaszczyk

sekretariat@brzeg.buligl.pl
www.brzeg.buligl.pl

Akceptuje:
Dyrektor Oddziału

.....
mgr inż. Janusz Bańkowski

BRZEG 2015

Klimat: dr Dariusz Rosiński

Współpraca: mgr inż. Urszula Franczak, mgr inż. Katarzyna Drozd

SPIS TREŚCI

I.	WSTĘP	9
II.	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	10
III.	WYKAZ STOSOWANYCH SKRÓTÓW I POJĘĆ.....	17
IV.	INFORMACJE OGÓLNE	24
	IV.1. Położenie nadleśnictwa	24
	IV.2. Podstawa formalno-prawna prognozy	25
	IV.2.1. Akty prawa krajowego.....	25
	IV.2.2. Akty prawa wspólnotowego.....	26
	IV.2.3. Akty porozumień międzynarodowych.....	27
	IV.3. Zakres prognozy.....	27
	IV.4. Zawartość projektu planu urządzenia lasu	29
	IV.5. Główne cele projektu planu urządzenia lasu.....	34
	IV.6. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy.....	35
	IV.6.1. Metodyka przypisania wskazań gospodarczych do przedmiotów ochrony	35
	IV.6.2. Kryteria i sposób oceny wpływu realizacji zapisów projektu Planu Urządzenia Lasu na środowisko.....	36
	IV.6.3. Źródła informacji na temat chronionych i cennych gatunków roślin i zwierząt	37
	IV.6.4. Źródła informacji na temat granic obszarów Natura 2000	38
	IV.7. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu pul oraz częstotliwość jej przeprowadzania	38
	IV.8. Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu projektu pul.....	39
	IV.9. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektu pul	39
	IV.10. Powiązania projektu Planu Urządzenia Lasu z innymi dokumentami, w tym z dokumentami, dla których zostały przeprowadzone strategiczne oceny oddziaływania na środowisko	42
V.	OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA	44
	V.1. Istniejący stan środowiska w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa.....	44
	V.1.1. Różnorodność biologiczna.....	44
	V.1.2. Ludzie	45
	V.1.3. Zwierzęta	45
	V.1.4. Rośliny i grzyby	66
	V.1.5. Wody	70
	V.1.6. Klimat	71
	V.1.7. Powietrze.....	71
	V.1.8. Powierzchnia ziemi.....	71
	V.1.9. Krajobraz	72
	V.1.10. Zasoby naturalne	72
	V.1.11. Zabytki i dobra materialne	78
	V.1.12. Wykaz form ochrony przyrody występujących na obszarach objętych postanowieniami projektu pul	79
	V.1.12.1. Rezerваты przyrody.....	79
	V.1.12.2. Obszary Natura 2000.....	80
	V.1.12.3. Pomniki przyrody.....	101
	V.2. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu pul. 104	
	V.3. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji planu.....	105

V.4.	Istniejący stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.....	106
V.4.1.	Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem negatywnym.....	106
V.4.2.	Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem pozytywnym.....	106
VI.	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE PROJEKTU PUL NA ŚRODOWISKO I OBSZARY NATURA 2000	107
VI.1.	Wpływ zapisów projektu pul wyznaczających ramy dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.....	107
VI.2.	Przewidywane oddziaływanie projektu pul na cele i przedmioty ochrony oraz integralność obszarów Natura 2000	107
VI.2.1.	Analiza wpływu zapisów pul na strukturę gatunkową drzewostanów na siedliskach przyrodniczych w obszarach mających znaczenie dla Wspólnoty	107
VI.2.2.	Analiza wpływu wskazań gospodarczych projektu pul na siedliska przyrodnicze w obszarach mających znaczenie dla Wspólnoty.....	108
VI.2.2.1.	OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050.....	108
VI.2.2.2.	OZW Uroczyska Borów Dolnośląskich PLH020072.....	117
VI.2.3.	Prognoza oddziaływania projektu pul na gatunki zwierząt (przedmioty ochrony w obszarach mających znaczenie dla wspólnoty)	126
VI.2.4.	Analiza wpływu wskazań gospodarczych projektu pul na siedliska gatunków stanowiących przedmioty obszarów specjalnej ochrony.....	135
VI.3.	Wpływ ustaleń projektu pul na inne formy ochrony przyrody.....	142
VI.4.	Przewidywane oddziaływanie projektu pul na środowisko.....	142
VI.4.1.	Oddziaływanie na różnorodność biologiczną.....	142
VI.4.2.	Oddziaływanie na ludzi.....	145
VI.4.3.	Oddziaływanie na wodę	145
VI.4.4.	Oddziaływanie na powietrze	145
VI.4.5.	Oddziaływanie na powierzchnię ziemi	145
VI.4.6.	Oddziaływanie na krajobraz	146
VI.4.7.	Oddziaływanie na znane stanowiska chronionych gatunków roślin i grzybów	147
VI.4.8.	Oddziaływanie na siedliska chronionych zwierząt	159
VI.4.9.	Oddziaływanie na klimat	177
VI.4.10.	Oddziaływanie na zasoby naturalne.....	177
VI.4.11.	Oddziaływanie na zabytki i dobra kultury materialnej.....	178
VI.4.12.	Zestawienie zbiorcze wpływu projektu planu urządzenia lasu na środowisko	180
VII.	ROZWIĄZANIA I WNIOSKI DO PROJEKTU PUL	181
VII.1.	Przewidywane rozwiązania mające na celu ograniczanie negatywnych oddziaływań projektu pul na środowisko.....	181
VII.2.	Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zastosowanych w projekcie pul	185
VII.3.	Trudności napotkane podczas sporządzania Prognozy	187
VII.4.	Wnioski końcowe.....	187
VIII.	LITERATURA	189

SPIS TABEL

Tabela 1.	Przedstawienie stopnia szczegółowości zapisów projektu pul dla Nadleśnictwa Węglińiec.....	32
Tabela 2.	Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa na 1. rok obowiązywania pul i zadań wynikających z projektu pul dla Nadleśnictwa Węglińiec.....	32
Tabela 3.	Zestawienie powierzchni zaplanowanych zadań gospodarczych dla Nadleśnictwa Węglińiec.....	33
Tabela 4.	Wykaz powierzchni i procentowego udziału w poszczególnych obszarach siedliskowych Natura 2000 chronionych typów siedlisk przyrodniczych odnotowanych na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec	44
Tabela 5.	Wykaz chronionych i/lub zagrożonych oraz cennych gatunków zwierząt związanych z siedliskami leśnymi i przejściowymi występujących na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec	47
Tabela 6.	Wykaz chronionych i/lub zagrożonych gatunków roślin występujących na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec.....	67
Tabela 7.	Wykaz chronionych i/lub zagrożonych gatunków porostów stwierdzonych na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec.....	69
Tabela 8.	Zestawienie powierzchni wg zgodności składu gatunkowego drzewostanów z siedliskiem.....	74
Tabela 9.	Zestawienie powierzchni (ha) i miąższości (m ³) drzewostanów wg grup wiekowych i struktury w Nadleśnictwie Węglińiec.....	76
Tabela 10.	Wykaz obiektów kultury materialnej zlokalizowanych na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec	78
Tabela 11.	Wykaz gruntów w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec leżących w całości w zasięgu granic OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050 (granica obszaru wg decyzji wykonawczej Komisji z dnia 7 listopada 2013, nr 2013/741/EU).....	81
Tabela 12.	Siedliska przyrodnicze wymienione w załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory w zasięgu OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050 (wg Standardowego Formularza Danych z 04.2014 oraz dokumentacji planu zadań ochronnych dla OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050).....	82
Tabela 13.	Gatunki objęte art. 4 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa i gatunki wymienione w załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory w zasięgu OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050 (wg Standardowego Formularza Danych z 04.2014 oraz dokumentacji planu zadań ochronnych dla OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050)	84
Tabela 14.	Wykaz gruntów w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec leżących w całości w zasięgu granic OZW Uroczyska Borów Dolnośląskich PLH020072 (granica obszaru wg decyzji wykonawczej Komisji z dnia 7 listopada 2013, nr 2013/741/EU)	88
Tabela 15.	Wykaz gruntów w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec leżących częściowo w zasięgu granic OZW Uroczyska Borów Dolnośląskich PLH020072 (granica obszaru wg decyzji wykonawczej Komisji z dnia 7 listopada 2013, nr 2013/741/EU)	89
Tabela 16.	Siedliska przyrodnicze wymienione w załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory w zasięgu OZW Uroczyska Borów Dolnośląskich PLH020072 (wg Standardowego Formularza Danych z 04.2014).....	89

Tabela 17.	Gatunki objęte art. 4 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa i gatunki wymienione w załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory w zasięgu OZW Uroczyska Borów Dolnośląskich PLH020072 (wg Standardowego Formularza Danych z 04.2014) 91	91
Tabela 18.	Wykaz gruntów w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec leżących w całości w zasięgu granic OSO Bory Dolnośląskie PLB020005 (granica ostoi wg rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. Dz.U. 2011 nr 25 poz. 133 z późn. zm.) 97	97
Tabela 19.	Wykaz gruntów w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec leżących w części w zasięgu granic OSO Bory Dolnośląskie PLB020005 (granica ostoi wg rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. Dz.U. 2011 nr 25 poz. 133 z późn. zm.) 98	98
Tabela 20.	Gatunki objęte art. 4 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa oraz wymienione w załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory występujące w zasięgu OSO Bory Dolnośląskie PLB020005 (źródło: Standardowy Formularz Danych z 04.2014 oraz dokumentacja planu zadań ochronnych) 99	99
Tabela 21.	Wykaz pomników przyrody na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec (wg rejestru pomników przyrody RDOŚ Wrocław z dnia 4.03.2014) 101	101
Tabela 22.	Zestawienie ustalonych typów drzewostanu i składów odnowieniowych upraw dla leśnych siedlisk przyrodniczych (wskazanych jako przedmioty ochrony) ze składami naturalnych typów lasu w obszarach Natura 2000 OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050 i OZW Uroczyska Borów Dolnośląskich PLH020072 108	108
Tabela 23.	Planowane wskazania gospodarcze na powierzchniach z siedliskami przyrodniczymi stanowiącymi przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050 109	109
Tabela 24.	Powierzchniowa tabela klas wieku wg leśnych siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050 wg stanu na 1 stycznia 2015 r. (ha) i na koniec obowiązywania planu (ha) 115	115
Tabela 25.	Planowane wskazania gospodarcze na powierzchniach z siedliskami przyrodniczymi stanowiącymi przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 OZW Uroczyska Borów Dolnośląskich PLH020072 118	118
Tabela 26.	Powierzchniowa tabela klas wieku wg leśnych siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 OZW Uroczyska Borów Dolnośląskich PLH020072 wg stanu na 1 stycznia 2015 r. (ha) i na koniec obowiązywania planu (ha) 125	125
Tabela 27.	Planowane wskazania gospodarcze na powierzchniach, na których zinwentaryzowano gatunki zwierząt stanowiące przedmioty ochrony ostoi siedliskowych z oceną ogólną A, B lub C 126	126
Tabela 28.	Planowane wskazania gospodarcze na siedliskach gatunków ptaków stanowiących przedmioty ochrony OSO Bory Dolnośląskie PLB020005 136	136
Tabela 29.	Zestawienie chronionych i zagrożonych gatunków roślin i grzybów oraz przewidywany na nie wpływ zapisów projektu pul dla Nadleśnictwa Węglińiec 147	147
Tabela 30.	Zestawienie zapisów projektu pul w strefach ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania gatunków na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec 164	164
Tabela 31.	Zestawienie chronionych i zagrożonych gatunków zwierząt oraz przewidywany na nie wpływ zapisów projektu pul dla Nadleśnictwa Węglińiec 166	166

Tabela 32.	Prognoza stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego dla Nadleśnictwa Węgliniec	177
Tabela 33.	Wskaźniki stanu zasobów drzewnych Nadleśnictwa Węgliniec - stan obecny i prognoza na koniec obowiązywania planu	178
Tabela 34.	Zestawienie zapisów projektu pul dla Nadleśnictwa Węgliniec dla powierzchni leśnych z zabytkowymi dobrami kultury	178
Tabela 35.	Macierz przewidywanego oddziaływania projektu pul na środowisko w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Węgliniec	180
Tabela 36.	Przewidywane negatywne oddziaływanie zapisów projektu pul i proponowane w <i>Prognozie</i> rozwiązania minimalizujące ten wpływ	181

SPIS RYCIN

Rycina. 1.	Struktura powierzchni gatunków rzeczywistych Nadleśnictwie Węgliniec.....	73
Rycina. 2.	Struktura powierzchni gatunków panujących w Nadleśnictwie Węgliniec.....	74
Rycina. 3.	Struktura klas wieku drzewostanów w Nadleśnictwie Węgliniec	78
Rycina. 4.	Struktura powierzchni gatunków panujących w OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050	86
Rycina. 5.	Struktura powierzchni gatunków rzeczywistych w OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050	86
Rycina. 6.	Struktura klas wieku drzewostanów w OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050.....	87
Rycina. 7.	Struktura powierzchni gatunków panujących w OZW Uroczyska Borów Dolnośląskich PLH020072	94
Rycina. 8.	Struktura powierzchni gatunków rzeczywistych w OZW Uroczyska Borów Dolnośląskich PLH020072	94
Rycina. 9.	Struktura klas wieku drzewostanów w OZW Uroczyska Borów Dolnośląskich PLH020072	96
Rycina. 10.	Planowane wskazania gospodarcze na powierzchniach z siedliskami przyrodniczymi stanowiącymi przedmioty ochrony OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050.	115
Rycina. 11.	Planowane wskazania gospodarcze na powierzchniach z siedliskami przyrodniczymi stanowiącymi przedmioty ochrony OZW Uroczyska Borów Dolnośląskich PLH020072.....	125
Rycina. 12.	Planowane wskazania gospodarcze na powierzchniach z siedliskami przyrodniczymi poza obszarami Natura 2000.....	144

I. WSTĘP

Konieczność opracowania dla projektu planu urządzenia lasu prognozy oddziaływania na środowisko wynika bezpośrednio z art. 46 p. 3) ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*. Artykuł ten nakłada na organy opracowujące projekty planów obowiązek przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków ich realizacji. Celem sporządzenia prognozy oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko jest:

- określenie wpływu zaprojektowanych w projekcie planu działań na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000;
- ocena stopnia uwzględnienia potrzeb ochrony przyrody w projekcie planu urządzenia lasu;
- przewidzenie ewentualnych skutków realizacji planu urządzenia lasu i ich oceny pod względem ochrony przyrody, jak i gospodarki leśnej;
- przedstawienie rozwiązań mających na celu zminimalizowanie potencjalnie negatywnego oddziaływania zapisów planu na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000, ich integralność oraz pozostałe komponenty przyrodnicze.

Gdziekolwiek w tekście niniejszego opracowania jest mowa o „projekcie planu”, „projekcie pul” lub „projekcie planu urządzenia” dotyczy to projektu planu urządzenia lasu (pul) dla Nadleśnictwa Węglińiec na lata 2015-2024. Tam, gdzie mowa jest o „Prognozie” dotyczy to prognozy oddziaływania na środowisko projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Węglińiec na lata 2015-2024.

II. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Podstawą do sporządzenia *Prognozy* jest umowa zawarta pomiędzy Biurem Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu a Regionalną Dyрекcją Lasów Państwowych we Wrocławiu na sporządzenie prognozy oddziaływania projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Węglińiec na środowisko. Natomiast podstawą prawną zakresu i stopnia szczegółowości *Prognozy* są zapisy art. 51 i 52 Ustawy z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity - Dz.U. 2013 poz. 1235 z późn. zm.), a także uzgodnienia pomiędzy Regionalnym Dyrektorem Lasów Państwowych we Wrocławiu a Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska we Wrocławiu (pismo WPN.411.4.2012.PS z dnia 31 sierpnia 2012 roku) oraz uzgodnienia pomiędzy Regionalnym Dyrektorem Lasów Państwowych we Wrocławiu a Dolnośląskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym we Wrocławiu zawarte w piśmie ZNS.9011.1180.2012.DG z dnia 7 sierpnia 2012 roku.

Głównym celem opracowanej *Prognozy* było przeprowadzenie analizy zapisów projektu planu urządzenia lasu w odniesieniu do ich wpływu na środowisko przyrodnicze. W trakcie analiz badano czy zapisy w odpowiedni sposób gwarantują bezpieczeństwo środowiska przyrodniczego, tj. czy wystarczająco przewidują zapobieganie potencjalnym szkodom w środowisku, a przede wszystkim znacząco negatywnym oddziaływaniom i czy sprzyjają trwałemu zachowaniu zasobów przyrodniczych.

Przy sporządzaniu *Prognozy* analizowano zapisy zamieszczone w projekcie planu, w szczególności w opisach taksacyjnych, bazach danych i w warstwach numerycznych. W metodyce opracowania szczegółowo opisano sposób przypisania wskazań gospodarczych uwzględnionych w projekcie planu urządzenia lasu do przedmiotów ochrony. Ponadto przedstawiono w tej części kryteria oceny oddziaływania zapisów projektu planu na cele, przedmioty ochrony oraz integralność obszarów Natura 2000, a także na środowisko i poszczególne jego elementy (różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne). Ocenę oddziaływania wskazań gospodarczych na środowisko oparto o informacje o rodzaju wpływu planowanego zabiegu na przedmiot ochrony oraz długości czasu jego oddziaływania. W ten sposób wyróżniono sytuacje, w których dane wskazanie mogło mieć wpływ pozytywny, negatywny bądź neutralny oraz oddziaływać krótkoterminowo, średnioterminowo lub długoterminowo. W uzasadnionych przypadkach wskazywano na możliwość wystąpienia oddziaływania skumulowanego lub pośredniego lub też na brak takiej możliwości. Do wyników przeprowadzonych analiz dodano wskazówki o sposobach minimalizacji potencjalnie negatywnego oddziaływania określonego zapisu projektu planu na

przedmioty ochrony. Ocenę i wskazania oparto na wiedzy teoretycznej, doświadczeniu praktycznym zespołu ekspertów i konsultantów uwzględniając uwarunkowania środowiskowe obszaru, na którym mają być realizowane planowane zadania oraz występujących na nim problemów ochrony przyrody. Wyniki prac zestawiono w tabelach i na wykresach.

Dokument *Prognozy* został podzielony na osiem głównych rozdziałów. Pierwsze cztery opisują ogólne założenia opracowania, objaśniają zastosowane w obszernym dokumencie skrót i pojęcia oraz odnoszą się do podstaw prawnych decydujących o formie i zawartości opracowania. Piąty rozdział: V. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA zawiera dokładną charakterystykę poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego, w stosunku do których rozważa się w kolejnej części opracowania możliwość wystąpienia negatywnych lub pozytywnych oddziaływań zapisów projektu pul. W tym rozdziale opisana zostaje również sytuacja, w której plan urządzenia lasu nie będzie realizowany na gruncie i konsekwencje takiego teoretycznego założenia. W związku z tym, że na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec znajduje się szereg obszarów i obiektów objętych ochroną prawną, dużą uwagę w tej części *Prognozy* poświęcono zasobom przyrodniczym na tych terenach, w tym przede wszystkim przedmiotom ochrony trzech obszarów Natura 2000 na gruntach w zarządzie nadleśnictwa, tj.: OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050, OZW Uroczyska Borów Dolnośląskich PLH020072 i OSO Bory Dolnośląskie PLB020005 oraz dwóm rezerwatom przyrody: „Torfowisko pod Węglińcem” i „Wrzosiec koło Piasecznej”. W rozdziale tym zebrano również informacje dotyczące występowania na gruntach w zarządzie nadleśnictwa chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów oraz pomników przyrody.

Rozdział szósty *Prognozy* VI. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE PROJEKTU PUL NA ŚRODOWISKO I OBSZARY NATURA 2000 to część opracowania, w której dokonano przede wszystkim szczegółowej analizy wpływu zapisów projektu planu na siedliska przyrodnicze i gatunki będące przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000 oraz integralność tych obszarów. Duży wpływ na wynik tych analiz miały najnowsze informacje na temat lokalizacji i stanu zachowania przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000: OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050 oraz OSO Bory Dolnośląskie PLB020005. W związku z pojawieniem się planów zadań ochronnych dla tych dwóch obszarów, w trakcie analizy zapisów projektu pul sprawdzano, w jaki sposób odniosły się one do diagnozy stanu poszczególnych przedmiotów ochrony tych obszarów, jak również do zapisanych dla nich zadań ochronnych w pzo.

Siódmy rozdział opracowania: VII. ROZWIĄZANIA I WNIOSKI DO PROJEKTU PUL zawiera m.in. podsumowanie rozwiązań minimalizujących możliwe negatywne oddziaływania zapisów projektu pul w stosunku do poszczególnych komponentów przyrody. Należą do nich następujące zapisy:

Przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050 – siedliska przyrodnicze

Siedlisko grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny *Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum* 9170:

W trakcie realizacji trzebieży późnych w wydzieleniach leśnych: 500 m oraz 500 r (obręb Osiecznica) konieczne jest zapewnianie zasobów martwego drewna, z dostosowaniem do konkretnych uwarunkowań lokalnych (wieku i stanu sanitarnego drzewostanu, wymogów przeciwpożarowych i zagrożeń wynikających z wpływów antropogenicznych) poprzez: - nie usuwanie wywrotów i złomów, - pozostawianie martwych drzew stojących i nie usuwanie drzew dziuplastych i próchniejących z wyłączeniem sytuacji stwarzających zagrożenie zdrowia, życia lub mienia ludzkiego.

Ponadto w tych samych wydzieleniach leśnych, w związku z obecnością w drzewostanie obcych ekologicznie i geograficznie gatunków drzew (wydz. leśn. 500 m – modrzew, sosna, robinia akacjowa, kasztan; wydz. leśn. 500 r – sosna, świerk), wskazane jest ich usuwanie w ramach prowadzonych prac.

Przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 OZW Uroczyska Borów Dolnośląskich PLH020072 – siedliska przyrodnicze

Siedlisko wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi 2330:

W trakcie realizacji planowanych prac leśnych w wydz. leśn. 65 t (obręb Węglińiec) zaleca się ochronę zwartych piaszczystych powierzchni porośniętych roślinnością nieleśną przed rozjeżdżaniem lub składowaniem drewna.

Siedlisko torfowiska przejściowe i trzęsawiska, przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria-Caricetea* 7140:

W trakcie realizacji planowanych prac leśnych w wydz. leśn.: 75 , 93 b, 94 b, 160 c, 161 a, 164 b (obręb Węglińiec) oraz 537 s, 552 b (obręb Osiecznica) zaleca się ochronę płatów torfowiska przed rozjeżdżaniem lub innymi uszkodzeniami.

Siedlisko bory i lasy bagienne 91D0:

W trakcie realizacji planowanych rębni zupełnych w wydz. leśn.: 424 a, 521 s (obręb Osiecznica) oraz rębni złożonych w wydz. leśn.: 32 b, g, 33 b, 160 a (obręb Węglińiec) i 521 g (obręb Osiecznica) nie wykonywać zabiegu na powierzchni płatów priorytetowego siedliska boru bagiennego 91D0 i zachować od nich odpowiednią odległość pozostawiając nienaruszony pas drzewostanu pomiędzy siedliskiem a pozostałym drzewostanem, dla którego przewidziany jest zabieg.

Przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050 – gatunki zwierząt

Pachnica dębowa *Osmoderma eremita* 1084:

Zapobiegnięcie skutkowi zubożenia siedliska gatunku poprzez: - zachowywanie starych dziuplastych drzew oraz drzew z widocznymi owocnikami grzybów nadrzewnych, z wyłączeniem drzew i konarów, które należy usunąć ze względów bezpieczeństwa, - pozostawianie drzew martwych, - wykorzystywanie naturalnych odnowień rodzimych dębów (bez wprowadzania gatunków drzew iglastych i drzew obcego pochodzenia), - wykorzystywanie naturalnego odnowienia (rodzime gatunki drzew liściastych) przy jednoczesnym usuwaniu zbyt gęstego podszytu, który powoduje zacienianie stanowisk gatunku (zgodnie z pzo).

Przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 OZW Uroczyska Borów Dolnośląskich PLH020072 – gatunki zwierząt

Pachnica dębowa *Osmoderma eremita* 1084:

W czasie realizacji trzebieży późnych (wydz. leśn. 517 a – obręb Osiecznica) i rębni złożonych (wydz. leśn. 414 g – obręb Osiecznica) pozostawiać na powierzchni liściaste drzewa dziuplaste oraz drzewa z widocznymi wypróchnieniami.

Mopek *Barbastella barbastellus* 1308; nocek duży *Myotis myotis* 1324:

Podczas realizacji prac związanych z pozyskaniem drewna na powierzchniach leśnych pozostawiać drzewa dziuplaste.

Przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 OSO Bory Dolnośląskie PLB020005 – gatunki ptaków

Bielik *Haliaeetus albicilla* A075 (strefa ochrony: Decyzja RDOŚ-02-WPN-6631/s/5/09/km):

W strefie okresowej zaplanowane zabiegi wykonywać poza okresem 1.01-31.07.

Głuszcak *Tetrao urugallus* A108 (strefy ochrony: Decyzja SR.V.6631/s/2/km/05 oraz Decyzja SR.V.6631/s/3/km/05):

W strefie okresowej zaplanowane zabiegi wykonywać poza okresem 01.12 - 31.08.

Dzięciol zielonosiwy *Picus canus* A234:

W trakcie realizacji planowanych trzebieży późnych (wydz. leśn. 428 fx, 494 d, 500 r – obręb Osiecznica) oraz rębni złożonych (wydz. leśn. 62 i, k; 97 d, 138 l – obręb Węglińiec oraz 493 h, 568 k – obręb Osiecznica) pozostawiać na powierzchni wydzieleń leśnych rodzime drzewa żywe i obumarłe drzewa stojące, miejscowo spróchniałe (ze zgnilizną), drzewa z owocnikami grzybów oraz drzewa dziuplaste, szczególnie te o miękkim drewnie, takie jak np.: brzoza, osika z wyjątkiem sytuacji zagrażających zdrowiu i życiu ludzi, zapewniając tym samym zwiększenie się ilości martwego drewna w wieloletnim przedziale czasowym (zgodnie z pzo).

Żuraw *Grus grus* A127:

Planowany zabieg trzebieży wczesnych w wydz. leśn. 506 l (obręb Osiecznica) zaleca się wykonywać w okresie od jesieni do wiosny (od października do marca).

Sóweczka *Glaucidium passerinum* A217, włośchatka *Aegolius funereus* A223:

Zachowanie fragmentów starodrzewu na powierzchniach zrębowych (zgodnie z pzo).

W miejscach obserwowanego występowania sóweczki lub włośchatki w trakcie zabiegów rębnych pozostawiać do naturalnej śmierci i rozkładu drewna w kępach o minimalnej powierzchni 5% każdego bloku drzewostanów rębnych przeznaczonych do wycięcia w dziesięciolecie, fragmenty nie mniejsze niż 6 arów. Nie dotyczy sytuacji kłeskowych oraz bloków upraw pochodnych. Przed rozpoczęciem wycinki każdorazowo sprawdzić, czy drzewo nie jest dziuplaste (zgodnie z pzo).

Otulina rezerwatu przyrody „Wrzosiec koło Piasecznej”

Żuraw *Grus grus* A127:

Zabiegi pielęgnacyjne w młodszych drzewostanach w wydz. leśn.: 37 a, d; obręb Węglińiec zaleca się wykonać w okresie od jesieni do wiosny (od października do marca).

Stanowiska chronionych gatunków roślin

Arnika górska:

a) W czasie realizacji planowanej trzebieży późnej w wydz. leśn.: 210 g, 240 g – obręb Węglińiec chronić widoczne stanowiska gatunku przed zniszczeniem.

Bagno zwyczajne:

a) W drzewostanach, gdzie w mozaice występują fragmenty borów bagiennych z dużymi skupiskami bagna zwyczajnego zaleca się w miarę możliwości ich ochronę i zachowanie odpowiedniej odległości od tego typu miejsc w czasie realizacji prac na pozostałej powierzchni wydzielienia (dotyczy wydz. leśn. z planowaną rębnią zupełną: 2 b, 3 f, 4 k, 24j, 34d, f, 36o, 53c, 297b, 283g, k – obręb Węglińiec; 521 s, 553 c – obręb Osiecznica oraz wydz. leśn. z planowaną rębnią złożoną: 15 j, 21 i, 32 b, g, 33 b, 42 g, 43 b, 44 f, 272b, 308i, 320c – obręb Węglińiec; 366 g, 578 a, 580 h – obręb Osiecznica).

Borówka bagienna:

a) Borówka bagienna jest wskaźnikiem zbiorowisk torfowiskowych. Zaleca się, aby miejsca jej koncentracji wyłączać z zabiegu i chronić przed zniszczeniem jako fragmenty cennych torfowiskowych siedlisk przyrodniczych. Zalecenie odnosi się do powierzchni leśnej z planowaną rębnią zupełną (wydz. leśn.: 24 j – obręb Węglińiec).

Cis pospolity:

a) W czasie realizacji planowanych zabiegów w wydz. leśn.: 580f, 588b – obręb Osiecznica chronić widoczne stanowiska gatunku przed zniszczeniem.

Gnieźnik leśny:

a) W czasie realizacji planowanego zabiegu w wydz. leśn.: 341f obręb Węglińiec zachować szczególną ostrożność na obrzeżach drzewostanu, gdzie mogą występować stanowiska gatunku. Chronić widoczne stanowiska przed zniszczeniem w czasie prowadzonych prac leśnych.

Listera jadowata:

a) Planowany zabieg w wydz. leśn.: 341f obręb Węglińiec wykonać poza okresem wegetacyjnym.

Kruszczyk szerokolistny:

a) Planowany zabieg w wydz. leśn.: 341f obręb Węglińiec wykonać poza okresem wegetacyjnym.

b) W czasie realizacji zaplanowanych rębni złożonych w wydz. leśn.: 298g, 341f – obręb Węglińiec oraz trzebieży późnych w wydz. leśn.: 171c - obręb Węglińiec zaleca się ochronę widocznych

stanowisk gatunku, które mogą być zlokalizowane na obrzeżach drzewostanu.

Podrzeń żebrowiec:

a) W czasie realizacji zaplanowanych rębni złożonych w wydz. leśn.: 248 d, 273 d – obręb Węglińiec oraz zabiegów pielęgnacyjnych w wydz. leśn.: 592f – obręb Osiecznica zaleca się ochronę widocznych stanowisk gatunku w miarę technicznych możliwości.

Podkolan biały:

a) Planowany zabieg w wydz. leśn.: 341 r – obręb Węglińiec wykonać poza okresem wegetacyjnym.

Torfowiec – rodzaj:

a) Gatunki torfowców są wskaźnikami zbiorowisk torfowiskowych. W miejscach dużej koncentracji torfowców, na silnie uwilgotnionym podłożu zaleca się, aby chronić tego typu płaty przed zniszczeniem w trakcie wykonywanych prac leśnych. Dotyczy to szczególnie fragmentów stanowiących części większych układów torfowiskowych, które mogą znajdować się w sąsiedztwie wydzieleń leśnych z planowanym zabiegiem. Zalecenie to odnosi się do wydz. leśn.: 46 a, 186k, 211b, 213c, 264f, 283h, 284a, 297a, f, g, 303f, 38 a, f, 43 c, 163m, 186m, 187o, 210j, 211a, 212b, 212g, 214c, 297d, 307g, 264c, 297b, : 43 b, 283b – obręb Węglińiec oraz 276f, 581b, 276 r, 580 f, 586 g, 513 f, 578a, 580h obręb Osiecznica.

Torfowiec błotny:

a) Gatunki torfowców są wskaźnikami zbiorowisk torfowiskowych. W miejscach dużej koncentracji torfowców, na silnie uwilgotnionym podłożu zaleca się, aby chronić tego typu płaty przed zniszczeniem w trakcie wykonywanych prac leśnych. Dotyczy to szczególnie fragmentów stanowiących części większych układów torfowiskowych, które mogą znajdować się w sąsiedztwie wydzieleń leśnych z planowanym zabiegiem. Zalecenie to odnosi się do wydz. leśn.: 187m, n, 234h, 236f, 63 g, 237a, 234d, 236i - obręb Węglińiec oraz 351g – obręb Osiecznica.

Rosiczka okrągłolistna:

a) Miejsca silnie uwilgotnione, o charakterze torfowiskowym, w których zlokalizowane są stanowiska rosiczki, należy chronić przed zniszczeniem w czasie realizacji planowanego zabiegu. Zalecenie odnosi się do wydz. leśn.: 334 a, 541 g, 276 c – obręb Osiecznica oraz 44 c – obręb Węglińiec.

Rosiczka pośrednia:

a) Miejsca silnie uwilgotnione, o charakterze torfowiskowym, w których zlokalizowane są stanowiska rosiczki, należy chronić przed zniszczeniem w czasie realizacji planowanego zabiegu. Zalecenie odnosi się do wydz. leśn.: 539 f – obręb Osiecznica.

Wiciokrzew pomorski:

a) W czasie realizacji planowanych zabiegów w wydz. leśn.: 65 bx, 85 a, I - obr. Węglińiec pozostawiać na powierzchni wydzieleń egzemplarze drzew ze wskazanym gatunkiem.

Wroniec widlasty:

a) W czasie realizacji planowanego zabiegu w wydz. leśn.: 122g – obręb Węglińiec chronić widoczne stanowiska gatunku przed zniszczeniem.

Widłak goździsty:

a) W czasie realizacji planowanego zabiegu w wydz. leśn.: 152b, 249n, 26d, 266d – obręb Węglińiec chronić widoczne stanowiska gatunku przed zniszczeniem.

Wrzosiec bagienny. Uwaga! Gatunek, którego nie dotyczy odstępstwo od zakazów umyślnego niszczenia i uszkodzania oraz niszczenia ich siedlisk w trakcie wykonywania czynności związanych z prowadzeniem racjonalnej gospodarki leśnej, jeżeli technologia prac uniemożliwia przestrzeganie tych zakazów!:

a) W czasie realizacji zaplanowanej trzebieży późnej w wydz. leśn. 38 a (obrab Węglińiec) konieczna jest ochrona stanowiska wrzośca wraz z płatem jego siedliska w sposób gwarantujący utrzymanie niezmiennych warunków siedliskowych tego gatunku.

Widłak jałowcowaty:

a) W czasie realizacji planowanego zabiegu w wydz. leśn.: 14h – obręb Węglińiec chronić widoczne stanowiska gatunku przed zniszczeniem pozostawiając w miejscach skupisk gatunku fragmenty starodrzewia w nienaruszonym stanie.

Żurawina błotna:

a) Gatunek jest wskaźnikiem zbiorowisk torfowiskowych. Zaleca się, aby miejsca jego koncentracji wyłączać z zabiegu i chronić przed zniszczeniem jako fragmenty cennych torfowiskowych siedlisk przyrodniczych. Zalecenie odnosi się do powierzchni leśnej z planowaną trzebieżą późną (wydz. leśn.: 524 h – obręb Osiecznica) oraz rębniami złożonymi (wydz. leśn.: 578 a – obręb Osiecznica).

Stanowiska chronionych gatunków grzybów

Żagwica listkowata:

a) W czasie realizacji planowanego zabiegu w wyd. leśn.: 500 r – obręb Osiecznica chronić widoczne stanowiska gatunku przed zniszczeniem pozostawiając egzemplarze drzew z jego owocnikami u nasady pnia.

Siedliska chronionych gatunków zwierząt

Ropucha szara, żaba moczarowa, żaba trawna, jaszczurka zwinka, jaszczurka żyworodna, traszka górską, padalec zwyczajny, zaskroniec zwyczajny, żmija zygzakowata (dotyczy wszystkich gruntów w zarządzie nadleśnictwa, dla których planowane są zabiegi gospodarcze):

1. Ochrona w miarę technicznych możliwości widocznych osobników płazów i gadów w czasie wykonywanych czynności związanych z realizacją wskazania gospodarczego.
2. Zachowanie wokół zbiorników (również stawów bobrowych) i wzdłuż cieków oraz większych rowów z wodą płynącą lub stojącą buforu, w obrębie którego nie będą wykonywane żadne czynności związane z realizacją planowego wskazania gospodarczego.
3. W trakcie realizacji zabiegów rębnych na powierzchni leśnej pozostawiać fragmenty dobrze zachowanego starodrzewia. Z kolei w obrębie drzewostanów, które sąsiadują bezpośrednio z drogami leśnymi, lukami, zbiornikami lub innymi powierzchniami nieleśnymi pozostawiać wykształcony na ich krawędziach pas drzew i krzewów o charakterze ekotonu w nienaruszonym stanie.

Borowiaczek, borowiec wielki, gacek brunatny, mopek, karlik większy, nocek duży, nocek Natterera, nocek Brandta, nocek Bechsteina, nocek rudy, nocek wąsatek:

Pozostawianie na powierzchniach leśnych wydzieleń: 62 i, k, 97 d, 138 l, 341 f (obwód Węglińiec) oraz 428 fx, 493 h, 494 d, 500 r, 568 k, 590 a, 597 j (obwód Osiecznica) starych drzew dziuplastych oraz stojących drzew martwych lub obumierających z odstającą korą z wyjątkiem sytuacji zagrażających bezpieczeństwu ludzi lub mienia oraz przypadków zagrożenia trwałości lasu.

Remiz, zimorodek, nurogęś:

1. Zachowanie wokół zbiorników i wzdłuż cieków oraz większych rowów z wodą płynącą lub stojącą buforu, w obrębie którego nie będą wykonywane żadne czynności związane z realizacją planowego wskazania gospodarczego.
2. Pozostawianie drzew dziuplastych na powierzchniach leśnych.

Makolągwa, myszołów, sierpówka, bogatka, czarnogłówka, drożdżik, dzięcioł czarny, dzięcioł duży, grzywacz, jastrząb, krętogłów, krogulec, kruk, kukułka, muchołówka żałobna, paszkoć, pełzacz leśny, pierwiosnek, puszczyk, raniuszek, rudzik, słonka, sójka, świstunka leśna, trzmiełojad, turkawka, zniczek, uszatka, czubatka, czyż, dzięcioł trójpalczasty, gil, kobuz, krzyżodziób, mysikrólik, sosnowka, dzięcioł zielony, kwiczoł, makolągwa, myszołów, sierpówka, słowik rdzawy, szczygieł, szpak, śpiewak, bogatka, czarnogłówka, drożdżik, dzięcioł czarny, dzięcioł duży, dzięcioł średni, dzięciołek, gajówka, grubodziób, grzywacz, jastrząb, kos, kowalik, krętogłów, krogulec, kruk, kukułka, modraszka, muchołówka białoszyja, muchołówka mała, muchołówka szara, muchołówka żałobna, paszkoć, pełzacz leśny, pełzacz ogrodowy, pierwiosnek, puszczyk, raniuszek, rudzik, sikora uboga, siniak, słonka, sójka, strumieniówka, strzyżyk, świstunka leśna, trzmiełojad, turkawka, wilga, wójcik, zaganiacz, zięba, zniczek, dzwonec (na powierzchniach leśnych z drzewostanami, w których planowane są pielęgnacje młodszych drzewostanów i trzebieże późne):

1. Na powierzchni leśnej z zabiegiem pozostawiać drzewa dziuplaste.
2. Przed wykonaniem planowanego zabiegu dokonać kontroli powierzchni pod kątem występowania dużych gniazd w koronach drzew, po czym w sytuacji ich potwierdzenia chronić je przed zniszczeniem w czasie realizowanych prac leśnych.
3. Odpowiednie przeszkolenie pracowników wykonujących prace leśne na powierzchni drzewostanu tak, aby w sytuacji zaobserwowania zasiedlonego gniazda w warstwie podszytu lub w gałęziach drzew nie wykonywali czynności związanych z zabiegiem w bezpośrednim otoczeniu takiego miejsca.

Makolągwa, myszołów, sierpówka, bogatka, czarnogłówka, drożdżik, dzięcioł czarny, dzięcioł duży, grzywacz, jastrząb, krętogłów, krogulec, kruk, kukułka, muchołówka żałobna, paszkoć, pełzacz leśny, pierwiosnek, puszczyk, raniuszek, rudzik, słonka, sójka, świstunka leśna, trzmiełojad, turkawka, zniczek, uszatka, czubatka, czyż, dzięcioł trójpalczasty, gil, kobuz, krzyżodziób, mysikrólik, sosnowka, dzięcioł zielony, kwiczoł, makolągwa, myszołów, sierpówka, słowik rdzawy, szczygieł, szpak, śpiewak, bogatka, czarnogłówka, drożdżik,

dzięcioł czarny, dzięcioł duży, dzięcioł średni, dzięciołek, gajówka, grubodziób, grzywacz, jastrząb, kos, kowalik, krętogłów, krogulec, kruk, kukułka, modraszka, muchołówka białoszyja, muchołówka mała, muchołówka szara, muchołówka żałobna, paszkoć, pełzacz leśny, pełzacz ogrodowy, pierwiosnek, puszczyk, raniuszek, rudzik, sikora uboga, siniak, słonka, sójka, strumieniówka, strzyżyk, świstunka leśna, trzmiełojad, turkawka, wilga, wójcik, zaganiacz, zięba, zniczek, dzwonic (na powierzchniach leśnych z drzewostanami, w których planowane są rębnie złożone z krótkim okresem odnowienia (IIAU, IIBU, IIIA, IIIAU, IIIBU):

1. Na powierzchni leśnej z zabiegiem pozostawiać drzewa dziuplaste.
2. Na wszystkich powierzchniach leśnych z zabiegiem zabezpieczyć fragmenty starodrzewia do ich naturalnego rozpadu.

Makolągwa, myszołów, sierpówka, bogatka, czarnogłówka, drożdżik, dzięcioł czarny, dzięcioł duży, grzywacz, jastrząb, krętogłów, krogulec, kruk, kukułka, muchołówka żałobna, paszkoć, pełzacz leśny, pierwiosnek, puszczyk, raniuszek, rudzik, słonka, sójka, świstunka leśna, trzmiełojad, turkawka, zniczek, uszatka, czubotka, czyż, dzięcioł trójpalczasty, gil, kobuz, krzyżodziób, mysikrólik, sosnówka, dzięcioł zielony, kwiczoł, makolągwa, myszołów, sierpówka, słowik rdzawy, szczygieł, szpak, śpiewak, bogatka, czarnogłówka, drożdżik, dzięcioł czarny, dzięcioł duży, dzięcioł średni, dzięciołek, gajówka, grubodziób, grzywacz, jastrząb, kos, kowalik, krętogłów, krogulec, kruk, kukułka, modraszka, muchołówka białoszyja, muchołówka mała, muchołówka szara, muchołówka żałobna, paszkoć, pełzacz leśny, pełzacz ogrodowy, pierwiosnek, puszczyk, raniuszek, rudzik, sikora uboga, siniak, słonka, sójka, strumieniówka, strzyżyk, świstunka leśna, trzmiełojad, turkawka, wilga, wójcik, zaganiacz, zięba, zniczek, dzwonic (na powierzchniach leśnych z drzewostanami, w których planowane są rębnie złożone ze średnim lub długim okresem odnowienia (IIA, IIB, IIIB, IVD):

1. Na powierzchni leśnej z zabiegiem pozostawiać drzewa dziuplaste.
2. Na wszystkich powierzchniach leśnych z zabiegiem zabezpieczyć fragmenty starodrzewia do ich naturalnego rozpadu.

W tej części *Prognozy* zamieszczono również opis procesu tworzenia i wprowadzania do pul rozwiązań alternatywnych. Wybór rozwiązania najkorzystniejszego z punktu widzenia środowiska przyrodniczego dokonywany był na każdym etapie procesu planistycznego. Wariantowanie terminowe i technologiczne było rozpatrywane głównie na etapie tworzenia zapisów w *Programie ochrony przyrody*, natomiast wariantowanie lokalizacyjne – na etapie tworzenia planów cięć rębnych i przedrębnych. Ponadto wybór najodpowiedniejszych sposobów zagospodarowania i innych elementów planu odbywał się podczas komisji założeń planu, w których brali udział również przedstawiciele lokalnej społeczności. Ostatnią część *Prognozy* stanowi spis literatury.

III. WYKAZ STOSOWANYCH SKRÓTÓW I POJĘĆ

W niniejszej Prognozie zastosowano zwroty i skróty wymagające szerszego objaśnienia.

Skróty nazw instytucji

BULiGL	Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
DGLP	Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych
RDLP	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
RDOŚ	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
GIOŚ	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
PGL LP	Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe
UE	Unia Europejska
WZS	Wojewódzki Zespół Specjalistyczny działający przy wojewodzie

Skróty z zakresu Natura 2000 i ochrony przyrody w Polsce:

Inwentaryzacja LP	powszechna inwentaryzacja siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, przeprowadzona w 2007 r. na podstawie Zarządzenia nr 31 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 19 lipca 2006 r.
OSO	obszar specjalnej ochrony ptaków
OZW	obszar o znaczeniu dla Wspólnoty (projektowany specjalny obszar ochrony siedlisk)
SDF	Standardowy Formularz Danych
pzo	plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000
POP	program ochrony przyrody
DS	Dyrektywa Rady 92/43/EWG, w skrócie zwana Dyrektywą Siedliskową
DP	Dyrektywa Rady 2009/147/EW, w skrócie zwana Dyrektywą Ptasią
DSZ	Dyrektywa 2004/35/WE, w skrócie zwana Dyrektywą Szkodową
SOOŚ	strategiczna ocena oddziaływania na środowisko
PCzL	Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce (Głowaciński 2002) lub Polska Czerwona Lista Roślin i Grzybów Polski (Zarzycki i Mirek 2006)
PCzK	Polska Czerwona Księga Zwierząt (Głowaciński 2001) lub Polska Czerwona Księga Roślin (Kaźmierczakowa i Zarzycki 2001)
DSI	Zagrożone gatunki flory naczyniowej Dolnego Śląska (Kački i in. 2003)

Kategorie zagrożenia wg Czerwonej listy zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce oraz Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt:

CR	gatunki krytycznie zagrożone
EN	gatunki bardzo wysokiego ryzyka, silnie zagrożone
VU	gatunki wysokiego ryzyka, narażone na wyginięcie
NT	gatunki niższego ryzyka, ale bliskie zagrożenia
LC	gatunki na razie niezagrożone
LR	gatunki niskiego ryzyka
DD	gatunki o statusie słabo rozpoznanym i zagrożeniu stwierdzonym, ale bliżej nieokreślonym.

Kategoria zagrożenia wg Polskiej Czerwonej Księgi Roślin:

CR	gatunki krytycznie zagrożone
EN	gatunki zagrożone

Kategorie zagrożenia dla roślin wg Czerwonej listy roślin i grzybów Polski:

E	gatunki wymierające, krytycznie zagrożone
V	gatunki narażone na wymarcie

Kategorie zagrożenia wg Zagrożonych gatunków flory naczyniowej Dolnego Śląska:

CR	gatunki krytycznie zagrożone
EN	gatunki wymierające
VU	gatunki narażone na wymarcie
NT	gatunki bliskie zagrożenia
LC	gatunki stosunkowo stabilne

Kategorie zagrożenia dla grzybów wg Czerwonej listy roślin i grzybów Polski:

R	gatunki potencjalnie zagrożone z powodu ograniczonego zasięgu geograficznego i małych obszarów siedliskowych
I	gatunki o nieokreślonym zagrożeniu

Siedliska przyrodnicze Natura 2000:

2330	Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi
3130	Brzegi lub osuszane dna zbiorników wodnych ze zbiorowiskami z <i>Littorelletea</i> , <i>Isoëto-Nanojuncetea</i>
3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>

- 3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników *Ranunculion fluitantis*
- 4010 Wilgotne wrzosowiska z wrzoścem bagiennym *Erica tetralix*
- 6230 Bogate florystycznie górskie i niżowe murawy bliźniczkowe *Nardetalia* - płaty bogate florystycznie - siedlisko priorytetowe
- 6430 Ziołorośla górskie *Adenostylion alliariae* i ziołorośla nadrzeczne *Convolvuletalia sepium*
- 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion*)
- 7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe) - siedlisko priorytetowe
- 7120 Torfowiska wysokie zdegradowane, zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji
- 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska, przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea nigrae*
- 7150 Obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku *Rhynchosporion*
- 9110 Kwaśne buczyny *Luzulo-Fagenion*
- 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*)
- 9190 Kwaśne dąbrowy (*Quercetea robori-petraeae*)
- 91D0 Bory i lasy bagienne - siedlisko priorytetowe
- 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródłiskowe)

Gatunki zwierząt Natura 2000:

1037	Trzepla zielona <i>Ophiogomphus cecilia</i>	1188	Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>
		1308	Mopek <i>Barbastella barbastellus</i>
1060	Czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i>	1318	Nocek łydkowłosy <i>Myotis dasycneme</i>
1074	Barczatka kataks <i>Eriogaster catax</i>	1323	Nocek Bechsteina <i>Myotis bechsteinii</i>
1084	Pachnica dębowa <i>Osmoderma eremita</i>	1324	Nocek duży <i>Myotis myotis</i>
1088	Kozioróg dębosz <i>Cerambyx cerdo</i>	1337	Bóbr europejski <i>Castor fiber</i>
6169	Przeplatka maturna <i>Euphydryas maturna</i>	1355	Wydra <i>Lutra lutra</i>
		A021	Bąk <i>Botaurus stellaris</i>
6177	Modraszek telejus <i>Phengaris teleius</i>	A030	Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i>
		A038	Łabędź krzykliwy <i>Cygnus cygnus</i>
6179	Modraszek nausitous <i>Phengaris nausithous</i>	A072	Trzmiełojad <i>Pernis apivorus</i>
		A073	Kania czarna <i>Milvus migrans</i>
1166	Traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i>	A074	Kania ruda <i>Milvus milvus</i>
		A075	Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i>

A081	Błotniak stawowy <i>Circus aeruginosus</i>	A238	Dzięcioł średni <i>Dendrocopos medius</i>
A119	Kropiatka <i>Porzana porzana</i>	A246	Lerka <i>Lullula arborea</i>
A122	Derkacz <i>Crex crex</i>	A320	Muchołówka mała <i>Ficedula parva</i>
A127	Żuraw <i>Grus grus</i>	A321	Muchołówka białoszyja <i>Ficedula albicollis</i>
A224	Lelek <i>Caprimulgus europaeus</i>	A338	Gąsiorek <i>Lanius collurio</i>
A229	Zimorodek <i>Alcedo atthis</i>	A379	Ortolan <i>Emberiza hortulana</i>
A234	Dzięcioł zielonosiwy <i>Picus canus</i>		
A236	Dzięcioł czarny <i>Dryocopus martius</i>		

Skróty z zakresu leśnictwa:

Biogrupa	grupa drzew wyodrębniająca się w lesie, jako zwarta, zespołowa jednostka ekologiczna.
TD	typ drzewostanu – określa przyszły (w wieku dojrzałości drzewostanu) skład gatunkowy warstwy drzew; zależnie od funkcji lasu może on przyjmować kierunek gospodarczy lub ochronny.
IUL	Instrukcja Urządzania Lasu
KDO	drzewostany w klasie do odnowienia
KO	drzewostany w klasie odnowienia
KZP	Komisja Założeń Planu
NTG	Narada Techniczno-Gospodarcza
Odnowienia	odnowienie lasu ma na celu inicjowanie i kształtowanie młodego pokolenia lasu. Odbywa się ono w sposób naturalny (samosiew lub odrośla) i sztuczny (sadzenie lub siew). Podstawą określenia sposobów i zasad prowadzenia odnowień są przyjęte cele hodowlane, wyrażone w typach drzewostanów dla poszczególnych siedlisk.
Pielęgnacje	pielęgnowanie lasu obejmuje pielęgnowanie drzewostanu, polegające na prowadzeniu cięć pielęgnacyjnych i pielęgnowaniu drzew oraz pielęgnowanie siedliska obejmujące prace związane z pielęgnowaniem gleby, wprowadzaniem podszytów i dolnego piętra oraz kształtowaniem brzegów drzewostanów. Celem tych zabiegów jest regulowanie zagęszczenia i odpowiedniego rozmieszczenia drzew w drzewostanie; regulowanie składu gatunkowego oraz wytwarzanie i utrwalanie pożądanej formy zmieszania i budowy piętrowej; popieranie najbardziej wartościowych składników drzewostanu i naturalnej różnorodności biologicznej lasu; wyprzedzanie procesu naturalnego wydzielania się drzew z drzewostanu; polepszanie stanu sanitarnego i biologicznej odporności lasu;

poprawa jakości drzewostanu oraz poprawa mikroklimatu i zdolności retencyjnych gleb. Charakter wykonywanych zabiegów pielęgnacyjnych zależy od okresu życia drzewostanu. Zasadą jest kształtowanie dzięki zabiegom pielęgnacyjnym wykonywanym we wcześniejszym okresie życia takich cech drzewostanu, które umożliwią jego harmonijny rozwój w okresie następnym.

pul

Plan Urządzenia Lasu

Rębnia

rębnia jest jednym z działań zmierzających do wytworzenia nowego drzewostanu o pożądanym charakterze i ustalonym celu hodowlanym. Każdą rębnią charakteryzują określone elementy techniczne, przestrzenne i czasowe. W zależności od sposobu cięcia, stwarzającego różne możliwości osłony odnowienia przez starodrzew, wyróżnia się dwie grupy rębni: rębnią zupełną i rębnie złożone.

Rębnie złożone

do rębni złożonych zalicza się rębnią częściową – symbol II, rębnią gniazdową – symbol III, rębnią stopniową – symbol IV, oraz rębnią przerębową (ciągłą) – symbol V. Rębnia częściowa odznacza się regularnie rozłożonym w czasie użytkowaniem drzewostanu, prowadzonym z zastosowaniem cięć częściowych, o średnim lub długim okresie odnowienia. Odnowienia naturalnego, przeważnie gatunków ciężkonasiennych (np. Db, Bk), dokonuje się obsiewem górnym pod osłoną drzewostanu macierzystego. Wykorzystuje się zasadniczo jeden rok nasienny, a powstałe odnowienia łącznie z niezbędnymi uzupełnieniami tworzą młodnik o stosunkowo niewielkim zróżnicowaniu wieku i wysokości. Rębnia gniazdowa polega na jednorazowym lub stopniowym wykonywaniu w dojrzałym lub przebudowywanym drzewostanie gniazd o wielkości od 5 do 50 arów, z osłoną górną lub bez osłony, zależnie od wymagań ekologicznych odnawianych gatunków drzew. W czasie wykonywania cięć na gniazdach prowadzona jest pielęgnacja zapasu na powierzchni między gniazdami. Powstające pod osłoną boczną lub górną odnowienia naturalne lub sztuczne tworzy w zasadzie jednogatunkowe kępy, przewyższające o 1–3 m wysokości późniejsze odnowienie, naturalne lub sztuczne, na powierzchni między gniazdami. Rębnia stopniowa polega na wykonywaniu w drzewostanie na tej samej powierzchni manipulacyjnej różnego rodzaju cięć odnowieniowych (w tym także zupełnych na małych powierzchniach) prowadzących do nierównomiernego, rozłożonego w czasie przerzedzenia drzewostanu. Rębnia ta służy do kształtowania drzewostanów wielogatunkowych, różnowiekowych, o kępowej formie mieszania gatunków, w tym złożonych z gatunków światłoządnych i cienioznośnych. W rębni tej wykorzystuje się wiele lat nasiennych, przy czym proces odnowienia na powierzchni manipulacyjnej nie

odbywa się w tym samym czasie, dzięki czemu wszystkie stadia odnowienia występują obok siebie. Okres odnowienia może być średni, długi i bardzo długi. Rębni przerębowej, zalecanej przede wszystkim w litych drzewostanach jodłowych oraz w świerczynach regla górnego w pasie boru luźnego, nie stosuje się w warunkach nadleśnictwa.

Rębnia zupełna zgodnie z ZHL jest to sposób zagospodarowania lasu polegający na jednorazowym usunięciu z określonej powierzchni całego drzewostanu. W zależności od układu lokalnych warunków przyrodniczych i ekonomicznych rębnia zupełna może przyjmować następujące formy: wielkopowierzchniową (Ia), pasową (Ib) oraz smugową (Ic). Stosuje się ją przede wszystkim w odniesieniu do drzewostanów: na siedliskach borowych i olsowych; na siedliskach silnie zachwaszczonych; których natychmiastowe wycięcie jest podyktowane względami sanitarnymi; w których są lub będą zakładane bloki upraw pochodnych, składające się z gatunków światłożądnych; w których uzyskanie odnowienia naturalnego jest utrudnione ze względu na zwarty podszyt złożony z gatunków o dużej sile odroślowej, stan pokrywy glebowej, degradację gleby itp. Nie stosuje się zrębów zupełnych zlokalizowanych bezpośrednio przy źródłiskach, rzekach, jeziorach, a także w miejscach kultu religijnego i wokół drzew matecznych. W drzewostanach o krótkim okresie odnowienia pozostawia się fragmenty starodrzewu wraz z nienaruszonymi warstwami dolnymi aż do ich naturalnego rozpadu na powierzchni nie mniejszej niż 6 arów i łącznie nie większej niż 5% powierzchni manipulacyjnej pasa zrębowego, strefy lub smugi.

SILP System Informatyczny Lasów Państwowych

SLMN Standard Leśnej Mapy Numerycznej

Trzebież wczesna trzebież wczesną przeprowadza się w fazie drzewostanu dojrzewającego. Jest to okres, w którym drzewa najintensywniej się rozwijają, a proces wydzielania jest najsilniejszy. Celem trzebieży wczesnych jest polepszenie warunków rozwojowych najcenniejszych drzew, polepszenie stanu sanitarnego i odporności biologicznej lasu oraz polepszenie warunków przyrostowych drzew.

Trzebież późna trzebież późną rozpoczynamy, gdy słabnie intensywność przyrostu drzew na wysokość oraz słabnie proces wydzielania. Głównym celem wykonywania trzebieży późnej jest przygotowanie drzewostanu do odnowienia naturalnego. W trakcie TP (ale także TW) można rozpocząć proces przebudowy drzewostanów. Zabieg wykonuje się kilkakrotnie w ciągu dziesięcioleci. W drzewostanach użytkowanych rębniami złożonymi ostatnie wejście z TP

powinno pełnić rolę cięcia przygotowawczego, czyli rozpoczęcia procesu odnowienia naturalnego.

TSL typ siedliskowy lasu

Skróty nazw gatunkowych drzew używanych w projekcie Planu Urządzenia Lasu:

Ak	robinia akacjowa <i>Robinia pseudoacacia</i>	Kl	klon pospolity <i>Acer platanoides</i>
Bk	buk zwyczajny <i>Fagus silvatica</i>	Lp	lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>
Brz	brzoza brodawkowata <i>Betula pendula</i>	Md	modrzew europejski <i>Larix decidua</i>
Czm	czeremcha zwyczajna <i>Padus avium</i>	OI	olsza czarna <i>Alnus glutinosa</i>
Czr	czereśnia (trześnia) dzika <i>Cerasus avium</i>	OI s.	olsza szara <i>Alnus incana</i>
Db	dąb <i>Quercus</i> sp.	Os	topola osika <i>Populus tremula</i>
Db c.	dąb czerwony <i>Quercus rubra</i>	So	sosna zwyczajna <i>Pinus silvestris</i>
Dg	daglezia zielona <i>Pseudotsuga taxifolia</i>	So b.	sosna Banksa
Gb	grab pospolity <i>Carpinus betulus</i>	So c.	sosna czarna <i>Pinus nigra</i>
Jd	jodła pospolita <i>Abies alba</i>	So we.	sosna wejmutka <i>Pinus strobus</i>
Js	jesion wyniosły <i>Fraxinus excelsior</i>	Św	świerk pospolity <i>Picea abies</i>
Jw	klon jawor <i>Acer pseudoplatanus</i>	Tp	topola biała <i>Populus alba</i>
		Wb	wierzba <i>Salix</i> sp.

Skróty nazw typów siedliskowych lasów (TSL):

Bśw	bór świeży
Bw	bór wilgotny
BMśw	bór mieszany świeży
BMw	bór mieszany wilgotny
BMb	bór mieszany bagienny
LMśw	las mieszany świeży
LMw	las mieszany wilgotny
LMb	las mieszany bagienny
Lśw	las świeży
Lw	las wilgotny
OI	ols

IV. INFORMACJE OGÓLNE

IV.1. POŁOŻENIE NADLEŚNICTWA

Nadleśnictwo Węglińiec jest jednym z 33 nadleśnictw wchodzących w skład Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu. Składa się z dwóch obrębów: Węglińiec i Osiecznica, podzielonych na 11 leśnictw. Ich łączna powierzchnia wynosi 17696,18 ha.

Nadleśnictwo Węglińiec graniczy z następującymi jednostkami administracyjnymi Lasów Państwowych: od północnego zachodu z Nadleśnictwem Ruszów, od północnego wschodu z Nadleśnictwem Świętoszów, od wschodu z Nadleśnictwem Bolesławiec, od południowego wschodu w niewielkim zakresie z Nadleśnictwem Lwówek Śląski, od zachodu i południa z Nadleśnictwem Pieńsk. Położone jest w zasięgu województwa dolnośląskiego, na terenie powiatów: bolesławieckiego (gm. Nowogrodziec, gm. Osiecznica) oraz zgorzeleckiego (gm. Pieńsk, gm. Węglińiec).

Pod względem podziału fizycznogeograficznego Polski (Kondracki 2011) lasy Nadleśnictwa Węglińiec przynależą do:

Obszaru: Europa Zachodnia

Podobszaru: Pozaalpejska Europa Zachodnia

Strefy: Lasów Mieszanych

Prowincji: Niż Środkowoeuropejski (31)

Podprowincji: Niziny Sasko-Łużyckie (317)

Makroregionu: Nizina Śląsko-Łużycka (317.7)

Mezoregionu: Bory Dolnośląskie (317.74)

Prowincji: Masyw Czeski (33)

Podprowincji: Sudety z Przedgórzem Sudeckim (332)

Makroregionu: Pogórze Zachodniosudeckie (332.2)

Mezoregionu: Pogórze Izerskie (332.26)

Zgodnie z *Regionalizacją przyrodniczo-leśną Polski 2010* (Zielony i Kliczkowska 2012) lasy Nadleśnictwa Węglińiec znajdują się w obrębie Krainy Śląskiej (V) w granicach mezoregionu Bory Dolnośląskie (V.2). Od południa nadleśnictwo graniczy z mezoregionem Turoszowskim (V.3) i w niewielkim zakresie z mezoregionem Środkowego Bobru (V.4).

Według regionalizacji geobotanicznej Polski Matuszkiewicza (2008) obszar Nadleśnictwa Węglińiec położony jest w zasięgu następujących jednostek geobotanicznych:

Prowincja Środkowoeuropejska

Podprowincja Środkowoeuropejska Właściwa

- B Dział Brandenbursko-Wielkopolski
- B.4. Kraina Południowowielkopolsko-Łużycka
 - B.4a. Podkraina Łużycka
 - B.4a.5. Okręg Borów Dolnośląskich
 - B.4a.5.b Podokręg Ruzowski
 - B.4a.5.c Podokręg Świętoszowski
 - B.4a.6. Okręg Bolesławiecko-Zgorzelecki
 - B.4a.6.a Podokręg Węgliński
 - B.4a.6.b Podokręg Zgorzelecki

IV.2. PODSTAWA FORMALNO-PRAWNA PROGNOZY

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Węglińiec na lata 2015-2024 została opracowana na podstawie umowy nr 3/2013 zawartej dnia 17 stycznia 2013 roku we Wrocławiu, pomiędzy Biurem Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu a Regionalną Dyрекcją Lasów Państwowych we Wrocławiu w oparciu o aktualne przepisy prawne, zawarte w aktach prawnych wymienionych w kolejnych podrozdziałach.

IV.2.1. AKTY PRAWA KRAJOWEGO

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity - Dz.U. 2013 poz. 1235 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity - Dz.U. 2013 poz. 627 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tekst jednolity - Dz.U. 2014 poz. 1153);
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity - Dz.U. 2012 poz. 647 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie (tekst jednolity - Dz.U. 2013 poz. 1226 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity - Dz.U. 2013 poz. 1232 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (tekst jednolity - Dz.U. 2014 poz. 1789);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. z dnia 16 października 2014 r. poz. 1409);

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie *ochrony gatunkowej grzybów* (Dz.U. z dnia 16 października 2014 r. poz. 1408);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie *ochrony gatunkowej zwierząt* (Dz.U. z dnia 7 października 2014 r. poz. 1348);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie *przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz.U. 2010 nr 213 poz. 1397 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 kwietnia 2008 r. w sprawie *kryteriów wystąpienia szkody w środowisku* (Dz.U. 2008 nr 82 poz. 501);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie *obszarów specjalnej ochrony ptaków* (Dz.U. 2011 nr 25 poz. 133 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 marca 2005 r. w sprawie *rodzajów, typów i podtypów rezerwatów przyrody* (Dz.U. 2005 nr 60 poz. 533);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie *siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000* (tekst jednolity - Dz.U. 2014 poz. 1713).

IV.2.2. AKTY PRAWA WSPÓLNOTOWEGO

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie *ochrony dzikiego ptactwa* (wraz z późn. zm.), zwana w skrócie Dyrektywą Ptasią;
- Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie *ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory* (wraz z późn. zm.), zwana w skrócie Dyrektywą Siedliskową;
- Dyrektywa Rady 2000/60/WE z dnia 23 października 2000 r. *ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej* (wraz z późn. zm.), zwana w skrócie Dyrektywą Wodną;
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie *oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko*;
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie *oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko*;
- Dyrektywa Rady 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie *odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom wyrządzanym środowisku naturalnemu*;

- Decyzja wykonawcza Komisji z dnia 3 grudnia 2014 r., nr 2015/69, w sprawie przyjęcia ósmego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (nr 2015/69, Dz.U.UE.L.2015.18.1).

IV.2.3. AKTY POROZUMIEŃ MIĘDZYNARODOWYCH

- Konwencja Ramsarska o *obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa wodnego*, sporządzona w Ramsarze dnia 2 lutego 1971 r. (Dz.U. 1978 nr 7 poz. 24 z późn. zm.);
- Konwencja Paryska w sprawie *ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego*, przyjęta w Paryżu dnia 16 listopada 1972 r. przez Konferencję Generalną Organizacji Narodów Zjednoczonych dla Wychowania, Nauki i Kultury na jej siedemnastej sesji (Dz.U. 1976 nr 32 poz. 190);
- Konwencja Berneńska o *ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk*, sporządzona w Bernie dnia 19 września 1979 r. (Dz.U. 1996 nr 58 poz. 263 z późn. zm.);
- Konwencja Bońska o *ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt*, sporządzona w Bonn dnia 23 czerwca 1979 r. (Dz.U. 2003 nr 2 poz. 17);
- Konwencja o *różnorodności biologicznej*, sporządzona w Rio de Janeiro 5 czerwca 1992 r. (Dz.U. 2002 nr 184 poz. 1532).

IV.3. ZAKRES PROGNOZY

Zakres i szczegółowość opracowania informacji zawartych w niniejszym dokumencie są zgodne z zapisami ustawy z 3 października 2008 r. o *udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* oraz uzgodnieniami pomiędzy Regionalnym Dyrektorem Lasów Państwowych we Wrocławiu a Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska we Wrocławiu (pismo WPN.411.4.2012.PS z dnia 31 sierpnia 2012 roku). W trakcie tworzenia dokumentu uwzględniono także uzgodnienia pomiędzy Regionalnym Dyrektorem Lasów Państwowych we Wrocławiu a Dolnośląskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym we Wrocławiu zawarte w piśmie ZNS.9011.1180.2012.DG z dnia 7 sierpnia 2012 roku.

Dodatkowo w trakcie sporządzania dokumentu Prognozy zastosowano się do obowiązujących *Ramowych wytycznych w sprawie zakresu i stopnia szczegółowości Prognozy oddziaływania na środowisko Planu Urządzenia Lasu* opracowanych w zespole

powołanym przez Ministra Środowiska i wprowadzonych do stosowania w dniu 18 sierpnia 2011 roku.

Zakres szczegółowości prognozy określony w art. 51 ustawy z 3 października 2008 r. *o udostępnianiu...*, który mówi o tym, że prognoza oddziaływania na środowisko:

1) zawiera:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami (*rozd. IV Prognozy*);
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy (*rozd. IV Prognozy*);
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania (*rozd. IV Prognozy*);
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko (*rozd. IV Prognozy*);
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym (*rozd. II Prognozy*).

2) określa, analizuje i ocenia:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu (*rozd. V Prognozy*);
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem (*rozd. V Prognozy*);
- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (*rozd. V Prognozy*);
- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu (*rozd. IV Prognozy*);
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne z uwzględnieniem

zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy (cały rozdz. VI Prognozy).

3) przedstawia:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru (rozdz. VII Prognozy);
- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy (rozdz. VII Prognozy).

Informacje zawarte w *Prognozie* zostały opracowane zgodnie z wymogami art. 52 ustawy z 3 października 2008 r. o *udostępnianiu...* tj. stosownie do stanu współczesnej wiedzy o zasobach przyrodniczych na gruntach w zarządzie nadleśnictwa, których dotyczą zapisy projektu pul; oraz stosownie do zawartości projektu pul i stopnia szczegółowości.

IV.4. ZAWARTOŚĆ PROJEKTU PLANU URZĄDZENIA LASU

Projekt planu urządzenia lasu obejmuje grunty Skarbu Państwa znajdujące się w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec o łącznej powierzchni 17696,18 ha. Obowiązkowe składniki planu urządzenia lasu wymienione są ogólnie w art. 18 Ustawy o *lasach*, a szczegółowo w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 roku w *sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu* (Dz.U. 2012 poz. 1302). Jego układ i formę poszczególnych składników określa *Instrukcja Urządzania Lasu* (IUL), stanowiąca załącznik do Zarządzenia nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 r., zmienionego Zarządzeniem nr 83 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 23 listopada 2012 r. Pewne modyfikacje układu mogą wynikać z wytycznych szczegółowo sprecyzowanych w zawieranych umowach na wykonanie projektu planu urządzenia lasu i dodatkowych ustaleniach.

Plan składa się z następujących części składowych: części inwentaryzacyjnej, części analitycznej oraz części planistyczno-prognostycznej. Części te zebrane są w następujących tomach:

Elaborat zawierający:

- ogólny opis nadleśnictwa i charakterystykę lasów,
- zestawienia zbiorcze danych inwentaryzacyjnych (raporty w formie tabel i wykazów),
- analizę gospodarki leśnej w minionym okresie gospodarczym,
- podstawy gospodarki przyszłego okresu, w tym cele i zasady trwale zrównoważonej gospodarki leśnej w lasach wielofunkcyjnych, oraz przewidywane sposoby ich realizacji,
- określenie etatów cięć użytkowania głównego,
- zestawienie i opisanie zadań z zakresu użytkowania głównego (rębne i przedrębne),
- zestawienie i opisanie zadań z zakresu hodowli lasu, w tym zalesień gruntów przeznaczonych do zalesienia, odnowienia lasu oraz pielęgnowania upraw i młodników,
- określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej,
- określenie kierunkowych zadań z zakresu gospodarki łowieckiej,
- określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej, w tym dotyczących turystyki i rekreacji.

Program ochrony przyrody nadleśnictwa obejmujący:

- kompleksowy opis stanu przyrody w nadleśnictwie;
- podstawowe zadania z zakresu ochrony przyrody i sposoby realizacji tych zadań,
- mapę obszarów chronionych oraz mapę walorów przyrodniczo-kulturowych.

Szczegółowe dane inwentaryzacyjne są zebrane dla każdego obrębu w oddzielny tom, w skład którego wchodzi:

- opis taksacyjny lasu,
- zestawienie i tabele zbiorcze.

Osobnym tomem dla każdego obrębu są **wykazy**:

- projektowanych cięć rębnych,
- projektowanych cięć przedrębnych,
- wskazań gospodarczych w zakresie hodowli lasu.

Niezbędnym elementem składowym Planu są mapy **tematyczne** w różnej skali.

Sporządza się je na bazie mapy numerycznej, zgodnie z SLMN:

- Mapy gospodarcze w skali 1:5000 - służą do wizualizacji przestrzennej zbioru informacji o gruntach w zarządzie nadleśnictwa na tle oddziałów, pododdziałów,

z uwzględnieniem ważniejszych szczegółów sytuacji wewnętrznej w podziale arkuszowym formatu A1.

- Mapy przeglądowe wg obrębów leśnych w skali 1:25 000 - służą do wizualizacji przestrzennej zbioru informacji o siedliskach, drzewostanach funkcjach lasu, itp. na tle oddziałów, pododdziałów, z uwzględnieniem ważniejszych szczegółów sytuacji wewnętrznej w obrębie leśnym.
- Mapy przeglądowe drzewostanów;
- Mapy przeglądowe siedlisk;
- Mapy przeglądowe cięć rębnych;
- Mapy przeglądowe ochrony przeciwpożarowej;
- Mapy przeglądowe zagospodarowania rekreacyjnego;
- Mapy przeglądowe ochrony lasu;
- Mapy przeglądowe gospodarki łowieckiej.
- Mapy sytuacyjne i sytuacyjno-przeglądowe w skali 1:50 000 lub 1:100 000 - służą do wizualizacji przestrzennej zbioru informacji istotnych dla gospodarki leśnej oraz ważnych do zarządzania nadleśnictwem na tle oddziałów leśnych, na podkładzie odpowiedniej mapy topograficznej.
- Mapa sytuacyjno-przeglądowa funkcji lasów;
- Mapa sytuacyjno-przeglądowa walorów przyrodniczo-kulturowych (załącznik POP);
- Mapa sytuacyjna obszaru terytorialnego zasięgu dla nadleśnictwa.

Baza danych inwentaryzacyjnych TAKSATOR

Program Taksator służy do obsługi danych opisu taksacyjnego od momentu ich pobrania z SILP poprzez wprowadzanie informacji z dokumentów źródłowych i ich przetwarzanie, aż do ich powrotu do struktur SILP. Informacje są zapisywane w formacie *.mdb

Baza danych geometrycznych według SLMN

W bazie geometrycznej wyróżnia się warstwy podstawowe (w tym fakultatywne) i pochodne (generowane z warstw podstawowych). Dla warstw podstawowych lista atrybutów jest zredukowana do niezbędnych identyfikatorów. Obiekty poligonowe i liniowe przechowywane są w prostym formacie wektorowym, natomiast dane o obiektach punktowych znajdują się w całości w bazie opisowej systemu LAS.

Najbardziej istotnym elementem projektu planu, podlegającym ocenie wpływu na środowisko, są zaprojektowane zadania i wskazania gospodarcze. Rozmiar zadań gospodarczych jest wynikiem podsumowania wszystkich prac w nadleśnictwie z danego zakresu. Natomiast wskazania gospodarcze są propozycją wykonania pewnych czynności w każdym konkretnym wydzieleniu, w celu osiągnięcia założeń i celów projektu planu. Propozycja ta jest przez gospodarza terenu na bieżąco weryfikowana i wykonywana na

podstawie aktualnego stanu lasu oraz bieżących potrzeb. Poziom szczegółowości zaprojektowanych czynności jest różny. Prawidłową ocenę wpływu na środowisko można przeprowadzić, znając poziom szczegółowości każdego rodzaju czynności, z jakim zostały one zapisane w projekcie planu.

Tabela 1. Przedstawienie stopnia szczegółowości zapisów projektu pul dla Nadleśnictwa Węglińiec

Rodzaj zapisu w projekcie pul	Szczegółowość informacji w projekcie pul	Opis	Skala (% pow. leśnej nadl.
Etat cięć użytków rębnych	Dla całego nadleśnictwa (obrębu leśnego)	Określa maksymalną możliwą do pozyskania miąższość drewna w całym okresie obowiązywania Planu Urządzenia Lasu	100%
Etat cięć użytków przedrębnych	Dla całego nadleśnictwa (obrębu leśnego)	Określa powierzchnię przewidzianą do pielęgnowania, jaką trzeba obowiązkowo wykonać w 10-leciu	100%
Zalecenia zamieszczone w Programie ochrony Przyrody	Zasadniczo ogólne zapisy, w pewnych przypadkach odniesienie do konkretnych wydzieleń	Zapisy różnego typu: pozostawianie martwego drewna, ochrona stanowisk roślin przed przypadkowym zniszczeniem, pozostawianie kęp drzewostanu itp. Zalecenia te mają zazwyczaj charakter wskazań fakultatywnych	-
Składy gatunkowe upraw	Zapis odnoszący się nie do konkretnego wydziału, ale do typów siedliskowych lasu w ramach TD	Zaplanowane składy gatunkowe upraw są realizowane w terenie podczas odnawiania lasu	-
Bez wskazań	Do konkretnego wydziału	Wydziały w których nie zaplanowano żadnych zabiegów	12%
Odnowienia na powierzchniach otwartych	Do konkretnego wydziału	Odnawianie drzewostanów wiąże się z ich uprzednim użytkowaniem. Grunt leśny, w myśl ustawy o lasach powinien być w ciągu 5 lat od wycięcia, odnowiony	1%
Pielęgnacje upraw	Do konkretnego wydziału	Zabiegi pielęgnacyjne dążące do uzyskania młodnika o składzie gatunkowym zgodnym z siedliskiem, odpowiednim zwarciu i przyjętej formie mieszania.	2%
Pielęgnacje młodszych drzewostanów	Do konkretnego wydziału	Zabieg pielęgnacyjny w młodnikach, tyczkowinach i drągowinach polegający na usuwaniu drzew wadliwych, niepożądanych dążąc do uzyskania odpowiedniego drzewostanu dojrzewającego.	21%
Trzebież późna	Do konkretnego wydziału	Zabieg pielęgnacyjny w drzewostanach dojrzewających polegający na regulowaniu zagęszczenia drzew poprawiający zwiększenie przestrzeni życiowej drzew	46%
Rębnie złożone	Do konkretnego wydziału	Użytkowanie polegające na częściowym lub stopniowym usuwaniu drzewostanu z nad młodą generacją w trakcie dość długiego okresu czasu	11%
Rębnia zupełna	Do konkretnego wydziału	Użytkowanie rębnią zupełną wiąże się z usunięciem 95% powierzchni drzewostanu	5%

Tabela 2. Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa na 1. rok obowiązywania pul i zadań wynikających z projektu pul dla Nadleśnictwa Węglińiec

Rodzaj powierzchni	Obr. Węglińiec	Obr. Osiecznica	Nadleśnictwo Węglińiec	
	ha	ha	ha	%
wg pełnionych funkcji				
Lasy rezerwatowe	21,36	-	21,36	0,13

Rodzaj powierzchni		Obr. Węglińiec	Obr. Osiecznica	Nadleśnictwo Węglińiec	
		ha	ha	ha	%
Lasy ochronne		4088,48	3309,77	7398,25	45,48
Lasy gospodarcze		4808,52	4039,84	8848,36	54,39
Razem		8918,36	7349,61	16267,97	100,00
Grunty leśne zalesione					
Klasy wieku	I (1-20)	1149,05	680,39	1829,44	10,34
	II (21-40)	1670,16	1569,45	3239,61	18,31
	III (41-60)	2645,30	2954,57	5599,87	31,64
	IV (61-80)	1711,58	759,50	2471,08	13,96
	V (81-100)	821,70	404,82	1226,52	6,93
	VI (101-120)	278,57	369,58	648,15	3,66
	VII (121-140)	54,26	119,15	173,41	0,98
	VIII (141 i starsze)	29,63	85,80	115,43	0,65
	KO	394,93	294,77	689,70	3,90
	KDO	26,99	21,52	48,51	0,27
Razem grunty leśne zalesione		8782,17	7259,55	16041,72	90,65
Grunty leśne niezalesione					
W produkcji ubocznej		8,47	5,94	14,41	0,08
Do odnowienia		97,89	66,48	164,37	0,93
Pozostałe		29,83	17,64	47,47	0,27
Razem grunty leśne niezalesione		136,19	90,06	226,25	1,28
Grunty związane z gosp. leśną		294,85	211,55	506,40	2,86
Grunty nieleśne					
Do zalesienia		-	-	-	-
Pozostałe		770,36	151,72	922,08	5,21
Razem grunty nieleśne		770,36	151,72	922,08	5,21
Grunty ogólnie		9983,57	7712,88	17696,45*	100,00

* razem z gruntami stanowiącymi współwłasność skarbu państwa i osób fizycznych, które obejmują 0,2694 ha

Tabela 3. Zestawienie powierzchni zaplanowanych zadań gospodarczych dla Nadleśnictwa Węglińiec

Powierzchnia		Obr. Węglińiec	Obr. Osiecznica	Nadleśnictwo Węglińiec
Zadania obligatoryjne				
Pozyskanie drewna	ha - pow.	7577,51	6277,59	13855,20
	m ³ brutto	607997	518758	1126755
	m ³ netto	498145	425548	923693
Etat cięć w użytkowaniu rębnym	ha - pow.	1399,04	1121,16	2520,20
	m ³ brutto	277667	229266	506933
	m ³ netto	233881	193954	427835

Powierzchnia		Obr. Węgliniec	Obr. Osiecznica	Nadleśnictwo Węgliniec
<i>w tym niezaliczone na poczet przyjętego etatu</i>	m ³ brutto	715	411	1126
	m ³ netto	608	344	952
Szacunkowy etat cięć w użytkowaniu przedrębny	ha - pow.	6178,47	5156,43	11334,90
	m ³ brutto	330330	289492	619822
	m ³ netto	264264	231594	495858
Pielęgnowanie upraw i młodników	ha – pow.	180,13	65,83	245,96
Trzebieże	ha – pow.	5998,34	5090,60	11088,94
Zadania określone kierunkowo - zadania dotyczące zalesień i odnowień – pow. [ha]				
Zalesienia gruntów (przeznaczonych do zalesienia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego)		-	-	-
Odnowienia halizn, płazowin i zrębów		97,89	66,48	164,37
Orientacyjna powierzchnia odnowień drzewostanów przewidzianych do użytkowania rębego		842,08	661,44	1503,52
- w tym zrębami zupełnymi		415,26	303,42	718,68
Orientacyjna powierzchnia podsadzeń, dolesień i uzupełnień		15,69	6,76	22,45
Orientacyjna powierzchnia wprowadzania podszytów		0	0	0
Orientacyjna powierzchnia melioracji		957,86	728,07	1685,93
- w tym wodnych		0	0	0

IV.5. GŁÓWNE CELE PROJEKTU PLANU URZĄDZENIA LASU

Celem planowania urządzeniowego jest opracowywanie projektów planów urządzenia lasu zgodnie z wymaganiami przepisów prawa oraz trwale zrównoważonej gospodarki leśnej z odpowiednim uwzględnieniem oczekiwań społecznych w sprawie ochrony środowiska i racjonalnego gospodarowania zasobami przyrody (IUL). Cele trwale zrównoważonej gospodarki leśnej są wymienione w Ustawie o lasach w art. 6. ust. 1. p. 1a):

(...) działalność zmierzającą do ukształtowania struktury lasów i ich wykorzystania w sposób i tempie zapewniającym trwałe zachowanie ich bogactwa biologicznego, wysokiej produktywności oraz potencjału regeneracyjnego, żywotności i zdolności do wypełniania, teraz i w przyszłości, wszystkich ważnych ochronnych, gospodarczych i socjalnych funkcji na poziomie lokalnym, narodowym i globalnym, bez szkody dla innych ekosystemów (...)

Cele, dla których sporządzono projekt pul, osiąmane są poprzez realizację następujących zadań planowania urządzeniowego:

- inwentaryzację oraz ocenę stanu lasu,
- rozpoznanie walorów przyrodniczych w lasach,
- rozpoznanie założeń polityki zagospodarowania przestrzennego regionu,
- zebranie informacji w sprawie *Programu ochrony przyrody*,
- sformułowanie celów, zasad i sposobów realizacji trwale zrównoważonej gospodarki leśnej,

- przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania ustaleń planu urządzenia lasu na środowisko wraz z opracowaniem wymaganej prognozy,
- rozpoznanie ekonomicznych warunków gospodarki leśnej,
- określenie długo- oraz średniookresowych hodowlanych i technicznych celów gospodarki leśnej dla urządzanego obiektu,
- projektowanie pożądaných typów drzewostanów oraz możliwie zróżnicowanej budowy lasu (wiekowej i przestrzennej);
- ustalenie etatów cięć głównego użytkowania lasu (rębny oraz przedrębny);
- projektowanie odnowień, zalesień oraz zadań z zakresu pielęgnowania lasu;
- określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej;
- określenia kierunkowych zadań z zakresu gospodarki łowieckiej w lasach;
- określenie potrzeb w zakresie remontów oraz budowy infrastruktury technicznej;
- zobrazowanie przestrzenne, w formie odpowiednich map, podstawowych danych o urządzanym obiekcie;
- sporządzenie ogólnego opisu lasów.

IV.6. METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

IV.6.1. METODYKA PRZYPISANIA WSKAZAŃ GOSPODARCZYCH DO PRZEDMIOTÓW OCHRONY

Na potrzeby analiz prognozy oddziaływania na środowisko przeprowadzono agregację i uproszczenie wskaźników gospodarczych zaprojektowanych dla wydzieleń w pul. Podstawowym założeniem było przypisanie jednej, dominującej z punktu widzenia potencjalnego wpływu na środowisko, wskaźniczki dla każdego wydzielenia. Wynikiem pracy było utworzenie następujących grup wskaźników gospodarczych projektowanych w pul:

- grupa „odnowienia” utworzona z pozycji zawierających odnowienie zrębów, halizn, płazowin (na powierzchniach otwartych);
- grupa „pielęgnacje upraw” utworzona z następujących pozycji planu: pielęgnowanie gleby i czyszczenia wczesne;
- grupa „pielęgnacje młodników i młodszych drzewostanów” utworzona z pozycji: czyszczenia późne, pozyskanie w czyszczeniach późnych, trzebieże wczesne;
- grupa „trzebieże późne”, zawierająca pozycje z zaplanowanymi trzebieżami późnymi;
- grupa „rębnia złożona” utworzona z pozycji zawierających rębnię złożoną;
- grupa „rębnia zupełna”, zawierająca rębnię zupełną.

Informacje na temat występowania siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków w obszarach Natura 2000 OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050 oraz OSO Bory

Dolnośląskie PLB020005 oparto o wyniki prac do planów zadań ochronnych dla tych obszarów. Dla obszaru OZW Uroczyska Borów Dolnośląskich PLH020072 wykorzystano dane Wojewódzkiego Zespołu Specjalistycznego przy Wojewodzie Dolnośląskim z 2007 r. Dla pozostałego obszaru nadleśnictwa wykorzystano wyniki inwentaryzacji przyrodniczej siedlisk oraz gatunków flory i fauny Lasów Państwowych z 2007 r. Wszystkie informacje o siedliskach przyrodniczych zostały zapisane w bazie Taksator i są widoczne w opisie taksacyjnym wydzielenia.

IV.6.2. KRYTERIA I SPOSÓB OCENY WPŁYWU REALIZACJI ZAPISÓW PROJEKTU PLANU URZĄDZENIA LASU NA ŚRODOWISKO

Ocena wpływu zapisów projektu planu na poszczególne elementy środowiska wynika z wiedzy eksperckiej z uwagi na brak jednoznacznych wytycznych w tej sprawie oraz, że w większości przypadków trudne jest przyjęcie obiektywnych kryteriów. Przy sporządzaniu oceny wykorzystano macierze oceny, w których przyjęto następujące kody:

- + oddziaływanie pozytywne,
- oddziaływanie negatywne,
- 0 brak oddziaływania lub oddziaływanie neutralne,
- 1 oddziaływanie krótkoterminowe,
- 2 oddziaływanie średnioterminowe,
- 3 oddziaływanie długoterminowe.

Powyższe przyjęte kryteria kodowania ocen wpływu dotyczą oddziaływań o charakterze nieznaczącym, bezpośrednim i w niniejszym dokumencie były stosowane przy ocenie wpływu zapisów projektu pul na siedliska przyrodnicze oraz przy formułowaniu oceny ogólnej w macierzy zbiorczej oceny wpływu zapisów projektu pul na wszystkie komponenty przyrodnicze. W sytuacji wystąpienia oddziaływania znaczącego pozytywnego lub negatywnego przypadki tego typu zostały opisane w osobnym rozdziale *Prognozy*, podobnie jak przypadki, w których istniała potencjalna możliwość wystąpienia oddziaływania skumulowanego lub wtórnego.

Osobna, bardziej szczegółowa analiza została przeprowadzona dla gatunków zwierząt występujących na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec. W analizie tej poszczególne zapisy projektu pul oceniano opisując słownie każdy rodzaj zdiagnozowanego potencjalnego oddziaływania na wyróżnioną grupę zwierząt. Do wyróżnionych rodzajów oddziaływań należały:

1. Oddziaływanie nieznacząco negatywne, bezpośrednie chwilowe - płoszenie oraz/lub niezamierzone zabijanie pojedynczych osobników, obecnych na powierzchni z drzewostanem, w obrębie którego realizowane jest wskazanie gospodarcze; lub na jego obrzeżach.

2. Oddziaływanie nieznacząco negatywne, pośrednie chwilowe - płoszenie oraz/lub niezamierzone zabijanie pojedynczych osobników w czasie czynności towarzyszących realizacji wskazania gospodarczego – transport drewna, dojazd samochodami do powierzchni leśnej oraz ruch pieszy pracowników leśnych.

3. Oddziaływanie nieznacząco negatywne lub pozytywne, bezpośrednie krótkoterminowe / średnioterminowe / długoterminowe związane z pozytywną lub negatywną zmianą warunków siedliskowych danego gatunku lub grupy gatunków na powierzchni leśnej.

Każdy z wyróżnionych rodzajów oddziaływań był dodatkowo szerzej opisywany w zależności od konkretnej sytuacji na gruncie i oceniany pod kątem możliwości skutecznego przeciwdziałania mu przez zastosowanie działań minimalizujących.

W przypadku roślin i grzybów analizy wpływu zapisów projektu pul dokonano dzieląc wszystkie gatunki tych organizmów na 3 grupy:

1. Gatunki roślin i grzybów, dla których nie przewiduje się wpływu zapisów projektu pul z uwagi na brak wskazań gospodarczych na powierzchniach leśnych z ich stanowiskami.

2. Gatunki roślin i grzybów, dla których nie przewiduje się istotnego wpływu zapisów projektu pul ze względu na liczebność populacji i/lub zdolności regeneracyjne gatunku, rodzaj planowanego zabiegu w miejscu występowania gatunku lub specyfikę siedliska gatunku.

3. Gatunki roślin i grzybów, dla których przewiduje się potencjalne wystąpienie negatywnego wpływu zapisów projektu pul, wymagające stosowania działań minimalizujących ten wpływ.

Podobnie, jak w przypadku zwierząt, każdy z wyróżnionych rodzajów oddziaływań był określany opisowo i w zależności od potrzeb szerzej charakteryzowany. W sytuacjach, które tego wymagały, przy zdiagnozowanym wpływie wskazywano na konieczność zastosowania działań minimalizujących potencjalnie negatywny wpływ zabiegu na dany gatunek rośliny lub grzyba.

IV.6.3. ŹRÓDŁA INFORMACJI NA TEMAT CHRONIONYCH I CENNYCH GATUNKÓW ROŚLIN I ZWIERZĄT

Informacje dotyczące lokalizacji stanowisk roślin chronionych, grzybów i zwierząt zebrane zostały z następujących źródeł:

- informacje na temat lokalizacji chronionych gatunków grzybów i porostów: dane z przeprowadzonej taksacji lasów nadleśnictwa, dane z inwentaryzacji i waloryzacji przyrodniczych gmin w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa, informacje i materiały przekazane przez nadleśnictwo;

- informacje na temat lokalizacji chronionych gatunków roślin: dane z przeprowadzonej taksacji lasów nadleśnictwa, informacje z programów ochrony środowiska oraz inwentaryzacji i waloryzacji przyrodniczych gmin w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa, informacje i materiały przekazane przez nadleśnictwo;
- informacje na temat lokalizacji chronionych gatunków zwierząt: wyniki weryfikacji gatunków zwierząt stanowiących przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 Dolina Dolnej Kwisy PLH020050 oraz OSO Bory Dolnośląskie PLB020005 wykonanej w ramach sporządzania planów zadań ochronnych dla tych obszarów, materiały kartograficzne z inwentaryzacji i waloryzacji przyrodniczych gmin w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa, wyniki inwentaryzacji przyrodniczej siedlisk oraz gatunków flory i fauny Lasów Państwowych z 2007 roku, dane Wojewódzkiego Zespołu Specjalistycznego przy Wojewodzie Dolnośląskim z 2007 roku, informacje i materiały przekazane przez nadleśnictwo, dane z przeprowadzonej taksacji lasów nadleśnictwa;
- informacje na temat chronionych gatunków zwierząt o nieznannej lokalizacji stanowisk obserwowanych w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa w ostatnich latach: informacje z programów ochrony środowiska oraz inwentaryzacji i waloryzacji przyrodniczych gmin w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa, informacje i materiały przekazane przez pracowników nadleśnictwa oraz osób prowadzących obserwacje faunistyczne na terenie nadleśnictwa.

IV.6.4. ŹRÓDŁA INFORMACJI NA TEMAT GRANIC OBSZARÓW NATURA 2000

Granice obszarów Natura 2000 przyjęto według decyzji wykonawczej Komisji z dnia 3 grudnia 2014 r., nr 2015/69, w sprawie przyjęcia ósmego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (nr 2015/69, Dz.U.UE.L.2015.18.1). Granice obszarów specjalnej ochrony (OSO) przyjęto zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 roku w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz.U. 2011 nr 25 poz. 133 z późn. zm.).

IV.7. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU PUL ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA

Monitorowanie realizacji obligatoryjnych zadań gospodarczych powinno być przeprowadzane przez organ nadzorujący, którym jest, zgodnie z zapisem art. 34 pkt. 2c) ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach, dyrektor regionalnej dyrekcji Lasów

Państwowych. Śledzenie skutków realizacji postanowień planu należy oprzeć na monitoringu następujących wskaźników:

- powierzchnia lasów według rzeczywistych składów gatunkowych i wieku dla siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków w obszarach Natura 2000,
- pozyskanie drewna według gatunków i kategorii użytkowania dla siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków w obszarach Natura 2000 w wymiarze powierzchniowym i miąższościowym,
- zestawienie gruntów zalesionych według siedlisk przyrodniczych.

Skutki realizacji zadań zleconych z zakresu ochrony przyrody powinny być monitorowane w cyklu 10-letnim. Jest to związane z cyklem sporządzania planów urządzenia lasu i jednocześnie najbardziej wiarygodnymi informacjami wynikającymi z inwentaryzacji terenowej przeprowadzanej przez obiektywną instytucję.

IV.8. INFORMACJA O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU PROJEKTU PUL

Nadleśnictwo Węglińiec położone jest w nieznacznym oddaleniu od granicy państwa. Do najbliższej granicy z Republiką Federalną Niemiec odległość wynosi około 8 kilometrów, zaś od granicy z Republiką Czeską dzieli je dystans 25 kilometrów. Ze względu na lokalny i miejscowy charakter działań zapisanych w projekcie pul, nie stwierdza się, aby możliwe było transgraniczne oddziaływanie zapisów projektu pul na środowisko.

IV.9. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU PUL

Dokumentami międzynarodowymi, istotnymi z punktu widzenia realizacji są:

- A. Konwencja o różnorodności biologicznej, której celem jest ochrona światowych zasobów różnorodności biologicznej ma wszystkich trzech poziomach, tzn. w obrębie gatunku, pomiędzy gatunkami oraz ekosystemami. W odniesieniu do tego celu zapisy projektu pul dla Nadleśnictwa Węglińiec należy oceniać pozytywnie. W procesie tworzenia projektu pul na każdym etapie planowania uwzględniane były uwarunkowania przyrodnicze i ograniczenia wynikające z potrzeb ochrony przyrody, zapisane w planach zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000;
- B. Konwencja Berneńska, której celem jest ochrona gatunków dzikiej fauny i flory oraz ich siedlisk naturalnych, zwłaszcza tych gatunków i siedlisk, których ochrona wymaga współdziałania kilku państw, oraz wspieranie współdziałania w tym zakresie. W zapisach

projektu pul oraz programie ochrony przyrody uwzględniono potrzeby ochrony tych gatunków m.in. poprzez rezygnację lub ograniczenie do niezbędnego minimum realizacji celów gospodarczych w strefach ochrony ptaków;

C. Konwencja Bońska, której celem jest ochrona dzikich zwierząt migrujących, stanowiących niezastąpiony element środowiska naturalnego. W odniesieniu do celów konwencji w zapisach programu ochrony przyrody dla nadleśnictwa na nadchodzące dziesięciolecie uwzględniono potrzeby ochrony tych gatunków m.in. poprzez:

- w zakresie ochrony nietoperzy określenie niezbędnych wytycznych do sposobu realizacji działań gospodarczych na ich siedliskach;
- w zakresie szczegółowych zaleceń w sprawie realizacji zadań z zakresu gospodarki leśnej w strefach ochrony gatunków określenie wytycznych do sposobu realizacji działań gospodarczych w tego typu miejscach;

D. Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską. W art. 6 tego dokumentu jest mowa o tym, że: *przy ustalaniu i realizacji polityk i działań Wspólnoty, o których mowa w artykule 3., w szczególności w celu wspierania stałego rozwoju, muszą być brane pod uwagę wymogi ochrony środowiska naturalnego.* Aktami prawa wprowadzającymi w życie ustalenia Traktatu są dyrektywy. W zakresie ochrony przyrody, na terenie nadleśnictwa mają zastosowanie głównie tzw. Dyrektywa Ptasia (DP) i Dyrektywa Siedliskowa (DS). Celem Dyrektywy Ptasiej jest zapewnienie ochrony gatunków ptaków lęgowych oraz migrujących na terenie Wspólnoty Europejskiej. W Dyrektywie wyszczególnione są gatunki, dla których ochrony tworzone są Obszary Specjalnej Ochrony (OSO). Częściowo na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec znajduje się jeden obszar specjalnej ochrony ptaków (OSO) Bory Dolnośląskie PLB020005, dla którego w 2014 roku zatwierdzono plan zadań ochronnych. Projekt pul dla Nadleśnictwa Węglińiec uwzględnia zapisy pzo z zakresu gospodarki leśnej. Z kolei zapisy Dyrektywy Siedliskowej mają na celu zapewnienie różnorodności biologicznej poprzez ochronę siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory na europejskim terytorium państw członkowskich. Na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec znajdują się dwa obszary mające znaczenie dla Wspólnoty: OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050 i OZW Uroczyska Borów Dolnośląskich PLH020072. W 2014 r. dla obszaru Natura 2000 OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050 zatwierdzony został plan zadań ochronnych. W projekcie pul zapisy dla powierzchni leśnych, na których zlokalizowane były przedmioty ochrony tego obszaru o znaczeniu dla Wspólnoty uwzględniły cele ich ochrony.

Dokumentami krajowymi, w których określono cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia planu są:

- A. Ustawa o ochronie przyrody, według której ochrona polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody: dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów, roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową, zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia, siedlisk przyrodniczych, siedlisk zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, tworów przyrody żywej i nieożywionej oraz kopalnych szczątków roślin i zwierząt, krajobrazu i zadrzewień.

W zakresie ujętym projektem pul oraz *Programem ochrony przyrody* cele ustawy realizowane są poprzez zgromadzenie maksymalnej ilości informacji o zasobach przyrodniczych gruntów w zarządzie nadleśnictwa przy uwzględnieniu dostępnych źródeł informacji oraz wyników prac terenowych i takim zaplanowaniu działań gospodarczych, aby mogły być spełnione wymogi ochronne gatunków i siedlisk przyrodniczych na terenach objętych zapisami projektu pul.

- B. Polityka ekologiczna państwa na lata 2009-2012 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2016 jest dokumentem określającym ogólne cele prowadzenia polityki państwa w zakresie ochrony przyrody i wdrażania idei zrównoważonego rozwoju. W ustaleniach w zakresie gospodarki leśnej dokument ten odnosi się głównie do problemu dostosowania składów gatunkowych drzewostanów do siedliska oraz zwiększania różnorodności genetycznej i gatunkowej biocenoz leśnych. W projekcie planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Węglińiec uwzględniono główne założenia polityki ekologicznej państwa poprzez dostosowanie składów odnowień zgodnych z siedliskami przyrodniczymi występującymi w granicach obszarów Natura 2000.

- C. Polityka leśna państwa z 1997 r. wyznaczająca ogólne ramy prowadzenia gospodarki leśnej, szczególnie w okresie jej przechodzenia z modelu surowcowego na model *proekologicznej i zrównoważonej ekonomicznie, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej*. Jej nadrzędnym celem jest wyznaczenie kompleksu działań kształtujących stosunek człowieka do lasu, zmierzających do zachowania, w zmieniającej się rzeczywistości przyrodniczej i społeczno-gospodarczej, warunków do trwałej w nieograniczonej perspektywie czasowej wielofunkcyjności lasów, ich wszechstronnej użyteczności i ochrony oraz roli w kształtowaniu środowiska przyrodniczego zgodnie z obecnymi i przyszłymi oczekiwaniami społeczeństwa. W zapisach projektu pul założenia polityki leśnej na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec realizowane są przez szereg

działań, z których najważniejsze to: poprawa stanu i ochrona lasu tak, aby mogły one w szerszy sposób spełniać różnorodne funkcje, zwiększanie różnorodności genetycznej i gatunkowej biocenoz leśnych oraz różnorodności ekosystemów w kompleksach leśnych oraz zapewnienie w oparciu o ustawę o *ochronie przyrody*, ustawę o *lasach* i ustawę o *ochronie gruntów rolnych i leśnych*, ochrony wszystkim lasom, a szczególnie najcenniejszym ekosystemom oraz kluczowym i rzadkim elementom biocenoz leśnych.

IV.10. POWIĄZANIA PROJEKTU PLANU URZĄDZENIA LASU Z INNYMI DOKUMENTAMI, W TYM Z DOKUMENTAMI, DLA KTÓRYCH ZOSTAŁY PRZEPROWADZONE STRATEGICZNE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Ustalenia w projekcie planu urządzenia lasu wiążą się z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego sporządzanymi dla gmin znajdujących się w zasięgu granic nadleśnictwa. W planach tych określone są m.in. obszary przeznaczone do zalesienia. W Nadleśnictwie Węglińiec projekt planu nie przewiduje się zalesień na okres 2015-2024, wobec tego ustalenia miejscowe planów zagospodarowania nie mają w tym zakresie odniesienia do zapisów projektu planu urządzenia lasu.

Dokumentami planistycznymi powiązаныmi z projektem pul są również plany ochrony dla powierzchniowych form ochrony przyrody wynikające z Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. *w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody* (Dz.U. 2005 nr 94 poz. 794). Na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec występują formy ochrony przyrody ujęte powyższym rozporządzeniem, do których należą dwa rezerwaty przyrody „Torfowisko pod Węglińcem” i „Wrzosiec koło Piasecznej”. Żaden z rezerwatów przyrody nie posiada obowiązującego planu ochrony, jedynie dla rezerwatu „Torfowisko pod Węglińcem” ustanowiono w 2011 roku zadania ochronne.

Innymi dokumentami planistycznymi powiązаныmi z projektem pul są plany zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 wynikające z Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 30 marca 2010 r. *w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla obszaru Natura 2000* (Dz.U. 2010 nr 64 poz. 401 z późn. zm.). Na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec znajdują się dwa obszary mające znaczenie dla Wspólnoty: OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050 i OZW Uroczyska Borów Dolnośląskich PLH020072 oraz jeden obszar specjalnej ochrony ptaków (OSO) Bory Dolnośląskie PLB020005. W 2014 r. dla OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050 oraz OSO Bory Dolnośląskie PLB020005 zatwierdzono plany zadań ochronnych. Projekt pul dla Nadleśnictwa Węglińiec uwzględnił zapisy

ww. dokumentów w zakresie lokalizacji przedmiotów ochrony i określonych dla nich celów ochrony.

Dokumentami powiązаныmi z projektem pul dla Nadleśnictwa Węglińiec są również plany urządzenia lasu dla nadleśnictw bezpośrednio z nim sąsiadujących, tj. nadleśnictw Ruszów, Świętoszów, Bolesławiec, Pieńsk oraz Lwówek Śląski. Powiązanie to dotyczy jedynie ustalenia granic pomiędzy nadleśnictwami i ponadto w żaden sposób nie odnosi się wprost do Nadleśnictwa Węglińiec.

Dotychczas procedura strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (SOOŚ) została przeprowadzona tylko dla planu urządzenia lasu dla nadleśnictw Świętoszów i Bolesławiec. W związku z brakiem zapisów we wskazanym pul, które mogłyby się przyczynić do niekorzystnej zmiany stanu zachowania przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000 wspólnych dla tych trzech nadleśnictw - OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050 oraz OSO Bory Dolnośląskie PLB020005 nie przewiduje się, aby mogło dojść do pojawienia się skumulowanego wpływu zapisów obu planów urządzenia lasu na siedliska przyrodnicze bądź siedliska zwierząt stanowiące przedmioty ochrony tych obszarów.

Ważnymi dokumentami powiązаныmi z projektem pul dla Nadleśnictwa Węglińiec są:

- Aktualizacja Wojewódzkiego Programu Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego na lata 2008-2011 z uwzględnieniem lat 2012-2015;
- Programy ochrony środowiska powiatów i gmin, w granicach których zlokalizowane są grunty w zarządzie nadleśnictwa;
- Prognozy oddziaływania na środowisko projektów w/w dokumentów.

W powyższych dokumentach opisano kompleksowy stan środowiska na terenie poszczególnych jednostek administracyjnych i określono kierunki i zadania w zakresie m.in. ochrony przyrody. Większość z nich jest spójna z założeniami *Programu ochrony przyrody* dla Nadleśnictwa Węglińiec oraz projektem pul na okres 2015-2024 i jest, była lub będzie realizowana przez nadleśnictwo.

V. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA

V.1. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA W GRANICACH ZASIĘGU TERYTORIALNEGO NADLEŚNICTWA

V.1.1. RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA

Różnorodność biologiczna w nadleśnictwie powinna być rozpatrywana na 3 poziomach: genetycznym, gatunkowym i krajobrazowym. Szczegóły dwóch ostatnich poziomów opisane są szeroko w osobnych rozdziałach. W zakresie zróżnicowania genetycznego projekt pul w zasadzie nie zawiera żadnych zapisów, które mogłyby wpływać na zmniejszanie bądź zwiększanie pul genowych gatunków występujących w zasięgu nadleśnictwa.

Największe zróżnicowanie fitocenoz i związanych z nimi chronionych i zagrożonych gatunków roślin i zwierząt na gruntach w zarządzie nadleśnictwa dotyczy szczególnie obszarów objętych ochroną prawną. Duże znaczenie dla zachowania różnorodności gatunkowej nie tylko w skali lokalnej, ale również na poziomie regionu i kraju mają obszary Natura 2000. O bioróżnorodności nadleśnictwa decydują również zasoby zachowanych siedlisk przyrodniczych poza obszarami Natura 2000. Ich zestawienie prezentuje tabela poniżej.

Tabela 4. Wykaz powierzchni i procentowego udziału w poszczególnych obszarach siedliskowych Natura 2000 chronionych typów siedlisk przyrodniczych odnotowanych na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec

Nazwa siedliska	Kod typu	Pow. siedliska na gruntach w zarządzie nadleśnictwa (ha)	Pow. siedliska w obszarach siedliskowych Natura 2000 (ha/%)		Pow. siedliska poza obszarami Natura 2000 (ha/%)
			PLH020050	PLH020072	
Siedliska nieleśne					
Wydmy śródładowe z murawami napiaskowymi	2330	0,03	-	0,03 (100%)	-
Brzegi lub osuszane dna zbiorników wodnych ze zbiorowiskami z <i>Littorelletea</i> , <i>Isoëto-Nanojuncetea</i>	3130	22,39	-	22,39 (100%)	-
Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	3150	1,23	1,23 (100%)	-	-
Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników <i>Ranunculion fluitantis</i>	3260	0,26	0,26(100%)	-	-
Wilgotne wrzosowiska z wrzoścem bagiennym <i>Erica tetralix</i>	4010	4,36	-	4,36(100%)	-
Bogate florystycznie górskie i niżowe murawy bliźniczkowe <i>Nardetalia</i> - płaty bogate florystycznie - siedlisko priorytetowe	6230	7,09	-	7,09 (100%)	-

Nazwa siedliska	Kod typu	Pow. siedliska na gruntach w zarządzie nadleśnictwa (ha)	Pow. siedliska w obszarach siedliskowych Natura 2000 (ha/%)		Pow. siedliska poza obszarami Natura 2000 (ha/%)
			PLH020050	PLH020072	
Ziolorośla górskie <i>Adenostylin alliariae</i> i ziolorośla nadrzeczne <i>Convolvuletalia sepium</i>	6430	0,03	0,03(100%)	-	-
Ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże <i>Arrhenatherion</i>	6510	16,89	1,42(8%)	10,09(60%)	5,38 (32%)
Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe) - siedlisko priorytetowe	7110	0,79	-	0,79(100%)	-
Torfowiska wysokie zdegradowane, zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji	7120	6,9	-	3,76(54%)	3,14 (46%)
Torfowiska przejściowe i trzęsawiska, przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzerio-Caricetea nigrae</i>	7140	36,73	-	35,62 (97%)	1,11 (3%)
Obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku <i>Rhynchosporion</i>	7150	11,38	-	11,38(100%)	-
Siedliska leśne					
Kwaśne buczyny <i>Luzulo-Fagenion</i>	9110	4,36	-	-	4,36 (100%)
Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny <i>Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum</i>	9170	54,07	54,07(100%)	-	-
Kwaśne dąbrowy <i>Quercetea robori -petraeae</i>	9190	18,58	2,73(15%)	9,99(54%)	5,86 (31%)
Bory i lasy bagienne - siedlisko priorytetowe	91D0	32,66	-	32,66(100%)	-
Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe <i>Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródłiskowe - siedlisko priorytetowe	91E0	46	9,15 (20%)	23,33 (51%)	13,52 (29%)

V.1.2. LUDZIE

Potencjalny wpływ zapisów pul na ludzi zostanie przeanalizowany głównie w odniesieniu do pracowników leśnych, wykonujących w terenie zadania gospodarcze zapisane w projekcie planu urządzenia lasu oraz innych grup ludzi korzystających z zasobów leśnych na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec. Dotyczy to zwłaszcza osób, które korzystają z terenów leśnych w celach turystycznych, poznawczych i wypoczynkowych.

V.1.3. ZWIERZĘTA

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Węglińiec stwierdzono występowanie 249 cennych gatunków zwierząt, w tym 30 gatunków ssaków, 192 gatunki ptaków, 9 gatunków płazów, 6 gatunków gadów, 5 gatunków reprezentujących ichtiofaunę oraz 7 gatunków owadów. Listę zwierząt chronionych sporządzono na podstawie inwentaryzacji i waloryzacji przyrodniczych gmin w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa, wyników

inwentaryzacji przyrodniczej siedlisk oraz gatunków flory i fauny Lasów Państwowych z 2007 roku, danych Wojewódzkiego Zespołu Specjalistycznego przy Wojewodzie Dolnośląskim z 2008 roku, wyników weryfikacji gatunków zwierząt stanowiących przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Kwisy PLH020050 oraz OSO Bory Dolnośląskie PLB020005 wykonanych w ramach planów zadań ochronnych dla tych obszarów, informacji i materiałów przekazanych przez nadleśnictwo, danych z przeprowadzonej taksacji lasów nadleśnictwa oraz informacji od lokalnie działających ekspertów. Analizy wpływu zapisów projektu pul dokonano tylko w stosunku do gatunków, które są związane z siedliskami leśnymi, strefami ekotonowymi lasu oraz z siedliskami nieleśnymi mogącymi występować w mozaice z drzewostanem. Wpływ zapisów projektu pul na tego typu gatunki rozpatrywano w odniesieniu do ich siedlisk. W tabeli poniżej zamieszczono gatunki związane z siedliskami leśnymi i przejściowymi, które stwierdzono na gruntach w zarządzie nadleśnictwa lub które występują na nich z dużym prawdopodobieństwem. Pozostałe gatunki zamieszczone na liście gatunków zwierząt w *Programie ochrony przyrody* dla Nadleśnictwa Węglińiec, a pominięte w poniższej tabeli, zajmują siedliska nieleśne, najczęściej synantropijne lub inne, dla których zapisy projektu pul pozostają neutralne, np. wodne. Do grupy tej należą: karlik malutki, mroczek późny, nocek łydkowłosy, badylarka, karczownik ziemnowodny, mysz zaroślowa, łasica, wydra, kret europejski, ryjówka malutka, rzęsosek rzeczek, zębielek karliczek, grzebiuszka ziemna, ropucha paskówka, żaba jeziorkowa, żaba wodna, gniewosz plamisty, głowacica, głowacz białopłetwy, miętus, minóg strumieniowy, okoń, piskorz, pstrąg potokowy, strzebla potokowa, szczupak, śliz pospolity, modraszek nausitous, modraszek telejus.

Do ptaków, dla których nie analizowano wpływu zapisów projektu pul z uwagi na zajmowane przez nie siedliska należały: bażant, bocian biały, czajka, czeczotka, derkacz, dymówka, gawron, jarzębatka, jerzyk, kawka, kłaskawka, kopciuszek, kulczyk, kulon, kuropatwa, łożówka, oknówka, ortolan, pliszka siwa, pliszka żółta, płomykówka, pokląskwa, potrzyszcz, przepiórka, pustułka, skowronek, sroka, srokosz, świergotek łąkowy, świergotek polny, świerszczak, wrona siwa, wróbel. Dużą grupę podobnych gatunków ptaków stanowiły również ptaki związane z wodami i terenami wodno-błotnymi, tj.: batalion, bączek, bąk, biegus krzywodzioby, biegus malutki, biegus rdzawy, biegus zmienny, bielaczek, błotniak stawowy, brodziec piskliwy, brodziec śniady, brzegówka, brzęczka, cyraneczka, cyranka, czapla biała, czapla purpurowa, czapla siwa (przelotna, nie gniazduje), czernica, gągoł, gęgawa, gęś białoczelna, gęś zbożowa, głowienka, kokoszka, kormoran, krakwa, kropiatka, krwawodziób, krzyżówka, kszyc, kulik wielki, kwokacz, łabędź niemy, łączak, łyska, mewa mała, mewa siwa, mewa srebrzysta, mewa trójpalczasta, mewa żółtonoga, ogorzałka, perkoz dwuczuby, perkoz rdzawoszyi, perkoz rogaty, perkozec, pliszka górską, pluszcz, płaskonos, potrzos, rokitniczka, rożeniec, rybitwa czarna, rybitwa czubata, rybitwa rzeczna, rybołów,

rycyk, samotnik, sieweczka obroźna, sieweczka rzeczna, siewnica, szcudłak, szlachar, śmieszka, świstun, trzciniak, trzcinniczek, wąsatka, wodnik, zausznik.

Tabela 5. Wykaz chronionych i/lub zagrożonych oraz cennych gatunków zwierząt związanych z siedliskami leśnymi i przejściowymi występujących na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węgliniec

Lp.	Gatunek	Status ochronny kategoria zagrożenia w kraju	Lokalizacja stanowisk	Uwagi
1	Borowiaczek <i>Nyctalus leisleri</i>	PL – ochrona ścisła PCzK – VU PCzL – VU DS – zał. IV KB – zał. III Czerwona lista IUCN – LC	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Gatunek wędrowny, odlatuje na zimę do południowej i zachodniej Europy. Jego kryjówki w Polsce stanowią niemal wyłącznie dziuple drzew oraz skrzynki lęgowe. Notowany z terenu gminy Osiecznica: między Kliczkowem i Osieczowem.
2	Borowiec wielki <i>Nyctalus noctula</i>	PL – ochrona ścisła DS – zał. IV KB – zał. III Czerwona lista IUCN – LC	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Gatunek związany z obszarami leśnymi. Zasiedla szczeliny w drzewach, dziuple i skrzynki lęgowe dla ptaków. Związany zwłaszcza z lasami liściastymi. Notowany z terenu gmin Węgliniec i Osiecznica: Czerwona Woda, Kacze Doły, Węgliniec, Stary Węgliniec, stawy koło Starego Węglińca - żerowiska, dąb k. leśniczówki Tomisław - kolonia rozrodcza.
3	Gacek brunatny <i>Plecotus auritus</i>	PL – ochrona ścisła DS – zał. IV KB – zał. III Czerwona lista IUCN – LC	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Gatunek związany z terenami zabudowanymi. Latem kolonie rozrodcze spotykane są w budynkach (głównie na strychach), w dziuplach drzew oraz skrzynkach dla ptaków i nietoperzy. Żeruje na terenach leśnych. Notowany z terenu gmin Węgliniec i Osiecznica: strych kościoła parafialnego w Węglińcu, strych kościoła w Starym Węglińcu, wieża kościoła i szkoła podstawowa w Czerwonej Wodzie - schronienie dzienne, stawy koło Starego Węglińca - żerowiska, Kliczków - kolonia rozrodcza na strychu kościoła.
4	Karlik większy <i>Pipistrellus nathusii</i>	PL – ochrona ścisła DS – zał. IV KB – zał. III Czerwona lista IUCN – LC	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Gatunek związany jest z terenami leśnymi, obfitującymi w wody powierzchniowe. Kolonie rozrodcze w budynkach, skrzynkach lęgowych dla ptaków i nietoperzy, jak również w dziuplach. Często osobniki tego gatunku tworzą kolonie mieszane z karlikiem malutkim, wykorzystuje także wspólne schronienia z mroczkiem późnym. Notowany z terenu gmin Węgliniec i Osiecznica: Stary Węgliniec, stawy koło Starego Węglińca - stanowiska godowe, Kwisa - żerowiska.
5	Mopek <i>Barbastella barbastellus</i> kod: 1308	PL – ochrona ścisła PCzL – DD DS – zał. II i IV KB – zał. II Czerwona lista IUCN – NT	Gatunek potwierdzony w 2013 roku w zasięgu granic obszarów Natura 2000. Występuje w obrębie całych obszarów Natura 2000, głównie w	Przedmiot ochrony obszaru OZW Uroczyska Borów Dolnośląskich PLH020072 i OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050. Gatunek w dużym stopniu leśny, o osiadłym trybie życia. Hibernuje w podziemiach. Latem jako schronień używa zwykle szczelin za drewnianymi okiennicami oraz szczelin na strychach i konstrukcjach betonowych lub murowanych. Za letnie kryjówki służą mu

Lp.	Gatunek	Status ochronny kategoria zagrożenia w kraju	Lokalizacja stanowisk	Uwagi
			starych drzewostanach liściastych i mieszanych. Obserwacje punktowe poza obszarami Natura 2000: Obr. 1: 137 a; 152 a; 186 a; 316 g	również drewniane budynki, dziuple, szczeliny za odstającą korą drzew i skrzynki dla nietoperzy. Notowany z terenu gmin Węglińiec i Osiecznica: stawy koło Starego Węglińca, Kwisa - żerowiska.
6	Nocek Bechsteina <i>Myotis bechsteinii</i> kod: 1323	PL - ochrona ścisła PCzL – NT PCzK – NT DS – zał. II i IV KB – zał. II Czerwona lista IUCN – NT	Obserwacje punktowe: Obr. 2: 597 h	Gatunek od wiosny do jesieni związany ze starymi lasami (głównie buczyny i grądy). W tym okresie jego kryjówkami są dziuple. Nieodzwonne jest więc pozostawianie pojedynczych starych drzew dziuplastych (np. buków w drzewostanach mieszanych ze świerkiem), jak i litych drzewostanów liściastych w starszych klasach wiekowych.
7	Nocek Brandta <i>Myotis brandtii</i>	PL – ochrona ścisła DS – zał. IV KB – zał. III Czerwona lista IUCN – LC	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Preferuje zalesione tereny nizinne. Jego letnimi kryjówkami są głównie budynki i skrzynki dla nietoperzy (zwłaszcza płaskie, o wąskim, szczelinowym otworze), niekiedy również dziuple drzew. W budynkach spotykany zarówno w szczelinach dachu i ścian, jak i za okiennicami. Zimą spotykany jest w podziemiach, zarówno naturalnych, jak i sztucznych. Razem z nockiem wąsatkiem tworzy trudną do odróżnienia parę gatunków. Notowany z terenu gmin Węglińiec i Osiecznica: stawy koło Starego Węglińca, Kwisa - żerowiska.
8	Nocek duży <i>Myotis myotis</i> kod: 1324	PL – ochrona ścisła DS – zał. II i IV KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek potwierdzony w 2013 roku w zasięgu granic obszarów Natura 2000. Występuje w obrębie całych obszarów, głównie w starych drzewostanach liściastych i mieszanych. Obserwacje punktowe poza obszarami Natura 2000: Obr. 1: 74 d; 115 m; 157 b; 290A i; 317 k; Obr. 2: 256 a; 336 i; 596 l	Przedmiot ochrony obszaru OZW Uroczyska Borów Dolnośląskich PLH020072 i OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050. Zamieszkuje głównie w osiedlach ludzkich, latem kryjąc się na dużych strychach, wieżach kościelnych i w innych budowlach. Zimuje w piwnicach, fortyfikacjach, opuszczonych kopalniach, w jaskiniach. Związany z terenami leśnymi, gdzie zlokalizowane są jego żerowiska. Notowany z terenu gmin Węglińiec i Osiecznica: strych kościoła parafialnego w Węglińcu - schronienie dzienne, stawy koło Starego Węglińca - żerowiska, Kliczków - duża kolonia rozrodcza na strychu budynku nr 28, Parowa - duża kolonia rozrodcza na strychu kościoła.

Lp.	Gatunek	Status ochronny kategoria zagrożenia w kraju	Lokalizacja stanowisk	Uwagi
9	Nocek Natterera <i>Myotis nattereri</i>	PL - ochrona ścisła DS – zał. IV KB – zał. III Czerwona lista IUCN – LC	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Preferuje tereny zalesione i mozaikę polno-leśną. Jego letnimi kryjówkami najczęściej są dziuple i skrzynki. Zimuje w wilgotnych, umiarkowanie ciepłych podziemiach - jaskiniach, fortyfikacjach, starych kopalniach, piwnicach i studniach. Żeruje w pobliżu koron drzew lub krzewów. Notowany z terenu gmin Węglińiec i Osiecznica: stawy koło Starego Węglińca, Kwisa - żerowiska.
10	Nocek rudy <i>Myotis daubentonii</i>	PL – ochrona ścisła DS – zał. IV KB – zał. III Czerwona lista IUCN – LC	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Preferuje okolice obfitujące w wody płynące i stojące, zarówno w krajobrazie zalesionym, jak i otwartym. Latem zamieszkują głównie dziuple drzew, zimą hibernuje w kryjówkach podziemnych - jaskiniach, starych kopalniach, fortyfikacjach, piwnicach i studniach, wybierając w nich miejsca chłodne (3-6 °C) i wilgotne. Związany z wodami otwartymi, gdzie żeruje na owadach, których rozwój larwalny przebiega w wodzie. Notowany z terenu gmin Węglińiec i Osiecznica: Czerwona Woda, stawy koło Starego Węglińca - żerowiska, Osieczów pod mostem na Kwisie - żerowisko.
11	Nocek wąsatek <i>Myotis mystacinus</i>	PL – ochrona ścisła DS – zał. IV KB – zał. III Czerwona lista IUCN – LC	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Częstszy na terenach wyżynnych i górskich, niż na nizinach, głównie siedliska synantropijne. Jego letnimi kryjówkami są głównie budynki, niekiedy również dziuple. Zimą spotykany jest w podziemiach, zarówno naturalnych (jaskinie), jak i sztucznych (sztolnie, fortyfikacje). Notowany z terenu gmin Węglińiec i Osiecznica: stawy koło Starego Węglińca, Kwisa - żerowiska.
12	Bóbr europejski <i>Castor fiber</i> kod: 1337	PL – ochrona częściowa DS – zał. II, IV, V KB – zał. III Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek odnotowany punktowo w zasięgu OZW Dolina Dolnej Kwisy (inwentaryzacja LP, 2007): Obr. 2: 453 c; 500 dx; 522 d	Przedmiot ochrony obszaru OZW Uroczyska Borów Dolnośląskich PLH020072 i OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050. Gatunek ziemnowodny ściśle związany z wszelkiego typu ciekami i zbiornikami. Zasiedla zarówno duże rzeki i jeziora jak i niewielkie źródła, potoki i strumienie, stawy czy starorzecza. Preferuje biotopy naturalne z dobrze zachowaną zwartą roślinnością nadbrzeżną zapewniającą odpowiednią bazę pokarmową. Gatunek może występować w obrębie całych obszarów na dogodnych dla siebie siedliskach. Występuje nad Kwisą, Czerną Wielką i Czerną Małą, również na stawach w północnej części nadleśnictwa.
13	Wiewiórka pospolita <i>Sciurus vulgaris</i>	PL – ochrona częściowa KB – zał. III Czerwona lista IUCN – LC	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Spotykana w większych kompleksach leśnych. Występuje często w parkach, zadrzewieniach śródpolnych i sadach. Preferuje drzewostany liściaste w starszych klasach wiekowych (powyżej 70 - 80 lat). Spotykana w większości kompleksów leśnych.

Lp.	Gatunek	Status ochronny kategoria zagrożenia w kraju	Lokalizacja stanowisk	Uwagi
14	Gronostaj <i>Mustela erminea</i>	PL – ochrona częściowa KB – zał. III Czerwona lista IUCN – LC	Obserwacje punktowe: Obr. 1: 50 b; 108 a Obr. 2: 309 h; 427 z	Zamieszkuje skraje lasów, zarośla, również doliny rzeczne i groble stawowe. Preferuje doliny rzeczne. Występuje rzadko i nielicznie.
15	Wilk <i>Canis lupus</i> kod: 1352	PL – ochrona ścisła PCzL – NT PCzK – NT DS – zał. II i IV Czerwona lista IUCN – LC	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Przedmiot ochrony obszaru OZW Uroczyska Borów Dolnośląskich PLH020072 i OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050. Gatunek ściśle związany z dużymi kompleksami leśnymi oferującymi odpowiednie warunki dla utrzymania stabilnej populacji.
16	Jeż wschodni <i>Erinaceus concolor</i>	PL – ochrona częściowa KB – zał. III Czerwona lista IUCN – LC	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Spotykany w różnych biotopach, w pobliżu siedzib ludzkich, ogrodach, sadach, parkach, brzegach lasów z gęstym podszytem, na groblach stawów.
17	Jeż zachodni <i>Erinaceus europaeus</i>	PL – ochrona częściowa KB – zał. III Czerwona lista IUCN – LC	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Zamieszkuje tereny o bujnej roślinności krzewiastej - obrzeża lasów i borów, także zieleń w osiedlach ludzkich.
18	Ryjówka aksamitna <i>Sorex araneus</i>	PL – ochrona częściowa KB – zał. III Czerwona lista IUCN – LC	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Zamieszkuje obrzeża podmokłych lasów, wilgotne łąki, kępy krzewów na łąkach i bagnach, żywopłoty, ogródki działkowe. Zimą można ją spotkać także w obrębie zabudowań.
19	Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i> kod: 1188	PL - ochrona ścisła PCzL – DD DS – zał. II i IV KB – zał. II Czerwona lista IUCN - LC	Gatunek odnotowany w zasięgu OZW Uroczyska Borów Dolnośląskich: Obr. 1: 12 d; 15 i; 29 a; 31 a; 32 a,d,i; 36 a; 37 h-i,m; 49 c; 50 g; 85A a; 90 a; 91 a; 92 b; 93 a; 94 a; 95 b; 104 d; 105 a; 130 a; 138 t; 139 w,px,sx-yx,ay-cy,hy-iy; 163 a. Obserwacje punktowe poza obszarami Natura 2000: Obr. 1: 193 b	Przedmiot ochrony obszaru OZW Uroczyska Borów Dolnośląskich PLH020072. Preferuje niewielkie zbiorniki wodne położone na łąkach i skrajach lasów, rozlewiska, starorzecza z obfitą roślinnością wodną. Notowany w północno zachodniej części nadleśnictwa, głównie nad stawami.

Lp.	Gatunek	Status ochronny kategoria zagrożenia w kraju	Lokalizacja stanowisk	Uwagi
20	Ropucha szara <i>Bufo bufo</i>	PL - ochrona częściowa KB – zał. II Czerwona lista IUCN - LC	Obr. 1: 105 b; 106 a; 130 b Obr. 2: 396 b	Preferuje wilgotne drzewostany w średnim wieku i starsze. Niezbędna obecność niewielkich akwenów o wodzie stojącej, najchętniej niezarybionych. Notowana w centralnej części nadleśnictwa, nad stawami Górny oraz Uroczce Średnie i Uroczce Górne.
21	Traszka górską <i>Triturus alpestris</i>	PL - ochrona częściowa Czerwona lista IUCN - LC	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Rozmnaża się w różnego rodzaju zbiornikach wodnych, po okresie rozrodu żyje na lądzie w cienistych lasach. Notowana nad Śremem w gminie Osiecznica.
22	Żaba moczarowa <i>Rana arvalis</i>	PL - ochrona ścisła DS – zał. IV KB – zał. III Czerwona lista IUCN - LC	Obr. 1: 36 a; 90 a; 93 a; 144 i Obr. 2: 327 c	Preferuje tereny podmokłe i akweny wód stojących i wolno płynących, również na obrzeżach lasów i borów mieszanych. Notowana nad Śremem oraz dopływem w Starym Węglińcu.
23	Żaba trawna <i>Rana temporaria</i>	PL - ochrona częściowa DS – zał. V KB – zał. III Czerwona lista IUCN - LC	Obr. 1: 130 b; 185 i; 266 g	Preferuje tereny podmokłe i akweny wód stojących i wolno płynących, również wilgotne i podmokłe lasy oraz bory mieszane. Notowana nad Wykrotnicą, Ziębiną oraz Czarną Małą.
24	Jaszczurka zwinka <i>Lacerta agilis</i>	PL - ochrona częściowa DS – zał. IV KB – zał. II Czerwona lista IUCN - LC	Obr. 2: 453 c; 539 b	Preferuje różnego typu tereny otwarte, łąki, nieużytki, ugory, skraje pól uprawnych, tereny dobrze nasłonecznione, a w lasach obrzeża dróg leśnych. Zimuje od IX-X do IV.
25	Jaszczurka żyworodna <i>Lacerta vivipara</i>	PL - ochrona częściowa KB – zał. III Czerwona lista IUCN - LC	Obr. 1: 36 b; 143 d; 266 g Obr. 2: 426 c	Występuje w kompleksach leśnych. Gatunek rzadszy, preferuje siedliska bardziej wilgotne. Zimuje od X-XI do III.
26	Padalec zwyczajny <i>Anguis fragilis</i>	PL - ochrona częściowa KB – zał. III	Obr. 1: 40 j Obr. 2: 305 c; 306 h; 366 c; 568 h	Preferuje wilgotne lasy liściaste i mieszane, rzadziej wilgotne bory mieszane. Często występuje na obrzeżach drzewostanów, przy polanach i drogach. Chętnie kryje się pod kłodami leżących drzew. Zimuje od X do III / IV.

Lp.	Gatunek	Status ochronny kategoria zagrożenia w kraju	Lokalizacja stanowisk	Uwagi
27	Zaskroniec zwyczajny <i>Natrix natrix</i>	PL - ochrona częściowa KB – zał. III Czerwona lista IUCN – LR/LC	Obr. 1: 15 i; 36 a-b; 37 h; 139 px	Spotykany głównie nad brzegami wód. Ścisłe związane z obecnością płazów (pokarm). Składanie jaj w VI i VII. Wylęg młodych w VIII i na pocz. IX. Zimuje od X do III / IV.
28	Żmija zygzakowata <i>Vipera berus</i>	PL - ochrona częściowa KB – zał. III Czerwona lista IUCN - LC	Obr. 1: 36 a; 131 b	Występuje głównie w wilgotnych drzewostanach i na torfowiskach. Aktywna od III - początku IV do X, gody IV - początek VI. W VIII-IX samica rodzi do 18 młodych.
29	Jelonek rogacz <i>Lucanus cervus</i> kod: 1083	PL – ochrona częściowa PCzL – EN PCzK – EN DS – zał. II i IV KB – zał. III	Gatunek odnotowany w zasięgu OZW Dolina Dolnej Kwisy: Obr. 2: 500 p, 553 w	Przedmiot ochrony obszaru OZW Uroczyska Borów Dolnośląskich PLH020072 i OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050. Występuje nad Kwisą. Biotopelem są prześwietlone lasy liściaste, głównie grądy i łęgi oraz obrzeża bardziej zwartych drzewostanów liściastych i mieszanych, czasami stare parki i sady. Jelonek rogacz do rozwoju potrzebuje dębów, ale odnotowywano go również na buku, brzozie, wierzbach, wiązach, olszy, grabie, topolach, lipach, jesionie, kasztanowcach oraz drzewach owocowych. Warunkiem występowania jest obecność martwych i zamierających drzew i ich fragmentów (leżące konary, pniaki, nabiegi korzeniowe). Preferuje środowiska wilgotnego próchniejącego drewna.
30	Pachnica dębowa <i>Osmoderma eremita</i> kod: 1084	PL - ochrona ścisła PCzL – VU PCzK - VU DS – zał. II i IV KB – zał. II Czerwona lista IUCN - NT	Gatunek odnotowany w zasięgu OZW Dolina Dolnej Kwisy: Obr. 2: 398 h, s; 427a, d, s; 453 a, p; 500 h, k, p, t, fx Gatunek odnotowany w zasięgu OZW Uroczyska Borów Dolnośląskich: Obr. 2: 414 g; 416 b, g; 517 a; 518 g; 519 c	Przedmiot ochrony obszaru OZW Uroczyska Borów Dolnośląskich PLH020072 i OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050. Występuje nad Kwisą oraz w lasach we wschodniej części nadleśnictwa. Jest to gatunek reliktowy lasów pierwotnych, preferuje świetliste drzewostany liściaste i mieszane. W środowisku zmienionym przez człowieka gatunek spotykany jest w parkach, zadrzewieniach cmentarnych oraz alejach. Rozwój pachnicy dębowej jest ściśle związany ze starymi dziuplastymi (koniecznie próchniejącymi) drzewami.

Lp.	Gatunek	Status ochronny kategoria zagrożenia w kraju	Lokalizacja stanowisk	Uwagi
31	Czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i> kod: 1060	PL – ochrona ścisła PCzL – LC PCzK - LR DS – zał. II i IV KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LR/NT	Gatunek odnotowany w zasięgu OZW Uroczyńska Borów Dolnośląskich: Obr. 1: 39 m; 40 j-k; 91 a; 161 c Stanowiska poza obszarami Natura 2000: Obr. 1: 258A k	Przedmiot ochrony obszaru OZW Uroczyńska Borów Dolnośląskich PLH020072 i OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050. Notowany nad Kwisą, Czerną Wielką oraz Czerną Małą i jej dopływami. Gatunek higrofilny. Zasadza brzegi wód i bagien oraz podmokłe łąki, głównie w miejscach wilgotnych, często w pobliżu i wewnątrz starorzeczy i rowów. Częściowo jego siedlisko stanowią łągi nadrzeczne, zwłaszcza fragmenty podmokłe z prześwitami lub graniczące z kwiecistymi łąkami. Związany troficznie ze szczawiem <i>Rumex</i> sp.
32	Trzepla zielona <i>Ophiogomphus cecilia</i> kod: 1037	PL - ochrona ścisła DS – zał. II i IV KB – zał. II Czerwona Lista IUCN - LC	Gatunek odnotowany w zasięgu OZW Uroczyńska Borów Dolnośląskich: Obr. 1: 283 d; 297 d Obr. 2: 449 a; 476 f; 552 c	Przedmiot ochrony obszaru OZW Uroczyńska Borów Dolnośląskich PLH020072 i OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050. Notowana nad Kwisą i Czerną Wielką. Biotopem są małe, średnie i duże cieki nizinne i podgórskie, preferując odcinki śródleśne, częściowo dobrze nasłonecznione oraz miejsca o różnorodnej strukturze przestrzennej koryta rzeki – obecność zróżnicowanej głębokości, leżących kamieni i głazów oraz powalonych drzew i urwistych brzegów.
33	Zalotka większa <i>Leucorrhinia pectoralis</i> kod: 1042	PL – ochrona ścisła DS – zał. II i IV KB – zał. II Czerwona Lista IUCN - LC	Gatunek odnotowany w zasięgu OZW Uroczyńska Borów Dolnośląskich: Obr. 1: 37 h, l, m; 94 a; 95 b; 139 w, px, xx, hy, iy; 163 a Obr. 2: 524 l; 539 b	Przedmiot ochrony obszaru OZW Uroczyńska Borów Dolnośląskich PLH020072 i OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050. Notowana na torfowisku pod Tomislawem, na południowy zachód od Stawu Wolno Starego, w rezerwacie „Wrzosiec koło Piasecznej” oraz pod Starym Węglińcem. Gatunek zasiedla obszary torfowiskowe, często przebywa również w innych środowiskach o podobnym charakterze: leśnych jeziorkach i bagnach.
Ptaki				
34	Białorzzytka <i>Oenanthe oenanthe</i>	PL – ochrona ścisła KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LC SL	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Lęgowa. Tereny ruderalne (miejsca budów, składowiska materiałów i surowców budowlanych, piaskownie i żwirownie) oraz większe zręby zupełne i wczesne uprawy leśne (1-szy rok).
35	Dudek <i>Upupa epops</i>	PL – ochrona ścisła PCzL – DD KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LC R	Obserwacje punktowe: Obr. 2: 505 g	Lęgowy. Preferuje krajobraz otwarty z ekstensywnym rolnictwem, np. rejony z wypasem bydła. Nieodczuwalna obecność starszych dziuplastych drzew.

Lp.	Gatunek	Status ochronny kategoria zagrożenia w kraju	Lokalizacja stanowisk	Uwagi
36	Dzięcioł zielony <i>Picus viridis</i>	PL – ochrona ścisła KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LC SL	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Lęgowy. Zasiedla głównie parki i większe zadrzewienia w osiedlach ludzkich, rzadziej skraje lasów liściastych. Stwierdzany na peryferiach Węglińca, w pobliżu Kliczkowa i Osieczkowa.
37	Dziwonia <i>Carpodacus erythrinus</i>	PL – ochrona ścisła KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LC R	Obserwacje punktowe: Obr. 1: 105 a	Lęgowa. Kępy drzew i krzewów, głównie w sąsiedztwie wód, zwłaszcza w dolinach rzecznych.
38	Gąsiorek <i>Lanius collurio</i> A338	PL – ochrona ścisła DP – zał. I KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LC P	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Lęgowy. Kępy krzewów i niskich drzew w krajobrazie otwartym i w strefie ekotonu. Także w uprawach leśnych. Lęgi V – VII, jeszcze w VIII karmienie młodych. Zaleca się pozostawianie lub nasadzanie kęp krzewów (głóg, róża, tarnina) w strefie ekotonu.
39	Kapturka <i>Sylvia atricapilla</i>	PL – ochrona ścisła KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LC P	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Lęgowa. Wszelkiego typu zadrzewienia liściaste i mieszane (w borach brak), również w zieleni wysokiej osiedli ludzkich.
40	Kwiczół <i>Turdus pilaris</i>	PL – ochrona ścisła DP – zał. IIB KB – zał. III Czerwona lista IUCN – LC P	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Lęgowy. Obrzeża wszelkiego typu zadrzewień liściastych i mieszanych, w borach rzadki, też w zieleni wysokiej osiedli ludzkich (parki, cmentarze), zwłaszcza części peryferyjnych.
41	Makolągwa <i>Carduelis cannabina</i>	PL – ochrona ścisła KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LC P	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Lęgowa. Obrzeża wszelkiego typu zadrzewień liściastych i mieszanych, w borach rzadka, też w zieleni osiedli ludzkich (parki, cmentarze, podwórkowe i ogrodowe kępy krzewów i żywopłoty), zwłaszcza części peryferyjnych.
42	Mazurek <i>Passer montanus</i>	PL – ochrona ścisła KB – zał. III Czerwona lista IUCN – LC P	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Lęgowy. Obrzeża wszelkiego typu zadrzewień liściastych i mieszanych, w borach rzadki, też w zieleni osiedli ludzkich (parki, cmentarze, podwórkowe i ogrodowe kępy drzew. Chętnie gniazduje w budkach lęgowych.
43	Myszolów <i>Buteo buteo</i>	PL – ochrona ścisła KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LC P	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Lęgowy. Wszelkiego typu zadrzewienia liściaste i mieszane i iglaste, sporadycznie w peryferyjnych częściach rozległej zieleni wysokiej osiedli ludzkich (parki).

Lp.	Gatunek	Status ochronny kategoria zagrożenia w kraju	Lokalizacja stanowisk	Uwagi
44	Piegża <i>Sylvia curruca</i>	PL – ochrona ścisła KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LC P	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Lęgowa. Zieleń osiedli ludzkich i terenów otwartych – kępy krzewów i żywopłoty oraz zieleńce, także strefa ekotonu.
45	Pleszka <i>Phoenicurus phoenicurus</i>	PL – ochrona ścisła KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LC P	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Lęgowa. Gniazduje pojedynczo w suchych borach sosnowych. Luźne i nasłonecznione drzewostany liściaste i mieszane ze świerkiem. Osiedla ludzkie – parki, cmentarze, aleje, wysoka zieleń przydomowa. Chętnie odwiedza starsze ogrody działkowe.
46	Sierpówka <i>Streptopelia decaocto</i>	PL – ochrona ścisła DP – zał. IIB KB – zał. III Czerwona lista IUCN – LC P	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Lęgowa. Osiedla ludzkie oraz luźna zadrzewienia w ich sąsiedztwie. Czasami we wnętrzu większych kompleksów leśnych, z dala od siedzib ludzkich.
47	Słowik rdzawy <i>Luscinia megarhynchos</i>	PL – ochrona ścisła KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LC P	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Lęgowy. Kępy krzewów i drzew liściastych w krajobrazie otwartym, zadrzewienia śródpolne i nadrzeczne oraz w osiedlach ludzkich. Czasami w strefie ekotonu.
48	Szczygieł <i>Carduelis carduelis</i>	PL – ochrona ścisła KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LC P	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Lęgowy. Wszelka zieleń osiedli ludzkich i brzegów lasów oraz zadrzewień śródpolnych. W borach brak.
49	Szpak <i>Sturnus vulgaris</i>	PL – ochrona ścisła DP – zał. IIB Czerwona lista IUCN – LC P	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Lęgowy. Wymagana obecności dziupli lub budek. Gniazduje też w zakamarkach budynków.
50	Śpiewak <i>Turdus philomelos</i>	PL – ochrona ścisła DP – zał. IIB KB – zał. III Czerwona lista IUCN – LC P	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Lęgowy. Wszelkie zadrzewienia, nawet kępy drzew i krzewów w agrocenozach.
51	Uszatka <i>Asio otus</i>	PL – ochrona ścisła KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LC P	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Lęgowa. Preferuje skraje lasów, parki oraz śródpolne zadrzewienia z przewagą drzew iglastych. Występuje w rozproszeniu na całym obszarze nadleśnictwa. Osiała.

Lp.	Gatunek	Status ochronny kategoria zagrożenia w kraju	Lokalizacja stanowisk	Uwagi
52	Kropiatka Porzana porzana A119	PL – ochrona ścisła PCzL – DD DP – zał. I Czerwona lista IUCN – LC R	Gatunek potwierdzony w 2013 roku na terenie obszaru Natura 2000 na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec. Obr. 1: 90 a; 95 f; 139 px	Przedmiot ochrony obszaru OSO Bory Dolnośląskie PLB020005. Łęgowa. Turzycowiska i mannowiska, podtopione łąki i ugory, szuwały na płytkich zbiornikach wodnych. Notowana na stawie Tartacznym koło Węglińca.
53	Nurogęs <i>Mergus merganser</i>	PL – ochrona ścisła DP – zał. II Czerwona lista IUCN – LC SL	Obserwacje punktowe: Obr. 1: 109 a	Prawdopodobnie łęgowa. Gniazduje w dziuplach po dzięciole czarnym, głównie w dębach i olchach. Pojedyncze pary na Stawie Czaplim, na rzece Kwisie oraz na torfowisku koło Tomisławia.
54	Remiz <i>Remiz pendulinus</i>	PL – ochrona ścisła KB – zał. III Czerwona lista IUCN – LC P	Obserwacje punktowe: Obr. 1: 90 a; 139 px	Łęgowy. Zadrzewienia łęgowe nad wodami i w ich sąsiedztwie, zwłaszcza z brzożami i wierzbami. Występuje na Stawach Parowskich, w dolinie Czernej Małej na zachód od Węglińca i Starego Węglińca oraz na Kwisie i stawach Urocz.
55	Zimorodek Alcedo atthis A229	PL – ochrona ścisła DP - zał. I KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LC SL	Obserwacje punktowe: Obr. 1: 29 a Obr. 2: 427 a	Łęgowy. Strome i podmyte brzegi wód, głównie płynących w otoczeniu lub sąsiedztwie co najmniej grup drzew. Obserwowany na Kwisie koło Tomisławia. Ochrona gatunku to: - pozostawianie drzew i krzewów nad ciekami w pasie 10 m, - - pozostawianie leżących w wodzie drzew i ich części (pni, konarów).
56	Żuraw Grus grus A127	PL – ochrona ścisła DP - zał. I KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LC SL	Gatunek potwierdzony w 2013 roku na terenie obszaru Natura 2000 na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec w odpowiednich biotopach na terytorium całego nadleśnictwa. Obr. 1: 15 i; 31 a; 36 a; 40 j; 95 f; 105 a; 109 a; 161 c; 162 b; 164 d; 193 f; 210 h; 237 c Obr. 2: 284 o; 304 h; 397 c; 431 g; 476 h; 506 l; 539 b; 552 c	Przedmiot ochrony obszaru OSO Bory Dolnośląskie PLB020005. Łęgowy. Podmokłe i zalane tereny otwarte, zakrzaczone i zadrzewione, w tym zalewiska bobra. Również w sąsiedztwie osad ludzkich. Żeruje m. in. na polach.

Lp.	Gatunek	Status ochronny kategoria zagrożenia w kraju	Lokalizacja stanowisk	Uwagi
57	Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i> A075	PL – ochrona ścisła PCzL – LC PCzK – LC DP – zał. I KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LC R	Lokalizacja znana – dane wrażliwe, strefa ochrony.	Przedmiot ochrony obszaru OSO Bory Dolnośląskie PLB020005. Lęgowy. Lęgi w starszych drzewostanach, żeruje głównie nad wodami (ryby, ptaki wodne). Zjada też padlinę.
58	Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i> A030	PL – ochrona ścisła DP - zał. I KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LC R	Gatunek potwierdzony w 2013 roku na terenie obszaru Natura 2000, na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec. Brak informacji o dokładnym miejscu gniazdowania.	Przedmiot ochrony obszaru OSO Bory Dolnośląskie PLB020005. Różnego typu starsze zadrzewienia, najchętniej wilgotnych i bagiennych. Gniazda lokuje najczęściej na dębach. Żeruje głównie nad wodami, często pod okapem drzew.
59	Bogatka <i>Parus major</i>	PL – ochrona ścisła KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LC P	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Lęgowa. Wszelkie typy zadrzewień, od drągowin (lęgi w budkach) po starodrzewy. Także kępy krzewów z grupami drzew. W osiedlach wszelkie miejsca z kępami drzew.
60	Czarnogłówka <i>Poecile montanus</i>	PL – ochrona ścisła KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LC SL	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Lęgowa. Wilgotne i podmokłe drzewostany mieszane, nawet dość młode (powyżej 35 – 40 lat).
61	Czubatka <i>Lophophanes cristatus</i>	PL – ochrona ścisła KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LC SL	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Lęgowa. Starsze wiekowo bory sosnowe, mieszane i świerkowe, także z jodłą.
62	Czyż <i>Carduelis spinus</i>	PL – ochrona ścisła KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LC R	Obserwacje punktowe: Obr. 2: 476 d; 521 h	Lęgowy. Rozległe bory świerkowe i mieszane, koczujące stada można spotykać wszędzie, gdzie występują drzewa obfitujące w nasiona, głównie brzozy i olsze.
63	Drożdżik <i>Turdus iliacus</i>	PL – ochrona ścisła KB – zał. III Czerwona lista IUCN – LC SL	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Lęgowy i przelotny. Zamieszkuje bory iglaste i mieszane oraz brzeziny na terenach górskich i nizinnych, często w pobliżu wody lub mokradeł

Lp.	Gatunek	Status ochronny kategoria zagrożenia w kraju	Lokalizacja stanowisk	Uwagi
64	Dzięciol czarny <i>Dryocopus martius</i> A236	PL – ochrona ścisła DP – zał. I KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LC SL	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Lęgowy. Wszelkie typy drzewostanów, powyżej 80 lat, preferuje starodrzewia sosnowe i buczyny. Spotykany również w dużych starych peryferyjnych parkach. Lęgi od IV do VI. Wyjątkowo ważny gatunek na terenach leśnych – tzw. <i>umbrella species</i> = gatunek parasolowy, decydujący o istnieniu populacji innych gatunków, m. in. gągoła, siniaka, puszczyka i włośchatki, kraski oraz nietoperzy i wielu innych gatunków, w tym licznych bezkręgowców.
65	Dzięciol duży <i>Dendrocopos major</i>	PL – ochrona ścisła KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LC P	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Lęgowy. Wszelkiego typu drzewostany w wieku powyżej 40-50 lat, zadrzewienia, większe parki. Unika małych zadrzewień śródpolnych.
66	Dzięciol średni <i>Dendrocopos medius</i> A238	PL – ochrona ścisła DP – zał. I KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LC SL	Obserwacje punktowe: Obr. 1: 139 w Obr. 2: 427 t; 553 t	Lęgowy. Starsze (powyżej 90 lat) drzewostany liściaste, zwłaszcza z dębami <i>Quercus</i> sp. Także stare peryferyjne parki. Toleruje niewielkie rozluźnienie (prześwietlenie) drzewostanów. Lęgi IV – V do VI. W celu właściwej ochrony zaleca się: - zachowanie starych lasów liściastych i mieszanych, - pozostawianie odpowiedniej liczby drzew zamierających i martwych oraz ochrona drzew dziuplastych.
67	Dzięciol trójpalczasty <i>Picoïdes tridactylus</i> A241	PL – ochrona ścisła DP – zał. I KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LC R	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Zalutujący. Stare bory świerkowe i mieszane, a także wilgotne drzewostany liściaste z domieszką świerka.
68	Dzięciol zielonosiwy <i>Picus canus</i> A234	PL – ochrona ścisła DP – zał. I KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LC SL	Gatunek potwierdzony w 2013 roku na terenie obszaru Natura 2000 na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec. Obr. 1: 104 d; 139 m, gx; 161 d	Przedmiot ochrony obszaru OSO Bory Dolnośląskie PLB020005. Lęgowy. Starsze lasy liściaste i mieszane, rzadziej bory mieszane. Spotykany też w dużych parkach i zadrzewionych cmentarzach. Preferuje skraje lasów. Ochrona gatunku polega na pozostawianiu martwych i zamierających drzew liściastych oraz wywrotów i wiatrolomów (gat. liśc.). Zaleca się pozostawiać na obrzeżach lasów smugi starodrzewi, izolujących drzewostany od terenów otwartych. Toleruje lekkie rozluźnienie drzewostanów.
69	Dzięciołek <i>Dendrocopos minor</i>	PL – ochrona ścisła KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LC P	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Lęgowy. Drzewostany liściaste i mieszane, zwłaszcza lęgowe, też parki i zadrzewione cmentarze. Obecna gospodarka leśna nie zagraża temu gatunkowi, ale wskazane jest pozostawianie drzew liściastych o miękkim drewnie, głównie topól (zwłaszcza osika) i wierzb.

Lp.	Gatunek	Status ochronny kategoria zagrożenia w kraju	Lokalizacja stanowisk	Uwagi
70	Gajówka <i>Sylvia borin</i>	PL – ochrona ścisła KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LC P	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Lęgowa. Lasy liściaste i mieszane, częsta w grądach.
71	Gil <i>Pyrrhula pyrrhula</i>	PL – ochrona ścisła KB – zał. III Czerwona lista IUCN – LC SL	Obserwacje punktowe: Obr. 1: 158 a; 165 o; 265 a	Lęgowy. Wilgotne bory sosnowe z podrostem świerka lub jodły, rzadziej lasy mieszane ze świerkiem i jodłą.
72	Głuszc Tetrao urogallus A108	PL – ochrona ścisła PCzK – CR PCzL – CR DP – zał. I, IIB i IIIB KB – zał. III Czerwona lista IUCN – LC R	Lokalizacja znana – dane wrażliwe, strefa ochrony.	Przedmiot ochrony obszaru OSO Bory Dolnośląskie PLB020005. Lęgowy. Preferuje rozległe i zwarte kompleksy borów i lasów mieszanych z dobrze rozwiniętym podszytem i runem.
73	Grubodziób <i>Coccothraustes coccothraustes</i>	PL – ochrona ścisła KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LC P	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Lęgowy. Lasy i bory mieszane. Unika olsów i borów sosnowych.
74	Grzywacz <i>Columba palumbus</i>	PL – gat. łowny DP – zał. IIA, IIIA Czerwona lista IUCN – LC P	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Lęgowy. Wszelkie drzewostany, ale w borach sosnowych rzadki. Żeruje na polach.
75	Jastrząb <i>Accipiter gentilis</i>	PL – ochrona ścisła KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LC SL	Obserwacje punktowe: Obr. 1: 265 a Obr. 2: 499 b	Lęgowy. Wszelkiego typu drzewostany powyżej 40 – 50 lat, zwłaszcza wilgotne i podmokłe. Notowany m.in. na zachód od Kliczkowa, koło Osieczowa, w dolinie Czernej Wielkiej, koło Tomisława.
76	Kania czarna Milvus migrans A073	PL – ochrona ścisła PCzL – NT PCzK – NT DP – zał. I KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LC R	Gatunek potwierdzony w 2013 roku na terenie obszaru Natura 2000 na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec. Brak informacji o dokładnym miejscu gniazdowania.	Przedmiot ochrony obszaru OSO Bory Dolnośląskie PLB020005. Żeruje na terenach otwartych i składowiskach odpadów komunalnych. Łęgi z reguły na skrajach łęgów i grądów, również w niewielkich zadrzewieniach. Ochrona gatunku – zachować stare drzewostany w dolinach rzek i sąsiedztwie wód stojących.

Lp.	Gatunek	Status ochronny kategoria zagrożenia w kraju	Lokalizacja stanowisk	Uwagi
77	Kania ruda <i>Milvus milvus</i> A074	PL – ochrona ścisła PCzL – NT PCzK – NT DP – zał. I KB – zał. II Czerwona lista IUCN – NT R	Gatunek potwierdzony w 2013 roku na terenie obszaru Natura 2000 na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec. Brak informacji o dokładnym miejscu gniazdowania.	Przedmiot ochrony obszaru OSO Bory Dolnośląskie PLB020005. Żeruje nad wodami oraz na terenach otwartych i składowiskach odpadów komunalnych. Lęgi z reguły na skrajach łągów i łągów, również w niewielkich zadrzewieniach.
78	Kobuz <i>Falco subbuteo</i>	PL – ochrona ścisła KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LC SL	Obserwacje punktowe: Obr. 1: 129 d; 174 c; 315 b Obr. 2: 568 h	Lęgowy. Starsze drzewostany, bory sosnowe, zwłaszcza z gniazdami kruka, w których chętnie odbywa lęgi. Notowany w okolicach Stawu Czapli oraz tzw. Długich Łąk koło Piasecznej.
79	Kos <i>Turdus merula</i>	PL – ochrona ścisła DP – zał. IIB KB – zał. III Czerwona lista IUCN – LC P	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Lęgowy. Wszelkiego typu zadrzewienia liściaste i mieszane, w borach rzadki, również w zieleni wysokiej osiedli ludzkich (parki, cmentarze).
80	Kowalik <i>Sitta europaea</i>	PL – ochrona ścisła KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LC P	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Lęgowy. Lasy i bory mieszane.
81	Krętogłów <i>Jynx torquilla</i>	PL – ochrona ścisła KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LC R	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Lęgowy. Wszelkie zadrzewienia liściaste i mieszane, w borach i w zieleni wysokiej osiedli rzadki. Notowany w dolinie Kwisy koło Kliczkowa.
82	Krogulec <i>Accipiter nisus</i>	PL – ochrona ścisła KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LC SL	Obserwacje punktowe: Obr. 1: 185 n Obr. 2: 521 d; 586 a	Lęgowy. Głównie młodniki i dragowiny (liściaste i iglaste), parki tylko peryferyjne i rozległe.
83	Kruk <i>Corvus corax</i>	PL – ochrona częściowa KB – zał. III Czerwona lista IUCN – LC P	Obserwacje punktowe: Obr. 1: 28 a; 78 h; 129 d; 340 a	Lęgowy. Wszelkiego typu zadrzewienia liściaste i iglaste, rzadki, rzadko w zieleni wysokiej peryferyjnych części osiedli ludzkich. Obecnie w ekspansji.

Lp.	Gatunek	Status ochronny kategoria zagrożenia w kraju	Lokalizacja stanowisk	Uwagi
84	Krzyżodziób świerkowy <i>Loxia curvirostra</i>	PL – ochrona ścisła KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LC SL	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Lęgowa. Górskie bory świerkowe, a także nizinne bory sosnowe z domieszką świerka. Pojawiają się też w podmiejskich parkach, jeśli rosną tam drzewa iglaste.
85	Kukułka <i>Cuculus canorus</i>	PL – ochrona ścisła KB – zał. III Czerwona lista IUCN – LC P	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Lęgowa. Wszelkiego typu zadrzewienia liściaste i mieszane, w borach rzadka, też w zieleni wysokiej peryferii osiedli ludzkich (parki, cmentarze).
86	Lelek Caprimulgus europaeus A224	PL – ochrona ścisła DP – zał. I KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LC SL	W odpowiednich biotopach na terytorium całego nadleśnictwa.	Przedmiot ochrony obszaru OSO Bory Dolnośląskie PLB020005. Lęgowa. Bory sosnowe, zwłaszcza suche i świeże, z płatami nagiego gruntu, też wrzosowiska. Preferuje mozaikę starych sośnin, zrębów, upraw i młodników. Gatunek potwierdzony w 2013 roku na terenie obszaru Natura 2000 na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec.
87	Lerka Lullula arborea A246	PL – ochrona ścisła DP – zał. I KB – zał. III Czerwona lista IUCN – LC SL	W odpowiednich biotopach na terytorium całego nadleśnictwa.	Przedmiot ochrony obszaru OSO Bory Dolnośląskie PLB020005. Lęgowa. Tereny otwarte w borach sosnowych i na ich obrzeżach, zwłaszcza suche i świeże, z płatami nagiego gruntu, m. in. wrzosowiska. Gatunek potwierdzony w 2013 roku na terenie obszaru Natura 2000 na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec.
88	Modraszka <i>Cyanistes caeruleus</i>	PL – ochrona ścisła KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LC P	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Lęgowa. Wszelkiego typu zadrzewienia liściaste i mieszane, w borach rzadka, też w zieleni wysokiej osiedli ludzkich (parki, cmentarze), też w centrach miast.
89	Muchołówka mała Ficedula parva A320	PL – ochrona ścisła DP – zał. I KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LC SL	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Lęgowa. Preferuje starsze drzewostany (powyżej 70 – 80 lat) – buczyny i grądy z dużym udziałem grabu. Lęgi V – VII. Ochrona gatunku – kreować drzewostany zasobne w zamierające i martwe drzewa
90	Muchołówka szara <i>Muscicapa striata</i>	PL – ochrona ścisła KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LC P	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Lęgowa. Starsze drzewostany liściaste i mieszane, również osiedla ludzkie – parki, cmentarze, aleje, wysoka zieleń przydomowa. Lęgi V, VI-VII.
91	Muchołówka żałobna <i>Ficedula hypoleuca</i>	PL – ochrona ścisła KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LC SL	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Lęgowa. Rzadsza niż siostrzana muchołówka białoszyja. Starsze drzewostany liściaste, mieszane i iglaste, rzadko większe zadrzewienia śródpolne i osiedla ludzkie – parki, cmentarze. Chętnie gniazduje w budkach.

Lp.	Gatunek	Status ochronny kategoria zagrożenia w kraju	Lokalizacja stanowisk	Uwagi
92	Mysikrólik <i>Regulus regulus</i>	PL – ochrona ścisła KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LC P	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Lęgowy. Bory świerkowe, jodłowe oraz sosnowe na siedliskach wilgotnych z udziałem świerka.
93	Paszkot <i>Turdus viscivorus</i>	PL – ochrona ścisła DP – zał. IIB KB – zał. III Czerwona lista IUCN – LC SL	Obserwacje punktowe: Obr. 1: 85 g	Lęgowy. Gatunek leśny - wszelkiego typu starsze drzewostany liściaste, mieszane i iglaste (w borach z sosną najliczniej). Zimą ściśle związany z obecnością jemioli, spotykany wtedy także w rozległej zieleni wysokiej osiedli ludzkich (parki, cmentarze, aleje topolowe).
94	Pelzacz leśny <i>Certhia familiaris</i>	PL – ochrona ścisła KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LC P	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Lęgowy. Wszelkiego typu zadrzewienia liściaste i mieszane i iglaste, sporadycznie w peryferyjnych częściach rozległej zieleni wysokiej osiedli ludzkich (parki).
95	Pelzacz ogrodowy <i>Certhia brachydactyla</i>	PL – ochrona ścisła KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LC P	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Lęgowy. Starsza wysoka zieleń osiedli ludzkich (parki i zadrzewione cmentarze) oraz skraje starszych i luźnych drzewostanów liściastych i mieszanych, zwłaszcza w dolinach rzecznych.
96	Piecuszek <i>Phylloscopus trochilus</i>	PL – ochrona ścisła KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LC P	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Lęgowy. Młode klasy wiekowe drzewostanów liściastych i mieszanych – starsze uprawy, a szczególnie młodniki i drągowiny, zwłaszcza po rozluźnieniu w/w drzewostanów. Także zarośla i strefa ekotonu na skraju lasu.
97	Pierwiosnek <i>Phylloscopus collybita</i>	PL – ochrona ścisła KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LC P	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Lęgowy. Lasy i bory mieszane, głównie w średnich i starszych klasach wiekowych. Także parki i zadrzewione cmentarze oraz zadrzewienia śródpolne.
98	Pokrzywnica <i>Prunella modularis</i>	PL – ochrona ścisła KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LC R	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Lęgowa. Młode klasy wiekowe drzewostanów liściastych, mieszanych i iglastych – starsze uprawy, młodniki i drągowiny. Także większe peryferyjne parki oraz zadrzewienia śródpolne.
99	Puchacz <i>Bubo bubo</i> A215	PL – ochrona ścisła PCzL – NT PCzK – NT DP – zał. I KB – zał. III Czerwona lista IUCN – NT	Gatunek potwierdzony w 2013 roku na terenie obszaru Natura 2000, na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec. Brak informacji o dokładnym miejscu gniazdowania.	Przedmiot ochrony OSO Bory Dolnośląskie PLB020005 W obszarze Borów Dolnośląskich większość terytoriów lęgowych gatunku została zarejestrowana między Nysą Łużycką a Kwisą.

Lp.	Gatunek	Status ochronny kategoria zagrożenia w kraju	Lokalizacja stanowisk	Uwagi
100	Puszczyk <i>Strix aluco</i>	PL – ochrona ścisła KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LC P	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Lęgowy. Dziuple w lasach liściastych i mieszanych, rzadziej w borach mieszanych. W osiedlach ludzkich parki i cmentarze z dziuplastymi drzewami oraz opuszczone budynki (strychy, kominy). Ochrona gatunku – pozostawianie starych drzew dziuplastych z osłoną kilku innych w bezpośrednim sąsiedztwie.
101	Raniuszek <i>Aegithalos caudatus</i>	PL – ochrona ścisła KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LC P	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Lęgowy. Drzewostany liściaste i mieszane, skraje osiedli ludzkich – peryferyjne parki, zaniedbane cmentarze. Zadrzewienia śródpolne.
102	Rudzik <i>Erithacus rubecula</i>	PL – ochrona ścisła KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LC P	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Lęgowy. Lasy liściaste i mieszane, rzadziej w borach mieszanych. W osiedlach ludzkich peryferyjne parki i zaniedbane cmentarze. Większe zadrzewienia śródpolne.
103	Sikora uboga <i>Poecile palustris</i>	PL – ochrona ścisła KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LC P	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Lęgowa. Lasy liściaste i mieszane, rzadko w borach mieszanych. W osiedlach ludzkich peryferyjne parki i zaniedbane cmentarze. Większe zadrzewienia śródpolne.
104	Siniak <i>Columba oenas</i>	PL – ochrona ścisła DP – zał. IIB KB – zał. III Czerwona lista IUCN – LC SL	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa. Obserwacje punktowe: Obr. 2: 398 h	Lęgowy, w dziuplach. Stare (powyżej 90 – 100 lat) dziuplaste drzewostany liściaste (głównie buczyny) i mieszane, rzadziej iglaste (stare sośniny). Związany z dzięciołem czarnym (dziuple).
105	Słonka <i>Scolopax rusticola</i>	PL – łowna PCzL – DD DP – zał. IIA i IIIB KB – zał. III Czerwona lista IUCN – LC SL	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Lęgowa. Występuje w rozproszeniu na obszarach leśnych. Wilgotne i podtopione drzewostany liściaste i mieszane, rzadziej iglaste. Prowadzi skryty tryb życia.
106	Sosnówka <i>Periparus ater</i>	PL – ochrona ścisła KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LC P	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Lęgowa. Bory w średnich i starszych klasach wiekowych. Nieodzowna obecność dziupli lub budek lęgowych.
107	Sójka <i>Garrulus glandarius</i>	PL – ochrona ścisła DP – zał. IIB Czerwona lista IUCN – LC P	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Lęgowa. Lasy liściaste i mieszane, rzadko w borach mieszanych. W osiedlach ludzkich peryferyjne parki i zaniedbane cmentarze. Większe zadrzewienia śródpolne.

Lp.	Gatunek	Status ochronny kategoria zagrożenia w kraju	Lokalizacja stanowisk	Uwagi
108	Sóweczka <i>Glaucidium passerinum</i> A217	PL – ochrona ścisła PCzL – LC PCzK – LC DP – zał. I KB – zał. III Czerwona lista IUCN – LC	Gatunek obserwowany w na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec w trakcie weryfikacji w 2013 roku w odpowiednich biotopach na terytorium całego nadleśnictwa. Brak dokładnych danych na temat lokalizacji miejsca gniazdowania.	Przedmiot ochrony OSO Bory Dolnośląskie PLB020005 Lęgowa. Bory świerkowe i sosnowo – świerkowe, także bory mieszane. Drzewostany iglaste z gęstym podszytem i wysokim podrostem powyżej 80–100 lat, często w pobliżu młodników. Toleruje lekkie rozluźnienie drzewostanu.
109	Strumieniówka <i>Locustella fluviatilis</i>	PL – ochrona ścisła KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LC P	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Lęgowa. Lasy lęgowe nad brzegami wód płynących i stojących. Preferuje siedliska wilgotne.
110	Strzyżyk <i>Troglodytes troglodytes</i>	PL – ochrona ścisła KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LC P	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Lęgowy. Lasy wszelkich typów (preferuje łągi) i bory mieszane. Zwłaszcza gęste z wykrotami. Także większe peryferyjne i zaniedbane parki oraz zadrzewienia śródpolne.
111	Świstunka leśna <i>Phylloscopus sibilatrix</i>	PL – ochrona ścisła KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LC P	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Lęgowa. Lasy liściaste i mieszane, rzadziej bory mieszane i peryferyjne parki.
112	Trzmiełojad <i>Pernis apivorus</i> A072	PL – ochrona ścisła DP – zał. I KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LC SL	Obserwacje punktowe: Obr. 1: 294 g	Lęgowy. Lasy i bory mieszane w starszych klasach wiekowych, a w sąsiedztwie tereny otwarte z trwałymi użytkami zielonymi, miedzami, polany śródleśne. Notowany na zachód od Czerwonej Wody, w rejonie Starego Węglińca oraz koło Tomisławowa.
113	Turkawka <i>Streptopelia turtur</i>	PL – ochrona ścisła PCzL – DD DP – zał. IIB KB – zał. III Czerwona lista IUCN – LC SL	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Lęgowa. Gatunek zmniejszający liczebność. Lasy i bory. Preferuje drzewostany w wieku 25-50 lat. Także większe zadrzewienia śródpolne.

Lp.	Gatunek	Status ochronny kategoria zagrożenia w kraju	Lokalizacja stanowisk	Uwagi
114	Wilga <i>Oriolus oriolus</i>	PL – ochrona ścisła KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LC P	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Lęgowa. Lasy i bory mieszane. Peryferyjne parki i większe zadrzewienia śródpolne.
115	Włochatka <i>Aegolius funereus</i> A223	PL – ochrona ścisła PCzL – LC PCzK – LC DP – zał. I KB – zał. III Czerwona lista IUCN – LC SL	Gatunek obserwowany w na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec w trakcie weryfikacji w 2013 roku w odpowiednich biotopach na terytorium całego nadleśnictwa. Brak dokładnych danych na temat lokalizacji miejsca gniazdowania.	Przedmiot ochrony OSO Bory Dolnośląskie PLB020005 W Borach Dolnośląskich włochatka jest gatunkiem liczny, zasiedla bory sosnowe i bory mieszane. Kluczową rolę odgrywa wiek drzewostanu (co najmniej 60-70 lat) i obecność w pobliżu starodrzewów terenów otwartych – zrębów, upraw leśnych, bagien itp.
116	Wójcik <i>Phylloscopus trochiloides</i>	PL – ochrona ścisła KB – zał. III Czerwona lista IUCN – LC SL	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Przelotny. Lasy liściaste, zadrzewienia, stare parki miejskie i wiejskie.
117	Zaganiacz <i>Hippolais icterina</i>	PL – ochrona ścisła KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LC P	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Lęgowy. Drzewostany liściaste i mieszane, zwłaszcza prześwietlone, z kępami krzewów, także wyższa zieleń śródmiejska.
118	Zięba <i>Fringilla coelebs</i>	PL – ochrona ścisła KB – zał. III Czerwona lista IUCN – LC P	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Lęgowa. Wszelkie typy zadrzewień, od młodników / drągowin po starodrzewia. Także kępy krzewów z grupami drzew. W osiedlach wszelkie miejsca z kępami drzew.
119	Zniczek <i>Regulus ignicapilla</i>	PL – ochrona ścisła KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LC SL	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Lęgowy. Bory mieszane oraz kępy świerka lub jodły w drzewostanach liściastych i mieszanych. Peryferyjne większe parki.
120	Cierniówka <i>Sylvia communis</i>	PL – ochrona ścisła KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LC P	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Lęgowa. Kępy krzewów i niskich drzew w krajobrazie otwartym i w strefie ekotonu. Także w uprawach leśnych.

Lp.	Gatunek	Status ochronny kategoria zagrożenia w kraju	Lokalizacja stanowisk	Uwagi
121	Dzwoniec <i>Chloris chloris</i>	PL – ochrona ścisła KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LC P	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Lęgowy. Obrzeża lasów liściastych i mieszanych, zwłaszcza zieleń wysoka wsi i miast oraz zadrzewienia śródpolne.
122	Świergotek drzewny <i>Anthus trivialis</i>	PL – ochrona ścisła KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LC P	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Lęgowy. Obrzeża lasów i borów oraz polany, zręby i uprawy w głębi drzewostanów. Także luźne, widne lasy (dąbrowy) i bory sosnowe.
123	Trznadel <i>Emberiza citrinella</i>	PL – ochrona ścisła KB – zał. II Czerwona lista IUCN – LC P	Brak informacji o dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	Lęgowy. Obrzeża lasów i borów oraz polany, zręby i uprawy w głębi drzewostanów. Także zadrzewienia i aleje w krajobrazie otwartym.

PL - Prawo krajowe - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. z dnia 7 października 2014 r. poz. 1348). **PCzL / PCzK** - Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce (Głowaciński, 2002) / Polska Czerwona Księga Zwierząt. Kręgowce (Głowaciński, 2001). Stosowane skróty kategorii zagrożenia: CR – gatunki krytycznie zagrożone, EN - gatunki bardzo wysokiego ryzyka, silnie zagrożone, VU - gatunki wysokiego ryzyka, narażone na wyginięcie, NT - gatunki niższego ryzyka, ale bliskie zagrożenia, LC - gatunki niższego ryzyka, DD - gatunki o statusie słabo rozpoznanym i zagrożeniu stwierdzonym, ale bliżej nieokreślonym. **DP** – Dyrektywa Ptasia - Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa - wcześniej dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa. **KB** – Konwencja o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk (Dz.U. 1996 nr 58 poz. 263). **Czerwona Lista IUCN** – IUCN Red List of Threatened Species. Version 2013.2. Stosowane skróty kategorii zagrożenia: NT - gatunki bliskie zagrożenia, LC - gatunki najmniejszej troski. Nazwy tacińskie podane za: <http://komisjafaunistyczna.pl>

Aktualnie, na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec zlokalizowane są 3 strefy ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania gatunków:

(A075) BIELIK *HALIAEETUS ALBICILLA*

- Decyzja RDOŚ-02-WPN-6631/s/5/09/km

(A108) GŁUSZEC *TETRAO UROGALLUS*

- Decyzja SR.V.6631/s/2/km/05
- Decyzja SR.V.6631/s/3/km/05

V.1.4. ROŚLINY I GRZYBY

Pomimo bezwzględnej dominacji dosyć monottonnych i mało zróżnicowanych zbiorowisk leśnych, szata roślinna Nadleśnictwa Węglińiec jest bardzo interesująca. Związane jest to z obecnością licznych zbiorników wodnych, takich jak stawy i gliniarki, oraz fragmentów terenów podmokłych i zabagnionych położonych najczęściej w ich pobliżu. Rozwinęła się tu roślinność wodna, szuwarowa i torfowiskowa, skupiając fitocenozy najbardziej zagrożone w kraju. Do najcenniejszych gatunków flory należą taksony zestawione w poniższej tabeli.

Tabela 6. Wykaz chronionych i/lub zagrożonych gatunków roślin występujących na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec

Gatunek	Status ochronny, kategoria zagrożenia w kraju i regionie	Lokalizacja
Arnika góraska	Ochrona ścisła, wymaga ochrony czynnej DS - zał. V (kod: 1762) PCzL V CzLDŚI. EN	Obr. 1: 37 o; 75 f; 210 g; 240 g
Bagno zwyczajne	Ochrona częściowa CzLDŚI. VU	Obr. 1: 2b, c; 3a, b, d, f; 4k; 12i; 13c; 15j; 19i; 20d; 21a, i; 22b, c; 23a; 24a, b, f, g, j; 25a; 32a, b, d, g, h, i; 33a, b; 34a, b, d, f; 35c; 36a, b, g, h, i, j, k, l, o; 37g, h, m; 38a; 41k; 42g, h; 43a, b, c, d, h; 44a, b, c, d, f; 45a, b, d; 46a; 48f; 52a; 53c, g; 66b, f; 70f; 74f; 75f; 106b; 107a; 111f; 139by, cy, dy; 140r; 160d, g; 161d; 164f; 185i; 223g; 230c; 265b; 272b; 289b; 297b, g; 303j; 307j; 308i; 320c; 341p Obr. 2: 255j, k; 276r; 283a, b, g, k; 284a, f; 336d; 351g, h; 359f; 365d; 366g; 382c; 397b; 424b; 432o; 452i, r; 521o, s; 524k; 532a; 537j; 539b, f; 547c; 553c; 573f; 578a; 579i; 580h; 581b, c; 583b, f
Borówka bagienna	Niechroniona CzLDŚI. NT	Obr. 1: 24j; 38a; 43b, c; 139by, cy; 164b, f; 230g Obr. 2: 359f, 581b
Centuria pospolita	Ochrona częściowa	Obr. 2: 583z
Cis pospolity	Ochrona częściowa PCzK VU	Obr. 2: 580f; 588b
Gnidosz rozestany	Ochrona częściowa CzLDŚI. EN	Obr. 1: 107c Obr. 2: 583z
Gnieźnik leśny	Ochrona częściowa CzLDŚI. VU	Obr. 1: 170a
Goździk piaskowy	Ochrona częściowa CzLDŚI. CR	Obr. 1: 25a
Gruszkówka jednostronna	Niechroniona CzLDŚI. LC	Obr. 1: 36h
Grzybień biały	Ochrona częściowa CzLDŚI. LC	Obr. 1: 74m; 75f; 94a; 95a; Obr. 2: 568j; 579i; 580f; 585f.
Grzybień północny (G. zapoznane)	Ochrona częściowa PCzK VU	Obr. 1: 111a; 193b
Jeżogłówka najmniejsza	Niechroniona CzLDŚI. EN	Obr. 1: 341i
Kocanki piaskowe	Ochrona częściowa	Obr. 2: 256r, s, x; 257d, n; 453g.
Kosaciec syberyjski	Ochrona ścisła, wymaga ochrony czynnej PCzL V CzLDŚI. VU	Obr. 1: 235f.
Kruszczyk szerokolistny	Ochrona częściowa	Obr. 1: 171c; 298g; 341f.
Listera jajowata	Ochrona częściowa	Obr. 1: 341f Obr. 2: 428px
Modrzewnica zwyczajna	Ochrona częściowa CzLDŚI. VU	Obr. 2: 539b

Gatunek	Status ochronny, kategoria zagrożenia w kraju i regionie	Lokalizacja
Orlik pospolity	Ochrona częściowa CzLDŚI. VU	Obr. 2: 428px
Pływacz średni	Ochrona ścisła PCzL V CzLDŚI. DD	Obr. 1: 161c
Podkolan biały	Ochrona częściowa CzLDŚI. LC	Obr. 1: 341r
Podrzeń żebrowiec	Ochrona częściowa CzLDŚI. LC	Obr. 1: 248d; 273d Obr. 2: 592f
Rosiczka okrągłolistna	Ochrona ścisła PCzL V CzLDŚI. VU	Obr. 1: 32d, i; 33a; 36a, b, h; 37h, m; 44c; 93a; 111a; 138t; 139by; 159g; 160g; 162b; 193f; 341o. Obr. 2: 276c; 334a; 397b; 521o; 524k; 537j; 539b; 541g; 552c; 583c.
Rosiczka pośrednia	Ochrona ścisła PCzL E CzLDŚI. EN	Obr. 1: 37h; 162b Obr. 2: 524k; 539f.
Siedmiopalecznik błotny	Niechroniony CzLDŚI. NT	Obr. 1: 161c; 162b
Sosna błotna	Ochrona ścisła, nie dotyczy odstępstwo, o którym mowa w § 8 pkt 1 PCzK VU PCzL V CzLDŚI. VU	Obr. 1: 139dy; 160f, g; 182f.
Śnieżyczka przebiśnieg	Ochrona częściowa DS – zał. V (kod: 1866) CzLDŚI. NT	Obr. 1: 163i; 204b.
Torfowiec - rodzaj	Wszystkie gatunki objęte są ochroną częściową, z wyjątkiem torfowca Lindberga <i>Sphagnum lindbergii</i> , który objęty jest ochroną ścisłą; DS – zał. V (kod: 1409)	Obr. 1: 38a, f; 43b, c; 46a; 106b; 139yx, by, cy, dy; 163l, m; 164f; 185i; 186k, m; 187o; 210j; 211a, b; 212a, b, g; 213c; 214c; 264c, f; 265b; 283a, b, c, h; 284a; 297a, b, d, f, g; 303f; 307g; 340h; 341p; 342h, i. Obr. 2: 250b; 276f, r; 513f; 578a; 580f, h; 581b; 586g.
Torfowiec błotny	Ochrona częściowa	Obr. 1: 63g; 64d; 187m, n; 234d, h; 236f, i; 237a Obr. 2: 351g.
Turzyca ciborowata	Niechroniona PCzL V CzLDŚI. NT	Obr. 1: 162b
Turzyca piaszkowa	Ochrona częściowa CzLDŚI. VU	Obr. 1: 17p; 19a; 38d; 39f; 73i.
Wawrzynek wilczelyko	Ochrona częściowa	Obr. 1: 160g; 210f, g, h; 258A d.
Wielnianka pochwowata	Niechroniona CzLDŚI. NT	Obr. 1: 19i; 92b
Wiciokrzew pomorski	Ochrona częściowa	Obr. 1: 65bx; 85 a, l
Widłaczek torfowy	Ochrona ścisła, nie dotyczy odstępstwo, o którym mowa w § 8 pkt 1 DS – zał. V (kod 5191) PCzL V CzLDŚI. EN	Obr. 1: 37 h; 341 d Obr. 2: 583 c

Gatunek	Status ochronny, kategoria zagrożenia w kraju i regionie	Lokalizacja
Widłak goździsty	Ochrona częściowa DS – zał. V (kod 5105) CzLDŚI. VU	Obr. 1: 26d; 36b; 37h; 67f; 111a; 148d, g; 152b; 173c; 194f; 206c; 210f; 217b; 221f; 223g; 238a; 249n; 261a, i; 262b; 266d; 283i; 307k; 341o Obr. 2: 21a; 336l; 365f; 366a; 393b; 394c; 396a; 582c; 583dx
Widłak jałowcowaty	Ochrona częściowa DS – zał. V (kod 5104) CzLDŚI. VU	Obr. 1: 14 h; 19 c
Wroniec widlasty	Ochrona częściowa DS – zał. V (kod 5189) PCzL [V] CzLDŚI. LC	Obr. 1: 122 g
Wrzosiec bagienny	Ochrona ścisła, nie dotyczy odstępstwo, o którym mowa w § 8 pkt 1 Ochrona ścisła PCzL [V] CzLDŚI. VU	Obr. 1: 36 a, b, g, h, j, k; 37 g, h, m; 38 a; 139 by, cy; 160 g Obr. 2: 521 o
Żurawina błotna	Niechroniona CzLDŚI. NT	Obr. 1: 36 a; 139 by, cy; 185 i; 265 b Obr. 2: 351g; 452i, k; 521 o; 524 h; 537 j; 539 d; 552 c; 578 a; 581 b

Prawo krajowe - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. z dnia 16 października 2014 r. poz. 1409). PCzK - Kategoria zagrożenia wg Polskiej Czerwonej Księgi Roślin. Paprotniki i rośliny kwiatowe (Kaźmierczakowa i Zarzycki, 2001): EN – gatunki zagrożone. PCzL - Kategoria zagrożenia wg Czerwonej listy roślin naczyniowych Polski (Zarzycki i Szeląg 2006): E - gatunki wymierające, krytycznie zagrożone, V - gatunki narażone na wymarcie, [V] - gatunki narażone na izolowanych stanowiskach poza głównym obszarem swojego występowania. CzLDŚI - Kategorie zagrożenia wg Zagrożonych gatunków flory naczyniowej Dolnego Śląska (Kącki 2003): CR - gatunki krytycznie zagrożone, EN - gatunki wymierające, VU - gatunki narażone na wymarcie, LC - gatunki najmniejszej troski, NT - gatunki bliskie zagrożenia, DD - gatunki o niedostatecznych danych.

Tabela 7. Wykaz chronionych i/lub zagrożonych gatunków porostów stwierdzonych na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec

Gatunek	Status ochronny, kategoria zagrożenia w kraju i regionie	Lokalizacja
Porosty		
Chrobotki - rodzaj	Niektóre gatunki podlegają ochronie ścisłej lub częściowej DS - zał. V (kod 1378)	Obr. 1: 85A a; 148 c, f. Obr. 2: 256 w, x; 257 n, s; 360 d; 389 c; 537 b
Chrobotek leśny	Ochrona częściowa DS - zał. V (kod 1378)	Obr. 1: 18 n; 19 a; 38 d; 70 b; 137 j; 138 n. Obr. 2: 256 t, w, y; 258 j
Płucnica islandzka	Ochrona częściowa PCzL VU	Obr. 1: 18 n; 19 a; 38 d; 67 f; 138 n Obr. 2: 256 w, x; 257 t; 299 d; 523 n
Płucnica kędzierzawa	Ochrona częściowa PCzL NT	Obr. 2: 554 c
Grzyby wielkoowocnikowe		
Gęstoporek cynobrowy	Niechroniony PCzL R	Obr. 1: 160g
Podgrzybek tęgoskórowy	Ochrona częściowa PCzL R	Obr. 2: 449 g
Szmaciak gałęzisty	Niechroniony PCzL R	Obr. 1: 286 f; 341 g

Gatunek	Status ochronny, kategoria zagrożenia w kraju i regionie	Lokalizacja
Włóknośzek ukośny	Ochrona częściowa PCzL R	Obr. 2: 539 b
Żagwica listkowata	Ochrona częściowa PCzL V	Obr. 2: 500 r

Prawo krajowe - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. z dnia 16 października 2014 r. poz. 1408). PCzL - grzyby: E - gatunki wymierające, V - gatunki narażone, R - gatunki rzadkie, I - gatunki o nieokreślonym zagrożeniu; porosty: RE - gatunki regionalnie wymarłe, CR - gatunki krytycznie zagrożone, EN - gatunki wymierające, VU - gatunki narażone, NT - gatunki bliskie zagrożenia, DD - gatunki o niedostatecznych danych.

V.1.5. WODY

Pod względem hydrograficznym lasy Nadleśnictwa Węglińiec należą do zlewni rzeki Odry. Centralna część nadleśnictwa położona jest w dorzeczu Czernej Wielkiej i jej licznych dopływów, z których największe to: Ziębina, Ołobok, Wykrotnica, Iłownica, Ośnica, Śrem i Śremiec. Zachodnia część nadleśnictwa leży w dorzeczu Czernej Małej, która zbiera wody z dopływów: spod Węglińca, w Czerwonej Wodzie, w Piasecznej, zbiornika w Starym Węglińcu oraz Rowiny. Południowo-zachodni fragment nadleśnictwa położony jest w dolinie Bielawki - dopływu Nysy Łużyckiej. Granica wschodnia nadleśnictwa opiera się o rzekę Kwisę. W granicach nadleśnictwa znajdują się dwa większe dopływy Kwisy: Łącznica Górna i Łącznica Dolna. W zasięgu terytorialnym nadleśnictwa znajdują się liczne stawy, w których Gospodarstwo Rybackie Parowa prowadzi hodowlę karpia. Pod zarządem nadleśnictwa znajdują się m.in. Staw Wolno Stary (łowisko specjalne), Staw Wolno Nowy, Staw Czapl i Staw Tartaczny. Obszar nadleśnictwa położony jest w zasięgu występowania dwóch głównych zbiorników wód podziemnych (Kleczkowski 1990): Zbiornik Chocianów-Gozdnicza (GZWP nr 315) oraz Niecka zewnętrzna Bolesławiec (GZWP nr 317). Geologiczny wiek utworów obu zbiorników to utwory czwartorzędu w sandrach i dolinach kopalnych oraz kreda górna. Są to obszary wysokiej/najwyższej ochrony, nieudokumentowane.

W 2012 roku monitoring stanu jakości wód powierzchniowych nadleśnictwa był prowadzony tylko dla Kwisy, w punkcie powyżej Kliczkówki (Osieczów). Stan / potencjał ekologiczny w obszarach chronionych został tu oceniony jako umiarkowany, lecz ogólny stan jednolitej części wód jest zły. Jest to naturalna część wód, a na ocenę wpłynęły elementy biologiczne, takie jak fitobentos. Wody Kwisy zostały również ocenione jako nieprzydatne dla bytowania ryb z powodu dużego stężenia azotynów. Elementy fizykochemiczne wód Kwisy są na dobrym poziomie. Głównymi źródłami zanieczyszczeń wód rzeki Kwisy są ścieki bytowe i przemysłowe pochodzące z ośrodków miejskich tj.: Świeradowa Zdroju i Lubania, z terenu gmin miejsko-wiejskich: z Mirska, Lubomierza, Gryfowa Śląskiego, Leśnej, Nowogrodźca oraz ścieki bytowe z wiejskich ośrodków gminnych: Olszyny, Osiecznicy.

V.1.6. KLIMAT

W Nadleśnictwie Węglińiec, podobnie jak w całym regionie, klimat w głównej mierze kształtują wielkoskalowe procesy cyrkulacyjne związane z obiegiem ciepła i wilgoci w atmosferze. W leśnej części nadleśnictwa średnia wieloletnia temperatura powietrza jest bardzo wyrównana wahając się w poszczególnych leśnictwach w granicach od 8,1 do 8,3°C. Wielkość zmienności średniej rocznej temperatury powietrza pomiędzy obszarami (leśnictwami) jest zaniedbywalna – nie przekracza 0,2°C. Oba obręby leśne (Węglińiec i Osiecznica) charakteryzuje jednakowa średnia roczna temperatura powietrza wynosząca 8,2°C. Analiza modelowego rozkładu przestrzennego rocznej sumy opadu atmosferycznego pozwoliła na określenie jej wielkości w leśnej części Nadleśnictwa Węglińiec na 664 mm. Różnica w rocznej dostawie wody z atmosfery pomiędzy obrębami leśnymi jest znikoma i nie przekracza kilku milimetrów opadu. Warunki klimatyczne Nadleśnictwa Węglińiec z uwagi na dostatecznie wysokie sumy opadu atmosferycznego oraz bardzo zadowalające warunki termiczne można zaliczyć do bardzo korzystnych dla wzrostu i hodowli lasu. Lokalna rzeźba terenu oraz zróżnicowanie wysokości nad poziomem morza nie mają wpływu na wielkość sum opadu atmosferycznego w ciągu roku.

V.1.7. POWIETRZE

Jedyna stacja pomiarowa jakości powietrza zlokalizowana w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Węglińiec znajduje się w Osieczowie. W 2013 roku zarejestrowano przekroczenia wartości kryterialnych jedynie dla wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA) oznaczanych w pyłe PM₁₀. Wysokie, średnioroczne przekroczenia notowane były dla benzo(a)pirenu, traktowanego jako znacznik rakotwórczego ryzyka związanego z obecnością WWA w otaczającym powietrzu. Wysokie przekroczenia stężeń dla benzo(a)pirenu rejestrowane były szczególnie w sezonie grzewczym (za: *Ocena jakości powietrza na terenie województwa dolnośląskiego w 2013 roku*).

V.1.8. POWIERZCHNIA ZIEMI

Dominującymi utworami geologicznymi na terenie nadleśnictwa są czwartorzędowe osady zlodowacenia środkowopolskiego: plejstoceńskie żwiry i gliny wodnolodowcowe, piaski, żwiry, gliny i pyły pradoliny Kwisy, piaski i żwiry tarasów, gliny zwałowe i deluwialne, piaski, holocenijskie osady rzeczne i torfy oraz czwartorzędowe piaski eoliczne i wydmore. Czwartorzędowa pokrywa osadowa zalega na utworach trzeciorzędowych (piaskach i żwirach kwarcowych, utworach ilastych) lub na utworach kredy górnej (piaskach kwarcowych). Łącznie w nadleśnictwie wyróżniono 14 typów i 34 podtypy gleb. Największy udział mają gleby rdzawe i gruntowo-glejowe. Istotny udział posiadają także gleby bielcowe.

V.1.9. KRAJOBRAZ

Zasadnicza część nadleśnictwa położona jest na rozległym obszarze Borów Dolnośląskich, którego rzeźbę terenu ukształtowały procesy zachodzące w plejstocenie. Obszar zbudowany jest z utworów paleozoicznych i mezozoicznych, w większości pokrytych osadami zlodowacenia środkowopolskiego. Główne formy morfologiczne terenu nadleśnictwa to: spłaszczenia denudacyjne, twardziele, rezydwa pokryw morenowych, tarasy akumulacyjne pradoliny Kwisy, powierzchnie pokryw akumulacji wodnolodowcowej, równiny denudacyjne, powierzchnie deluwii gliniastych, wydmy i pola piasków lotnych. Teren nadleśnictwa posiada typowo nizinny charakter. Obszar między Czerną Małą a Czerną Wielką jest prawie płaski, nieco bardziej zróżnicowaną rzeźbą odznacza się teren położony na zachód od Czernej Małej i na wschód od Czernej Wielkiej. Obszar równin charakteryzuje się małymi spadkami, co jest przyczyną tworzenia się rozlewisk i lokalnych zabagnień w obniżeniach terenu. Charakterystyczną cechą regionu jest znaczna liczba śródleśnych stawów, torfowisk, bagien i wydm śródlądowych. W dolinie Kwisy wykształciły się naturalne krajobrazy tarasów nadzalewowych oraz zalewowych den dolin rzecznych. Najwyżej położone tereny w nadleśnictwie zlokalizowane są w okolicach Czerwonej Wody - Czartowska Góra 247 m n.p.m. oraz w okolicach Nowej Wsi - Dębniak 238 m n.p.m. oraz Leśna Góra 236 m n.p.m. Najniżej położony punkt znajduje się w okolicy Parowej – 165 m n.p.m.

V.1.10. ZASOBY NATURALNE

Typy siedliskowe lasu

Na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec wyróżniono 14 typów siedliskowych lasu. Dominującą grupę pośród wyróżnionych siedlisk stanowią siedliska borowe, które łącznie zajmują 95% powierzchni leśnej nadleśnictwa. Głównymi siedliskami z tej grupy są bory mieszane świeże i bory mieszane wilgotne zajmujące odpowiednio 33% i 32% powierzchni leśnej. Duże powierzchnie leśne w nadleśnictwie pokrywają również siedliska boru świeżego (24%). Pozostałe siedliska z tej grupy zajmują 6% powierzchni leśnej. Drugą grupę siedlisk stanowią siedliska lasowe obejmujące niewielką, ok 5% powierzchnię nadleśnictwa. Największe powierzchnie z tej grupy zajmują siedliska lasu mieszanego świeżego i lasu mieszanego wilgotnego, obejmujące łącznie około 4% powierzchni leśnej.

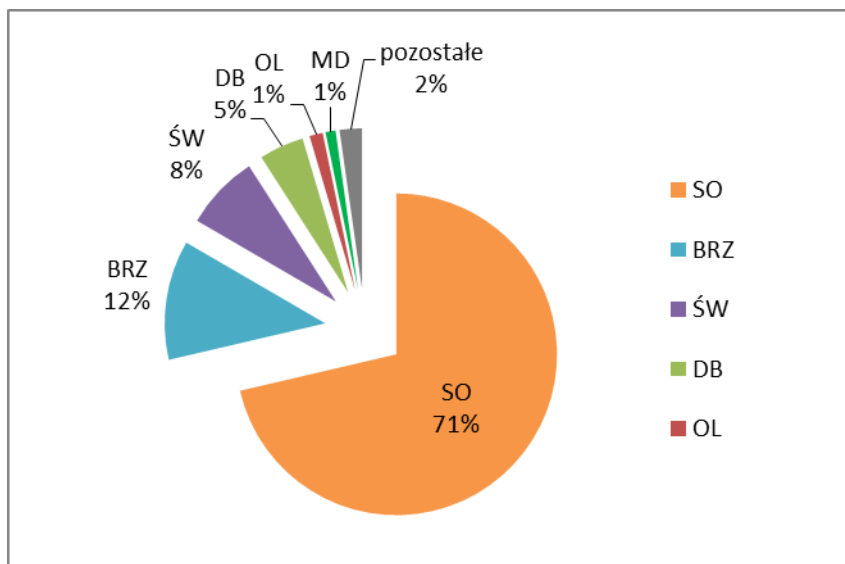
Bogactwo gatunkowe

Bogactwo gatunkowe drzewostanów dobrze charakteryzuje liczba gatunków wchodzących w ich skład. Drzewostany można podzielić na: jednogatunkowe, dwugatunkowe, trzygatunkowe, cztero- i więcej gatunkowe (pod uwagę wzięto jedynie warstwę drzew tworzących I, II, i III piętro drzewostanu). Lasy Nadleśnictwa Węglińiec

charakteryzują się dużym zróżnicowaniem gatunkowym drzewostanów. Największą powierzchnię zajmują drzewostany dwugatunkowe (35%), są to głównie drzewostany w wieku od 41 do 80 lat. Drzewostany jedno- i trzygatunkowe zajmują podobną powierzchnię tj. 26% i 25% powierzchni leśnej nadleśnictwa. Drzewostany cztero- i więcej gatunkowe to około 15% powierzchni, głównie w najmłodszych klasach wieku (poniżej 40 lat).

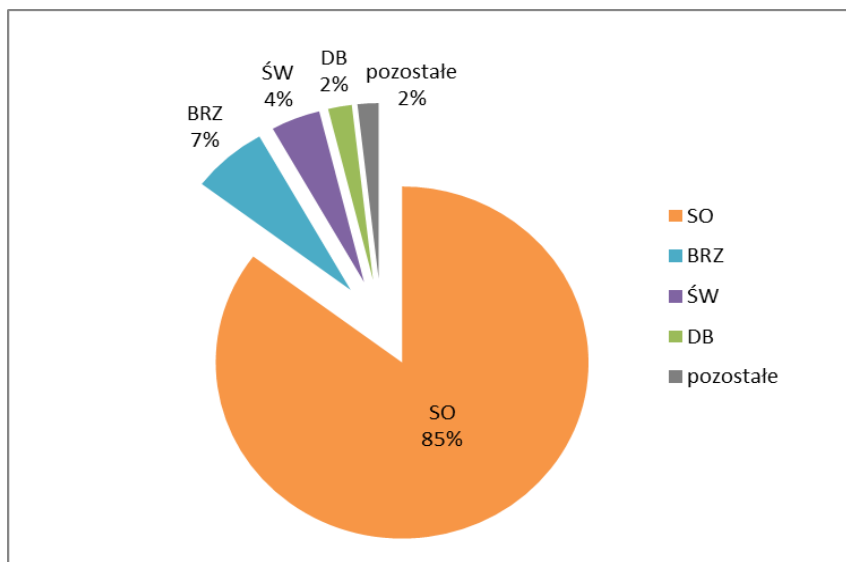
Gatunki panujące i rzeczywiste składy gatunkowe

Pomimo dużej liczby gatunków występujących w drzewostanach Nadleśnictwa Węglińiec wyraźnie dominującym gatunkiem rzeczywistym w tych drzewostanach jest sosna (71%), z mniejszym udziałem występuje brzoza (5%), świerk (8%), dąb (5%), olsza (1%) i modrzew (1%). Pozostałe gatunki posiadają minimalny udział powierzchniowy i są to m.in.: buk, osika, jawor, grab, jodła, topola, wiąz, jesion, daglezja, robinia akacjowa, sosna wejmutka, olsza szara, kasztanowiec biały.

Rycina. 1. Struktura powierzchni gatunków rzeczywistych Nadleśnictwie Węglińiec

Struktura powierzchni gatunków panujących w drzewostanach Nadleśnictwa Węglińiec jest zbliżona do struktury powierzchni gatunków rzeczywistych tych drzewostanów. Dominującym gatunkiem panującym jest sosna zajmująca 85% powierzchni leśnej nadleśnictwa. Mniejszy udział w zajmowanej powierzchni posiadają: brzoza (7%), świerk (4%) i dąb (2%). Pozostałe gatunki o niewielkim udziale powierzchniowym to min. buk, modrzew, osika, jawor, jesion, grab, daglezja.

Rycina. 2. Struktura powierzchni gatunków panujących w Nadleśnictwie Węglińiec

Zgodność składu gatunkowego z siedliskiem

W Nadleśnictwie Węglińiec drzewostany zgodne z siedliskiem zajmują 61% powierzchni nadleśnictwa, są to głównie drzewostany sosnowe wykształcone na siedlisku boru świeżego, boru wilgotnego, boru mieszanego świeżego i boru mieszanego wilgotnego oraz dąbrowy na siedlisku lasu mieszanego świeżego i drzewostany dębowo-lipowe na siedlisku lasu łąkowego. Drzewostany o składzie gatunkowym częściowo zgodnym z siedliskiem obejmują 35% powierzchni i dotyczą głównie drzewostanów wykształconych na siedlisku lasu mieszanego wilgotnego, boru mieszanego wilgotnego i olsu jesionowego. Drzewostany niezgodne z siedliskiem występują jedynie na 4% powierzchni nadleśnictwa i są to przede wszystkim drzewostany na siedlisku boru bagiennego, boru mieszanego wilgotnego i olsu.

Tabela 8. Zestawienie powierzchni wg zgodności składu gatunkowego drzewostanów z siedliskiem

Obręb, nadleśnictwo	Siedliskowy typ lasu	Typ drzewostanu	Drzewostany o składzie gatunkowym					
			zgodnym		częściowo zgodnym		niezgodnym obojętnie	
			ha	%	ha	%	ha	%
Obręb Węglińiec	BMB	OL JS	-	-	2,88	23,7	9,29	76,3
		SO	126,23	27,5	192,31	41,9	140,65	30,6
	BMŚW	SO	2830,02	92,3	208,44	6,8	28,60	0,9
	BMW	DB ŚW SO	421,86	16,5	1960,54	76,6	175,41	6,9
		OL JS	-	-	-	-	5,29	100,0
		SO	31,50	81,4	1,11	2,9	6,09	15,7
	BŚW	SO	2224,82	97,3	56,79	2,5	5,37	0,2
BW	ŚW SO	-	-	4,81	100,0	-	-	

Obręb, nadleśnictwo	Siedliskowy typ lasu	Typ drzewostanu	Drzewostany o składzie gatunkowym					
			zgodnym		częściowo zgodnym		niezgodnym obojętnie	
			ha	%	ha	%	ha	%
	LMB	OL	5,92	18,4	15,77	49,1	10,45	32,5
	LMŚW	DB SO	34,88	46,0	36,72	48,4	4,21	5,6
	LMW	OL JS	-	-	-	-	1,95	100,0
		SO DB	8,41	5,3	128,27	80,2	23,33	14,6
	LŚW	BK DB	2,38	60,4	1,09	27,7	0,47	11,9
	LW	DB	7,85	20,1	20,01	51,3	11,13	28,5
	OL	OL	10,80	42,5	12,05	47,4	2,56	10,1
		OL JS	-	-	-	-	7,54	100,0
OLJ	OL JS	-	-	4,65	100,0	-	-	
Obręb Osiecznica	BB	SO	-	-	-	-	3,74	100,0
	BMB	SO	162,57	35,5	217,26	47,4	78,65	17,2
	BMŚW	DB	5,69	54,2	4,81	45,8	-	-
		SO	1875,41	85,7	308,86	14,1	4,49	0,2
	BMW	DB ŚW SO	387,93	15,5	2052,85	82,1	58,91	2,4
		OL JS	-	-	0,17	13,1	1,13	86,9
		SO	19,58	88,3	-	-	2,60	11,7
	BŚW	SO	1586,48	95,6	69,51	4,2	2,96	0,2
	BW	SO	2,83	100,0	-	-	-	-
		ŚW SO	3,37	100,0	-	-	-	-
	LŁ	DB	2,66	42,4	2,88	45,9	0,74	11,8
		LP DB	5,65	100,0	-	-	-	-
	LMŚW	DB	4,82	100,0	-	-	-	-
		DB SO	44,14	25,9	123,53	72,4	2,87	1,7
LP DB		43,06	81,4	9,86	18,6	-	-	
LMW	OL JS	-	-	1,30	55,6	1,04	44,4	
	SO DB	7,54	4,6	154,82	94,4	1,57	1,0	
OLJ	OL JS	-	-	3,27	100,0	-	-	
Nadleśnictwo Węglińiec	BB	SO	-	-	-	-	3,74	100,0
	BMB	OL JS	-	-	2,88	23,7	9,29	76,3
		SO	288,80	31,5	409,57	44,6	219,30	23,9
	BMŚW	DB	5,69	54,2	4,81	45,8	-	-
		SO	4705,43	89,5	517,30	9,8	33,09	0,6
	BMW	DB ŚW SO	809,79	16,0	4013,39	79,4	234,32	4,6
		OL JS	-	-	0,17	2,6	6,42	97,4
		SO	51,08	83,9	1,11	1,8	8,69	14,3
	BŚW	SO	3811,30	96,6	126,30	3,2	8,33	0,2
	BW	SO	2,83	100,0	-	-	-	-
ŚW SO		3,37	41,2	4,81	58,8	-	-	
LŁ	DB	2,66	42,4	2,88	45,9	0,74	11,8	

Obręb, nadleśnictwo	Siedliskowy typ lasu	Typ drzewostanu	Drzewostany o składzie gatunkowym					
			zgodnym		częściowo zgodnym		niezgodnym obojętnie	
			ha	%	ha	%	ha	%
		LP DB	5,65	100,0	-	-	-	-
	LMB	OL	5,92	18,4	15,77	49,1	10,45	32,5
	LMŚW	DB	4,82	100,0	-	-	-	-
		DB SO	79,02	32,1	160,25	65,0	7,08	2,9
		LP DB	43,06	81,4	9,86	18,6	-	-
	LMW	OL JS	-	-	1,30	30,3	2,99	69,7
		SO DB	15,95	4,9	283,09	87,4	24,90	7,7
	LŚW	BK DB	2,38	60,4	1,09	27,7	0,47	11,9
	LW	DB	7,85	20,1	20,01	51,3	11,13	28,5
	OL	OL	10,80	42,5	12,05	47,4	2,56	10,1
		OL JS	-	-	-	-	7,54	100,0
	OLJ	OL JS	-	-	7,92	100,0	-	-

Budowa pionowa

Drzewostany Nadleśnictwa Węglińiec charakteryzują się uproszczoną strukturą pionową, dominują tu drzewostany jednopiętrowe zajmujące 92% powierzchni nadleśnictwa. Drugą grupę stanowią drzewostany w klasie odnowienia i do odnowienia zajmujące 4,6% powierzchni leśnej oraz drzewostany dwupiętrowe – 3,4%. Nie występują tu drzewostany wielopiętrowe i drzewostany o budowie przerębowej. W strukturze gatunkowej drzewostany dwu- i trzygatunkowe zajmują 60% powierzchni leśnej. Drzewostany jednogatunkowe obejmują 26% powierzchni leśnej, pozostałą powierzchnie porastają drzewostany cztero- i więcej gatunkowe. Wyraźnie dominującym gatunkiem w drzewostanach nadleśnictwa jest sosna (71%), w mniejszym udziale występuje brzoza (12%), świerk (8%), dąb (5%), olsza (1%) i modrzew (1%).

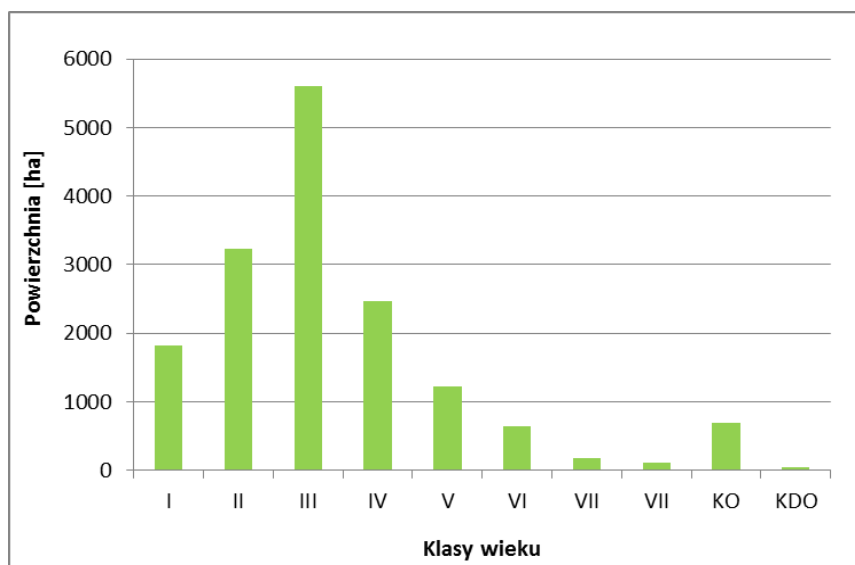
Tabela 9. Zestawienie powierzchni (ha) i miąższości (m³) drzewostanów wg grup wiekowych i struktury w Nadleśnictwie Węglińiec

Obręb, nadleśnictwo	Struktura drzewostanów, drzewostany	Powierzchnia [ha]/ miąższość [m ³]				
		Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
		<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Obręb Węglińiec	jednopiętrowe	2819,21	4323,17	1052,32	8194,70	93,3
		430343	1294866	358123	2083332	93,0
	dwupiętrowe	0,00	29,98	131,84	161,82	1,8
		0	10771	51147	61918	2,8
	wielopiętrowe	0,00	3,73	0,00	3,73	0,0

Obręb, nadleśnictwo	Struktura drzewostanów, drzewostany	Powierzchnia [ha]/ miąższość [m ³]					
		Wiek			Ogółem	Ogółem [%]	
		<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat			
		0	1134	0	1134	0,1	
	o budowie przerębowej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0	
		0	0	0	0	0,0	
	w KO i KDO	0,00	118,26	303,66	421,92	4,8	
		0	21487	73007	94494	4,2	
Obręb Osiecznica	jednopiętrowe	2249,84	3689,10	619,62	6558,56	90,3	
		397199	1115157	215806	1728162	87,9	
	dwupiętrowe	0,00	24,97	359,73	384,70	5,3	
		0	7553	151896	159449	8,1	
	wielopiętrowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0	
		0	0	0	0	0,0	
	o budowie przerębowej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0	
		0	0	0	0	0,0	
	w KO i KDO	0,00	37,91	278,38	316,29	4,4	
		0	7651	70868	78519	4,0	
	Nadleśnictwo Węglińiec	jednopiętrowe	5069,05	8012,27	1671,94	14753,26	92,0
			827542	2410023	573929	3811495	90,6
dwupiętrowe		0,00	54,95	491,57	546,52	3,4	
		0	18324	203044	221368	5,3	
wielopiętrowe		0,00	3,73	0,00	3,73	0,0	
		0	1134	0	1134	0,0	
o budowie przerębowej		0,00	0,00	0,00	0,00	0,0	
		0	0	0	0	0,0	
w KO i KDO		0,00	156,17	582,04	738,21	4,6	
		0	29138	143875	173013	4,1	

Wiek drzewostanów

Średni wiek drzewostanów w Nadleśnictwie Węglińiec wynosi 54 lat. Dominują drzewostany w wieku od 41 do 60 lat, obejmujące 35% powierzchni leśnej nadleśnictwa. Drugą grupę tworzą drzewostany w wieku do 40 lat, zajmujące łącznie 32% powierzchni leśnej. Znaczny udział w zajmowanej powierzchni posiadają również drzewostany w wieku 60-80 lat, obejmujące 15% powierzchni leśnej nadleśnictwa. Najmniejsze powierzchnie zajmują drzewostany w wieku powyżej 120 lat i drzewostany w klasie do odnowienia. Drzewostany w klasie odnowienia obejmują 4% powierzchni leśnej nadleśnictwa.

Rycina. 3. Struktura klas wieku drzewostanów w Nadleśnictwie Węglińiec

V.1.11. ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE

Bory Dolnośląskie to strefa wielowiekowego przenikania się kultury łużyckiej i śląskiej, czego materialnym wyrazem są obiekty architektury i budownictwa, które podobnie jak sieć osadnicza, wykazują bardzo nierównomierne rozmieszczenie. Należy podkreślić, że w regionie Bory Dolnośląskie reprezentowane są obiekty kultury materialnej od czasów prehistorycznych (grodziska) i wszystkich stylów w sztuce (od romańskich), zarówno wspaniałe zamki, jak i biedne zagrody wiejskie, obiekty obrazujące historyczną działalność przemysłową i zabytkowe konstrukcje techniczne.

Tabela 10. Wykaz obiektów kultury materialnej zlokalizowanych na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec

Lp.	Typ obiektu	Lokalizacja (obręb, leśnictwo, oddział)	Opis
1	Leśniczówka leśnictwa Stawiska, ul. Konopnickiej 14, Stary Węglińiec	Węglińiec, Stawiska, 119 x	Cegła, początek XX w.; niewpisany do rejestru zabytków; oznaczony w miejscowym planie, ujęty w spisie konserwatorskim; poza strefą ochrony konserwatorskiej; karta gminnej ewidencji zabytków nr 76/532.
2	Dom mieszkalny, ul. Partyzantów 6, Węglińiec	Węglińiec, Krucze Gniazdo, 183 m	Materiał mieszany (cegła, drewno, częściowo mur pruski). Rok budowy ok. 1910. Niewpisany do rejestru zabytków; oznaczony w miejscowym planie, ujęty w spisie konserwatorskim; strefa ochrony „B” konserwatorskiej; karta gminnej ewidencji zabytków nr 247/532.
3	Leśniczówka leśnictwa Krucze Gniazdo, ul. Partyzantów 4, Węglińiec	Węglińiec, Krucze Gniazdo, 183 k	Materiał mieszany (cegła, drewno, częściowo mur pruski). Rok budowy ok. 1910. Niewpisany do rejestru zabytków; oznaczony w miejscowym planie, ujęty w spisie konserwatorskim; strefa ochrony „B” konserwatorskiej; karta gminnej ewidencji zabytków nr 160/532.
4	Siedziba Nadleśnictwa Węglińiec, ul. Piłsudskiego 6, Węglińiec.	Węglińiec, Krucze Gniazdo, 183 b, c	Cegła, rok budowy ok. 1920. Niewpisany do rejestru zabytków; oznaczony w miejscowym planie, ujęty w spisie konserwatorskim; strefa ochrony „B” konserwatorskiej; karta gminnej ewidencji zabytków nr 266/532.

Lp.	Typ obiektu	Lokalizacja (obręb, leśnictwo, oddział)	Opis
5	Dom mieszkalny, ul. Piłsudskiego 4, Węglińiec.	Węglińiec, Krucze Gniazdo, 183 a	Cegła, rok budowy ok. 1920. Niewpisany do rejestru zabytków; oznaczony w miejscowym planie, ujęty w spisie konserwatorskim; strefa ochrony „B” konserwatorskiej; karta gminnej ewidencji zabytków nr 267/532.
6	Leśniczówka leśnictwa Zebrzydowa, Nowa Wieś 9.	Osiecznica, Zebrzydowa, 588 f	Cegła, początek XX w., budynek gospodarczy – mur pruski. Niewpisany do rejestru zabytków; ujęty w gminnym wykazie obiektów o walorach kulturowych.
7	Obelisk z piaskowca upamiętniający polowanie z udziałem Wilhelma II	Osiecznica, Lisek, 442 n	Uszkodzony, przełamany w połowie.
8	Ruiny pałacyku, folwarku	Węglińiec, Gaje, 293 n, p	Pozostałości zabudowań, dawniej również płyta nagrobna w oddz. 293 r
9	Ruiny folwarku	Węglińiec, Czerwona Woda, 255 j	Pozostałości zabudowań

V.1.12. WYKAZ FORM OCHRONY PRZYRODY WYSTĘPUJĄCYCH NA OBSZARACH OBJĘTYCH POSTANOWIENIAMI PROJEKTU PUL

V.1.12.1. REZERWATY PRZYRODY

Na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec znajdują się dwa rezerwaty przyrody: „Torfowisko pod Węglińcem” oraz „Wrzosiec koło Piasecznej”.

Rezerwat przyrody „Torfowisko pod Węglińcem” - powołany Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 19 września 1959 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. nr 81 poz. 429). Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest Zarządzenie Nr 12 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 2 października 2012 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Torfowisko pod Węglińcem” (Dz. Urz. Woj. Dolno. z dnia 3 października 2012 r. poz. 3298). Rezerwat posiada zadania ochronne ustanowione Zarządzeniem Nr 26 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 28 października 2011 r. Rezerwat obejmuje obszar lasu i torfowisk o powierzchni **1,35 ha**, położony na terenie gminy Węglińiec, w powiecie zgorzeleckim w województwie dolnośląskim, w całości na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec (oddział 160 g leśnictwa Krucze Gniazdo, obręb leśny Węglińiec).

Rezerwat przyrody „Wrzosiec koło Piasecznej” - powołany Rozporządzeniem Wojewody Dolnośląskiego z dnia 2 grudnia 2005 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody „Wrzosiec koło Piasecznej” (Dz. Urz. Woj. Dolno. Nr 261 poz. 4583). Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska We Wrocławiu z dnia 17 kwietnia 2014 r. w sprawie rezerwatu przyrody

„Wrzosiec koło Piasecznej” (Dz. Urz. Woj. Dolno. z dnia 18 kwietnia 2014 r. poz. 2026). Rezerwat obejmuje obszar bagien i lasu o powierzchni **40,16 ha**, położony w gminie Węglińiec, powiat zgorzelecki, w województwie dolnośląskim. Dla zabezpieczenia wartości przyrodniczych rezerwatu od strony północno-zachodniej przy rezerwacie wyznaczona została otulina o powierzchni **10,27 ha**. W skład rezerwatu wchodzi obszar oznaczony w planie urządzenia lasu Nadleśnictwa Węglińiec według stanu na dzień 1 stycznia 2015 r. jako oddziały: 36 b, c, d, f, g, h, i, j, 37 f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, r, s, t wraz z elementami liniowymi, tj. drogą i rowami (36 ~c, ~d, 37 ~c), w leśnictwie Stawiska, obręb leśny Węglińiec. W skład otuliny wchodzi obszar oznaczony w planie urządzenia lasu Nadleśnictwa Węglińiec według stanu na dzień 1 stycznia 2015 r. jako oddział 37 a, b, c, d w leśnictwie Stawiska, obręb leśny Węglińiec.

V.1.12.2. OBSZARY NATURA 2000

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Węglińiec zlokalizowane są trzy obszary Natura 2000: dwa obszary o znaczeniu dla Wspólnoty (OZW) - Dolina Dolnej Kwisy PLH020050 i Uroczyska Borów Dolnośląskich PLH020072 oraz jeden obszar specjalnej ochrony ptaków (OSO) - Bory Dolnośląskie PLB020005. Tuż przy północnej granicy nadleśnictwa znajduje się również obszar Natura 2000 o znaczeniu dla Wspólnoty (OZW) Wrzosowiska Świątoszowsko-Ławszowskie PLH020063. Powierzchnię gruntów w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec znajdującą się w zasięgu obszarów Natura 2000 obliczano jako sumę powierzchni wydzieleń leśnych zaliczanych do obszaru. Zaliczono do niego wszystkie wydzielenia leśne, które bez względu na powierzchnię wchodziły w granice obszaru na odległość minimalnie 5 m.

OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050

Typ ostoi: B (obszar mający znaczenie dla Wspólnoty zaakceptowany decyzją Komisji Europejskiej)

Powierzchnia obszaru wg SDF: 5972,18 ha

Suma powierzchni wydzieleń leśnych literowanych zaliczonych do obszaru Natura 2000 zgodnie z przyjętą metodyką: 150,09 ha, w tym 108,75 ha powierzchni leśnej

Uwaga! Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 29 grudnia 2014 r. (Dz. Urz. Dolno. z dnia 30 grudnia 2014 r. poz. 5475) ustanowiono plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Kwisy PLH020050. Plan zadań ochronnych obejmuje identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i ich siedlisk, będących przedmiotami ochrony, cele działań ochronnych oraz działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania.

Zestawienia przedmiotów ochrony obszaru sporządzono na podstawie Standardowego Formularza Danych z kwietnia 2014 r. (źródło: serwis <http://natura2000.gdos.gov.pl/>, data dostępu: 17.06.2014).

Charakterystyka obszaru

Obszar położony jest w regionie biogeograficznym kontynentalnym. Administracyjnie leży na terenie dwóch województw: dolnośląskiego (73,5%) i lubuskiego (26,5%). Zasięg granic ostoi charakteryzuje się specyficznym kształtem wynikającym z południkowo rozciągniętej i wąskiej doliny Kwisy, która stanowi główną oś hydrologiczną obszaru. Dolina rzeki posiada mocno zaznaczone krawędzie erozyjne, wąskie płaskie dno, a także niskie i wysokie terasy. Na opisywanym terenie występują również przewiewne piaski i wydmy. Zlewnia rozszerza się na wysokości ujścia Błotniaka - prawobrzeżnego dopływu Kwisy, w okolicy miejscowości Nowogrodziec. Dominują tam formy podłoża czwartorzędu uwarunkowane tektonicznie, przekształcone przez erozję i denudację. Występuje w tej części rzeźba niskiego pogórza pokrytego osadami starszych zlodowaceń oraz pogórza o wyrównanej powierzchni, a także rzeźba grzbietów wzgórz o charakterze twardzieli i ostańców (Pogórze Izerskie). Na terenie obszaru OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050 dominują gleby aluwialne, bielcowe i brunatne. Przeważająca część ostoi Dolina Dolnej Kwisy, bez jej południowego fragmentu, pokrywa się z OSO Bory Dolnośląskie PLB020005. Od wschodu i zachodu północna część graniczy z OZW Wrzosowiska Świątoszowsko-Ławszowskie PLH020063, od zachodu w południowej części z OZW Uroczyska Borów Dolnośląskich PLH020072, od północy graniczy z OZW Małomickie Łęgi PLH080046. W granicach ostoi znajduje się rezerwat przyrody Brzeźnik.

Tabela 11. Wykaz gruntów w zarządzie Nadleśnictwa Węgliniec leżących w całości w zasięgu granic OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050 (granica obszaru wg decyzji wykonawczej Komisji z dnia 7 listopada 2013, nr 2013/741/EU)

Nazwa obrębu	Adres leśny	Powierzchnia [ha]*		
		leśna	nieleśna	razem
Osiecznica	398 a-z; 427 a-fy; 453 a-l,p; 500 a-ix; 522 b-f,ix-jx; 553 s-x; 555 gx; 578 p-ax,dx	108,75	41,34	150,09
Ogółem		108,75	41,34	150,09

*powierzchnia wydzieleń literowanych; W zarządzie Nadleśnictwa Węgliniec nie występują grunty leżące w części w zasięgu granic OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050.

Granice obszaru OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050 były weryfikowane i będą miały skorygowany przebieg po przejściu przez obowiązującą procedurę zmiany granic i zatwierdzeniu tych zmian przez Komisję Europejską.

Tabela 12. Siedliska przyrodnicze wymienione w załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory w zasięgu OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050 (wg Standardowego Formularza Danych z 04.2014 oraz dokumentacji planu zadań ochronnych dla OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050)

Kod siedliska	Nazwa siedliska	Pokrycie [ha] wg SDF	Ocena ogólna wg SDF	Uwagi dot. występowania wg PZO	Pow. [ha]
				Adres leśny (% powierzchni wydzielenia zajmowany przez siedlisko)	
2330	Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi	9,95	B	W trakcie badań terenowych w 2012 r. zweryfikowano 6 z 8 płatów siedliska wykazywanych w inwentaryzacji z 2006 r. W obszarze murawy napiaskowej występują na śródleśnych odsłonięciach piasku, powstałych prawdopodobnie wtórnie po borach sosnowych. Nie zinwentaryzowano na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	-
3130	Brzegi lub osuszone dna zbiorników wodnych ze zbiorowiskami z <i>Littorelletea</i> , <i>Isoëto-Nanojuncetea</i>	13,4	B	Ze względu na swój efemeryczny charakter i wysoki poziom wód w latach 2012-2013 wykonanie dokładnych badań tego typu siedliska okazało się niemożliwe, w związku z czym stan siedliska w obszarze jest nieznan, a oceny w SDF pozostawiono bez zmian.	-
3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	10,2	C	Struktura siedliska w obszarze dobrze zachowana, zaniżona ocena związana jest zubożonym składem gatunkowym związanym z naturalnymi warunkami (silne zacienienie). Obr. 2: 500lx (72%); 500s (71%)	1,23
3260	Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników <i>Ranunculion fluitantis</i>	92,0	A	Siedlisko typowo wykształcone z charakterystycznymi gatunkami. Obr. 2: 398a (11%); 500b (55%); 500d (100%); 500dx (5%); 500f (100%)	0,26
4010	Wilgotne wrzosowiska z wrzoścem bagiennym <i>Erica tetralix</i>	3,23	A	W obszarze siedlisko to stwierdzono w jednej lokalizacji i jest ono chronione w ramach rezerwatu przyrody „Brzeźnik”. Nie zinwentaryzowano na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	-
4030	Suche wrzosowiska <i>Calluno-Genistion</i> , <i>Pohlio-Callunion</i> , <i>Calluno-Arctostaphylion</i>	1,19	B	Siedlisko przyrodnicze suche wrzosowiska (4030) zostało wpisane do SDF omyłkowo. W efekcie inwentaryzacji siedlisk przyrodniczych do projektu planu zadań ochronnych nie wykazano go na terenie ostoi z komentarzem, że omawiany typ siedliska przyrodniczego występuje na terenach Borów Dolnośląskich i potencjalnie może występować także w Dolinie Kwisy.	-
6410	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe <i>Molinion</i>	52,0	C	W obszarze największy kompleks najlepiej zachowanych łąk trzęślicowych występuje na południe od miejscowości Rudawica. Nie zinwentaryzowano na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	-
6430	Ziołorośla górskie <i>Adenostylin alliariae</i> i ziołorośla nadrzeczne <i>Convolvuletalia sepium</i>	1,9	C	W obszarze najczęściej spotyka się płaty zubożone, w formie szczątkowej, a w miejscach potencjalnego występowania ziołorośli pojawiają się rośliny inwazyjne, głównie rdestowce i niecierpek gruczołowaty. Obr. 2: 522jx (50%)	0,03
6510	Ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże <i>Arrhenatherion</i>	139,7	C	Struktura siedliska dobrze zachowana; zaniżona ocena związana jest głównie ze zubożalym składem gatunkowym i ekspansją gatunków niepożądanych. Obr. 2: 398f (2%); 398k (93%); 398r (61%)	1,42

Kod siedliska	Nazwa siedliska	Pokrycie [ha] wg SDF	Ocena ogólna wg SDF	Uwagi dot. występowania wg PZO	Pow. [ha]
				Adres leśny (% powierzchni wydzielienia zajmowany przez siedlisko)	
7150	Obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku <i>Rhynchosporion</i>	3,1	C	W obszarze siedlisko to wykazywane było dotąd w jednym miejscu pomiędzy miejscowością Kierzno a Brzeźnik. Tereny te w 2012 i 2013 r. były zalane w wyniku działalności bobrów, nie było możliwości określenia stanu zachowania siedliska, w związku z czym oceny w SDF pozostawiono bez zmian (wymagane uzupełnienie wiedzy).	-
8220	Ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami z <i>Androsacion vandellii</i>	0,08	C	W obszarze siedlisko to podawane jest jedynie z piaskowcowych skałek na zachodnim brzegu zbiornika w Osiecznicy. Potwierdzono tu występowanie podtypu 8220-3 mszysto-paprociowe zbiorowiska zacienionych skał kwaśnych i obojętnych z paprotką zwyczajną <i>Polypodium vulgare</i> . Nie zinwentaryzowano na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	-
9110	Kwaśne buczyny <i>Luzulo-Fagenion</i>	15,2	C	W obszarze siedlisko występuje nielicznie w podtypie 9110-1. Podawane i potwierdzone zostało w dwóch lokalizacjach: na południe od miejscowości Osieczów w nadleśnictwie Bolesławiec i na południe od miejscowości Przejęsław w nadleśnictwie Świętoszów, gdzie porasta dosyć strome stoki. Nie zinwentaryzowano na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	-
9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny <i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>	176,2	C	W obszarze siedlisko występuje w podtypie siedliska 9170-1. Struktura siedliska jest dobrze zachowana. Obr. 2: 398b (97%); 398h (95%); 427a (84%); 427d (83%); 427dx (96%); 427dy (91%); 427z (94%); 453a (100%); 453d (100%); 453f (100%); 453g (100%); 453h (100%); 453i (96%); 453j (100%); 453k (72%); 453p (98%); 500h (92%); 500j (86%); 500m (43%); 500r (100%)	54,07
9180	Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach <i>Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani</i>	2,39	-	Powierzchnia siedliska przyrodniczego w obszarze została określona jako nieistotna. Brak szczegółowej lokalizacji.	-
9190	Kwaśne dąbrowy <i>Quercetea robur-petrae</i>	42,2	B	W obszarze siedlisko zajmuje powierzchnię około 42 ha, w drzewostanie siedliska bardzo często znaczny udział ma sosna, co skutkuje zniekształceniem siedliska. Obr. 2: 522b (56%)	2,73
91D0	Bory i lasy bagienne	1,19	-	Z zebranych danych wynika, że w obszarze występują pojedyncze płyty o łącznej powierzchni 22 ha w okolicach Brzeźnika i Pruszkowa. Przypuszcza się, że część płatów wykazuje objawy zasychania, a inne są zalewane w wyniku działalności bobrów. Powierzchnia siedliska przyrodniczego w obszarze została określona jako nieistotna. Nie zinwentaryzowano na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	-
91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe <i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródłiskowe	160,75	B	W Dolinie Dolnej Kwisy łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe nierównomiernie porastają brzegi przy całej głównej rzeki obszaru. Występują również przy starorzeczach i strumieniach. Obr. 2: 427y (86%); 453c (71%); 500a (100%); 500ax (97%); 500b (18%); 500dx (49%); 500g (28%); 500gx (69%); 500hx (75%); 500ix (71%); 500jx (100%); 500kx (44%); 522jx (17%); 553t (94%)	9,15

Kod siedliska	Nazwa siedliska	Pokrycie [ha] wg SDF	Ocena ogólna wg SDF	Uwagi dot. występowania wg PZO	Pow. [ha]
				Adres leśny (% powierzchni wydzielenia zajmowany przez siedlisko)	
91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe <i>Ficario-Ulmetum</i>	67,3	C	W obszarze siedlisko występuje w mozaice z łęgami olszowymi 91E0 oraz grądami 9170.	-
				Nie zinwentaryzowano na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	

Tabela 13. Gatunki objęte art. 4 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa i gatunki wymienione w załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory w zasięgu OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050 (wg Standardowego Formularza Danych z 04.2014 oraz dokumentacji planu zadań ochronnych dla OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050)

Kod gatunku	Nazwa gatunku	Stan populacji* wg SDF	Ocena ogólna wg SDF	Uwagi dot. występowania wg pzo
				Adres leśny
1037	Trzepla zielona <i>Ophiogomphus cecilia</i>	Rozrodcza 500-1000 i	C	Gatunek obserwowano w zasięgu granic obszaru Natura 2000 w trakcie weryfikacji w 2013 roku. Nie zinwentaryzowano na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.
1042	Zalotka większa <i>Leucorrhinia pectoralis</i>	Rozrodcza 30-80 i	B	Gatunek obserwowano w zasięgu granic obszaru Natura 2000 w trakcie weryfikacji w 2013 roku. Nie zinwentaryzowano na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.
1060	Czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i>	Rozrodcza 30-50 i	C	Gatunek obserwowano w zasięgu granic obszaru Natura 2000 w trakcie weryfikacji w 2013 roku. Nie zinwentaryzowano na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.
6179	Modraszek nausithous <i>Phengaris nausithous</i>	Osiadła: P	-	Gatunek odnotowany w zasięgu granic obszaru Natura 2000 w 2013 roku, brak dokładnej lokalizacji stanowisk na gruntach w zarządzie nadleśnictwa. Nie zinwentaryzowano na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.
1083	Jelonek rogacz <i>Lucanus cervus</i>	Rozrodcza: 150-300 i	C	Gatunek obserwowano w zasięgu granic obszaru Natura 2000 w trakcie weryfikacji w 2013 roku. Obr. 2: 500 p, 553 w
1084	Pachnica dębowa <i>Osmoderma eremita</i>	Rozrodcza: 50-100 i	C	Gatunek obserwowano w zasięgu granic obszaru Natura 2000 w trakcie weryfikacji w 2013 roku. Obr. 2: 398 h, s; 427a, d, s; 453 a, p; 500 h, k, p, t, fx
1088	Kozioróg dębosz <i>Cerambyx cerdo</i>	Osiadła: R	C	Gatunek niepotwierdzony w 2013 roku na terenie obszaru Natura 2000. Ostatnie koziorogi dębosze w dolinie Kwisy żyły w latach 2005–2006.
1096	Minóg strumieniowy <i>Lampetra planeri</i>	Osiadła min. 70 i	B	Gatunek odłowiony w 2012 r. na czterech stanowiskach na Kwisie. Nie zinwentaryzowano na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.

Kod gatunku	Nazwa gatunku	Stan populacji* wg SDF	Ocena ogólna wg SDF	Uwagi dot. występowania wg pzo
				Adres leśny
1145	Piskorz <i>Misgurnus fossilis</i>	Osiadła: P	C	Gatunek niepotwierdzony w 2013 roku w zasięgu granic obszaru Natura 2000, możliwe występowanie w małych dopływach Kwisy.
1163	Głowacz białopletwy <i>Cottus gobio</i>	Osiadła min. 250 i / Osiadła >250 i	C	Gatunek odłowiony w 2012 r. na czterech stanowiskach na Kwisie. Nie zinwentaryzowano na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.
5339	Różanka <i>Rhodeus amarus</i>	Osiadła: R	C	Gatunek niepotwierdzony w 2013 roku w zasięgu granic obszaru Natura 2000, możliwe występowanie w małych dopływach Kwisy.
1308	Mopek <i>Barbastella barbastellus</i>	Rozrodzca: 40-100 i	C	Gatunek potwierdzony w 2013 roku w zasięgu granic obszaru Natura 2000. Występuje w obrębie całego obszaru.
1318	Nocek łydkowłosy <i>Myotis dasycneme</i>	Przemieszczająca się: P	C	Gatunek potwierdzony w 2013 roku w zasięgu granic obszaru Natura 2000. Występuje w obrębie całego obszaru, szczególnie w sąsiedztwie rzeki i zbiorników wodnych.
1324	Nocek duży <i>Myotis myotis</i>	Rozrodzca 50-200 i	C	Gatunek potwierdzony w 2013 roku w zasięgu granic obszaru Natura 2000. Występuje w obrębie całego obszaru.
1337	Bóbr europejski <i>Castor fiber</i>	Osiadła: P	A	Gatunek potwierdzony w 2013 roku w zasięgu granic obszaru Natura 2000. Występuje w obrębie całego obszaru. Obserwacje punktowe (inwentaryzacja LP, 2007): Obr. 2: 453 c; 500 dx; 522 d.
1352	Wilk <i>Canis lupus</i>	Osiadła: max. 15 i	B	Gatunek potwierdzony w 2013 roku w zasięgu granic obszaru Natura 2000. Występuje w obrębie całego obszaru.
1355	Wydra <i>Lutra lutra</i>	Osiadła: P	A	Gatunek potwierdzony w 2013 roku w zasięgu granic obszaru Natura 2000. Występuje w obrębie całego obszaru w sąsiedztwie wód płynących.

* Kategorie liczebności (kategoria): R = rzadkie, P = obecne lub Jednostka: i = osobniki pojedyncze

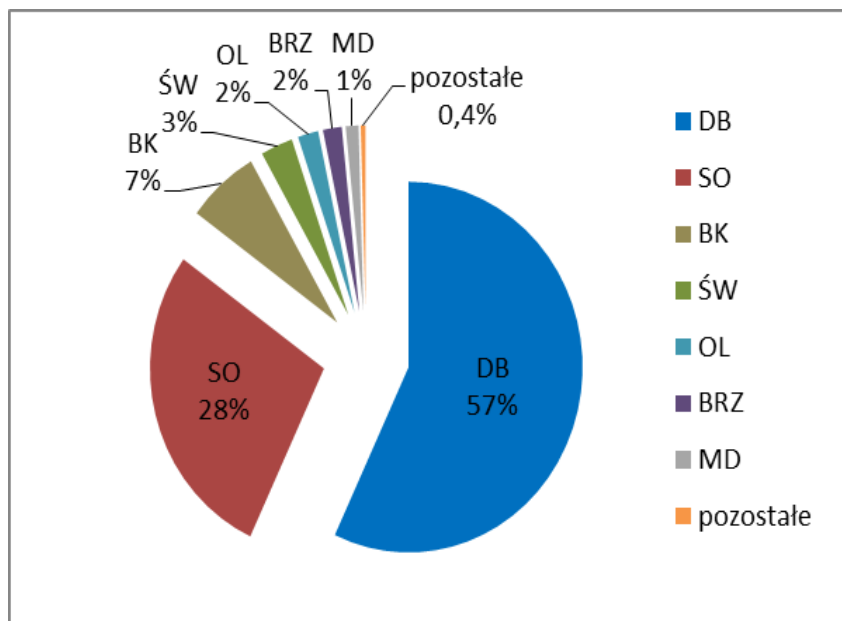
Charakterystyka drzewostanów obszaru OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050

Drzewostany obszaru OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050 wykazują niewielkie zróżnicowanie pod względem siedliskowym. Wyróżniono tu 5 typów siedliskowych lasu. Dominującą grupę pośród nich stanowią siedliska lasowe, które łącznie zajmują 74% powierzchni obszaru. Głównym siedliskiem z tej grupy jest las mieszany świeży, zajmujący 61% powierzchni, pozostałe siedliska mają niewielki udział - las łąkowy (11%), a las mieszany wilgotny 2%. Drugą grupę siedlisk stanowią siedliska borowe obejmujące łącznie ok. 26% powierzchni obszaru, z czego 24% zajmują bory mieszane świeże.

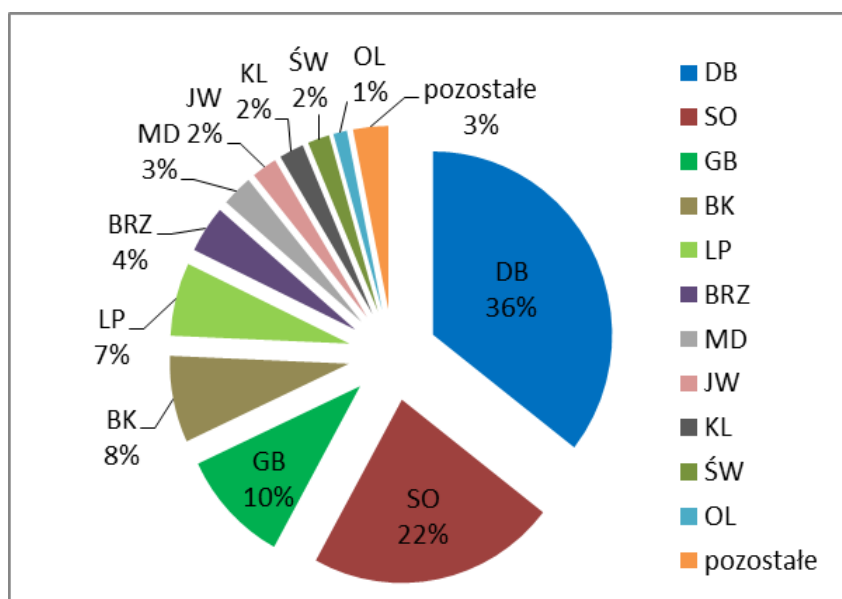
Bogactwo gatunkowe

Obszar OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050 odznacza się wysokim zróżnicowaniem gatunkowym drzewostanów. Dominują tu drzewostany cztero- i więcej gatunkowe pokrywające blisko 63% powierzchni obszaru. Drzewostany trzygatunkowe zajmują 22% powierzchni obszaru, a dwugatunkowe 13%. Największe powierzchnie

we wszystkich grupach gatunkowych zajmują drzewostany powyżej 80 lat, stanowiące 69% wszystkich drzewostanów.

Rycina. 4. Struktura powierzchni gatunków panujących w OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050

Rycina. 5. Struktura powierzchni gatunków rzeczywistych w OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050

Gatunki panujące i rzeczywiste składy gatunkowe

Głównym gatunkiem panującym w drzewostanach OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050 jest dąb, obejmujący 57% powierzchni leśnej obszaru. Innymi gatunkami o dużym udziale w zajmowanej powierzchni są sosna zwyczajna (28%) oraz buk (7%). Mniejsze powierzchnie zajmują takie gatunki, jak: świerk, olsza, brzoza i modrzew,

obejmujące od 1 do 3% powierzchni leśnej. Pozostałe gatunki panujące to: jawor, jesion i robinia akacjowa porastające minimalną powierzchnię leśną obszaru (poniżej 1%).

Struktura powierzchni gatunków rzeczywistych w OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050 jest zbliżona do struktury powierzchni gatunków panujących tego obszaru. Dominującym gatunkiem rzeczywistym jest dąb zajmujący 36% powierzchni leśnej obszaru, drugim gatunkiem o dużym udziale w zajmowanej powierzchni jest sosna (22%). W rozkładzie gatunków rzeczywistych udział pozostałych gatunków zwiększył się w porównaniu z udziałem tych gatunków w strukturze gatunków panujących obszaru.

Zgodność składu gatunkowego

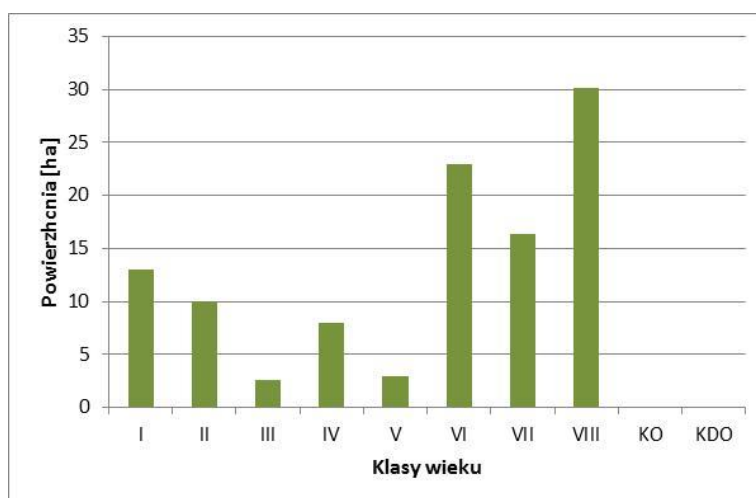
W wyniku oceny zgodności składu gatunkowego drzewostanów obszaru OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050 z siedliskiem stwierdzono, że drzewostany zgodne z siedliskiem zajmują ponad 68% powierzchni leśnej obszaru. Drzewostany o składzie gatunkowym częściowo zgodnym z siedliskiem obejmują ponad 30% powierzchni. Drzewostany niezgodne z siedliskiem występują jedynie na 2% powierzchni leśnej obszaru.

Budowa pionowa

Drzewostany obszaru OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050 posiadają uproszczoną strukturę pionową. W obszarze wyróżniono głównie drzewostany jednopiętrowe, zajmujące 57% powierzchni leśnej obszaru oraz drzewostany dwupiętrowe - 43% powierzchni. Nie występują tu drzewostany wielopiętrowe, o budowie przerębowej oraz o strukturze klasy odnowienia i do odnowienia.

Wiek drzewostanów

Przeciętny wiek drzewostanów w OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050 wynosi 104 lata. W obszarze dominują drzewostany w VI-VIII klasie wieku, wśród których największe powierzchnie leśne zajmują drzewostany powyżej 141 lat, obejmujące 28% powierzchni leśnej obszaru, a drzewostany VI klasy wieku zajmują 22% powierzchni leśnej obszaru.

Rycina. 6. Struktura klas wieku drzewostanów w OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050

Najmniejsze powierzchnie zajmują drzewostany w III i V klasie wieku, odpowiednio 2% i 3% powierzchni leśnej obszaru, brak natomiast powierzchni z drzewostanami o strukturze klasy odnowienia i klasy do odnowienia. Szczegółowy rozkład klas wieku drzewostanów w stosunku do zajmowanej powierzchni przedstawia powyższy wykres.

OZW Uroczyska Borów Dolnośląskich PLH020072

Typ ostoi: B (obszar mający znaczenie dla Wspólnoty zaakceptowany decyzją Komisji Europejskiej)

Powierzchnia obszaru wg SDF: 8067,76 ha

Suma powierzchni wydziałów leśnych literowanych zaliczonych do obszaru Natura 2000 zgodnie z przyjętą metodyką: 5269,33 ha, w tym 4565,01 ha powierzchni leśnej

Uwaga! Na dzień 1.01.2015 roku obszar OZW Uroczyska Borów Dolnośląskich PLH020072 nie posiada zatwierdzonego planu zadań ochronnych ani planu ochrony. Poniższe zestawienia przedmiotów ochrony obszaru sporządzono na podstawie Standardowego Formularza Danych z kwietnia 2014 r. (źródło: serwis <http://natura2000.gdos.gov.pl/>, data dostępu: 30.12.2014).

Charakterystyka obszaru

Obszar OZW Uroczyska Borów Dolnośląskich PLH020072 obejmuje fragment Borów Dolnośląskich w zlewni Nysy Łużyckiej i Kwisy. Tworzą go rozproszone na dużym obszarze kompleksy leśne porośnięte głównie przez sosnę na ubogich glebach piaszczystych, miejscami silnie podtopionych. Fragmenty lasów liściastych występują rzadko tworząc siedliska łęgów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych *Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae* i olsów źródliskowych, które koncentrują się głównie wokół mniejszych i większych cieków wodnych. Na terenie zachodnio-południowej części Polski jest to obszar kluczowy dla występowania wilka *Canis lupus* oraz zalotki większej *Leucorrhinia pectoralis*.

Tabela 14. Wykaz gruntów w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec leżących w całości w zasięgu granic OZW Uroczyska Borów Dolnośląskich PLH020072 (granica obszaru wg decyzji wykonawczej Komisji z dnia 7 listopada 2013, nr 2013/741/EU)

Nazwa obrębu	Adres leśny	Powierzchnia [ha]*		
		leśna	nieleśna	razem
Węglińiec	1 a-by; 2 a-j; 3 a-f; 4 a-l; 5 a-h; 6 a-b; 7 a-j; 8 a-g; 9 a-j; 10 a-h; 11 a-h; 12 a-j; 13 a-g; 14 a-m; 15 a-l; 16 a-n; 17 a-z; 18 p-y; 19 b-i; 20 a,c,f,j; 21 a-i; 22 a-g; 23 a-c; 24 a-j; 25 a-h; 26 a-h; 27 a-d; 28 a-c; 29 a-b; 30 a-k; 31 a; 32 a-i; 33 a-d; 34 a-h,j-k; 35 a-m; 36 a-o; 37 a-t; 38 a-p; 39 a-r; 40 a-m; 42 a-k; 43 a-h; 44 a-f; 45 a-k; 46 a-g; 47 a-h; 48 a-h; 49 a-g; 50 a-j; 51 a-h; 58 c,f; 59 a-p,s-t; 60 a-r; 65 a-hx; 66 a-j; 67 a-k; 68 a-j; 69 a-c; 70 a-g; 71 a-d; 72 a-j; 73 a-c,i-j; 74 k-m; 75 f; 85 a-bx; 85A a-d; 86 a-g; 87 a-g; 88 a-g; 89 a-c; 90 a; 91 a; 92 a-b; 93 a-b; 94 a-g; 95 a-f; 96 b-g,i; 97 a,c-f,h-i,k-l; 104 a-	2368,95	627,50	2996,45

Nazwa obrębu	Adres leśny	Powierzchnia [ha]*		
		leśna	nieleśna	razem
	j; 105 a-b; 106 a-d; 107 a-d; 108 a-h; 109 a; 111 d,g; 124 a-j; 125 a-h; 126 a-h; 127 a-m; 128 a-l; 129 a-i; 130 c,f; 138 a-b,d-f,j-y,dx; 139 w,px,sx-fy,hy-iy,ky; 141 g-m,t-y; 142 a-f; 143 a-i; 148 a-g; 149 a-b; 160 a-i; 161 a-i; 162 a-k; 163 a-j; 164 a-h; 172 a-d; 173 a-c; 194 a-h; 216 a-f; 241 a-m; 264 a-b,d-h; 265 a-c,f-h; 266 a,d-l; 283 a-h,j; 286 d; 297 a-h; 302 a-g; 303 a; 307 a-b,g,k,m-n; 316 a-c			
Osiecznica	256 hx-ix; 257 g-l,x-y; 258 s,fx-gx,px,gy-ky; 310 s-w; 336 a-g; 337 a-c; 366 b-h; 395 a-f; 396 a-l; 397 a-d; 411 b-c,j; 412 c-g; 413 b-j; 414 a-j; 415 a-g; 416 a-i; 417 c-i; 418 a-i; 419 a-k; 420 a-l; 421 a-d; 422 a-c; 423 a-d; 424 a-h; 425 a-k; 426 a-y; 439 d; 440 a; 441 a-d; 442 a-h; 444 a,c; 445 a-g,i; 446 a-j; 447 a-m; 448 a-i; 449 a-g; 450 a-h; 451 a-n; 452 a-r; 470 b-c; 471 a-f; 472 a-f; 473 a-d; 474 a-d; 475 a-n; 476 a-k; 480 b,d-h; 481 h-i; 493 b-d,g-i; 494 a-d; 495 a-c; 496 a-d; 497 a-h; 498 a-i; 499 a-f; 503 a-m; 504 a-w; 505 a-t; 506 a-m; 516 b-c,g; 517 a-d; 518 a-g; 519 a-b; 520 a-j; 521 a-x; 522 l-w,dx-gx; 523 a-b,d,j-n; 524 g-i,k-l; 537 b-d,h-k,m,o,r-w,y; 538 a-i; 539 a-h; 552 b-f; 553 a-l; 567 d-g	1414,88	43,24	1458,12
Ogółem		3783,83	670,74	4454,57

*powierzchnia wydziałów literowanych

Tabela 15. Wykaz gruntów w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec leżących częściowo w zasięgu granic OZW Uroczyska Borów Dolnośląskich PLH020072 (granica obszaru wg decyzji wykonawczej Komisji z dnia 7 listopada 2013, nr 2013/741/EU)

Nazwa obrębu	Adres leśny	Powierzchnia [ha]*		
		leśna	nieleśna	razem
Węglińiec	18 m-n; 19 a; 34 i; 58 b,d,g-k,m; 73 d-h; 74 j; 75 c,g; 76 d-f; 77 g-i; 78 c,h-i; 96 a,h; 97 b,g,j,m; 111 a,c,f; 115 a; 116 a-d; 117 a-b; 130 a-b,d; 131 a-b; 141 c-f,n-o; 174 c; 195 a,c; 217 a,f; 242 a,f; 264 c; 265 d; 266 b-c; 267 a; 283 i; 284 a-c,g-h; 286 c,ax; 297 l; 298 a-b; 302 l; 307 c,f,l,o; 316 d-f,l	264,86	33,58	298,44
Osiecznica	310 y; 337 f,h; 338 a-b; 365 c-f; 366 a; 384 f; 385 c,f-h; 390 h-k; 391 g-j,l; 392 b; 393 b-c; 394 a-c; 411 a,d-i,k; 412 a-b,h-i; 413 a; 417 a-b; 439 a-c,f; 440 b-c,g; 441 f,h-i; 442 i-k; 443 a-f; 444 b,d-h; 445 h,j; 469 f; 470 a,d,g; 480 a,c; 481 a-b,f-g; 493 a,f; 502 c-d,h; 516 a,d-f,h-j; 517 f-g; 518 h-i; 519 c-h; 520 k-l; 522 cx; 523 c,f-i; 524 a-b,f,j; 537 a,f-g,l,n,p,x; 552 a; 567 b-c; 577 a-d,g	516,32	0,00	516,32
Ogółem		781,18	33,58	814,76

*powierzchnia wydziałów literowanych

Tabela 16. Siedliska przyrodnicze wymienione w załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory w zasięgu OZW Uroczyska Borów Dolnośląskich PLH020072 (wg Standardowego Formularza Danych z 04.2014)

Kod siedliska	Nazwa siedliska	Pokrycie [ha] wg SDF	Ocena ogólna wg SDF	Adres leśny (% powierzchni wydziału zajmowany przez siedlisko)	Pow. [ha]
2330	Wydmę śródlądowe z murawami napiaskowymi	0,81	A	Obr. 1: 65t (9%)	0,03

Kod siedliska	Nazwa siedliska	Pokrycie [ha] wg SDF	Ocena ogólna wg SDF	Adres leśny (% powierzchni wydzielienia zajmowany przez siedlisko)	Pow. [ha]
3130	Brzegi lub osuszane dna zbiorników wodnych ze zbiorowiskami z <i>Littorelletea</i> , <i>Isoëto-Nanojuncetea</i>	9,68	A	Obr. 1: 15i (58%); 49c (67%); 50g (68%); 74m (15%); 91a (1%); 92b (26%); 93a (15%)	22,39
3150	Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	11,29	C	Nie zinwentaryzowano na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	-
3160	Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne	1,61	B	Nie zinwentaryzowano na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	-
3260	Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami wiosieniczników <i>Ranunculion fluitantis</i>	18,56	A	Nie zinwentaryzowano na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	-
4010	Wilgotne wrzosowiska z wrzosem bagiennym <i>Ericion tetralix</i>	0,81	A	Obr. 1: 36b (100%)	4,36
4030	Suche wrzosowiska <i>Calluno-Genistion</i> , <i>Pohlio-Callunion</i> , <i>Calluno-Arctostaphylion</i>	4,03	A	Nie zinwentaryzowano na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	-
6120	Ciepłolubne, śródłądowe murawy napiaskowe <i>Koelerion glaucae</i>	0,81	A	Nie zinwentaryzowano na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	-
6230	Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe <i>Nardion</i> - płaty bogate florystycznie	9,68	A	Obr. 1: 2h (56%); 15d (81%); 22a (99%); 128h (31%); 143d (83%); 241d (18%); 241j (35%)	7,09
6410	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe <i>Molinion</i>	2,42	B	Nie zinwentaryzowano na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	-
6510	Ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże <i>Arrhenatherion</i>	201,7	C	Obr. 1: 1f (6%); 85w (58%); 97j (93%); 127f (78%); 127i (51%); 127l (80%); 128h (36%); 138w (21%)	10,09
7110	Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)	0,81	A	Obr. 1: 36c (29%); 36g (3%); 162b (1%); 36b (fragmentarycznie - źródło: WZS) Obr. 2: 521o (45%)	0,79
7120	Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji	6,45	A	Obr. 1: 31a (1%); 32a (15%); 32d (100%); 32f (26%); 32i (92%); 37g (23%); 162b (6%)	3,76
7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska, przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzerio-Caricetea</i>	90,36	A	Obr. 1: 31a (2%); 32a (9%); 33a (12%); 36c (6%); 36d (72%); 36f (73%); 36g (8%); 37h (4%); 74m (11%); 75c (2%); 75f (38%); 92a (6%); 93a (15%); 93b (2%); 94a (18%); 94b (2%); 108f (71%); 108g (32%); 138t (70%); 160c (14%); 160d (44%); 160f (0%); 161a (13%); 161c (4%); 162b (12%); 164b (18%); 164d (20%); 164f (44%); 194h (40%); 216a (32%); 36b (fragmentarycznie - źródło: WZS) Obr. 2: 397c (20%); 452p (64%); 452r (44%); 476h (56%); 499c (100%); 524k (28%); 524l (9%); 538f (25%); 539b (30%); 537j (100%); 537m (100%); 537s (1%); 537w (100%); 537y (77%); 552b (5%); 552c (44%)	35,62
7150	Obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku <i>Rhynchosporion</i>	3,23	A	Obr. 1: 37h (96%); 37l (5%); 160d (19%) Obr. 2: : 539b (fragmentarycznie - źródło: WZS)	11,38

Kod siedliska	Nazwa siedliska	Pokrycie [ha] wg SDF	Ocena ogólna wg SDF	Adres leśny (% powierzchni wydzielenia zajmowany przez siedlisko)	Pow. [ha]
7230	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	4,84	A	Nie zinwentaryzowano na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	-
9110	Kwaśne buczyny <i>Luzulo-Fagenion</i>	129,89	A	Nie zinwentaryzowano na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	-
9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny <i>Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum</i>	50,83	B	Nie zinwentaryzowano na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	-
9190	Kwaśne dąbrowy <i>Quercetea robori-petrae</i>	138,77	B	Obr. 2: 440a (100%); 417d (85%)	9,99
91D0	Bory i lasy bagienne	143,61	A	Obr. 1: 30j (6%); 32a (75%); 32b (10%); 32c (98%); 32f (74%); 32g (32%); 32i (9%); 33b (13%); 36d (30%); 36j (74%); 37f (25%); 37g (29%); 37i (40%); 37n (21%); 92a (35%); 92b (5%); 139by (36%); 139dy (94%); 139fy (33%); 139px (5%); 160a (11%); 160b (13%); 160d (14%); 160f (2%); 160g (60%); 160h (4%); 163a (3%); 163b (10%); 164b (27%); 164c (31%); 164f (20%); 164h (47%) Obr. 2: 395d (36%); 395f (98%); 396a (1%); 396i (42%); 396j (78%); 396k (5%); 424a (2%); 424b (17%); 424c (6%); 425a (24%); 521g (30%); 521k (9%); 521m (27%); 521n (50%); 521s (7%); 521x (49%); 396 g, 539c (fragmentarycznie - źródło: WZS)	32,66
91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe <i>Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnion glutinoso-incanae</i> , olsy źródłiskowe	284,79	B	Obr. 1: 19f (94%); 19g (7%); 19i (13%); 20d (100%); 40c (88%); 40g (100%); 40i (62%); 130d (67%); 163a (22%); 163b (46%); 163d (46%); 163f (72%); 163g (79%); 163h (48%); 163i (14%); 163j (73%); 164d (3%); 264d (68%); 265b (39%); 283a (10%) Obr. 2: 397a (100%); 397d (100%)	23,33
91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe <i>Ficario-Ulmetum</i>	12,1	B	Nie zinwentaryzowano na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.	-

Tabela 17. Gatunki objęte art. 4 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa i gatunki wymienione w załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory w zasięgu OZW Uroczyska Borów Dolnośląskich PLH020072 (wg Standardowego Formularza Danych z 04.2014)

Kod gatunku	Nazwa gatunku	Stan populacji wg SDF	Ocena ogólna wg SDF	Adres leśny
1037	Trzepla zielona <i>Ophiogomphus cecilia</i>	Osiadła: 150-250 i	B	Obserwacje punktowe (inwentaryzacja WZS, 2007): Obr. 1: 283 d; 297 d Obr. 2: 449 a; 476 f; 552 c
1042	Zalotka większa <i>Leucorrhinia pectoralis</i>	Osiadła: 250-400 i	A	Obserwacje punktowe (inwentaryzacja WZS, 2007): Obr. 1: 37 h, l, m; 94 a; 95 b; 139 w, px, xx, hy, iy; 163 a Obr. 2: 524 l; 539 b

Kod gatunku	Nazwa gatunku	Stan populacji wg SDF	Ocena ogólna wg SDF	Adres leśny
1060	Czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i>	Osiadła	B	Obserwacje punktowe (inwentaryzacja WZS, LP, 2007): Obr. 1: 39 m; 40 j-k; 91 a; 161 c
6177	Modraszek teleius <i>Phengaris teleius</i>	Osiadła	B	Nie zinwentaryzowano na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.
6179	Modraszek nausitous <i>Phengaris nausithous</i>	Osiadła	B	Nie zinwentaryzowano na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.
1083	Jelonek rogacz <i>Lucanus cervus</i>	Osiadła	B	Nie zinwentaryzowano na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.
1084	Pachnica dębowa <i>Osmoderma eremita</i>	Osiadła	B	Obserwacje punktowe (inwentaryzacja WZS, LP, 2007): Obr. 2: 414 g; 416 b, g; 517 a; 518 g; 519 c
1088	Kozioróg dębosz <i>Cerambyx cerdo</i>	Osiadła	B	Nie zinwentaryzowano na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.
1096	Minóg strumieniowy <i>Lampetra planeri</i>	Osiadła	C	Nie zinwentaryzowano na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.
1145	Piskorz <i>Misgurnus fossilis</i>	Osiadła	C	Nie zinwentaryzowano na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.
1149	Koza <i>Cobitis taenia</i>	Osiadła: P	-	Nie zinwentaryzowano na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.
5339	Różanka <i>Rhodeus amarus</i>	Osiadła: P	-	Nie zinwentaryzowano na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.
1166	Traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i>	Osiadła	-	Nie zinwentaryzowano na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.
1188	Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	Osiadła: 200 i	B	Źródło: inwentaryzacja WZS 2007, gm. Osiecznica 1998): Obr. 1: 12 d; 15 i; 29 a; 31 a; 32 a,d,i; 36 a; 37 h-i,m; 49 c; 50 g; 85A a; 90 a; 91 a; 92 b; 93 a; 94 a; 95 b; 104 d; 105 a; 130 a; 138 t; 139 w,px,sx-yx,ay-cy,hy-iy; 163 a; 193 b
1308	Mopek <i>Barbastella barbastellus</i>	Osiadła	B	Występuje w starszych drzewostanach, przeważnie liściastych i mieszanych na gruntach w zarządzie nadleśnictwa w obrębie całego obszaru.

Kod gatunku	Nazwa gatunku	Stan populacji wg SDF	Ocena ogólna wg SDF	Adres leśny
1324	Nocek duży <i>Myotis myotis</i>	Osiadła	B	Występuje w starszych drzewostanach, przeważnie liściastych i mieszanych na gruntach w zarządzie nadleśnictwa w obrębie całego obszaru.
1337	Bóbr europejski <i>Castor fiber</i>	Osiadła	B	Gatunek może występować w obrębie całego obszaru na dogodnych dla siebie siedliskach. Aktualnie brak informacji o znanych lokalizacjach miejsc bytowania.
1352	Wilk <i>Canis lupus</i>	Osiadła: 9-10 i	B	Gatunek może występować w obrębie całego obszaru na dogodnych dla siebie siedliskach. Brak stwierdzonych miejsc rozrodu i wychowu młodych.
1355	Wydra <i>Lutra lutra</i>	Osiadła	B	Gatunek może występować w obrębie całego obszaru na dogodnych dla siebie siedliskach. Aktualnie brak informacji o znanych lokalizacjach miejsc bytowania.

* Jednostka: i = osobniki pojedyncze; lub Kategorie liczebności (kategoria): P = obecne

Charakterystyka drzewostanów obszaru OZW Uroczyska Borów Dolnośląskich

PLH020072

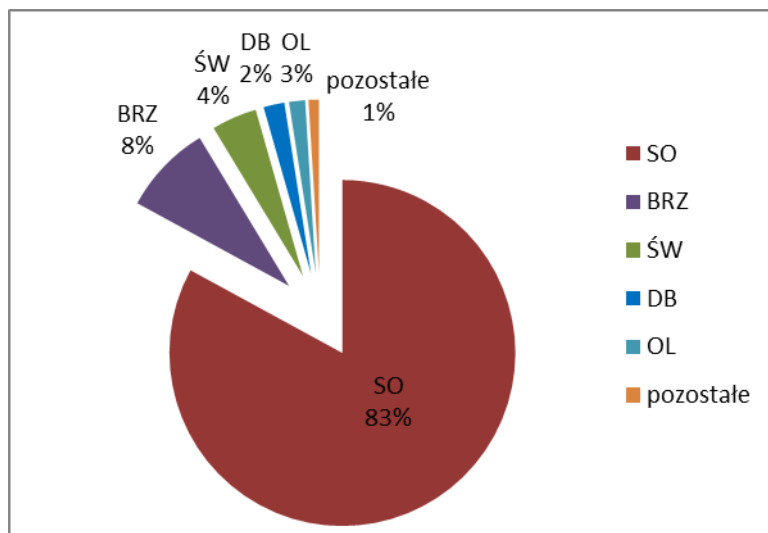
Drzewostany obszaru OZW Uroczyska Borów Dolnośląskich wykazują znaczne zróżnicowanie pod względem siedliskowym. Wyróżniono tu 11 typów siedliskowych lasu. Dominującą grupę pośród nich stanowią siedliska borowe, które łącznie zajmują 97% powierzchni obszaru. Głównym siedliskiem z tej grupy jest siedlisko boru mieszanego wilgotnego, zajmujące 39% powierzchni. Znaczny udział powierzchniowy posiadają również siedliska boru świeżego (26%) i boru mieszanego świeżego (24%). Pozostałe siedliska z tej grupy zajmują znacznie mniejsze powierzchnie. Należą do nich siedliska boru mieszanego bagiennego i boru wilgotnego. Drugą grupę siedlisk stanowią siedliska lasowe obejmujące łącznie ok. 3% powierzchni obszaru, z czego 2% zajmują lasy mieszane wilgotne i lasy mieszane świeże.

Bogactwo gatunkowe

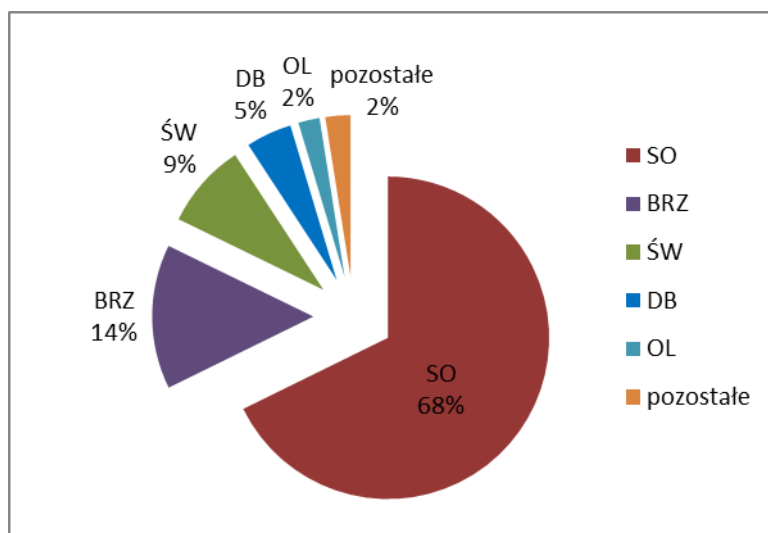
Obszar OZW Uroczyska Borów Dolnośląskich PLH020072 odznacza się wysokim zróżnicowaniem gatunkowym drzewostanów. Udział poszczególnych typów drzewostanów w obszarze kształtuje się na podobnym poziomie, najwięcej wyróżniono drzewostanów dwugatunkowych – 32% powierzchni leśnej obszaru, drzewostany trzygatunkowe zajmują 28%, jednogatunkowe - 22%, a cztero- i więcej gatunkowe 18% powierzchni leśnej obszaru. Największe powierzchnie we wszystkich grupach gatunkowych zajmują drzewostany w wieku 40-80 lat.

Gatunki panujące i rzeczywiste składy gatunkowe

Głównym gatunkiem panującym w drzewostanach OZW Uroczyska Borów Dolnośląskich PLH020072 jest sosna, obejmująca 83% powierzchni leśnej obszaru. Drugim gatunkiem o dużym udziale w zajmowanej powierzchni jest brzoza (8%). Mniejsze powierzchnie zajmują takie gatunki jak, świerk, dąb i olsza obejmujące od 2 do 4% powierzchni leśnej. Pozostałe gatunki panujące to: modrzew, buk, dąb czerwony, jesion, robinia akacyjowa, osika i sosna błotna porastające minimalną powierzchnią leśną obszaru (poniżej 1%).

Rycina. 7. Struktura powierzchni gatunków panujących w OZW Uroczyska Borów Dolnośląskich PLH020072

Rycina. 8. Struktura powierzchni gatunków rzeczywistych w OZW Uroczyska Borów Dolnośląskich PLH020072

Struktura powierzchni gatunków rzeczywistych w OZW Uroczyska Borów Dolnośląskich PLH020072 jest zbliżona do struktury powierzchni gatunków panujących tego obszaru. Dominującym gatunkiem rzeczywistym jest sosna zajmująca 68% powierzchni leśnej obszaru, drugim gatunkiem o dużym udziale w zajmowanej powierzchni jest brzoza (14%). W rozkładzie gatunków rzeczywistych udział pozostałych gatunków zwiększył się w porównaniu z udziałem tych gatunków w strukturze gatunków panujących obszaru.

Zgodność składu gatunkowego

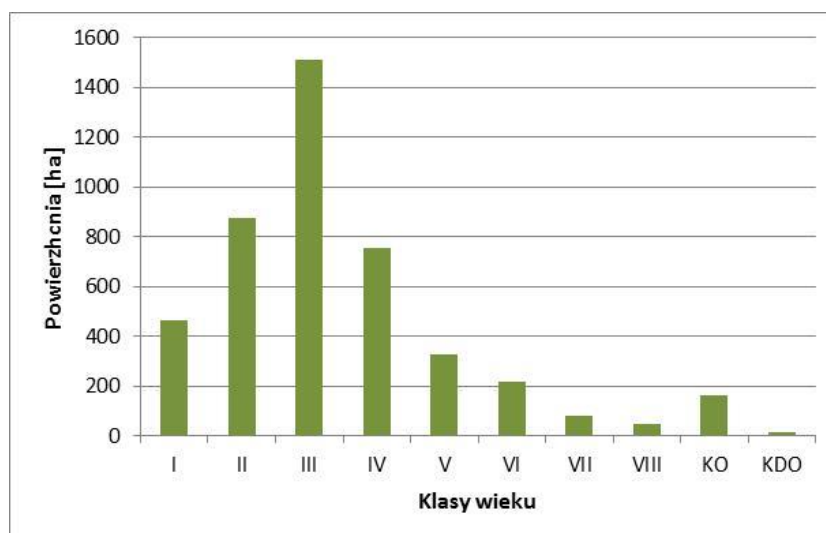
W wyniku oceny zgodności składu gatunkowego drzewostanów obszaru OZW Uroczyska Borów Dolnośląskich PLH020072 z siedliskiem stwierdzono, że drzewostany zgodne z siedliskiem zajmują ponad 52% powierzchni leśnej obszaru. Drzewostany o składzie gatunkowym częściowo zgodnym z siedliskiem obejmują ponad 43% powierzchni. Drzewostany niezgodne z siedliskiem występują jedynie na 5% powierzchni leśnej obszaru.

Budowa pionowa

Drzewostany obszaru OZW Uroczyska Borów Dolnośląskich PLH020072 posiadają bardzo uproszczoną strukturę pionową. Są to głównie drzewostany jednopiętrowe, zajmujące 92% powierzchni leśnej obszaru. Drzewostany dwupiętrowe zajmują niewiele ponad 4% powierzchni. W obszarze nie występują drzewostany wielopiętrowe i drzewostany o budowie przerębowej, natomiast drzewostany w klasie odnowienia i do odnowienia obejmują 4% powierzchni leśnej obszaru.

Wiek drzewostanów

Średni wiek drzewostanów w OZW Uroczyska Borów Dolnośląskich PLH020072 wynosi 56 lat. W obszarze dominują drzewostany w II-IV klasie wieku, wśród których największe powierzchnie leśne zajmują drzewostany w wieku 40-60 lat, obejmujące 36% powierzchni leśnej obszaru. Drugą grupę tworzą drzewostany w wieku 60-80 lat i drzewostany w wieku 20-40 lat zajmujące łącznie 34% powierzchni leśnej obszaru. Najmniejsze powierzchnie zajmują drzewostany w wieku powyżej 141 lat oraz o strukturze klasy do odnowienia. Szczegółowy rozkład klas wieku drzewostanów w stosunku do zajmowanej powierzchni przedstawia poniższy wykres.

Rycina. 9. Struktura klas wieku drzewostanów w OZW Uroczyska Borów Dolnośląskich PLH020072

OSO Bory Dolnośląskie PLB020005

Typ ostoi: A (obszar specjalnej ochrony ptaków powołany rozporządzeniem Ministra Środowiska)

Powierzchnia obszaru wg SDF: 172093, 39 ha

Suma powierzchni wydzieleń leśnych literowanych zaliczonych do obszaru Natura 2000 zgodnie z przyjętą metodyką: 14276,29 ha, w tym 13394,85 ha powierzchni leśnej.

Uwaga! Obszar OSO Bory Dolnośląskie PLB020005 posiada plan zadań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 21 maja 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Dolno. z dnia 21 maja 2014 r. poz. 2445). Plan zadań ochronnych obejmuje identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony gatunków ptaków będących przedmiotami ochrony i ich siedlisk, cele działań ochronnych oraz działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania. Zestawienia przedmiotów ochrony obszaru sporządzono na podstawie Standardowego Formularza Danych z kwietnia 2014 r. (źródło: serwis <http://natura2000.gdos.gov.pl/>, data dostępu: 30.12.2014) oraz dokumentacji planu zadań ochronnych.

Charakterystyka obszaru

Obszar OSO Bory Dolnośląskie położony jest na granicy dwóch województw: dolnośląskiego i lubuskiego. Przeważająca jego część znajduje się w zasięgu granic województwa dolnośląskiego, na terenie czterech powiatów: bolesławieckiego, legnickiego,

polkowickiego i zgorzeleckiego. Ostoja stanowi część Niziny Śląsko-Łużyckiej, położonej między Wzniesieniami Żarskimi i Wzgórzami Dalkowskimi od północy a Pogórzem Izerskim od południa. Rzeźba terenu jest tu mało zróżnicowana. Południową część obszaru stanowi powierzchnia moreny dennej, słabo falistej, która na północy przechodzi w równinę napływową z licznymi stożkami kemowymi. W krajobrazie ostoi dominują równiny staroglacjalne teras akumulacyjnych, erozyjno-denudacyjnych i niskich. Równiny akumulacji fluwioglacjalnej i eolicznych piasków okrywowych, na których dominują gleby bielicowe, porastają drzewostany sosnowe z wrzosem zwyczajnym i borówką w runie. W bardziej żyznych rejonach i dolinach rzecznych występują fragmenty buczyn i grądów oraz łągi. Urozmaicenie stanowią stawy rybne, szczególnie liczne w okolicach Węglińca. Nieliczne wsie i miasteczka położone są wzdłuż dróg rozcinających Bory Dolnośląskie. Wokół nich znajdują się enklawy terenów otwartych, pól uprawnych i innych użytków rolnych. W dolinach rzek spotkać można śródleśne łąki i odłogi.

Bory Dolnośląskie stanowią obszar węzłowy o znaczeniu krajowym sieci ECONET-POLSKA, będący częścią Korytarza Południowo-Centralnego, który łączy Roztocze, Puszcę Solską z Lasami Janowskimi, następnie przechodzi lasami wzdłuż doliny Wisły. Korytarz skręca na zachód i łukiem nad Puszcą Świętokrzyską dochodzi do Przedborskiego oraz Załęczańskiego Parku Krajobrazowego. Następnie poprzez Lasy Lublinieckie i Bory Stobrawskie idzie do Lasów Milickich, Doliny Baryczy i kończy się w Borach Dolnośląskich. Obszar jest również częścią Korytarza Zachodniego, który łączy kompleksy leśne Polski Zachodniej, od Sudetów poprzez Bory Dolnośląskie i Lasy Zielonogórskie po Puszcę Rzepińską i Park Narodowy Ujście Warty, gdzie dołącza do korytarza Północno-Centralnego (źródło: dokumentacja planu zadań ochronnych OSO Bory Dolnośląskie PLB020005).

Tabela 18. Wykaz gruntów w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec leżących w całości w zasięgu granic OSO Bory Dolnośląskie PLB020005 (granica ostoi wg rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. Dz.U. 2011 nr 25 poz. 133 z późn. zm.)

Nazwa obrębu	Adres leśny	Powierzchnia [ha]*		
		leśna	nieleśna	razem
Węglińiec	1 a-by; 2 a-j; 3 a-f; 4 a-l; 5 a-h; 6 a-b; 7 a-j; 8 a-g; 9 a-j; 10 a-h; 11 a-h; 12 a-j; 13 a-g; 14 a-m; 15 a-l; 16 a-n; 17 a-z; 18 a-ix; 19 a-i; 20 a-m; 21 a-i; 22 a-g; 23 a-c; 24 a-j; 25 a-h; 26 a-h; 27 a-d; 28 a-c; 29 a-b; 30 a-k; 31 a; 32 a-i; 33 a-d; 34 a-k; 35 a-m; 36 a-o; 37 a-t; 38 a-p; 39 a-r; 40 a-m; 41 a-p; 42 a-k; 43 a-h; 44 a-f; 45 a-k; 46 a-g; 47 a-h; 48 a-h; 49 a-g; 50 a-j; 51 a-h; 52 a-k; 53 a-i; 54 a-j; 55 a-j; 56 a-i; 57 a-j; 58 a-m; 59 a-t; 60 a-r; 61 a-m; 62 a-k; 63 a-i; 64 a-l; 65 a-hx; 66 a-j; 67 a-k; 68 a-j; 69 a-c; 70 a-g; 71 a-d; 72 a-j; 73 a-j; 74 a-m; 75 a-i; 76 a-f; 77 a-i; 78 a-i; 79 a-h; 80 a-dx; 81 a-m; 82 a-h; 83 a-d; 84 a-h; 85 a-bx; 85A a-d; 86 a-g; 87 a-g; 88 a-g; 89 a-c; 90 a; 91 a; 92 a-b; 93 a-b; 94 a-g; 95 a-f; 96 a-i; 97 a-m; 98 a-k; 99 a-p; 100 a-r; 101 a-i; 102 a-i; 103 a-h; 104 a-j; 105 a-b; 106 a-d; 107 a-d; 108 a-h; 109 a; 111 a-g; 112 a-c; 113 a-d; 114 a-h; 115 a-o; 116 a-l; 117 a-r; 118 a-p; 119 a-z; 120 a-h; 121 a-g; 122 a-p; 123 a-f; 124 a-j; 125 a-h; 126 a-h; 127 a-m; 128 a-l; 129 a-i; 130 a-f; 131 a-c; 132 a-h; 133 a; 134 a-f; 135 a-h; 136 a-o; 137 a-p; 138 a-dx; 139 a-f,h-oy; 140 a-s; 141 a-y; 142 a-f; 143 a-i; 144 a-	6225,58	732,36	6957,94

Nazwa obrębu	Adres leśny	Powierzchnia [ha]*		
		leśna	nieleśna	razem
	k; 145 a-i; 146 a-i; 147 a-h; 148 a-g; 149 a-b; 150 a-c; 151 a-d; 152 a-g; 153 a-f; 154 a-d; 155 a-c; 156 a-f; 157 a-f; 158 a; 159 a-k; 160 a-i; 161 a-i; 162 a-k; 162A a-i; 163 a-n; 164 a-n; 165 a-o; 166 a-l; 167 a-g; 168 a-g; 169 a-g; 170 a-c; 171 a-f; 172 a-d; 173 a-c; 174 a-c; 175 a-g; 176 a-c; 177 a-i; 178 a-f; 179 a-f; 180 a; 181 a-c; 182 a-k; 185 a-n; 186 a-p; 187 a-t; 188 a-k; 189 a-f; 190 a-i; 191 a-f; 192 a-g; 193 a-g; 194 a-h; 195 a-f; 196 a-j; 197 a-j; 198 a-f; 199 a-d; 200 a-f; 201 a-m; 202 a-h; 202A a-f; 207 c-g,j-m; 208 a-k; 209 a-k; 210 a-n; 211 a-i; 212 a-k; 213 a-j; 214 a-c; 215 a-g; 216 a-f; 217 a-h; 218 a-g; 219 a-h; 220 a-h; 221 a-h; 222 a-f; 223 a-c; 232 b-d,h,k; 233 a-f; 234 a-j; 235 a-k; 236 a-j; 237 a-f; 238 a-f; 239 a-h; 240 a-j; 241 a-m; 242 a-g; 243 a-h; 244 a-h; 245 a-c; 246 a-b; 258 b; 258A a,f; 259 a-i; 260 a-l; 261 a-i; 262 a-g; 263 a-i; 264 a-h; 265 a-h; 266 a-l; 267 a-g; 268 a-d; 269 a-b; 279 a-h; 280 a-h; 281 a-g; 282 a-k; 283 a-j; 284 a-i; 285 a-d; 286 a-d,ax; 294 a-d,g-h; 295 a-g; 296 a-k; 297 a-i,l; 298 a-d; 299 a-b; 302 a-g; 303 a-b			
Osiecznica	249 a-w; 250 a-d; 251 a-j; 252 a-l; 253 a-i; 254 a-o; 255 a-dx; 256 a-ox; 257 a-z; 258 a-ly; 275 a-h; 276 a-r; 277 a-h; 278 a-h; 279 a-f; 280 a-l; 281 a-c; 282 a-i; 283 a-k; 284 a-o; 299 a-o; 300 a-n; 301 a-i; 302 a-c; 303 a-h; 304 a-i; 305 a-i; 306 a-i; 307 a-b; 308 a-d; 309 a-k; 310 a-y; 321 a-i; 322 a-o; 323 a-j; 324 a-h; 325 a-d; 326 a-b; 327 a-i; 328 a-h; 329 a-i; 330 a-d; 331 a-f; 332 a-g; 333 a-j; 334 a-h; 335 a-r; 336 a-l; 337 a-j; 338 a-b; 347 a-d; 348 a-f; 349 a-j; 350 a-n; 351 a-h; 352 a-h; 353 a-h; 354 a-g; 355 a-l; 356 a-i; 357 a-d; 358 a-g; 359 a-f; 360 a-g; 361 a-h; 362 a-h; 363 a-d; 364 a-f; 365 a-f; 366 a-h; 375 a-i; 376 a-l; 377 a-y; 378 a-k; 379 a-c; 380 a-f; 381 a-h; 382 a-m; 383 a-i; 384 a-g; 385 a-h; 386 a-i; 387 a-i; 388 a-m; 389 a-i; 390 a-k; 391 a-l; 392 a-b; 393 a-c; 394 a-c; 395 a-f; 396 a-l; 397 a-d; 398 a-z; 399 a-h; 400 a-c; 401 a-g; 402 a-h; 403 a-i; 404 a-b; 405 a-y; 406 a-s; 407 a-k; 408 a-i; 409 a-k; 410 a-l; 411 a-k; 412 a-i; 413 a-j; 414 a-j; 415 a-g; 416 a-i; 417 a-i; 418 a-i; 419 a-k; 420 a-l; 421 a-d; 422 a-c; 423 a-d; 424 a-h; 425 a-k; 426 a-y; 427 a-fy; 428 a-by; 429 a-m; 430 a-h; 431 a-j; 432 a-o; 433 a-f; 434 a-g; 435 a-f; 436 a-f; 437 a-h; 438 a-h; 439 a-j; 440 a-g; 441 a-i; 442 a-n; 443 a-g; 444 a-h; 445 a-j; 446 a-j; 447 a-m; 448 a-i; 449 a-g; 450 a-h; 451 a-n; 452 a-r; 453 a-p; 454 a-s; 456 a-h; 457 a-h; 458 a-f; 459 a-g; 460 a-c; 461 a-d; 462 a-d; 463 a-k; 464 a-g; 465 a-f; 466 a-d; 467 a-f; 468 a-g; 469 a-m; 470 a-g; 471 a-f; 472 a-f; 473 a-d; 474 a-d; 475 a-n; 476 a-k; 477 a-l; 478 a-g; 479 a-j; 480 a-h; 481 a-i; 482 a-g; 483 a-f; 484 a-b; 485 a-d; 486 a-g; 487 a-g; 488 a-g; 489 a-g; 490 a-d; 491 a-c; 492 a-i; 493 a-i; 494 a-d; 495 a-c; 496 a-d; 497 a-h; 498 a-i; 499 a-f; 500 a-lx; 501 a-o; 502 a-l; 503 a-m; 504 a-w; 505 a-t; 506 a-m; 507 a-n; 508 a-n; 509 a-j; 510 a-k; 511 a-k; 512 a-d; 513 a-i; 514 a-h; 515 a-k; 516 a-j; 517 a-g; 518 a-i; 519 a-h; 520 a-l; 521 a-x; 522 a-jx; 523 a-n; 524 a-l; 525 a-g; 526 a-k; 527 a-k; 528 a-f; 529 a-g; 530 a-d; 531 a-b; 532 a-l; 533 a-h; 534 a-h; 535 a-k; 536 a-j; 537 a-y; 538 a-i; 539 a-h; 540 a-d; 541 a-h; 542 a-f; 543 a-f; 544 a-c; 545 a-g; 546 a-h; 547 a-c; 548 a-c; 549 a-b; 550 a-c; 551 a-i; 552 a-f; 553 a-x; 554 a-w; 555 a-gx; 556 a-l; 557 a-f; 558 a-h; 559 a-g; 560 a-i; 561 a-g; 562 a-d; 563 a-f; 564 a-d; 565 a-i; 566 a-d; 567 a-g; 568 a-dx; 569 a-i; 570 a-h; 571 a-c; 572 a-b; 573 a-i; 574 a-i; 575 a-k; 576 a-g; 577 a-d; 578 a-dx; 579 a-i; 580 a-k; 581 a-c; 582 a-k; 583 a-n,p,y-fx; 585 a-l; 586 a-i; 587 a-i; 588 a-g,j-l,o-r,t,x-z; 589 a-b,f,i	7134,28	148,53	7282,81
Ogółem		13359,86	880,89	14240,75

*powierzchnia wydzielen literowanych

Tabela 19. Wykaz gruntów w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec leżących w części w zasięgu granic OSO Bory Dolnośląskie PLB020005 (granica ostoi wg rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. Dz.U. 2011 nr 25 poz. 133 z późn. zm.)

Nazwa obrębu	Adres leśny	Powierzchnia [ha]*		
		leśna	nieleśna	razem
Węglińiec	258A b-d,i; 294 f,i,j	19,59	0,00	19,59

Nazwa obrębu	Adres leśny	Powierzchnia [ha]*		
		leśna	nieleśna	razem
Osiecznica	583 o,r,w-x; 588 h-i,s,w; 589 c-d,g	15,40	0,55	15,95
Ogółem		34,99	0,55	35,54

*powierzchnia wydzieli literowanych

Granice obszaru OSO Bory Dolnośląskie PLB020005 były weryfikowane i będą miały skorygowany przebieg po przejściu przez obowiązującą procedurę zmiany granic i zatwierdzeniu tych zmian przez Komisję Europejską.

Tabela 20. Gatunki objęte art. 4 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa oraz wymienione w załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory występujące w zasięgu OSO Bory Dolnośląskie PLB020005 (źródło: Standardowy Formularz Danych z 04.2014 oraz dokumentacja planu zadań ochronnych)

Kod gatunku	Nazwa gatunku	Wielkość* populacji w OSO wg SDF	Ocena ogólna wg SDF	Uwagi dot. występowania wg PZO Adres leśny
A021	Bąk <i>Botaurus stellaris</i>	Rozrodca: 4-12 i	-	Obserwacje punktowe: Obr. 1: 37 l; 92 b (źródło info.: Inwentaryzacja przyr. gminy Węglińiec, 1996; POS gm. Węglińiec 2005)
A030	Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i>	Rozrodca: 8-10 i	C	Gatunek potwierdzony w 2013 roku na terenie obszaru Natura 2000 na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec w odpowiednich biotopach. Brak dokładnych danych na temat lokalizacji miejsc gniazdowania.
A031	Bocian biały <i>Ciconia ciconia</i>	Rozrodca: 12-15 i	-	Nie zinwentaryzowano na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.
A038	Łabędź krzykliwy <i>Cygnus cygnus</i>	Rozrodca: 1-2 i	C	Gatunek potwierdzony w 2013 roku na terenie obszaru Natura 2000, jednak poza zasięgiem terytorialnym Nadleśnictwa Węglińiec. Nie zinwentaryzowano na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.
A072	Trzmielojad <i>Pernis apivorus</i>	Rozrodca: 16-18 i	-	Obserwacje punktowe: Obr. 1: 294 g (źródło info.: Inwentaryzacja przyr. gminy Węglińiec, 1996)
A073	Kania czarna <i>Milvus migrans</i>	Rozrodca: 7-10 i	C	Gatunek potwierdzony w 2013 roku na terenie obszaru Natura 2000 na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec. Brak informacji o dokładnym miejscu gniazdowania.
A074	Kania ruda <i>Milvus milvus</i>	Rozrodca: 15-20 i	C	Gatunek potwierdzony w 2013 roku na terenie obszaru Natura 2000 na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec. Brak informacji o dokładnym miejscu gniazdowania.
A075	Bielik zwyczajny <i>Haliaeetus albicilla</i>	Rozrodca: 13-15 i	C	Gatunek potwierdzony w 2013 roku na terenie obszaru Natura 2000 na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec. Lokalizacja znana – dane wrażliwe.
A081	Błotniak stawowy <i>Circus aeruginosus</i>	Rozrodca: 10-15 i	-	Obserwacje punktowe: Obr. 1: 31 a; 90 a; 162 b (źródło info.: Inwentaryzacja przyr. gminy Węglińiec, 1996)

Kod gatunku	Nazwa gatunku	Wielkość* populacji w OSO wg SDF	Ocena ogólna wg SDF	Uwagi dot. występowania wg PZO Adres leśny
A108	Głuszczyk <i>Tetrao urogallus</i>	Osiadła: P	B	Gatunek potwierdzony w 2013 roku na terenie obszaru Natura 2000 na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec. Lokalizacja znana – dane wrażliwe.
A119	Kropiatka <i>Porzana porzana</i>	Rozrodcza: 5-10 i	C	Gatunek potwierdzony w 2013 roku na terenie obszaru Natura 2000 na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec w leśnictwach Węglowiec, Stawiska i Ołobok. Obr. 1: 90 a; 95 f; 139 px (źródło info.: pzo OSO Bory Dolnośląskie PLB020005, 2014)
A122	Derkacz <i>Crex crex</i>	Rozrodcza: 8-15 i	-	Nie zinwentaryzowano na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.
A127	Żuraw <i>Grus grus</i>	Rozrodcza: 100-120 i	C	Gatunek potwierdzony w 2013 roku na terenie obszaru Natura 2000 na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec w odpowiednich biotopach na terytorium całego nadleśnictwa. Obr. 1: 15 i; 31 a; 36 a; 40 j; 95 f; 105 a; 109 a; 161 c; 162 b; 164 d; 193 f; 210 h; 237 c Obr. 2: 284 o; 304 h; 397 c; 431 g; 476 h; 506 l; 539 b; 552 c (źródło info.: pzo OSO Bory Dolnośląskie PLB020005, 2014)
A215	Puchacz <i>Bubo bubo</i>	Osiadła: 5-8 i	C	Gatunek potwierdzony w 2013 roku na terenie obszaru Natura 2000 na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec w odpowiednich biotopach. Brak dokładnych danych na temat lokalizacji miejsc gniazdowania.
A217	Sóweczka <i>Glaucidium passerinum</i>	Osiadła: 90-110 i	A	Gatunek obserwowany w na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec w trakcie weryfikacji w 2013 roku w odpowiednich biotopach na terytorium całego nadleśnictwa. Brak dokładnych danych na temat lokalizacji miejsc gniazdowania.
A223	Włochatka <i>Aegolius funereus</i>	Osiadła: 170-230 i	B	Gatunek obserwowany w na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec w trakcie weryfikacji w 2013 roku w odpowiednich biotopach na terytorium całego nadleśnictwa. Brak dokładnych danych na temat lokalizacji miejsc gniazdowania.
A224	Lelek <i>Caprimulgus europaeus</i>	Rozrodcza: 350-450 i	C	Gatunek potwierdzony w 2013 roku na terenie obszaru Natura 2000 na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec w odpowiednich biotopach na terytorium całego nadleśnictwa.
A229	Zimorodek <i>Alcedo atthis</i>	Rozrodcza: 15-20 i	-	Obserwacje punktowe: Obr. 1: 29 a Obr. 2: 427 a (źródło info.: Inwentaryzacja przyr. gm. Osiecznica, 1998; Inwentaryzacja przyr. gm. Węglińiec, 1996)
A234	Dzięcioł zielonosiwy <i>Picus canus</i>	Osiadła: 15-22 i	C	Gatunek potwierdzony w 2013 roku na terenie obszaru Natura 2000 na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec, głównie w leśnictwie Węglowiec, Stawiska, Ołobok i Krucze Gniazdo. Obr. 1: 104 d; 139 m, gx; 161 d (źródło info.: pzo OSO Bory Dolnośląskie PLB020005, 2014)

Kod gatunku	Nazwa gatunku	Wielkość* populacji w OSO wg SDF	Ocena ogólna wg SDF	Uwagi dot. występowania wg PZO Adres leśny
A238	Dzięcioł średni <i>Dendrocopos medius</i>	Osiadła: 5-10 i	-	Obserwacje punktowe: Obr. 1: 139 w Obr. 2: 427 t; 553 t (źródło info.: Inwentaryzacja przyr. gm. Osiecznica, 1998)
A246	Lerka <i>Lullula arborea</i>	Rozrodzca: 400-600 i	C	Gatunek potwierdzony w 2013 roku na terenie obszaru Natura 2000 na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węgliniec w odpowiednich biotopach na terytorium całego nadleśnictwa.
A320	Muchołówka mała <i>Ficedula parva</i>	Rozrodzca: 20-30 i	-	Nie zinwentaryzowano na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.
A409	Cietrzew <i>Tetrao tetrix tetrix</i>	Osiadła: 20-30 i	B	Gatunek wymarł w obszarze Natura 2000, na co wskazują wyniki badań terenowych prowadzonych na zlecenie RDLP we Wrocławiu od stycznia 2010 roku. Podczas patroli obserwacyjno-ochronnych populacji cietrzewia realizowanych na zlecenie RDLP we Wrocławiu nie stwierdzono żadnych śladów obecności cietrzewia w Borach Dolnośląskich (informacja z pzo dla OSO Bory Dolnośląskie PLB020005). W 2014 roku w obrębie 2 nadleśnictwa Ruszów wsiedlono kilkanaście osobników w ramach reintrodukcji populacji cietrzewia na terenie nadleśnictwa ⁽¹⁾ Nie zinwentaryzowano na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węgliniec.

* Kategorie liczebności (kategoria): P = obecne lub Jednostka; i = osobniki pojedyncze

V.1.12.3. POMNIKI PRZYRODY

Na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węgliniec zlokalizowano 5 pomników przyrody.

Tabela 21. Wykaz pomników przyrody na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węgliniec (wg rejestru pomników przyrody RDOŚ Wrocław z dnia 4.03.2014)

Lp.	Akt prawny	Położenie		Opis obiektu (wg danych Nadleśnictwa Węgliniec)			Zakazy obowiązujące na terenach objętych ochroną (wg aktu prawnego)
		Obręb, leśnictwo, wydz.	Gmina, obr. ew., dz. ewid.	Gatunek/ obiekt	Obw. [cm]	Wys. [m]	
1	Rozporządzenie Nr 18/93 Wojewody Jeleniogórskiego z dnia 3 kwietnia 1993 r. (Dz. Urz. Woj. Jel. Nr 13 z dnia 19 kwietnia 1993 r. poz. 84)	Osiecznica Zebrzydowa 540 a	Nowogrodziec Nowa Wieś Kolonja Bieniec – błędne opisanie w rejestrze RDOŚ Osiecznica Tomisław 540/523 Za wiaduktem kolejowym na drodze prowadzącej do Kolonii Bieniec skręcamy w	Wychodnia skalna piaskowca kwarcytowego „Siwy Kamień”	20 m x 2,5 m		W odniesieniu do obiektu zabrania się: 1) wycinania, niszczenia i uszkodzenia, 2) zrywania owoców, pędów i liści, 3) umieszczania tablic, napisów i znaków poza tymi, które obwieszczają o objęciu ochroną prawną, 4) wchodzenia na obiekty, 5) zanieczyszczania otoczenia i wzniesienia ognia w pobliżu obiektów.

Lp.	Akt prawny	Położenie		Opis obiektu (wg danych Nadleśnictwa Węglińiec)			Zakazy obowiązujące na terenach objętych ochroną (wg aktu prawnego)
		Obręb, leśnictwo, wydz.	Gmina, obr. ew., dz. ewid.	Gatunek/ obiekt	Obw. [cm]	Wys. [m]	
			prawo przy granicy lasu, idziemy do rozwidlenia i drogą w lewo. Na następnym rozwidleniu skręcamy w prawo, za około 200 m w lewo, drogą leśną porośniętą trawą, mało uczęszczaną (możliwość przejścia wyłącznie pieszo) idziemy około 700 m, po lewej stronie znajduje się pomnik przyrody.				
2	Rozporządzenie Nr 19/94 Wojewody Jeleniogórskiego z dnia 13 maja 1994 r. (Dz. Urz. Woj. Jel. Nr 21 z dnia 25 maja 1994 r. poz. 115)	Osiecznica Osiecznica 398 b	Osiecznica Osiecznica 398/803 Na skarpie, na lewym brzegu Kwisy, około 50 m od zabudowań.	Modrzew europejski <i>Larix decidua</i> „Wodniaków” Stan zdrowotny zły. Widoczny ubytek aparatu asymilacyjnego, u podstawy korony liczne suche tylce, dwa obłamane konary na wysokości 2, 0 i 2,5 m. Podrost liściasty.	384	20	W odniesieniu do obiektów zabrania się: 1) wycinania, niszczenia i uszkodzenia, 2) zrywania owoców, pędów i liści, 3) umieszczania tablic, napisów i znaków poza tymi, które obwieszczają o objęciu ochroną prawną, 4) wchodzenia na obiekty, 5) zanieczyszczania otoczenia i wzniesienia ognia w pobliżu obiektów.
3	Rozporządzenie Nr 19/94 Wojewody Jeleniogórskiego z dnia 13 maja 1994 r. (Dz. Urz. Woj. Jel. Nr 21 z dnia 25 maja 1994 r. poz. 115)	Osiecznica Osiecznica 398 y	Osiecznica Osiecznica 398/803 Na łące 100 m od zabudowań.	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> „Piotra Hamerlika” Stan zdrowotny dobry. Drzewo z dwoma przewodnikami. Na przewodniku dwa ubytki wgłębne po wyłamanych konarach. Pojedynczy posusz w koronie.	545	20	

Lp.	Akt prawny	Położenie		Opis obiektu (wg danych Nadleśnictwa Węglińiec)			Zakazy obowiązujące na terenach objętych ochroną (wg aktu prawnego)
		Obręb, leśnictwo, wydz.	Gmina, obr. ew., dz. ewid.	Gatunek/ obiekt	Obw. [cm]	Wys. [m]	
4	Rozporządzenie Nr 19/94 Wojewody Jeleniogórskiego z dnia 13 maja 1994 r. (Dz. Urz. Woj. Jel. Nr 21 z dnia 25 maja 1994 r. poz. 115)	Osiecznica Osiecznica 427 d	Osiecznica Osiecznica 427/785 Na południowy zachód od zabudowań, w zadrzewionym pasie między polem uprawnym a drogą dojazdową.	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i> „Teresa” Stan zdrowotny dostateczny. Posusz w koronie około 50%. Drzewo posiadało dwa wierzchołki, obydwa wyłamane i obumarłe. Na wysokości około 2 m od strony południowej ubytek wglębny po wyłamanym konarze. Od strony wschodniej złamany martwy konar.	454	22	
5	Zarządzenie Nr 12/89 Wojewody Jeleniogórskiego z dnia 30 marca 1989 r.	Osiecznica Osiecznica 398 b	Osiecznica Osiecznica 398/803 Przy drodze leśnej do Przejęstawia, około 400 m na północny wschód od zabudowań.	Sosna zwyczajna <i>Pinus sylvestris</i> „Wiewiórka” Stan zdrowotny dobry. Drzewo z dwoma przewodnikami. Od strony północno-wschodniej dwa haki po linii telefonicznej. Jemiola w koronie. Posusz u podstawy korony. Liczne suche obłamane gałęzie. Podrost liściasty.	310	15	W odniesieniu do obiektu zabrania się: 1) wycinania, niszczenia lub uszkodzenia, 2) zrywania pędów, owoców i liści, 3) umieszczania na drzewach tablic, napisów i znaków, 4) wchodzenia na drzewa, 5) zanieczyszczania otoczenia i wzniesienia ognia.

V.2. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PUL

Równoczesne i stałe oddziaływanie niekorzystnych czynników zewnętrznych na naturalne procesy zachodzące w przyrodzie powodują możliwość zagrożenia stanu ochrony środowiska przyrodniczego. Przyczyną tego są oddziaływania zarówno o charakterze antropogenicznym, jak i naturalnym. Z punktu widzenia realizacji pul dla Nadleśnictwa Węglińiec, najważniejsze znaczenie dla obszarów objętych ochroną prawną mają następujące problemy:

- Zagrożenia powodowane przez czynniki atmosferyczne. Na zagrożenia tego typu najbardziej narażone są drzewostany wzrastające na siedliskach wilgotnych, gruntach porolnych, zaniedbane pod względem pielęgnacyjnym (niebezpieczne jest gwałtowne rozluźnienie zwarcia w drzewostanach nietrzebionych). Na powstawanie szkód od czynników atmosferycznych, narażone są przede wszystkim drzewostany porażone przez grzyby oraz intensywnie spalowane przez zwierzynę. Mniejsza stabilność drzewostanów przedrębnych i rębnych może skutkować wymuszonym i przedwczesnym ich użytkowaniem po silniejszych wiatrach.
- Zagrożenia wynikające z niewłaściwej struktury i niewłaściwego składu gatunkowego drzewostanów, których następstwem jest nieodpowiednie wykorzystanie zasobów siedlisk, co z kolei może rzutować na ich kondycję zdrowotną i wpływać na zaburzenie naturalnych procesów odbudowy drzewostanów;
- Zagrożenia powodowane przez choroby grzybowe, szkodniki owadzie i przez zwierzynę. Problem ten jest dość istotny na terenie nadleśnictwa i rzutuje na skuteczną realizację celów ochrony przyrody. Jednym z ważniejszych czynników zagrażających stabilności drzewostanów są szkody powodowane przez szkodniki grzybowe. Pojawiają się głównie na żyzniejszych siedliskach, na których wprowadzono gatunki iglaste, w drzewostanach uszkodzonych wcześniej przez czynniki klimatyczne lub szkodniki owadzie, w drzewostanach na gruntach porolnych. Obecność patogenów grzybowych weryfikuje na gruncie możliwość wprowadzania konkretnych gatunków drzew w trakcie zabiegów odnowień czy też możliwość utrzymania danego drzewostanu bez zabiegów gospodarczych;
- Zagrożenia antropogeniczne wynikające m.in. z rozwiniętej sieci dróg, sąsiedztwa obszarów rolniczych i zabudowanych, itp. Skutkami mogą być: większe zagrożenie pożarami, penetracja terenów leśnych, wywóz odpadów do lasu, inwestycje w sąsiedztwie terenów leśnych. Działania te mogą powodować niszczenie siedlisk gatunków chronionych i innych cennych elementów przyrody.

V.3. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PLANU

Sporządzanie planu urządzenia lasu, który jest podstawą funkcjonowania gospodarki leśnej, jest obowiązkiem nałożonym Ustawą z dnia 28 września 1991 r. *o lasach* (Dz.U. 2014 poz. 1153 z późn. zm.). Plan ten jest sporządzany z wykorzystaniem właściwych instrukcji i zasad, z uwzględnieniem ochrony lasów, zwłaszcza lasów stanowiących naturalne fragmenty rodzimej przyrody oraz lasów szczególnie cennych, przy zachowaniu zasady zrównoważonego rozwoju. Odstąpienie od jego realizacji z wielu względów nie jest możliwe. Ewentualne odstąpienie mogłoby pociągnąć za sobą niekorzystne skutki nie tylko dla środowiska, ale też dla społeczeństwa. Pozostawałoby również w sprzeczności z ustanowionym prawem.

Realizacja planu urządzenia lasu wspomaga przemianę pokoleń w środowisku leśnym, co jest szczególnie ważne w sytuacji drzewostanów niezgodnych lub częściowo zgodnych z zajmowanym siedliskiem. Wprawdzie znaczna część fitocenoz leśnych w niezakłóconych warunkach siedliskowych może funkcjonować bez pomocy człowieka, jednak w sytuacji zniekształceń składu gatunkowego drzewostanów i często silnej presji ze strony neofitów niekontrolowane starzenie się tego typu drzewostanów i ich rozpad przy braku odpowiedniego naturalnego potencjału odnowieniowego siedliska może doprowadzić do niekorzystnych zmian w ekosystemie leśnym i utraty jego wielu cennych komponentów. Tymczasem zawarte w projekcie pul działania mające dostosować składy gatunkowe drzewostanów do siedlisk, tj. do ich przebudowy są ważnym elementem renaturalizacji tego typu siedlisk leśnych. Wstrzymanie wykonania zadań przewidzianych w planie będzie skutkowało utrwalaniem się niezgodności w składzie gatunkowym drzewostanów na cennych siedliskach przyrodniczych.

Niewykonanie zadań zapisanych w projekcie pul w Nadleśnictwie Węglińiec będzie niosło ze sobą negatywne skutki szczególnie w odniesieniu do drzewostanów z młodszych klas wieku. Zbyt duże zagęszczenie upraw i młodników spowoduje spadek kondycji zdrowotnej tych drzewostanów i zwiększy ich podatność na choroby grzybowe i działanie szkodników owadzych. W konsekwencji tego typu powierzchnie będą stanowiły źródło chorób dla pozostałych, starszych drzewostanów. Obecnie aktualnie na gruntach nadleśnictwa zręby bieżące staną się haliznami. Zahamowany zostanie proces wymiany pokoleń lasu, w wyniku postępującego starzenia się drzewostanów i drastycznego zmniejszenia powierzchni najmłodszej klasy wieku.

Kolejnym skutkiem wstrzymania działań wg pul w nadleśnictwie będzie ograniczenie w istotny sposób informacji na temat obiektów chronionych i tym samym możliwości ich skutecznej ochrony, plan zawiera bowiem (w postaci *Programu ochrony przyrody*)

uporządkowane opisy wyników unikalnych inwentaryzacji przyrodniczych, lokalizacji obiektów chronionych, opisy ich stanu i zalecane sposoby ochrony.

Ostatnim, ważnym aspektem są skutki społeczne. Pozyskiwane w lesie drewno jest podstawowym źródłem dochodów Lasów Państwowych oraz pośrednio wszystkich gałęzi przemysłu drzewnego i usług związanych z przeróbką drewna. Przerwanie lub istotne ograniczenie prowadzenia gospodarki leśnej doprowadziłoby do utraty źródła finansowania pracy rzeszy ludzi zatrudnionych w leśnictwie i branżach od niego zależnych. Ograniczenie związane z przetrzymywaniem drewna w lesie przez wydłużanie wieków rębności powodować będzie znaczne straty wartości później pozyskanego drewna, do tego stopnia, że pozyskanie to może przestać być opłacalne.

V.4. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

V.4.1. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM NEGATYWNYM

Zapisy projektu pul na lata 2015-2024 nie przewidują działań znacząco negatywnie oddziałujących na środowisko, które mieściłyby się w zakresie przedsięwzięć wymienionych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. *w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz.U. 2010 nr 213 poz. 1397 z późn. zm.). Nie przewiduje się również innych działań, które mogłyby osobno lub w połączeniu z innymi działaniami powodować znacząco negatywne oddziaływanie na komponenty środowiska przyrodniczego, a które nie są wymienione w w/w rozporządzeniu. W związku z powyższym, na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec nie ma obszarów objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem negatywnym.

V.4.2. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM POZYTYWNYM

Zapisy projektu pul na lata 2015-2024 nie przewidują działań, które w szczególności sposób silnie pozytywnie zmieniałyby warunki panujące na siedliskach przyrodniczych lub siedliskach gatunków. Zapisy projektu uwzględniły na etapie planowania potrzeby ochronne przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000 oraz krajowych form ochrony i w wielu przypadkach w końcowej wersji projektu pul nie figurują już zapisy, które mogły wpływać negatywnie na komponenty przyrodnicze na gruntach w zarządzie nadleśnictwa. Ocena takiego sposobu planowania pozwala jednak na określenie go w większości przypadków jako neutralny dla środowiska.

VI. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE PROJEKTU PUL NA ŚRODOWISKO I OBSZARY NATURA 2000

VI.1. WPŁYW ZAPISÓW PROJEKTU PUL WYZNACZAJĄCYCH RAMY DLA PRZEDSIĘWZIĘĆ MOGĄCYCH ZNACZĄCO ODDZIAŁYWAĆ NA ŚRODOWISKO

Analiza projektu pul nie wykazała obecności zapisów z zakresu planowania przedsięwzięć wymienionych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. *w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz.U. 2010 nr 213 poz. 1397 z późn. zm.).

VI.2. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE PROJEKTU PUL NA CELE I PRZEDMIOTY OCHRONY ORAZ INTEGRALNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000

Art. 55.2 ustawy OOS stwierdza, że „projekt dokumentu, o którym mowa w art. 46 lub 47, nie może zostać przyjęty, o ile nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, jeżeli ze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wynika, że może on znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000.” Znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000 zostało zdefiniowane w Art. 3, pkt.1, ppkt.17 Ustawy OOS i oznacza:

„Oddziaływanie na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności działania mogące:

- 1) pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub
- 2) wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
- 3) pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.”

W związku z brakiem zapisów w projekcie pul, które mogłyby przyczynić się do ww. zjawisk, na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec nie ma obszarów Natura 2000, których przedmioty ochrony mogłyby podlegać znacząco negatywnemu oddziaływaniu zapisów projektu pul.

VI.2.1. ANALIZA WPŁYWU ZAPISÓW PUL NA STRUKTURĘ GATUNKOWĄ DRZEWOSTANÓW NA SIEDLISKACH PRZYRODNICZYCH W OBSZARACH MAJĄCYCH ZNACZENIE DLA WSPÓLNOTY

Poniższe zestawienie obejmuje wszystkie siedliska przyrodnicze stanowiące przedmioty ochrony obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (projektowanych

specjalnych obszarach ochrony siedlisk), zinwentaryzowane na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węgliniec. Proponowany skład jest zgodny z naturalnym składem gatunkowym leśnych siedlisk przyrodniczych.

Tabela 22. Zestawienie ustalonych typów drzewostanu i składów odnowieniowych upraw dla leśnych siedlisk przyrodniczych (wskazanych jako przedmioty ochrony) ze składami naturalnych typów lasu w obszarach Natura 2000 OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050 i OZW Uroczyska Borów Dolnośląskich PLH020072

Typ siedliska przyrodniczego	TSL	TD	Naturalny skład gatunkowy	Ustalony skład odnowienia	Pow. wydział (liczba)
OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050					
9170	LMŚW	Lp-Db	Db 40, Lp 30, inne 30	Db 40, Lp 30, inne 30	52,92 (18)
9170	LŁ	Lp-Db	Db 40, Lp 30, inne 30	Db 40, Lp 30, inne 30	5,65 (2)
9190	BMŚW	Db	Db 70 inne 30	Db 70 inne 30	4,81 (1)
91E0	BMW	OI-Js	Js 40, OI 30, Jw i inne 30	Js 40, OI 30, Jw i inne 30	0,23 (2)
91E0	LMW	OI-Js	Js 40, OI 30, Jw i inne 30	Js 40, OI 30, Jw i inne 30	2,34 (6)
OZW Uroczyska Borów Dolnośląskich PLH020072					
9190	BMŚW	Db	Db 70 inne 30	Db 70 inne 30	5,69 (1)
9190	LMŚW	Db	Db 70 inne 30	Db 70 inne 30	4,82 (1)
91D0	BŚW	So	So 70, inne 30	So 70, inne 30	2,66 (1)
91D0	BW	So	So 70, inne 30	So 70, inne 30	2,83 (2)
91D0	BMW	So	So 70, inne 30	So 70, inne 30	60,88 (20)
91D0	BMB	So	So 70, inne 30	So 70, inne 30	34,04 (11)
91E0	BMW	OI-Js	Js 40, OI 30, Jw i inne 30	Js 40, OI 30, Jw i inne 30	7,97 (5)
91E0	BMB	OI-Js	Js 40, OI 30, Jw i inne 30	Js 40, OI 30, Jw i inne 30	12,17 (5)
91E0	LMW	OI-Js	Js 40, OI 30, Jw i inne 30	Js 40, OI 30, Jw i inne 30	1,95 (1)
91E0	OL	OI-Js	Js 40, OI 30, Jw i inne 30	Js 40, OI 30, Jw i inne 30	7,54 (6)

VI.2.2. ANALIZA WPŁYWU WSKAZAŃ GOSPODARCZYCH PROJEKTU PUL NA SIEDLISKA PRZYRODNICZE W OBSZARACH MAJĄCYCH ZNACZENIE DLA WSPÓLNOTY

VI.2.2.1. OZW DOLINA DOLNEJ KWISY PLH020050

Siedliskami przyrodniczymi kwalifikującymi ten obszar na gruntach w zarządzie nadleśnictwa są: starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion* (kod: 3150), nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników *Ranunculion fluitantis* (kod: 3260), ziołorośla górskie *Adenostylion alliariae* i ziołorośla nadrzeczne *Convolvuletalia sepium* (kod: 6430), ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże *Arrhenatherion* (kod: 6510), grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny *Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum* (kod: 9170), kwaśne dąbrowy *Quercetea robori-petraeae* (kod: 9190), łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe *Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródłiskowe (kod: 91E0).

Tabela 23. Planowane wskazania gospodarcze na powierzchniach z siedliskami przyrodniczymi stanowiącymi przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony						Ogólne uwagi o siedlisku i jego stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń pul w zarządzanym obiekcie	
			odnowienia	pielęgnacje	pielęgnacje młodszych drzewostanów	trzebieże późne	rębnie zupełne	rębnie złożone			
1	<p>Siedl. przyr.: Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi kod: 2330</p> <p>Siedl. przyr.: Brzegi lub osuszane dna zbiorników wodnych ze zbiorowiskami z <i>Littorelletea</i>, <i>Isoëto-Nanojuncetea</i> kod: 3130 ocena ogólna: B (wg SDF)</p> <p>Siedl. przyr.: Wilgotne wrzosowiska z wrzoścem bagiennym <i>Erica tetralix</i> kod: 4010 ocena ogólna: A (wg SDF)</p> <p>Siedl. przyr.: Suche wrzosowiska <i>Calluno-Genistion</i>, <i>Pohlio-Callunion</i>, <i>Calluno-</i></p>	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	<p>Zapisy projektu pul nie odnoszą się do wskazanych siedlisk przyrodniczych, ponieważ żadne z nich nie zostało stwierdzone na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węgliniec w granicach OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050.</p>	Brak

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony						Ogólne uwagi o siedlisku i jego stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń puł w zarządzanym obiekcie
			odnowienia	pielęgnacje	pielęgnacje młodszych drzewostanów	trzebieże późne	rębnie zupełne	rębnie złożone		
	<p><i>Arctostaphyilion</i> kod: 4030 ocena ogólna: B (wg SDF)</p> <p>Siedl. przyr.: Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe <i>Molinion</i> kod: 6410</p> <p>Siedl. przyr.: Obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku <i>Rhynchosporion</i> kod: 7150</p> <p>Siedl. przyr.: Ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami z <i>Androsacion vandellii</i> kod: 8220</p> <p>Siedl. przyr.: Kwaśne buczyny <i>Luzulo-Fagenion</i> kod: 9110</p> <p>Siedl. przyr.: Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe <i>Ficario-Ulmetum</i> kod: 91F0 ocena ogólna: C (wg SDF)</p>	2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		

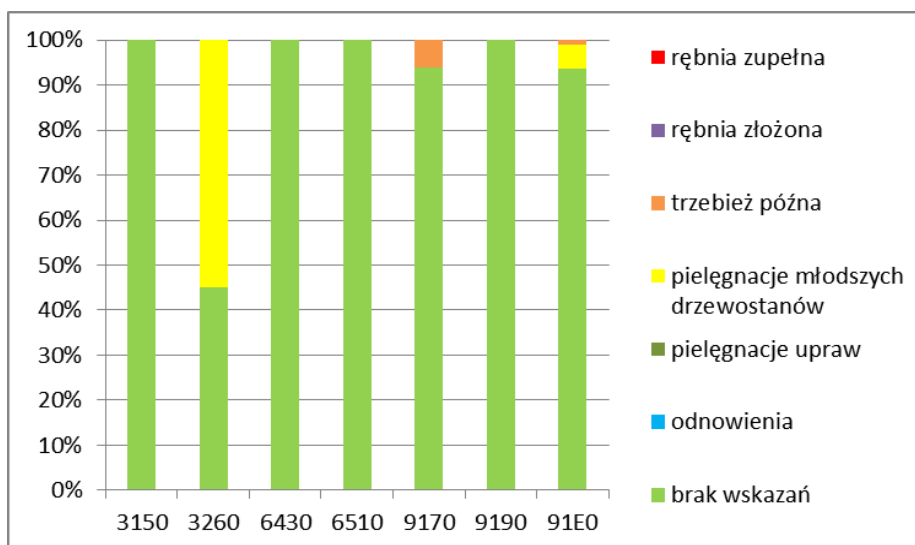
Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotów ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony						Ogólne uwagi o siedlisku i jego stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń pul w zarządzanym obiekcie
			odnowienia	pielęgnacje	pielęgnacje młodszych drzewostanów	trzebienie późne	rębnie zupełne	rębnie złożone		
2	Siedl. przyr.: Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i> kod: 3150 ocena ogólna: C (wg SDF)	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	<p>W pzo brak zadań ochronnych z zakresu gospodarki leśnej!</p> <p>Siedlisko starorzecza i naturalne zbiorniki eutroficzne 3150 występuje w 2 wydzieleniach leśnych. W opisie taksacyjnym powierzchnie te należą do kategorii użytkowania: staw rybny, urządzenie wodne. Projekt pul nie określa żadnych wskaźników gospodarczych w stosunku do tego typu powierzchni, w związku z czym w tym zakresie ocenia się go jako neutralny.</p>	Brak
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
3	Siedl. przyr.: Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników <i>Ranunculon fluitantis</i> kod: 3260 ocena ogólna: A (wg SDF)	1	brak	brak	0	brak	brak	brak	<p>W pzo brak zadań ochronnych z zakresu gospodarki leśnej!</p> <p>Siedlisko rzeki włosienicznikowej 3260 rozpoznano w 5 wydzieleniach leśnych, w których zajmuje ono całą powierzchnię wydzieleni lub występuje w postaci niewielkich fragmentów.</p> <p>W stosunku do 4 wydzieleni z siedliskiem projekt pul nie przewiduje żadnych wskaźników. Tylko w jednym z nich obok niewielkiego fragmentu siedliska w wydzieleniu zlokalizowany jest młody drzewostan, dla którego projekt pul przewiduje zabiegi pielęgnacyjne. Z uwagi na charakter siedliska przyrodniczego zapisy projektu pul ocenia się jednak jako neutralne, ponieważ odnoszą się one jedynie do powierzchni zajętej przez drzewostan.</p>	Brak
		2	brak	brak	0	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	0	brak	brak	brak		
4	Siedl. przyr.: Ziółorośla górskie <i>Adenostylion alliariae</i> i ziółorośla nadrzeczne <i>Convolvuletalia sepium</i> kod: 6430 ocena ogólna: C (wg SDF)	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	<p>W pzo brak zadań ochronnych z zakresu gospodarki leśnej!</p> <p>Siedlisko ziółorośla górskie i nadrzeczne 6430 występuje w 1 wydzieleniu leśnym. W opisie taksacyjnym powierzchnia ta należy do kategorii użytkowania: sukcesja. Projekt pul nie określa żadnych wskaźników gospodarczych w stosunku do tego typu powierzchni, w związku z czym w tym zakresie ocenia się go jako neutralny.</p>	Brak
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotów ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony						Ogólne uwagi o siedlisku i jego stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń pul w zarządzanym obiekcie
			odnowienia	pielęgnacje	pielęgnacje młodszych drzewostanów	trzebieże późne	rębnie zupełne	rębnie złożone		
5	Siedl. przyr.: Ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże <i>Arrhenatherion</i> kod: 6510 ocena ogólna: C (wg SDF)	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	<p>W pzo brak zadań ochronnych z zakresu gospodarki leśnej!</p> <p>Siedlisko niżowe łąki świeże 6510 występuje w 3 wydzieleniach leśnych. W opisie taksacyjnym powierzchnie te należą do kategorii użytkowania: pastwisko, rola. Projekt pul nie określa żadnych wskaźników gospodarczych w stosunku do tego typu powierzchni, w związku z czym w tym zakresie ocenia się go jako neutralny.</p>	Brak
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
6	Siedl. przyr.: Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny <i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i> kod: 9170 ocena ogólna: C (wg SDF)	1	brak	brak	brak	0	brak	brak	<p>W pzo zadania ochronne z zakresu gospodarki leśnej!</p> <p>Z uwagi na brak możliwości uwzględnienia części zapisów pzo dla wskazanego typu siedliska przyrodniczego, sytuacji, w których niemożliwe było wprowadzenie do projektu pul zadań ochronnych opisano poniżej tabeli.</p> <p>Siedlisko grądu 9170 występuje na gruntach w zarządzie nadleśnictwa w obrębie 20 wydzieleni leśnych.</p> <p>Blisko 95% powierzchni wydzieleni z siedliskiem projekt pul pozostawia bez wskazań gospodarczych. Tylko dla 2 powierzchni przewiduje zabiegi trzebieży późnych. W związku z tym realizacja zadania z pzo jest w zasadzie możliwa jedynie w stosunku do powierzchni wydzieleni 500m, r - obręb Osiecznica, gdzie planowana jest trzebież późna. Dla tych powierzchni wskazuje się konieczność zastosowania działania minimalizującego (działanie z pzo).</p> <p>W ocenie ogólnej zapisów projektu pul na siedlisko grądu ocenia się je jako neutralne.</p>	<p>W trakcie realizacji trzebieży późnych w wydzieleniach leśnych: 500 m oraz 500 r - obręb Osiecznica konieczne jest zapewnianie zasobów martwego drewna, z dostosowaniem do konkretnych uwarunkowań lokalnych (wieku i stanu sanitarnego drzewostanu, wymogów przeciwpożarowych i zagrożeń wynikających z wpływów antropogenicznych) poprzez: - nie usuwanie wywrotów i złomów, - pozostawianie martwych drzew stojących i nie usuwanie drzew dziuplastych i próchniejących z</p>
		2	brak	brak	brak	+2	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	0	brak	brak		

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony						Ogólne uwagi o siedlisku i jego stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń pul w urządzonym obiekcie
			odnowienia	pielęgnacje	pielęgnacje młodszych drzewostanów	trzebieże późne	rębnie zupełne	rębnie złożone		
										<p>wylączeniem sytuacji stwarzających zagrożenie zdrowia, życia lub mienia ludzkiego.</p> <p>Ponadto w tych samych wydzieleniach leśnych, w związku z obecnością w drzewostanie obcych ekologicznie i geograficznie gatunków drzew (wydz. leśn. 500 m – modrzew, sosna, robinia akacjowa, kasztan; wydz. leśn. 500 r – sosna, świerk), wskazane jest ich usuwanie w ramach prowadzonych prac.</p>
8	<p>Siedl. przyr.: Kwaśne dąbrowy <i>Quercetea robur-petreae</i> kod: 9190 ocena ogólna: B (wg SDF)</p>	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	<p>W pzo zadania ochronne z zakresu gospodarki leśnej! Z uwagi na brak możliwości uwzględnienia części zapisów pzo dla wskazanego typu siedliska przyrodniczego, sytuacji, w których niemożliwe było wprowadzenie do projektu pul zadań ochronnych opisano poniżej tabeli.</p> <p>Siedlisko kwaśnej dąbrowy 9190 występuje na gruntach w zarządzie nadleśnictwa tylko w 1 wydzieleniu leśnym, gdzie zajmuje nieco ponad 50% jego powierzchni. Projekt pul nie przewiduje żadnych wskaźników gospodarczych dla tej powierzchni leśnej.</p> <p>Zapisy projektu pul dla wskazanego siedliska ocenia się jako neutralne.</p>	Brak
	2	brak	brak	brak	brak	brak	brak			
	3	brak	brak	brak	brak	brak	brak			

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Ogólne uwagi o siedlisku i jego stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń pul w urządzonym obiekcie
			odnowienia	pielęgnacje	pielęgnacje młodszych drzewostanów	trzebieże późne	rębnie zupełne		
9	Siedl. przyr.: Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe <i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródłiskowe kod: 91E0 ocena ogólna: B (wg SDF)	1	brak	brak	0	0	brak	brak	<p>W pzo zadania ochronne z zakresu gospodarki leśnej!</p> <p>Projekt pul uwzględnił zapisy pzo odnoszące się do wydzieleń leśnych z siedliskiem łągu (500 a, 500 dx, 553 t; obręb Osiecznica) pozostawiając je bez wskazań gospodarczych.</p> <p>Siedlisko łągu 91E0 występuje na gruntach w zarządzie nadleśnictwa w 14 wydzieleniach leśnych, gdzie zwykle współwystępuje z partiami drzewostanu o innym charakterze lub powierzchniami o charakterze nieleśnym.</p> <p>Dla blisko 94% powierzchni wydzieleń z tym siedliskiem projekt pul nie przewiduje żadnych wskazań gospodarczych.</p> <p>Tylko dla dwóch powierzchni leśnych planowane są zabiegi pielęgnacyjne młodszych drzewostanów oraz trzebieże późne. Zabiegi te będą wykonywane w wydzieleniach o bardzo małej powierzchni (odpowiednio 0,64 i 0,16 ha), w których udział siedliska łągu stanowi 75 i 71%. W związku z tak małymi fragmentami łągu w obrębie wskazanych wydzieleń leśnych nie przewiduje się, aby planowane wskazania gospodarcze miały jakiegokolwiek znaczenie dla tego typu siedliska w obszarze Natura 2000 i wpływały na stan jego zachowania.</p> <p>Zapisy projektu pul dla wskazanego siedliska ocenia się jako neutralne.</p>
		2	brak	brak	0	0	brak	brak	
		3	brak	brak	0	0	brak	brak	

¹⁾ Symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania: + (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) – wpływ obojętny; - (minus) – wpływ ujemny, negatywny; brak – gdy brak danej czynności w projekcie planu; 1. oddziaływanie krótkoterminowe, 2. oddziaływanie średnioterminowe, 3. oddziaływanie długoterminowe. ²⁾ Wskaźniki zachowania stanu: Kryterium 1: Naturalny zasięg i powierzchnia siedliska przyrodniczego w obrębie tego zasięgu są stałe lub zwiększają się: zwiększają się (+), pozostają bez zmian (0), zmniejszają się (-); Kryterium 2: Struktura drzewostanów i funkcje konieczne do długotrwałego zachowania siedliska przyrodniczego istnieją i prawdopodobnie będą istnieć nadal: poprawiają się (+), pozostają bez zmian (0), pogarszają się (-), Kryterium 3: Stan ochrony typowych gatunków siedliska przyrodniczego jest korzystny: poprawia się (+), pozostaje bez zmian (0), pogarsza się (-). ³⁾ Zadania gospodarcze sformułowane na poziomie ogólnym (nieadresowane do wydzieleń drzewostanowych) nie kwalifikują się do ujęcia w formie macierzy, stąd omówienie ich przewidywanego wpływu możliwe tylko w formie tekstowej pod tabelą.

Rycina. 10. Planowane wskazania gospodarcze na powierzchniach z siedliskami przyrodniczymi stanowiącymi przedmioty ochrony OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050.

Tabela 24. Powierzchniowa tabela klas wieku wg leśnych siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050 wg stanu na 1 stycznia 2015 r. (ha) i na koniec obowiązywania planu (ha)

Kod siedliska	Gr. leśne niezależone	Gr. związane z gosp. leśną	D-stany			KO, KDO	Razem
			<40 lat	40-100 lat	>100 lat		
Stan na 1 stycznia 2015 r.							
9170	-	-	1,73	1,99	54,85	-	58,57
9190	-	-	-	-	4,81	-	4,81
91E0	0,06	-	0,64	1,22	0,65	-	2,57
Stan koniec obowiązyującego planu							
9170	-	-	-	3,72	54,85	-	58,57
9190	-	-	-	-	4,81	-	4,81
91E0	0,06	-	0,64	1,22	0,65	-	2,57

Analiza zapisów projektu pul pod kątem uwzględnienia w nich zadań ochronnych dla obszaru OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050 pokazała, że większość zapisów pzo została uwzględniona w projekcie pul. Do powierzchni leśnych, w obrębie których nie będzie możliwe zrealizowanie działania ochronnego z pzo w ramach zaplanowanych w projekcie pul zadań gospodarczych należą:

1. Wydzielenia leśne z siedliskiem grądu 9170:

- 398 b, 427 dx, 500 h (obręb Osiecznica) – projekt pul nie przewiduje dla tych powierzchni leśnych żadnych wskazań gospodarczych. W wydzieleniach zlokalizowane są powierzchnie starych, dobrze zachowanych drzewostanów w wieku 150, 140 i 179 lat, które według projektu pul nie wymagają żadnych zabiegów

w nadchodzącym dziesięcioleciu. W tej sytuacji przypisane do tych trzech wydzieleń leśnych działania ochronnego w pzo dla OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050 pn.: *„Każdorazowo podczas wykonywania zabiegów gospodarczych na siedlisku przyrodniczym usuwać z drzewostanu gatunki obce geograficznie oraz ekologicznie”* nie będzie mogło zostać zrealizowane w ramach prowadzonej gospodarki leśnej w nadchodzącym dziesięcioleciu. Wskazane działanie ochronne dla grądu wykorzystano jednak jako działanie minimalizujące dla innych wydzieleń leśnych z tym typem siedliska przyrodniczego, w których planowana jest trzebież późna (wydz. leśn. 500 m, r - obręb Osiecznica). W drzewostanach we wskazanych lokalizacjach obecne są gatunki obce geograficznie i ekologicznie (wydz. leśn. 500 m – modrzew, sosna, robinia akacjowa, kasztan; wydz. leśn. 500 r – sosna, świerk), dlatego wskazane jest ich usuwanie w trakcie prowadzonych prac. Plan zadań ochronnych nie formułuje wprawdzie tego typu zadania dla wskazanych powierzchni leśnych 500 m, r, jednak z oczywistych względów będzie ono służyło poprawie struktury drzewostanu grądu w tych miejscach. Zastosowanie się do tego działania będzie zgodne z przyjętym w pzo celem ochrony dla siedliska grądu 9170: *„Poprawa istniejącego złego (U2) stanu zachowania siedliska (w zakresie parametrów struktura i funkcje, gatunki obce geograficznie i ekologicznie w drzewostanie, martwe drewno) do stanu co najmniej niezadawalającego (U1)”*;

- 500 h, r (obręb Osiecznica) – pzo dla wskazanych wydzieleń leśnych przewiduje działanie pn.: *„W ramach planowanej gospodarki leśnej odnowienia drzewostanu kształtować zgodnie z odpowiednim dla typu siedliska przyrodniczego składem gatunkowym (gatunki charakterystyczne dla grądów)”*. Zadanie to nie będzie mogło zostać zrealizowane, ponieważ na wskazanych powierzchniach leśnych nie będą wykonywane w nadchodzącym dziesięcioleciu żadne prace odnowieniowe. Wydzielenie leśne 500 h - obręb Osiecznica zostało pozostawione bez wskazań gospodarczych, natomiast w wydzieleniu 500 r - obręb Osiecznica planowana jest trzebież późna.
- 398 b, 398 h, 427 a, 427 dx, 427 d, 427 z, 427 dy, 500 h, 500 j, 500 m, 500 r (obręb Osiecznica) - pzo dla wskazanych wydzieleń leśnych przewiduje działanie pn.: *„Zapewnianie zasobów martwego drewna, z dostosowaniem do konkretnych uwarunkowań lokalnych (wieku i stanu sanitarnego drzewostanu, wymogów przeciwpożarowych i zagrożeń wynikających z wpływów antropogenicznych) poprzez: - nie usuwanie wywrotów i złomów, - pozostawianie martwych drzew stojących i nie usuwanie drzew dziuplastych i próchniejących, - we fragmentach pozostawiać do naturalnego rozpadu rozproszone pozostałości pozrębowe (nie zagrażające trwałości lasu), z wyłączeniem sytuacji stwarzających zagrożenie zdrowia, życia lub mienia*

ludzkiego.” Działanie to zostanie spełnione dla niemal wszystkich wskazanych lokalizacji siedliska w związku z brakiem wskazań gospodarczych w projekcie pul dla tych powierzchni leśnych. W dwóch wydzieleniach, gdzie planowane są trzebieże późne (wydz. lesn. 500 m, r - obręb Osiecznica) zapis z pzo został wskazany jako konieczny do zastosowania w trakcie realizacji prac leśnych.

2. Wydzielenia leśne z siedliskiem kwaśnej dąbrowy 9190:

- 522 b (obręb Osiecznica) – dla wskazanego wydzielenia projekt pul nie przewiduje żadnych wskazań gospodarczych. W tej sytuacji działanie ochronne z pzo dla tej powierzchni pn.: *„Każdorazowo podczas wykonywania zabiegów gospodarczych na siedlisku przyrodniczym usuwać z drzewostanu gatunki obce geograficznie i siedliskowo”* oraz *„W ramach planowanej gospodarki leśnej odnowienia drzewostanu kształtować zgodnie z odpowiednim dla typu siedliska przyrodniczego składem gatunkowym (gatunki charakterystyczne dla dąbrów)”* nie będą możliwe do wprowadzenia w życie. Ponadto wydaje się jak najbardziej celowe uzupełnienie wiedzy na temat wskazanego siedliska przyrodniczego kwaśnej dąbrowy w tym miejscu (co zakłada pzo w działaniu pn.: *„Uzupełnienie stanu wiedzy w celu potwierdzenia obecności i stanu zachowania siedliska oraz identyfikacji ewentualnych zagrożeń i propozycji działań ochronnych, w trakcie obowiązywania planu zadań ochronnych”*), ponieważ obserwacje poczynione w trakcie taksacji drzewostanu we wskazanej lokalizacji poddają w wątpliwość obecność tego siedliska przyrodniczego na gruncie.

VI.2.2.2. OZW UROCZYSKA BORÓW DOLNOŚLĄSKICH PLH020072

Siedliskami przyrodniczymi kwalifikującymi ten obszar na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec są: wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi (kod: 2330), brzegi lub osuszane dna zbiorników wodnych ze zbiorowiskami z *Littorelletea*, *Isoëto-Nanojuncetea* (kod: 3130), nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników *Ranunculion fluitantis* (kod: 3260), wilgotne wrzosowiska z wrzoścem bagiennym *Ericion tetralix* (kod: 4010), górskie i niżowe murawy bliźniczkowe *Nardion* - płaty bogate florystycznie (kod: 6230), ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże *Arrhenatherion* (kod: 6510), torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe) (kod: 7110), torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji (kod: 7120), torfowiska przejściowe i trzęsawiska, przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea* (kod: 7140), obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku *Rhynchosporion* (kod: 7150), kwaśne dąbrowy *Quercetea robori-petraeae* (kod: 9190), bory i lasy bagiennie (kod: 91D0), łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe *Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródliskowe (kod: 91E0).

Tabela 25. Planowane wskazania gospodarcze na powierzchniach z siedliskami przyrodniczymi stanowiącymi przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 OZW Uroczyska Borów Dolnośląskich PLH020072

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony						Ogólne uwagi o siedlisku i jego stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń pul w urządzanym obiekcie
			odnowienia	pielęgnacje	pielęgnacje młodszych drzewostanów	trzebieże późne	rębnie zupełne	rębnie złożone		
1	<p>Siedl. przyr.: Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i>, <i>Potamion</i> kod: 3150 ocena ogólna: C (wg SDF)</p> <p>Siedl. przyr.: Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne kod: 3160 ocena ogólna: B (wg SDF)</p> <p>Siedl. przyr.: Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników <i>Ranunculion fluitantis</i> kod: 3260 ocena ogólna: A (wg SDF)</p> <p>Siedl. przyr.: Suche wrzosowiska</p>	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	<p>Zapisy projektu pul nie odnoszą się do wskazanych siedlisk przyrodniczych, ponieważ żadne z nich nie zostało stwierdzone na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec w granicach OZW Uroczyska Borów Dolnośląskich PLH020072.</p>	Brak
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony						Ogólne uwagi o siedlisku i jego stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń pul w urządzonym obiekcie
			odnowienia	pielęgnacje	pielęgnacje młodszych drzewostanów	trzebieże późne	rębnie zupełne	rębnie złożone		
	<p><i>Calluno-Genistion</i>, <i>Pohlio-Callunion</i>, <i>Calluno-Arctostaphylion</i> kod: 4030 ocena ogólna: A (wg SDF)</p> <p>Siedl. przyr.: Cieptolubne, śródłądowe murawy napiaskowe <i>Koelerion glaucae</i> kod: 6120 ocena ogólna: A (wg SDF)</p> <p>Siedl. przyr.: Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe <i>Molinion</i> kod: 6410 ocena ogólna: B (wg SDF)</p> <p>Siedl. przyr.: Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk kod: 7230 ocena ogólna: A (wg SDF)</p> <p>Siedl. przyr.: Kwaśne buczyny <i>Luzulo-Fagenion</i> kod: 9110</p>									

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony						Ogólne uwagi o siedlisku i jego stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń pul w zarządzanym obiekcie
			odnowienia	pielęgnacje	pielęgnacje młodszych drzewostanów	trzebieże późne	rębnie zupełne	rębnie złożone		
	ocena ogólna: A (wg SDF) Siedl. przyr.: Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny <i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i> kod: 9170 ocena ogólna: B (wg SDF) Siedl. przyr.: Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe <i>Ficario-Ulmetum</i> kod: 91F0 ocena ogólna: B (wg SDF)									
2	Siedl. przyr.: Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi kod: 2330 ocena ogólna: A (wg SDF)	1	brak	brak	0	brak	brak	brak	Siedlisko na gruntach w zarządzie nadleśnictwa wskazano tylko w obrębie jednego wydzielenia leśnego, w którym zajmuje ono tylko niewielką jego część. Pozostałą powierzchnię porasta młody drzewostan sosnowy, dla którego projektu pul przewiduje zabiegi pielęgnacyjne. Planowany zabieg nie zagraża bezpośrednio płatowi siedliska, ponieważ będzie wykonywany w obrębie drzewostanu. Pośrednio jednak istnieje ryzyko rozjeżdżania powierzchni z siedliskiem w trakcie wykonywania prac leśnych. W związku z tym w celu uniknięcia potencjalnie negatywnego, pośredniego oddziaływania wskazane jest zastosowanie działań minimalizujących.	W trakcie realizacji planowanych prac leśnych w wydz. leśn. 65 t (obręb Węglińiec) zaleca się ochronę zwartych piaszczystych powierzchni porośniętych roślinnością nieleśną przed rozjeżdżaniem lub składowaniem drewna.
	2	brak	brak	0	brak	brak	brak			
	3	brak	brak	0	brak	brak	brak			

Prognoza oddziaływania projektu planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Węglińiec na środowisko

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony						Ogólne uwagi o siedlisku i jego stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń pul w urządzanym obiekcie
			odnowienia	pielęgnacje	pielęgnacje młodszych drzewostanów	trzebieże późne	rębnie zupełne	rębnie złożone		
3	Siedl. przyr.: Brzegi lub osuszane dna zbiorników wodnych ze zbiorowiskami z <i>Littorelletea</i> , <i>Isoëto-Nanojuncetea</i> kod: 3130 ocena ogólna: A (wg SDF)	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	Siedlisko na gruntach w zarządzie nadleśnictwa wskazano w obrębie 7 wydzieleń leśnych. W opisie taksacyjnym powierzchnie te należą do kategorii użytkowania: staw rybny, bagno. Projekt pul w stosunku do tego typu powierzchni nie określa żadnych wskaźników gospodarczych, w związku z czym w tym zakresie ocenia się go jako neutralny .	Brak
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
4	Siedl. przyr.: Wilgotne wrzosowiska z wrzoścem bagiennym <i>Ericion tetralix</i> kod: 4010 ocena ogólna: A (wg SDF)	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	Siedlisko na gruntach w zarządzie nadleśnictwa wskazano tylko w obrębie jednego wydzielenia leśnego. W opisie taksacyjnym powierzchnia ta należy do kategorii użytkowania: bagno. Projekt pul w stosunku do tego typu powierzchni nie określa żadnych wskaźników gospodarczych, w związku z czym w tym zakresie ocenia się go jako neutralny .	Brak
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
5	Siedl. przyr.: Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe <i>Nardion</i> - płaty bogate florystycznie kod: 6230 ocena ogólna: A (wg SDF)	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	Siedlisko na gruntach w zarządzie nadleśnictwa wskazano w obrębie 7 wydzieleń leśnych. W opisie taksacyjnym powierzchnie te należą do kategorii użytkowania: łąka, poletko łowieckie. Projekt pul w stosunku do tego typu powierzchni nie określa żadnych wskaźników gospodarczych, w związku z czym w tym zakresie ocenia się go jako neutralny .	Brak
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		

Prognoza oddziaływania projektu planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Węglińiec na środowisko

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony						Ogólne uwagi o siedlisku i jego stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń pul w urządzanym obiekcie
			odnowienia	pielęgnacje	pielęgnacje młodszych drzewostanów	trzebieże późne	rębnie zupełne	rębnie złożone		
6	Siedl. przyr.: Ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże <i>Arrhenatherion</i> kod: 6510 ocena ogólna: C (wg SDF)	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	Siedlisko na gruntach w zarządzie nadleśnictwa wskazano w obrębie 8 wydzieleń leśnych. W opisie taksacyjnym powierzchnie te należą do kategorii użytkowania: łąka, poletko łowieckie, pastwisko. Projekt pul w stosunku do tego typu powierzchni nie określa żadnych wskaźników gospodarczych, w związku z czym w tym zakresie ocenia się go jako neutralny .	Brak
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
7	Siedl. przyr.: Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe) kod: 7110 ocena ogólna: A (wg SDF)	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	Siedlisko na gruntach w zarządzie nadleśnictwa wskazano w obrębie 5 wydzieleń leśnych. W opisie taksacyjnym cztery z tych powierzchni należą do kategorii użytkowania: bagno. Projekt pul w stosunku do tego typu powierzchni nie określa żadnych wskaźników gospodarczych, w związku z czym w tym zakresie ocenia się go jako neutralny . Tylko w jednym z wydzieleń płat siedliska występuje w obrębie drzewostanu, jednak i w tym przypadku projekt pul nie przewiduje żadnych wskaźników gospodarczych.	Brak
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
8	Siedl. przyr.: Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji kod: 7120 ocena ogólna: A (wg SDF)	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	Siedlisko na gruntach w zarządzie nadleśnictwa wskazano w obrębie 7 wydzieleń leśnych. W opisie taksacyjnym pięć z nich należy do kategorii użytkowania: bagno, staw rybny. Projekt pul w stosunku do tego typu powierzchni nie określa żadnych wskaźników gospodarczych, w związku z czym w tym zakresie ocenia się go jako neutralny . Tylko w dwóch wydzieleniach płat siedliska występuje w obrębie drzewostanu, jednak i w tym przypadku projekt pul nie przewiduje żadnych wskaźników gospodarczych.	Brak
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		

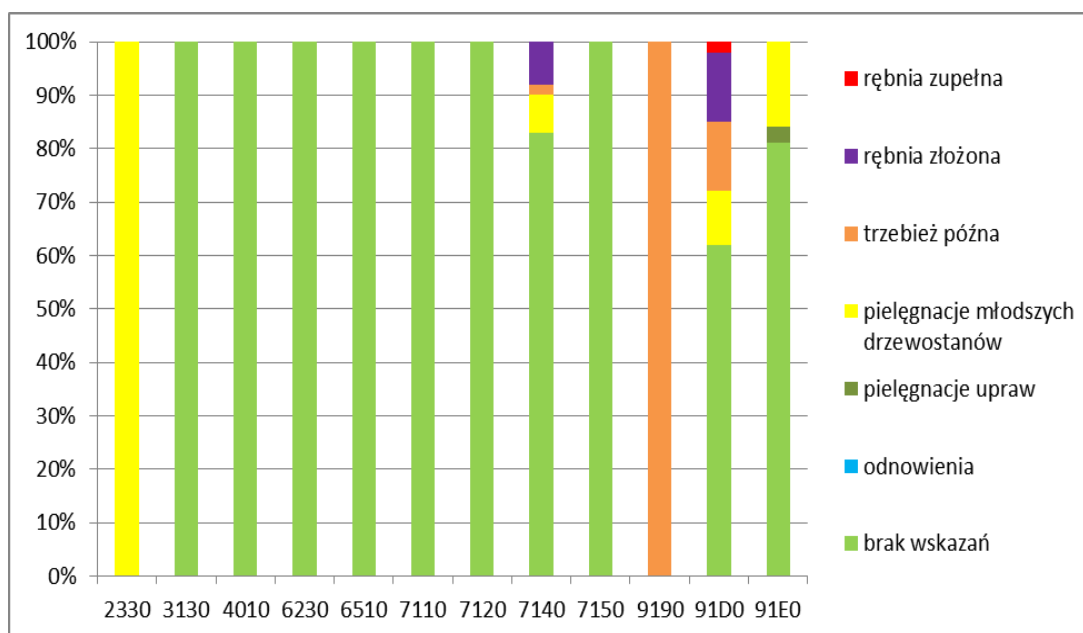
Prognoza oddziaływania projektu planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Węglińiec na środowisko

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony						Ogólne uwagi o siedlisku i jego stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń pul w urządzanym obiekcie
			odnowienia	pielęgnacje	pielęgnacje młodszych drzewostanów	trzebienie późne	rębnie zupełne	rębnie złożone		
9	Siedl. przyr.: Torfowiska przejściowe i trzęsawiska, przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria-Caricetea</i> kod: 7140 ocena ogólna: A (wg SDF)	1	brak	brak	0	0	brak	0	Siedlisko na gruntach w zarządzie nadleśnictwa wskazano w obrębie 47 wydzieleń leśnych. W opisie taksacyjnym 35 z nich należy do kategorii użytkowania: bagno, staw rybny, retencja, sukcesja, urządzenie wodne. Projekt pul w stosunku do tego typu powierzchni nie określa żadnych wskazań gospodarczych, w związku z czym w tym zakresie ocenia się go jako neutralny . W 12 wydzieleniach leśnych płat siedliska występuje w obrębie drzewostanu. W kilku przypadkach w takich miejscach planowane są wskazania gospodarcze z zakresu pielęgnacji młodszych drzewostanów, trzebienia późnych oraz rębni złożonych. Zabiegi te obejmą drzewostan sąsiadujący z płatami siedliska przyrodniczego przez co nie zagrażają mu bezpośrednio. Pośrednio jednak istnieje ryzyko rozjeżdżania powierzchni z siedliskiem w trakcie wykonywania prac leśnych. W związku z tym w celu uniknięcia potencjalnie negatywnego, pośredniego oddziaływania wskazane jest zastosowanie działań minimalizujących.	W trakcie realizacji planowanych prac leśnych w wydz. leśn.: 75 , 93 b, 94 b, 160 c, 161 a, 164 b (obręb Węglińiec) oraz 537 s, 552 b (obręb Osiecznica) zaleca się ochronę płatów torfowiska przed rozjeżdżaniem lub innymi uszkodzeniami.
		2	brak	brak	0	0	brak	0		
		3	brak	brak	0	0	brak	0		
10	Siedl. przyr.: Obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku <i>Rhynchosporion</i> kod: 7150 ocena ogólna: A (wg SDF)	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	Siedlisko na gruntach w zarządzie nadleśnictwa wskazano w obrębie 3 wydzieleń leśnych. W opisie taksacyjnym powierzchnie te należą do kategorii użytkowania: staw rybny, bagno. Projekt pul w stosunku do tego typu powierzchni nie określa żadnych wskazań gospodarczych, w związku z czym w tym zakresie ocenia się go jako neutralny .	Brak
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
11	Siedl. przyr.: Kwaśne dąbrowy <i>Quercetea robur-petrae</i> kod: 9190 ocena ogólna: B (wg SDF)	1	brak	brak	brak	0	brak	brak	Siedlisko na gruntach w zarządzie nadleśnictwa wskazano w obrębie 2 wydzieleń leśnych, dla których projekt pul przewiduje trzebież późną. Drzewostan na obu powierzchniach jest zgodny z siedliskiem, dlatego planowane prace ocenia się jako neutralne dla zachowania stanu siedliska w obszarze Natura 2000.	Brak
		2	brak	brak	brak	0	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	0	brak	brak		

Prognoza oddziaływania projektu planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Węglińiec na środowisko

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony						Ogólne uwagi o siedlisku i jego stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń pul w urządzanym obiekcie
			odnowienia	pielęgnacje	pielęgnacje młodszych drzewostanów	trzebienie późne	rębnie zupełne	rębnie złożone		
12	Siedl. przyr.: Bory i lasy bagienne kod: 91D0 ocena ogólna: A (wg SDF)	1	brak	brak	0	0	0	0	Siedlisko na gruntach w zarządzie nadleśnictwa wskazano w obrębie 48 wydzieleń leśnych, w których zajmuje ono od kilku do 100% powierzchni. Ponad 60% powierzchni wydzieleń z siedliskiem pozostawiono w projekcie pul bez wskazań gospodarczych. W pozostałych miejscach zaplanowano różne zabiegi, które będą wykonywane na powierzchni drzewostanów sąsiadujących z siedliskiem. Wśród planowanych zabiegów gospodarczych w wydzieleniach leśnych z siedliskiem projekt pul przewiduje również rębnie zupełne. Zabieg ten planowany jest w dwóch wydzieleniach, w których siedlisko zajmuje 2 i 7% ich powierzchni. Płaty boru bagiennego w tych dwóch przypadkach są częścią większych kompleksów torfowiskowych i leżą na ich krawędziach w bezpośrednim sąsiedztwie boru świeżego. Zabieg rębni zupełnej nie będzie obejmował płatów siedliska, jednak mimo to jego realizacja będzie wymagała zastosowania odpowiednich działań minimalizujących.	W trakcie realizacji planowanych rębni zupełnych w wydz. leśn.: 424 a, 521 s (obręb Osiecznica) oraz rębni złożonych w wydz. leśn.: 32 b, g, 33 b, 160 a (obręb Węglińiec) i 521 g (obręb Osiecznica) nie wykonywać zabiegu na powierzchni płatów priorytetowego siedliska boru bagiennego 91D0 i zachować od nich odpowiednią odległość pozostawiając nienaruszony pas drzewostanu pomiędzy siedliskiem a pozostałym drzewostanem, dla którego przewidziany jest zabieg.
		2	brak	brak	0	0	0	0		
		3	brak	brak	0	0	0	0		
13	Siedl. przyr.: Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe <i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnion glutinoso-incanae</i> , olsy źródłiskowe kod: 91E0 ocena ogólna: B (wg SDF)	1	brak	0	0	brak	brak	brak	Siedlisko na gruntach w zarządzie nadleśnictwa wskazano w obrębie 22 wydzieleń leśnych. Ponad 80% powierzchni wydzieleń leśnych z siedliskiem pozostawiono bez wskazań gospodarczych. Na pozostałych trzech powierzchniach (19 f, g, 130 d; obręb Węglińiec) zaplanowano zabiegi pielęgnacyjne w obrębie upraw oraz młodszych drzewostanów. Nie przewiduje się, aby zaplanowane prace mogły negatywnie wpływać na stan zachowania siedliska. W przypadku zabiegów pielęgnacyjnych w młodszych drzewostanach planowany zabieg będzie sprzyjał poprawie struktury przestrzennej drzewostanu na siedlisku.	Brak
		2	brak	0	+2	brak	brak	brak		
		3	brak	0	0	brak	brak	brak		

¹⁾ Symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania: + (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) – wpływ obojętny; - (minus) – wpływ ujemny, negatywny; brak – gdy brak danej czynności w projekcie planu; 1. oddziaływanie krótkoterminowe, 2. oddziaływanie średnioterminowe, 3. oddziaływanie długoterminowe. ²⁾ Wskaźniki zachowania stanu: Kryterium 1: Naturalny zasięg i powierzchnia siedliska przyrodniczego w obrębie tego zasięgu są stałe lub zwiększają się: zwiększają się (+), pozostają bez zmian (0), zmniejszają się (-); Kryterium 2: Struktura drzewostanów i funkcje konieczne do długotrwałego zachowania siedliska przyrodniczego istnieją i prawdopodobnie będą istnieć nadal: poprawiają się (+), pozostają bez zmian (0), pogarszają się (-); Kryterium 3: Stan ochrony typowych gatunków siedliska przyrodniczego jest korzystny: poprawia się (+), pozostaje bez zmian (0), pogarsza się (-). 3) Zadania gospodarcze sformułowane na poziomie ogólnym (nieadresowane do wydzieleń drzewostanowych) nie kwalifikują się do ujęcia w formie macierzy, stąd omówienie ich przewidywanego wpływu możliwe tylko w formie tekstowej pod tabelą.

Rycina. 11. Planowane wskazania gospodarcze na powierzchniach z siedliskami przyrodniczymi stanowiącymi przedmioty ochrony OZW Uroczyska Borów Dolnośląskich PLH020072.

Tabela 26. Powierzchniowa tabela klas wieku wg leśnych siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 OZW Uroczyska Borów Dolnośląskich PLH020072 wg stanu na 1 stycznia 2015 r. (ha) i na koniec obowiązywania planu (ha)

Kod siedliska	Gr. leśne niezależone	Gr. związane z gosp. leśną	D-stany			KO, KDO	Razem
			<40 lat	40-100 lat	>100 lat		
Stan na 1 stycznia 2015 r.							
9190	-	-	-	10,51	-	-	10,51
91D0	1,76	-	23,11	65,9	8,99	3,2	102,96
91E0	1,55	-	9,74	17,36	0,98	-	29,63
Stan koniec obowiązującego planu							
9190	-	-	-	10,51	-	-	10,51
91D0	1,76	-	9,79	62,72	5,95	22,74	102,96
91E0	1,55	-	8,61	18,49	0,98	-	29,63

VI.2.3. PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU PUL NA GATUNKI ZWIERZĄT (PRZEDMIOTY OCHRONY W OBSZARACH MAJĄCYCH ZNACZENIE DLA WSPÓLNOTY)

Tabela 27. Planowane wskazania gospodarcze na powierzchniach, na których zinwentaryzowano gatunki zwierząt stanowiące przedmioty ochrony ostoi siedliskowych z oceną ogólną A, B lub C

Lp.	Nazwa gatunku zwierzęcia oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony						Ogólne uwagi o siedliskach gatunków roślin lub zwierząt i ich stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń pul w zarządzanym obiekcie
			odnowienia	pielęgnacje	pielęgnacje młodszych drzewostanów	trzebieże późne	rębnie złożone	rębnie zupełne		
OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050										
1	Gatunek: Trzepla zielona <i>Ophiogomphus cecilia</i> kod: 1037 ocena ogólna: C (wg SDF)	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	Zapisy projektu pul nie odnoszą się do siedlisk wskazanych gatunków, ponieważ żaden z nich nie został stwierdzony na gruntach w zarządzie nadleśnictwa Węglińiec w granicach OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050.	brak
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
	Gatunek: Zalotka większa <i>Leucorrhinia pectoralis</i> kod: 1042 ocena ogólna: B (wg SDF)	3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
	Gatunek: Czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i> kod: 1060 ocena ogólna: C (wg SDF)									

Lp.	Nazwa gatunku zwierzęcia oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony						Ogólne uwagi o siedliskach gatunków roślin lub zwierząt i ich stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń pul w zarządzanym obiekcie
			odnowienia	pielęgnacje	pielęgnacje młodszych drzewostanów	trzebieże późne	rębnie złożone	rębnie zupełne		
	<p>Gatunek: Kozioróg dębosz <i>Cerambyx cerdo</i> kod: 1088 ocena ogólna: C (wg SDF)</p> <p>Gatunek: Minóg strumieniowy <i>Lampetra planeri</i> kod: 1096 ocena ogólna: B (wg SDF)</p> <p>Gatunek: Piskorz <i>Misgurnus fossilis</i> kod: 1145 ocena ogólna: C (wg SDF)</p> <p>Gatunek: Głowacz białopłetwy <i>Cottus gobio</i> kod: 1163 ocena ogólna: C (wg SDF)</p> <p>Gatunek: Różanka <i>Rhodeus amarus</i> kod: 5339 ocena ogólna: C (wg SDF)</p>									

Lp.	Nazwa gatunku zwierzęcia oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony						Ogólne uwagi o siedliskach gatunków roślin lub zwierząt i ich stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń pul w zarządzanym obiekcie
			odnowienia	pielęgnacje	pielęgnacje młodszych drzewostanów	trzebieże późne	rębnie złożone	rębnie zupełne		
2	Gatunek: Jelonek rogacz <i>Lucanus cervus</i> kod: 1083 ocena ogólna: C (wg SDF)	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	W pzo brak zadań ochronnych z zakresu gospodarki leśnej! Siedlisko gatunku zlokalizowane jest w 2 wydzieleniach leśnych. Projekt pul w stosunku do większości z nich nie określa żadnych wskazań gospodarczych. W związku z czym zapisy projektu pul ocenia się jako neutralne .	brak
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
3	Gatunek: Pachnica dębowa <i>Osmoderma eremita</i> kod: 1084 ocena ogólna: C (wg SDF)	1	brak	brak	0	brak	brak	brak	W pzo zadania ochronne z zakresu gospodarki leśnej! Siedlisko gatunku zlokalizowane jest w 12 wydzieleniach leśnych. Projekt pul w stosunku do większości z nich nie określa żadnych wskazań gospodarczych. Tylko w 2 wydzieleniach leśnych – 500 k, t – obręb Osiecznica planowane są zabiegi pielęgnacyjne w młodych drzewostanach. W żadnym przypadku realizacja zaplanowanego zabiegu gospodarczego nie będzie naruszać siedlisk właściwych dla wskazanego gatunku, czyli starych pojedynczych drzew, które mogą być zasiedlone przez pachnicę. W związku z tym zapisy projektu pul ocenia się jako neutralne . Jednak z uwagi na działania ochronne zapisane dla tego przedmiotu ochrony w pzo dla OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050 konieczne jest uwzględnienie tych zapisów.	Zapobiegnięcie skutkowi zubożenia siedliska gatunku poprzez: - zachowywanie starych dziuplastych drzew oraz drzew z widocznymi owocnikami grzybów nadrzewnych, z wyłączeniem drzew i konarów, które należy usunąć ze względów bezpieczeństwa, - pozostawianie drzew martwych, - wykorzystywanie naturalnych odnowień rodzimych dębów (bez wprowadzania gatunków drzew iglastych i drzew obcego pochodzenia), - wykorzystywanie naturalnego odnowienia (rodzime gatunki drzew liściastych) przy jednoczesnym usuwaniu zbyt gęstego podszytu, który powoduje zacielenie stanowisk gatunku (zgodnie z pzo).
		2	brak	brak	0	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	0	brak	brak	brak		

Lp.	Nazwa gatunku zwierzęcia oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony						Ogólne uwagi o siedliskach gatunków roślin lub zwierząt i ich stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń pul w zarządzanym obiekcie
			odnowienia	pielęgnacje	pielęgnacje młodszych drzewostanów	trzebieże późne	rębnie złożone	rębnie zupełne		
4	Gatunek: Mopek <i>Barbastella barbastellus</i> kod: 1308 ocena ogólna: C (wg SDF) Gatunek: Nocek duży <i>Myotis myotis</i> kod: 1324 ocena ogólna: C (wg SDF)	1	brak	brak	brak	0	brak	brak	W pzo brak zadań ochronnych z zakresu gospodarki leśnej! Wskazane gatunki nietoperzy mogą występować głównie w drzewostanach liściastych i mieszanych w odpowiednim wieku (głównie ponad 80-letnich), wykorzystując je jako żerowiska i miejsca letnich schronień. Na gruntach w zarządzie nadleśnictwa tego typu drzewostany zajmują powierzchnię blisko 65 ha. Zdecydowana większość tego typu drzewostanów (97%) została pozostawiona bez wskazań gospodarczych. W pozostałych planowana jest trzebież późna. W tej sytuacji zapisy projektu pul ocenia się jako neutralne dla wskazanych gatunków.	Brak
		2	brak	brak	brak	0	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	0	brak	brak		
5	Gatunek: Nocek łydkowłosy <i>Myotis dasycneme</i> kod: 1318 ocena ogólna: C (wg SDF)	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	W pzo brak zadań ochronnych z zakresu gospodarki leśnej! Wskazany gatunek może pojawiać się w okresie żerowania w sąsiedztwie powierzchni leśnych zlokalizowanych wzdłuż rzek lub większych zbiorników wodnych. Z uwagi na cechy ekologiczne nocka łydkowłosego nie przewiduje się, aby jakkolwiek z zapisów projektu pul mógł oddziaływać na jego siedliska. W tej sytuacji zapisy projektu pul ocenia się jako neutralne dla wskazanego gatunku.	Brak
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
6	Gatunek: Bóbr europejski <i>Castor fiber</i> kod: 1337 ocena ogólna: A (wg SDF)	1	0	0	0	0	0	0	W pzo brak zadań ochronnych z zakresu gospodarki leśnej! Miejsca bytowania gatunku rozpoznano w 3 wydzieleniach leśnych. W opisie taksacyjnym 2 z nich należą do kategorii użytkowania: tereny zdewastowane i zlokalizowane są w bezpośrednim sąsiedztwie rzeki. W stosunku do tego typu powierzchni projekt pul nie przewiduje żadnych wskazań. W jednym wydzieleniu planowane są zabiegi pielęgnacyjne w obrębie młodego drzewostanu sosnowego. Zabieg ten w żaden sposób nie będzie wpływał na stan siedliska bobra, ponieważ obejmie powierzchnię drzewostanu sąsiadującego z potencjalnym siedliskiem tego gatunku.	Brak
		2	0	0	0	0	0	0		
		3	0	0	0	0	0	0		

Lp.	Nazwa gatunku zwierzęcia oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony						Ogólne uwagi o siedliskach gatunków roślin lub zwierząt i ich stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń pul w zarządzanym obiekcie
			odnowienia	pielęgnacje	pielęgnacje młodszych drzewostanów	trzebieże późne	rębnie złożone	rębnie zupełne		
									Z uwagi na brak istniejących zagrożeń dla bobra oraz jakichkolwiek przesłanek o możliwym potencjalnym oddziaływaniu gospodarki leśnej na ten gatunek i jego siedliska, zapisy projektu pul ocenia się jako neutralne dla tego gatunku.	
7	Gatunek: Wydra <i>Lutra lutra</i> kod: 1355 ocena ogólna: A (wg SDF)	1	0	0	0	0	0	0	W pzo brak zadań ochronnych z zakresu gospodarki leśnej! Z uwagi na wymagania ekologiczne gatunku nie przewiduje się, aby zapisy projektu pul mogły potencjalnie wpływać na siedliska wydry. Z uwagi na brak istniejących zagrożeń dla wydry oraz jakichkolwiek przesłanek o możliwym potencjalnym oddziaływaniu gospodarki leśnej na ten gatunek i jego siedliska, zapisy projektu pul ocenia się jako neutralne dla tego gatunku.	Brak
		2	0	0	0	0	0	0		
		3	0	0	0	0	0	0		
8	Gatunek: Wilk <i>Canis lupus</i> kod: 1352 ocena ogólna: B (wg SDF)	1	0	0	0	0	0	0	W pzo zadania ochronne z zakresu gospodarki leśnej! Gatunek może występować w całym zasięgu nadleśnictwa na powierzchniach z drzewostanem w różnym wieku. Na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węgliniec brak jest potwierdzonych miejsc rozrodu tego gatunku, w związku z czym żadne czynności związane z realizacją na gruncie zapisów projektu pul nie będą miały istotnego znaczenia dla zachowania populacji wilka na gruntach nadleśnictwa. W tej sytuacji zapisy projektu pul ocenia się jako neutralne .	Brak
		2	0	0	0	0	0	0		
		3	0	0	0	0	0	0		
OZW Uroczyska Borów Dolnośląskich PLH020072										
9	Gatunek: Modraszek <i>teleiuis</i> <i>Phengaris teleiuis</i> kod: 6177 ocena ogólna: B (wg SDF)	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	Zapisy projektu pul nie odnoszą się do siedlisk wskazanych gatunków, ponieważ żaden z nich nie został stwierdzony na gruntach w zarządzie nadleśnictwa Węgliniec w granicach OZW Uroczyska Borów Dolnośląskich PLH020072.	Brak
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		

Lp.	Nazwa gatunku zwierzęcia oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony						Ogólne uwagi o siedliskach gatunków roślin lub zwierząt i ich stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń pul w zarządzanym obiekcie
			odnowienia	pielęgnacje	pielęgnacje młodszych drzewostanów	trzebieże późne	rębnie złożone	rębnie zupełne		
	<p>Gatunek: Modraszek nausitous <i>Phengaris nausithous</i> kod: 6179 ocena ogólna: B (wg SDF)</p> <p>Gatunek: Jelonek rogacz <i>Lucanus cervus</i> kod: 1083 ocena ogólna: B (wg SDF)</p> <p>Gatunek: Kozioróg dębosz <i>Cerambyx cerdo</i> kod: 1088 ocena ogólna: B (wg SDF)</p> <p>Gatunek: Minóg strumieniowy <i>Lampetra planeri</i> kod: 1096 ocena ogólna: C (wg SDF)</p> <p>Gatunek: Piskorz <i>Misgurnus fossilis</i> kod: 1145 ocena ogólna: C (wg SDF)</p>	3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		

Lp.	Nazwa gatunku zwierzęcia oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony						Ogólne uwagi o siedliskach gatunków roślin lub zwierząt i ich stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń pul w zarządzanym obiekcie
			odnowienia	pielęgnacje	pielęgnacje młodszych drzewostanów	trzebieże późne	rębnie złożone	rębnie zupełne		
10	Gatunek: Trzepla zielona <i>Ophiogomphus cecilia</i> kod: 1037 ocena ogólna: B (wg SDF)	1	0	0	0	0	0	0	Z uwagi na bliskość siedlisk gatunku, w obrębie których zlokalizowane są miejsca jego rozrodu, trzepla zielona może być obserwowana na terenach leśnych w obszarze wykorzystując je jako swoje żerowiska. Planowane na powierzchniach leśnych wskazania gospodarcze w trakcie realizacji mogą przyczynić się jedynie do sporadycznego płoszenia pojedynczych osobników trzepli w sąsiedztwie drzewostanów. Żadne z projektowanych w pul czynności nie spowodują zmiany struktury siedlisk właściwych dla tego gatunku, dlatego w ocenie ogólnej zapisy projektu pul ocenia się jako neutralne dla trzepli zielonej.	Brak
		2	0	0	0	0	0	0		
		3	0	0	0	0	0	0		
11	Gatunek: Zalotka większa <i>Leucorrhinia pectoralis</i> kod: 1042 ocena ogólna: A (wg SDF)	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	Obecność gatunku potwierdzono w obrębie 13 wydzieleń leśnych. Projekt pul nie przewiduje żadnych wskazań gospodarczych w tych miejscach, dlatego w ocenie ogólnej zapisy projektu pul ocenia się jako neutralne dla zalotki większej.	Brak
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
12	Gatunek: Czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i> kod: 1060 ocena ogólna: B (wg SDF)	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	Obecność gatunku potwierdzono w obrębie 3 wydzieleń leśnych (inwentaryzacja WZS). W opisie taksacyjnym należą one do kategorii użytkowania: bagno i staw rybny. W stosunku do takich powierzchni projekt pul nie formułuje żadnych wskazań, dlatego w ocenie ogólnej zapisy projektu pul ocenia się jako neutralne dla czerwończyka nieparka.	Brak
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		

Prognoza oddziaływania projektu planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Węgliniec na środowisko

Lp.	Nazwa gatunku zwierzęcia oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony						Ogólne uwagi o siedliskach gatunków roślin lub zwierząt i ich stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń pul w urządzanym obiekcie
			odnowienia	pielęgnacje	pielęgnacje młodszych drzewostanów	trzebieże późne	rębnie złożone	rębnie zupełne		
13	Gatunek: Pachnica dębowa <i>Osmoderma eremita</i> kod: 1084 ocena ogólna: B (wg SDF)	1	brak	brak	0	0	0	brak	Obecność gatunku wskazano dla 6 wydzieleń leśnych. W trzech z nich planowane są zabiegi pielęgnacyjne, które nie obejmą siedlisk gatunku. W kolejnych dwóch wydzieleniach zaplanowano rębnie złożone i trzebież późną. Realizacja tych zadań wymaga zastosowania działań minimalizujących, które pozwolą uniknąć potencjalnego negatywnego oddziaływania zapisów projektu pul na wskazany gatunek.	W czasie realizacji trzebieży późnych (wydz. leśn. 517 a – obręb Osiecznica) i rębni złożonych (wydz. leśn. 414 g – obręb Osiecznica) pozostawiać na powierzchni liściaste drzewa dziuplaste oraz drzewa z widocznymi wypróchnieniami.
		2	brak	brak	0	0	0	brak		
		3	brak	brak	0	0	0	brak		
14	Gatunek: Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i> kod: 1188 ocena ogólna: B (wg SDF)	1	brak	brak	0	brak	brak	brak	Obecność gatunku wskazano w 37 wydzieleniach leśnych. Dla zdecydowanej większości z nich projekt pul nie przewiduje żadnych wskazań gospodarczych. Jedynie w 3 wydzieleniach leśnych zaplanowano zabiegi pielęgnacyjne w młodych drzewostanach. Zabiegi nie dotyczą powierzchni, na których obecne jest siedlisko gatunku, dlatego w ocenie ogólnej zapisy projektu pul ocenia się jako neutralne dla kumaka nizinnego.	Brak
		2	brak	brak	0	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	0	brak	brak	brak		
15	Gatunek: Mopek <i>Barbastella barbastellus</i> kod: 1308 ocena ogólna: B (wg SDF) Gatunek: Nocek duży <i>Myotis myotis</i> kod: 1324 ocena ogólna: B (wg SDF)	1	0	0	0	0	0	0	Wskazane gatunki nietoperzy mogą występować głównie w drzewostanach liściastych i mieszanych w odpowiednim wieku (głównie ponad 80-letnich), wykorzystując je jako żerowiska i miejsca letnich schronień. Na gruntach w zarządzie nadleśnictwa tego typu drzewostany zajmują powierzchnię blisko 20 ha. Przeszło połowa tego typu drzewostanów została pozostawiona bez wskazań gospodarczych. W pozostałych planowana jest trzebież późna i rębnie złożone. Realizacja zabiegów w starszych drzewostanach, związana z pozyskaniem drewna wymaga zastosowania działań minimalizujących. Przy ich uwzględnieniu nie przewiduje się możliwości wystąpienia negatywnego oddziaływania projektu pul.	Podczas realizacji prac związanych z pozyskaniem drewna na powierzchniach leśnych pozostawiać drzewa dziuplaste.
		2	0	0	0	0	0	0		
		3	0	0	0	0	0	0		

Lp.	Nazwa gatunku zwierzęcia oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony						Ogólne uwagi o siedliskach gatunków roślin lub zwierząt i ich stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń pul w zarządzanym obiekcie
			odnowienia	pielęgnacje	pielęgnacje młodszych drzewostanów	trzebieże późne	rębnie złożone	rębnie zupełne		
16	Gatunek: Bóbr europejski <i>Castor fiber</i> kod: 1337 ocena ogólna: B (wg SDF)	1	0	0	0	0	0	0	Z uwagi na wymagania ekologiczne obu gatunków nie przewiduje się, aby zapisy projektu pul mogły potencjalnie wpływać na ich siedliska. W tej sytuacji zapisy projektu pul ocenia się jako neutralne .	Brak
		2	0	0	0	0	0	0		
		3	0	0	0	0	0	0		
17	Gatunek: Wilk <i>Canis lupus</i> kod: 1352 ocena ogólna: B (wg SDF)	1	0	0	0	0	0	0	Gatunek może występować w całym zasięgu nadleśnictwa na powierzchniach z drzewostanem w różnym wieku. Na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec brak jest potwierdzonych miejsc rozrodu tego gatunku, w związku z czym żadne czynności związane z realizacją na gruncie zapisów projektu pul nie będą miały istotnego znaczenia dla zachowania populacji wilka na gruntach nadleśnictwa. W tej sytuacji zapisy projektu pul ocenia się jako neutralne .	Brak
		2	0	0	0	0	0	0		
		3	0	0	0	0	0	0		

¹⁾ Symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania: + (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) – wpływ obojętny; - (minus) – wpływ ujemny, negatywny; brak – gdy brak danej czynności w projekcie planu; 1. oddziaływanie krótkoterminowe, 2. oddziaływanie średnioterminowe, 3. oddziaływanie długoterminowe. ²⁾ Wskaźniki zachowania stanu: Kryterium 1: Liczebność populacji gatunku wskazuje na to, że sam utrzyma się w długim okresie jako żywotny składnik swoich siedlisk przyrodniczych: liczebność populacji zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-); Kryterium 2: Naturalny zasięg występowania gatunku nie zmniejsza się: zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-); Kryterium 3: Powierzchnia siedlisk odpowiednich dla rozwoju gatunku nie zmniejsza się: zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-). ³⁾ Zadania gospodarcze formułowane na poziomie ogólnym (nie adresowane do wydziałów drzewostanowych) nie kwalifikują się do ujęcia w formie macierzy, stąd omówienie ich przewidywanego wpływu możliwe tylko w formie tekstowej pod tabelą.

VI.2.4. ANALIZA WPŁYWU WSKAZAŃ GOSPODARCZYCH PROJEKTU PUL NA SIEDLISKA GATUNKÓW STANOWIĄCYCH PRZEDMIOTY OBSZARÓW SPECJALNEJ OCHRONY

Analiza zapisów projektu pul na gatunki ptaków stanowiące przedmioty ochrony OSO Bory Dolnośląskie PLB020005 uwzględniała m.in. sposób ujęcia zapisów ustanowionego dla tego obszaru Natura 2000 planu zadań ochronnych Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 21 maja 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Dolno. z dnia 21 maja 2014 r. poz. 2445). Plan zadań ochronnych dla wskazanego wyżej obszaru w treści zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, podobnie jak w przypadku obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty, zawiera zadania ochronne, które zgodnie z *Ramowymi wytycznymi...* (2011) Ministra Środowiska podzielono na dwie grupy:

1. Zadania ochronne związane z gospodarką leśną finansowane ze środków własnych PGL LP.

2. Zadania ochronne realizowane poza gospodarką leśną ze środków zewnętrznych.

W tabeli poniżej ocenie poddano wszystkie przedmioty ochrony OSO Bory Dolnośląskie PLB020005, których występowanie na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec zostało potwierdzone lub jest niemal pewne z uwagi na preferowany przez dany gatunek ptaka typ siedliska. Wśród nich znalazły się przedmioty ochrony, dla których w planie zadań ochronnych figurują odpowiednie zadania ochronne związane z gospodarką leśną.

Tabela 28. Planowane wskazania gospodarcze na siedliskach gatunków ptaków stanowiących przedmioty ochrony OSO Bory Dolnośląskie PLB020005

Lp.	Nazwa gatunku ptaka oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony						Ogólne uwagi o siedliskach gatunków ptaków i ich stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń pul w urządzanym obiekcie
			odnowienia	pielęgnacje	pielęgnacje młodszych drzewostanów	trzebieże późne	rębnie złożone	rębnie zupełne		
OSO Bory Dolnośląskie PLB020005										
1	Gatunek: Łabędź krzykliwy <i>Cygnus cygnus</i> kod: A038 ocena ogólna: C (wg SDF)	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	Wskazany gatunek nie występuje na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec. Zapisy projektu pul pozostają neutralne w stosunku do tego gatunku i jego siedlisk.	Brak
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
2	Gatunek: Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i> kod: A030 ocena ogólna: C (wg SDF) Gatunek: Kania czarna <i>Milvus migrans</i> kod: A073 ocena ogólna: C (wg SDF) Gatunek: Kania ruda <i>Milvus milvus</i> kod: A074 ocena ogólna: C (wg SDF)	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	W pzo brak zadań ochronnych z zakresu gospodarki leśnej dla obszaru Nadleśnictwa Węglińiec! Pomimo informacji o występowaniu wskazanych gatunków na gruntach w zarządzie nadleśnictwa (wg W. Bena 2013 – dokumentacja do pzo dla OSO Bory Dolnośląskie PLB020005), żadne z dostępnych źródeł informacji, w tym pzo, nie wskazują na konkretne miejsca ich gniazdowania. W tej sytuacji zapisy projektu pul pozostają neutralne dla wskazanych przedmiotów ochrony.	Brak
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		

Lp.	Nazwa gatunku ptaka oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony						Ogólne uwagi o siedliskach gatunków ptaków i ich stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń pul w urządzanym obiekcie
			odnowienia	pielęgnacje	pielęgnacje młodszych drzewostanów	trzebieże późne	rębnie złożone	rębnie zupełne		
	Gatunek: Puchacz <i>Bubo bubo</i> kod: A215 ocena ogólna: C (wg SDF)									
3	Gatunek: Bielik zwyczajny <i>Haliaeetus albicilla</i> kod: A075 ocena ogólna: C (wg SDF)	1	brak	0	0	0	0	brak	W pzo brak zadań ochronnych z zakresu gospodarki leśnej! Analiza wpływu zapisów projektu pul na bielika została przeprowadzona dla powierzchni stref ochrony. Zestawienie poszczególnych wskaźników gospodarczych w obrębie stref ochrony okresowej oraz działania minimalizujące potencjalnie negatywny wpływ realizowanych zabiegów zawiera tabela 30.	Patrz: tabela 30.
		2	brak	0	0	0	0	brak		
		3	brak	0	0	0	0	brak		
4	Gatunek: Głuszcak <i>Tetrao urogallus</i> kod: A108 ocena ogólna: B (wg SDF)	1	0	0	0	0	0	0	W pzo brak zadań ochronnych z zakresu gospodarki leśnej! Analiza wpływu zapisów projektu pul na głuszcaka została przeprowadzona dla powierzchni stref ochrony. Zestawienie poszczególnych wskaźników gospodarczych w obrębie stref ochrony okresowej oraz działania minimalizujące potencjalnie negatywny wpływ realizowanych zabiegów zawiera tabela 30.	Patrz: tabela 30.
		2	0	0	0	0	0	0		
		3	0	0	0	0	0	0		
5	Gatunek: Kropiatka <i>Porzana porzana</i> kod: A119 ocena ogólna: C (wg SDF)	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	W pzo brak zadań ochronnych z zakresu gospodarki leśnej! Gatunek na gruntach w zarządzie nadleśnictwa został stwierdzony na trzech powierzchniach, które stanowią stawy rybne. Projekt pul w stosunku do tego typu powierzchni nie określa żadnych wskaźników gospodarczych, w związku z czym zapisy projektu pul ocenia się jako neutralne dla wskazanego gatunku.	Brak
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		

Lp.	Nazwa gatunku ptaka oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony						Ogólne uwagi o siedliskach gatunków ptaków i ich stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń pul w urządzanym obiekcie
			odnowienia	pielęgnacje	pielęgnacje młodszych drzewostanów	trzebieże późne	rębnie złożone	rębnie zupełne		
6	Gatunek: Żuraw <i>Grus grus</i> kod: A127 ocena ogólna: C (wg SDF)	1	brak	brak	0	brak	brak	brak	W pzo brak zadań ochronnych z zakresu gospodarki leśnej! Obserwacje punktowe gatunku zostały wykonane w 21 wydzieleniach leśnych. Dla zdecydowanej większości z nich (20 powierzchni) projekt pul nie przewiduje żadnych wskazań gospodarczych. W wydz. leśn. 506 I – obręb Osiecznica planowane są pielęgnacje młodszych drzewostanów. Zabieg ten nie odnosi się do powierzchni siedliska gatunku, jednak z uwagi na bliskie sąsiedztwo powierzchni torfowisk, na których może gniazdować żuraw, wykonanie planowanego zabiegu wymaga działań minimalizujących.	Planowany zabieg trzebieży wczesnych w wydz. leśn. 506 I (obręb Osiecznica) zaleca się wykonywać w okresie od jesieni do wiosny (od października do marca).
		2	brak	brak	0	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	0	brak	brak	brak		
7	Gatunek: Sóweczka <i>Glaucidium passerinum</i> kod: A217 ocena ogólna: A (wg SDF) Gatunek: Włochatka <i>Aegolius funereus</i> kod: A223 ocena ogólna: B (wg SDF)	1	0	0	0	0	0	W pzo zadania ochronne z zakresu gospodarki leśnej! Na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec oba gatunki sów były obserwowane w starszych drzewostanach sosnowych. Brak jest jednak dokładnych informacji na temat lokalizacji zasiedlonych przez nie dziupli. W tej sytuacji, uwzględniając zapisy pzo dla obszaru Natura 2000 OSO Bory Dolnośląskie PLB020005, dokonano analizy zapisów projektu pul w odniesieniu do wszystkich potencjalnych siedlisk obu sów. Zbadano, jakie jest zagospodarowanie rębniami zupełnymi drzewostanów na siedliskach borowych (BMB, BMŚw, BMW, Bśw, Bśw, Bw) z gatunkiem panującym sosną lub świerkiem w wieku 80 lat i starszych oraz jak może to wpłynąć na potencjalne siedliska sóweczki i włochatki na terenie nadleśnictwa. Wyniki analizy wskazują, że powierzchnia rzeczywista	Zachowanie fragmentów starodrzewu na powierzchniach zrębowych (zgodnie z pzo). W miejscach obserwowanego występowania sóweczki lub włochatki w trakcie zabiegów rębnych pozostawiać do naturalnej śmierci i rozkładu drewna w kępach o minimalnej powierzchni 5% każdego bloku drzewostanów rębnych przeznaczonych do wycięcia w dziesięciolecie, fragmenty nie mniejsze niż 6 arów. Nie dotyczy sytuacji klęskowych oraz bloków upraw pochodnych. Przed rozpoczęciem wycinki	
		2	0	0	0	0	0			0
		3	0	0	0	0	0			0

Lp.	Nazwa gatunku ptaka oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony						Ogólne uwagi o siedliskach gatunków ptaków i ich stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń pul w urządzanym obiekcie
			odnowienia	pielęgnacje	pielęgnacje młodszych drzewostanów	trzebieże późne	rębnie złożone	rębnie zupełne		
									<p>zagospodarowana rębnią zupełną wynosi 487,67 ha, co stanowi 25% powierzchni potencjalnych siedlisk obu gatunków. Dla kolejnych 44% powierzchni drzewostanów iglastych przewidziano w projekcie pul rębnie złożone. Bez wskazań gospodarczych w tym samym przedziale wiekowym drzewostanów na siedliskach borowych pozostawiono 175,51 ha, co stanowi 9% łącznej powierzchni potencjalnych siedlisk wskazanych gatunków.</p> <p>Pomimo wysokiej wartości powierzchni przeznaczonej do zrębów, we wszystkich przypadkach procent pozyskania każdego bloku drzewostanów wynosi max. 95%, co pozwala pozostawić na powierzchni min. 5% każdego bloku drzewostanów do naturalnej śmierci i rozkładu drewna, niezależnie od tego czy sóweczka i włośchatka były obserwowane na danej powierzchni czy też nie.</p> <p>Pozwala to na zachowanie odpowiedniej struktury siedlisk również w miejscach dotąd niezasiadlonych przez oba gatunki.</p> <p>Oceniając zakres planowanych rębni zupełnych na analizowanych potencjalnych siedliskach obu gatunków, należy również pamiętać, że są one rozłożone w czasie i nie przekraczają 5 ha usuniętej powierzchni drzewostanu w jednej lokalizacji.</p> <p>Wynik analizy potencjalnego wpływu zapisów projektu pul dla wskazanych gatunków jest więc neutralny, pod warunkiem stosowania w trakcie realizacji zabiegów gospodarczych opisanych działań minimalizujących.</p>	każdorazowo sprawdzić, czy drzewo nie jest dziuplaste (zgodnie z pzo).
8	Gatunek: Lelek <i>Caprimulgus europaeus</i>	1	0	0	0	0	0	+1	<p>W pzo brak zadań ochronnych z zakresu gospodarki leśnej!</p> <p>Gatunki występujące powszechnie w obszarze OSO Bory Dolnośląskie głównie na otwartych siedliskach zrębów i wrzosowisk. Z racji ich ekologii większość zapisów projektu pul pozostaje dla nich neutralna. Duże otwarte</p>	Brak
		2	0	0	0	0	0	0		

Lp.	Nazwa gatunku ptaka oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony						Ogólne uwagi o siedliskach gatunków ptaków i ich stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń pul w urządzanym obiekcie
			odnowienia	pielęgnacje	pielęgnacje młodszych drzewostanów	trzebieże późne	rębnie złożone	rębnie zupełne		
	kod: A224 ocena ogólna: C (wg SDF) Gatunek: Lerka <i>Lullula arborea</i> kod: A246 ocena ogólna: C (wg SDF)	3	0/-2	0	0	0	0	+2	powierzchnie zrębów obecne na gruntach w zarządzie nadleśnictwa gwarantują dogodne warunki bytowania dla obu gatunków. Jako pozytywne dla lerki i lelka można oceniać planowane w projekcie pul zabiegi rębni zupełnych na siedliskach borowych, które na okres kilku lat przyczynią się do odślonięcia dogodnego siedliska dla obu tych gatunków.	
9	Gatunek: Dzięcioł zielonosiwy <i>Picus canus</i> kod: A234 ocena ogólna: C (wg SDF)	1	brak	brak	brak	0	0	brak	W pzo zadania ochronne z zakresu gospodarki leśnej! Wskazany gatunek może występować głównie w drzewostanach liściastych i mieszanych w odpowiednim wieku (głównie ponad 80-letnich). Na gruntach w zarządzie nadleśnictwa tego typu drzewostany zajmują powierzchnię ponad 100 ha. Zdecydowana większość tego typu drzewostanów (83%) została pozostawiona bez wskazań gospodarczych. W pozostałych planowana jest trzebież późna i rębnie złożone. Realizacja zapisów projektu pul tylko w określonym zakresie niesie za sobą zagrożenie wywołania negatywnego oddziaływania na wskazany gatunek. Jednym z potencjalnych oddziaływań może być płoszenie lub zabijanie pojedynczych osobników w wyniku usuwania drzew dziuplastych. Ten rodzaj oddziaływania można określić jako negatywny, bezpośredni, chwilowy. Dotyczy on powierzchni leśnych, na których zaplanowano trzebieże	W trakcie realizacji planowanych trzebieży późnych (wydz. leśn. 428 fx, 494 d, 500 r – obręb Osiecznica) oraz rębni złożonych (wydz. leśn. 62 i, k; 97 d, 138 l – obręb Węglińiec) oraz 493 h, 568 k – obręb Osiecznica) pozostawiać na powierzchni wydzieleń leśnych rodzime drzewa żywe i obumarłe drzewa stojące, miejscowo spróchniałe (ze zgnilizną), drzewa z owocnikami grzybów oraz drzewa dziuplaste, szczególnie te o miękkim drewnie, takie jak np.: brzoza, osika z wyjątkiem sytuacji zagrażających zdrowiu i życiu ludzi, zapewniając tym samym zwiększenie się ilości
	2	brak	brak	brak	0	0	brak			

Lp.	Nazwa gatunku ptaka oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony						Ogólne uwagi o siedliskach gatunków ptaków i ich stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń pul w urządzanym obiekcie
			odnowienia	pielęgnacje	pielęgnacje młodszych drzewostanów	trzebieże późne	rębnie złożone	rębnie zupełne		
		3	brak	brak	brak	0/-2	0/-2	brak	<p>późne i rębnie złożone.</p> <p>W tej sytuacji wskazane zagrożenia można ocenić jako nieistotne dla populacji wskazanego gatunku z uwagi na małą powierzchnię objętą tego typu zabiegami.</p> <p>Niemniej jednak, w czasie realizacji zaplanowanych zabiegów pielęgnacyjnych i rębnych na powierzchniach leśnych wskazanych oddziałów konieczne jest zastosowanie się do wskazań zapisanych w pzo dla OSO Bory Dolnośląskie PLB020005.</p>	martwego drewna w wieloletnim przedziale czasowym (zgodnie z pzo).
10	<p>Gatunek: Cietrzew <i>Tetrao tetrix tetrix</i> kod: A409 ocena ogólna: B (wg SDF)</p>	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	<p>W pzo brak zadań ochronnych z zakresu gospodarki leśnej!</p> <p>Na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec gatunek nie występuje.</p>	Brak
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		

¹⁾ Symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania: + (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) – wpływ obojętny; - (minus) – wpływ ujemny, negatywny; brak – gdy brak danej czynności w projekcie planu; 1. oddziaływanie krótkoterminowe, 2. oddziaływanie średnioterminowe, 3. oddziaływanie długoterminowe. ²⁾ Wskaźniki zachowania stanu: Kryterium 1: Liczebność populacji gatunku wskazuje na to, że sam utrzyma się w długim okresie jako żywotny składnik swoich siedlisk przyrodniczych: liczebność populacji zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-); Kryterium 2: Naturalny zasięg występowania gatunku nie zmniejsza się: zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-); Kryterium 3: Powierzchnia siedlisk odpowiednich dla rozwoju gatunku nie zmniejsza się: zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-). 3) Zadania gospodarcze sformułowane na poziomie ogólnym (nie adresowane do wydziałów drzewostanowych) nie kwalifikują się do ujęcia w formie macierzy, stąd omówienie ich przewidywanego wpływu możliwe tylko w formie tekstowej pod tabelą.

VI.3. WPŁYW USTALEŃ PROJEKTU PUL NA INNE FORMY OCHRONY PRZYRODY

Analiza zapisów projektu pul została przeprowadzona również dla powierzchni pozostałych obszarowych form ochrony przyrody i obiektów chronionych w postaci pomników przyrody. Projekt pul nie przewiduje żadnych wskazań gospodarczych dla powierzchni leśnych znajdujących się w granicach dwóch rezerwatów przyrody - „Torfowisko pod Węglińcem” oraz „Wrzosiec koło Piasecznej”. Zadania ochronne przewidziane dla rezerwatu przyrody „Torfowisko pod Węglińcem” nie mieszczą się w zakresie działań w ramach gospodarki leśnej finansowanych ze środków własnych PGL LP w związku z czym nie ma możliwości przeniesienia ich do projektu pul. Analizy zapisów projektu pul dokonano również w odniesieniu do wydzieleń leśnych w obrębie otuliny jednego z rezerwatów przyrody – „Wrzosiec koło Piasecznej”. Otulina obejmuje 4 wydzielenia leśne o łącznej powierzchni 10,27 ha. Połowę z nich pozostawiono bez wskazań gospodarczych, natomiast w dwóch wydzieleniach zaplanowano zabiegi pielęgnacyjne w młodszych drzewostanach (wydz. leśn.: 37 a, d; obręb Węglińiec). Planowane zabiegi nie będą miały wpływu na przedmioty ochrony rezerwatu, jednak z uwagi na bytujące w sąsiedztwie tych powierzchni gatunki zwierząt (m.in. żuraw na powierzchni torfowiska i w jego otoczeniu), zaleca się wykonanie planowanych prac w okresie od jesieni do wiosny (od października do marca).

Analiza zapisów projektu pul w wydzieleniach, w których zlokalizowane są pomniki przyrody wykazała, że dla niemal wszystkich powierzchni leśnych, w obrębie których zlokalizowane są pomniki przyrody, projekt pul nie przewiduje żadnych wskazań gospodarczych. Wyjątek stanowi wydz. leśn. 540 a (obrab Osiecznica), w którym planowane są zabiegi pielęgnacyjne w młodym drzewostanie sosnowym. W tym przypadku nie jest jednak konieczne podejmowanie jakichkolwiek środków ograniczających potencjalny wpływ tego rodzaju zabiegu na chroniony obiekt (pomnik przyrody: Wychodnia skalna piaskowca kwarcytowego „Siwy Kamień”), ponieważ wpływ ten ocenia się jako neutralny. Lokalizacja pomnika przyrody jest dobrze znana, obiekt jest widoczny, tak więc nie przewiduje się, aby planowane w jego otoczeniu zabiegi gospodarcze mogły wpłynąć negatywnie na stan jego zachowania.

VI.4. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE PROJEKTU PUL NA ŚRODOWISKO

VI.4.1. ODDZIAŁYWANIE NA RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ

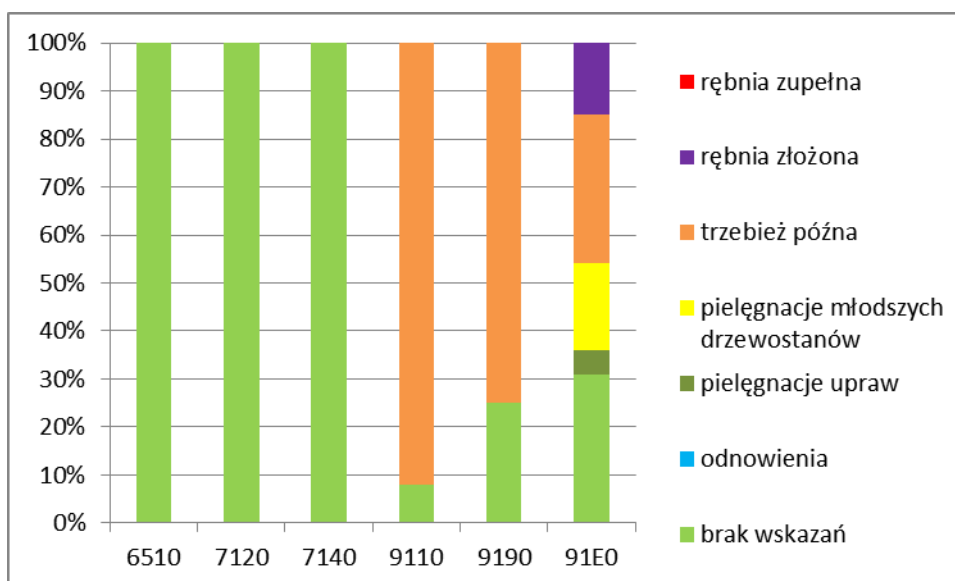
Ochronę różnorodności biologicznej należy rozpatrywać na trzech poziomach - genetycznym, gatunkowym i krajobrazowym. W zakresie różnorodności na poziomie

genetycznym projekt pul nie zawiera zapisów, które mogłyby wpłynąć na ograniczenia w pulach genowych gatunków występujących na obszarze nadleśnictwa. W zakresie ochrony gatunkowej nie przewiduje się możliwości wystąpienia długotrwałego negatywnego oddziaływania, które w znaczący sposób wpływałoby na różnorodność gatunkową roślin, grzybów i zwierząt. Zastosowanie się do zaleceń zawartych w *Prognozie* oraz zaleceń ochronnych zapisanych w *Programie ochrony przyrody* dla Nadleśnictwa Węglińiec pozwoli na skuteczne zmniejszenie ewentualnego krótkotrwałego negatywnego wpływu związanego z pozyskaniem drewna na powierzchniach, na których stwierdzono występowanie cennych gatunków roślin i zwierząt. Planowane zabiegi gospodarcze związane z pozyskaniem drewna, w szczególności rębnie zupełne, przewidziane są zazwyczaj dla stosunkowo małych powierzchni rozproszonych na terenie nadleśnictwa, dzięki czemu nie będzie to istotnie wpływać na bioróżnorodność na poziomie gatunkowym, ani krajobrazowym.

W zakresie oddziaływania zapisów projektu pul na bioróżnorodność istotnym aspektem jest zabezpieczenie na powierzchniach leśnych odpowiedniej ilości martwego drewna. Projekt pul nie określa zadań gospodarczych, które odnosiłyby się bezpośrednio do tego problemu. Pozostawianie martwego drewna na powierzchniach manipulacyjnych wynika z przepisów branżowych obowiązujących w PGL Lasy Państwowe i zaleceń ochronnych zapisanych w *Programie Ochrony Przyrody*. Dokładne zaplanowanie ilości pozostawianego martwego drewna na etapie sporządzania projektu pul nie jest możliwe. Zakładając jednak, że zaplanowane działania gospodarcze będą wykonywane na gruncie zgodnie z obowiązującymi wytycznymi oraz zaleceniami ochronnymi zapisanymi w *Programie ochrony przyrody*, przewiduje się wzrost zasobów martwego drewna oraz drzew dziuplastych na koniec nadchodzącego dziesięciolecia.

Wpływ zapisów projektu pul przeanalizowano również w odniesieniu do siedlisk przyrodniczych zlokalizowanych poza granicami ostoi siedliskowych Natura 2000. Do takich siedlisk należały:

- 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie *Arrhenatherion*;
- 7120 Torfowiska wysokie zdegradowane, zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji;
- 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska, przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea nigrae*;
- 9110 Kwaśne buczyny *Luzulo-Fagenion*;
- 9190 Kwaśne dąbrowy *Quercetea robori-petraeae*;
- 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe *Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródliskowe- siedlisko priorytetowe.

Rycina. 12. Planowane wskazania gospodarcze na powierzchniach z siedliskami przyrodniczymi poza obszarami Natura 2000

Wszystkie wydzielania leśne, w których zlokalizowane są płaty nieleśnych siedlisk przyrodniczych pozostawiono w projekcie pul bez wskazań gospodarczych. Leśne siedliska przyrodnicze pozostające poza siedliskowymi obszarami Natura 2000 w projekcie pul są zagospodarowane w sposób, który pozwolił na pozostawienie bez wskazań gospodarczych dużego udziału powierzchniowego każdego z tego typu siedlisk. We wszystkich przypadkach wykluczono zagospodarowanie rębnią zupełną powierzchni leśnych z siedliskami przyrodniczymi. Podsumowując, nie przewiduje się, aby przyjęty w projekcie pul sposób zagospodarowania powierzchni leśnych z siedliskami przyrodniczymi poza obszarami Natura 2000 mógł przyczynić się do zubożenia ich zasobów. W tej sytuacji ocenia się go jako neutralny.

W trakcie prac związanych ze sporządzaniem projektu planu urządzenia lasu przeprowadzono analizę spójności danych glebowo-siedliskowych z danymi o siedliskach przyrodniczych, bez weryfikacji terenowej. W oparciu o znane relacje między jednostkami typologii leśnej a występowaniem zbiorowisk roślinnych i siedlisk przyrodniczych stwierdzono niezgodności, które są wynikiem faz przejściowych siedlisk przyrodniczych, takich jak:

- 91D0 na typach siedliskowych BMw, Bw w 22 wydzieleniach leśnych na łącznej powierzchni 66,37 ha,
- 91D0 na typie siedliskowym Bśw z 30% udziałem siedliska wilgotnego,
- 91E0 na typach siedliskowych BMw, LMw w 13 wydzieleniach leśnych na łącznej powierzchni 11,36 ha,
- 9170 na typie siedliskowym LŁ w jednym wydzieleniu leśnym dwupiętrowym wielogatunkowym o powierzchni 2,93 ha.

VI.4.2. ODDZIAŁYWANIE NA LUDZI

Realizacja projektu planu nie wpłynie bezpośrednio na ludzi. Poszczególne zapisy projektu planu można jednak interpretować zawsze jako pozytywne w średniej lub długiej perspektywie czasowej np. w odniesieniu do przyszłych zysków z aktualnie realizowanych zabiegów odnawiania powierzchni leśnych czy pielęgnowania młodszych drzewostanów w celu poprawy jakości surowca drzewnego w przyszłości. Krótkotrwałe, pośrednie oddziaływanie pozytywne wiązać się będzie ze zwiększonym zapotrzebowaniem na wykonawców w okresach realizacji zadań, co okresowo wpłynie na zwiększenie zatrudnienia. W tym zakresie oddziaływanie projektu planu należy oceniać jako krótkoterminowo pozytywne. Dodatni wpływ zapisów planu w wymiarze społecznym będzie również związany przede wszystkim z udostępnianiem lasów jako miejsca rekreacji, wypoczynku oraz prowadzenia edukacji przyrodniczej. Zadania związane z tymi zagadnieniami są wymieniane w części składowej projektu planu urządzenia lasu jaką jest *Program ochrony przyrody* w nadleśnictwie. W tym względzie, wpływ zapisów projektu planu urządzenia lasu na ludzi, zarówno w krótkim, jak i długim okresie czasu należy uznać za dodatni.

VI.4.3. ODDZIAŁYWANIE NA WODĘ

Zgodnie z obowiązującą Instrukcją urządzania lasu, uwzględniając funkcje pełnione przez drzewostany, przewiduje się utworzenie gospodarstw specjalnych, obejmujących między innymi - lasy wodochronne. Przyjęto przy tym zasadę, że planowane w drzewostanach czynności gospodarcze nie mogą naruszać funkcji, dla których drzewostany te zaliczono do gospodarstwa specjalnego. Tak więc, zalecana jest ochrona powierzchni położonych nad brzegami cieków. Projekt planu urządzenia lasu nie wskazuje żadnych działań związanych z zasobami wodnymi, retencją czy melioracją. Wpływ zapisów planu na wodę należy uznać za neutralny.

VI.4.4. ODDZIAŁYWANIE NA POWIETRZE

Ze względu na lokalny charakter zaplanowanych prac nie przewiduje się, aby realizacja ustaleń projektu planu miała znaczący wpływ na stan powietrza atmosferycznego, dlatego w ocenie ogólnej wpływ projektu planu na powietrze atmosferyczne należy uznać za neutralny.

VI.4.5. ODDZIAŁYWANIE NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI

Spośród planowanych zabiegów w projekcie planu urządzenia lasu największy wpływ na powierzchnię ziemi mają prace bezpośrednio i pośrednio związane z prowadzeniem rębni. Bezpośredni wpływ jest związany z technologią prowadzenia prac, do której należy zrywka wleczona i półpodwieszona, prowadząca do uszkodzenia wierzchnich warstw ziem.

Można to wyeliminować prowadząc zrywkę przy użyciu maszyn typu forwarder (zrywka nasiębna). Pośredni wpływ na powierzchnię ziemi jest związany z późniejszym przygotowaniem gleby pod odnowienie, jednak zabieg ten jest ograniczony wyłącznie do miejsc sadzenia i konieczny do przeprowadzenia dla poprawienia warunków wzrostowych nowo wprowadzanego pokolenia drzewostanu. Nadleśnictwo Węglińiec położone jest na terenach niepodlegających intensywnym zjawiskom erozji wodnej czy wietrznej gleb, w związku z czym planowane zabiegi gospodarcze związane z przeobrażeniami powierzchniowej warstwy gleby nie będą przyczyniać się do powstawania podobnych zjawisk i należy oceniać je jako neutralne w stosunku do tego komponentu środowiska.

VI.4.6. ODDZIAŁYWANIE NA KRAJOBRAZ

Wszelkie działania gospodarcze przewidziane w projekcie planu urządzenia lasu opierają się na zasadach trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, zakładającej zachowanie i pomnażanie zasobów leśnych. Projekt planu urządzenia lasu zawiera między innymi zapisy odnośnie prawidłowego kształtowania granicy polno-leśnej oraz strefy ekotonowej, które sprzyjają zachowaniu charakterystycznych elementów krajobrazu leśnego. Zapisy projektu planu na najbliższe dziesięciolecie nie przewidują zadań o negatywnym wpływie na krajobraz.

VI.4.7. ODDZIAŁYWANIE NA ZNANE STANOWISKA CHRONIONYCH GATUNKÓW ROŚLIN I GRZYBÓW

Tabela 29. Zestawienie chronionych i zagrożonych gatunków roślin i grzybów oraz przewidywany na nie wpływ zapisów projektu pul dla Nadleśnictwa Węgliniec

Gatunek	Powierzchnia (ha) i liczba wydzieł ze zinwentaryzowanym stanowiskiem gatunku na gruntach w zarządzie nadleśnictwa	Zabiegi zaplanowane w miejscach występowania	Przewidywane oddziaływanie	Uwagi, wnioski do projektu pul
Część I: Gatunki roślin i grzybów, dla których nie przewiduje się wpływu zapisów projektu pul				
Arnika górską	2,35 (2)	Bez wskazań	Wpływ zapisów projektu pul neutralny ze względu na brak wskazań gospodarczych w miejscach występowania gatunku.	
Bagno zwyczajne	124,25 (39)	Bez wskazań	Wpływ zapisów projektu pul neutralny ze względu na brak wskazań gospodarczych w miejscach występowania gatunku.	
Borówka bagienna	3,7 (4)	Bez wskazań	Wpływ zapisów projektu pul neutralny ze względu na brak wskazań gospodarczych w miejscach występowania gatunku.	
Centuria pospolita	2,36 (1)	Bez wskazań	Wpływ zapisów projektu pul neutralny ze względu na brak wskazań gospodarczych w miejscach występowania gatunku.	
Gnidosz rozestany	2,36 (1)	Bez wskazań	Wpływ zapisów projektu pul neutralny ze względu na brak wskazań gospodarczych w miejscach występowania gatunku.	
Gruszkówka jednostronna	2,44 (1)	Bez wskazań	Wpływ zapisów projektu pul neutralny ze względu na brak wskazań gospodarczych w miejscach występowania gatunku.	
Grzybienie białe	12,27 (5)	Bez wskazań	Wpływ zapisów projektu pul neutralny ze względu na brak wskazań gospodarczych w miejscach występowania gatunku.	
Grzybienie północne	7,99 (1)	Bez wskazań	Wpływ zapisów projektu pul neutralny ze względu na brak wskazań gospodarczych w miejscach występowania gatunku.	
Kosaciec syberyjski	0,75 (1)	Bez wskazań	Wpływ zapisów projektu pul neutralny ze względu na brak wskazań gospodarczych w miejscach występowania gatunku.	
Jeżogłówka najmniejsza	0,69 (1)	Bez wskazań	Wpływ zapisów projektu pul neutralny ze względu na brak wskazań gospodarczych w miejscach występowania gatunku.	

Gatunek	Powierzchnia (ha) i liczba wydzieleń ze zinventaryzowanym stanowiskiem gatunku na gruntach w zarządzie nadleśnictwa	Zabiegi zaplanowane w miejscach występowania	Przewidywane oddziaływanie	Uwagi, wnioski do projektu pul
Kocanki piaszkowe	2,88 (1)	Bez wskazań	Wpływ zapisów projektu pul neutralny ze względu na brak wskazań gospodarczych w miejscach występowania gatunku.	
Listera jajowata	3,76 (1)	Bez wskazań	Wpływ zapisów projektu pul neutralny ze względu na brak wskazań gospodarczych w miejscach występowania gatunku.	
Modrzewnica zwyczajna	6,82 (1)	Bez wskazań	Wpływ zapisów projektu pul neutralny ze względu na brak wskazań gospodarczych w miejscach występowania gatunku.	
Orlik pospolity	3,76 (1)	Bez wskazań	Wpływ zapisów projektu pul neutralny ze względu na brak wskazań gospodarczych w miejscach występowania gatunku.	
Pływacz średni	11,78 (1)	Bez wskazań	Wpływ zapisów projektu pul neutralny ze względu na brak wskazań gospodarczych w miejscach występowania gatunku.	
Rosiczka okrągłolistna	115,38 (24)	Bez wskazań	Wpływ zapisów projektu pul neutralny ze względu na brak wskazań gospodarczych w miejscach występowania gatunku.	
Rosiczka pośrednia	37,81 (3)	Bez wskazań	Wpływ zapisów projektu pul neutralny ze względu na brak wskazań gospodarczych w miejscach występowania gatunku.	
Siedmiopalecznik błotny	38,12 (2)	Bez wskazań	Wpływ zapisów projektu pul neutralny ze względu na brak wskazań gospodarczych w miejscach występowania gatunku.	
Sosna błotna (!)	16,38 (4)	Bez wskazań	Wpływ zapisów projektu pul neutralny ze względu na brak wskazań gospodarczych w miejscach występowania gatunku.	
Śnieżyczka przebiśnieg	0,83 (1)	Bez wskazań	Wpływ zapisów projektu pul neutralny ze względu na brak wskazań gospodarczych w miejscach występowania gatunku.	
Torfowiec - rodzaj	27,44 (15)	Bez wskazań	Wpływ zapisów projektu pul neutralny ze względu na brak wskazań gospodarczych w miejscach występowania gatunku.	
Torfowiec błotny	2,81 (1)	Bez wskazań	Wpływ zapisów projektu pul neutralny ze względu na brak wskazań gospodarczych w miejscach występowania gatunku.	
Turzyca ciborowata	26,34 (1)	Bez wskazań	Wpływ zapisów projektu pul neutralny ze względu na brak wskazań gospodarczych w miejscach występowania gatunku.	

Gatunek	Powierzchnia (ha) i liczba wydzieleń ze zinventaryzowanym stanowiskiem gatunku na gruntach w zarządzie nadleśnictwa	Zabiegi zaplanowane w miejscach występowania	Przewidywane oddziaływanie	Uwagi, wnioski do projektu pul
Wawrzynek wilczelyko	1,79 (2)	Bez wskazań	Wpływ zapisów projektu pul neutralny ze względu na brak wskazań gospodarczych w miejscach występowania gatunku.	
Widłak goździsty	25,13 (5)	Bez wskazań	Wpływ zapisów projektu pul neutralny ze względu na brak wskazań gospodarczych w miejscach występowania gatunku.	
Widłaczek torfowy (!)	15,23 (3)	Bez wskazań	Wpływ zapisów projektu pul neutralny ze względu na brak wskazań gospodarczych w miejscach występowania gatunku.	
Wełnianka pochwowata	14,15 (2)	Bez wskazań	Wpływ zapisów projektu pul neutralny ze względu na brak wskazań gospodarczych w miejscach występowania gatunku.	
Żurawina błotna	40,34 (10)	Bez wskazań	Wpływ zapisów projektu pul neutralny ze względu na brak wskazań gospodarczych w miejscach występowania gatunku.	
Gęstoporek cynobrowy	1,35 (1)	Bez wskazań	Wpływ zapisów projektu pul neutralny ze względu na brak wskazań gospodarczych w miejscach występowania gatunku.	
Włóknouszek ukośny	6,82 (1)	Bez wskazań	Wpływ zapisów projektu pul neutralny ze względu na brak wskazań gospodarczych w miejscach występowania gatunku.	
Część II: Gatunki roślin, dla których nie przewiduje się istotnego wpływu zapisów projektu pul ze względu na liczebność populacji i/lub zdolności regeneracyjne gatunku, rodzaj planowanego zabiegu w miejscu występowania gatunku lub specyfikę siedliska gatunku				
Stanowiska gatunków w tej grupie, dla których nie przewidziano wskazań gospodarczych umieszczono w I części tabeli.				
Bagno zwyczajne	10,49 (3)	Odnowienia	Wpływ zapisów projektu pul bezpośredni, krótkotrwale negatywny bez istotnego znaczenia dla zachowania populacji gatunku w nadleśnictwie z uwagi na jego wysoką liczebność i duże zdolności regeneracyjne.	brak
	12,07 (4)	Pielęgnacje upraw		
	137,56 (33)	Pielęgnacje młodszych drzewostanów		
	135,34 (31)	Trzebieże późne		

Gatunek	Powierzchnia (ha) i liczba wydzieleń ze zinventaryzowanym stanowiskiem gatunku na gruntach w zarządzie nadleśnictwa	Zabiegi zaplanowane w miejscach występowania	Przewidywane oddziaływanie	Uwagi, wnioski do projektu pul
Borówka bagienna	5,43 (1)	Pielęgnacje upraw	Wpływ zapisów projektu pul bezpośredni, krótkotrwałe negatywny bez istotnego znaczenia dla zachowania populacji gatunku w nadleśnictwie z uwagi na jego wysoką liczebność i duże zdolności regeneracyjne.	brak
	5,35 (2)	Pielęgnacje młodszych drzewostanów		
	6,93 (2)	Trzebieże późne		
	14,31 (2)	Rębnie złożone		
Gnidosz rozestłany	9,54 (1)	Pielęgnacje młodszych drzewostanów	Zabieg nie będzie wykonywany na powierzchni siedliska gatunku, tylko w obrębie sąsiadującego z nim drzewostanu. W tej sytuacji wpływ zapisów projektu pul neutralny.	brak
Goździk piaskowy	5,43 (1)	Pielęgnacje młodszych drzewostanów	Zabieg nie będzie wykonywany na powierzchni siedliska gatunku, tylko w obrębie sąsiadującego z nim drzewostanu. W tej sytuacji wpływ zapisów projektu pul neutralny.	brak
Grzybienie białe	12,42 (2)	Trzebieże późne	Zabieg nie będzie wykonywany na powierzchni siedliska gatunku, tylko w obrębie sąsiadującego z nim drzewostanu. W tej sytuacji wpływ zapisów projektu pul neutralny.	brak
	0,78 (1)	Pielęgnacje upraw		
Kocanki piaskowe	7,4 (2)	Pielęgnacje młodszych drzewostanów	Zabieg nie będzie wykonywany na powierzchni siedliska gatunku, tylko w obrębie sąsiadującego z nim drzewostanu. W tej sytuacji wpływ zapisów projektu pul neutralny.	brak
	14,36 (2)	Trzebieże późne		
	1,31 (1)	Rębnie zupełne		
Torfowiec - rodzaj	5,77 (2)	Pielęgnacje upraw	Zabieg nie będzie wykonywany na powierzchni siedliska gatunku, tylko w obrębie sąsiadującego z nim drzewostanu. W tej sytuacji wpływ zapisów projektu pul neutralny.	brak

Gatunek	Powierzchnia (ha) i liczba wydzieleń ze zinventaryzowanym stanowiskiem gatunku na gruntach w zarządzie nadleśnictwa	Zabiegi zaplanowane w miejscach występowania	Przewidywane oddziaływanie	Uwagi, wnioski do projektu pul
Śnieżyczka przebieśnieg	3,48 (1)	Trzebieże późne	Wpływ zapisów projektu pul bezpośredni, krótkotrwale negatywny bez istotnego znaczenia dla zachowania populacji gatunku w nadleśnictwie z uwagi na jego wysoką liczebność i duże zdolności regeneracyjne.	brak
Widłak goździsty	2,54 (1)	Odnowienia	Wpływ zapisów projektu pul bezpośredni, krótkotrwale negatywny bez istotnego znaczenia dla zachowania populacji gatunku w nadleśnictwie z uwagi na jego wysoką liczebność i duże zdolności regeneracyjne.	brak
	16,91 (4)	Pielęgnacje młodszych drzewostanów		
	154,62 (19)	Trzebieże późne		
Widłak jałowcowaty	1,98 (1)	Pielęgnacje młodszych drzewostanów	Wpływ zapisów projektu pul bezpośredni, krótkotrwale negatywny bez istotnego znaczenia dla zachowania populacji gatunku w nadleśnictwie z uwagi na jego wysoką liczebność i duże zdolności regeneracyjne.	brak
Turzyca piaskowa	12,62 (4)	Trzebieże późne	Wpływ zapisów projektu pul bezpośredni, krótkotrwale negatywny bez istotnego znaczenia dla zachowania populacji gatunku w nadleśnictwie z uwagi na jego wysoką liczebność i duże zdolności regeneracyjne.	brak
	0,87 (1)	Pielęgnacje młodszych drzewostanów		
Wawrzynek wilczelyko	7,94 (2)	Trzebieże późne	Wpływ zapisów projektu pul bezpośredni, krótkotrwale negatywny bez istotnego znaczenia dla zachowania populacji gatunku w nadleśnictwie z uwagi na jego wysoką liczebność.	brak
Żurawina błotna	14,28 (3)	Pielęgnacje młodszych drzewostanów	Wpływ zapisów projektu pul bezpośredni, krótkotrwale negatywny bez istotnego znaczenia dla zachowania populacji gatunku w nadleśnictwie z uwagi na jego wysoką liczebność i duże zdolności regeneracyjne.	brak

Gatunek	Powierzchnia (ha) i liczba wydzieleń ze zinventaryzowanym stanowiskiem gatunku na gruntach w zarządzie nadleśnictwa	Zabiegi zaplanowane w miejscach występowania	Przewidywane oddziaływanie	Uwagi, wnioski do projektu pul
Chrobotek leśny	11,19 (4)	Pielęgnacje młodszych drzewostanów	Wpływ zapisów projektu pul bezpośredni, krótkotrwale negatywny bez istotnego znaczenia dla zachowania populacji gatunku w nadleśnictwie z uwagi na jego wysoką liczebność i duże zdolności regeneracyjne.	brak
	21,81 (5)	Trzebieże późne		
	5,26 (1)	Rębnie zupełne		
Chrobotki - rodzaj	10,64 (3)	Pielęgnacje młodszych drzewostanów	Wpływ zapisów projektu pul bezpośredni, krótkotrwale negatywny bez istotnego znaczenia dla zachowania populacji gatunku w nadleśnictwie z uwagi na jego wysoką liczebność i duże zdolności regeneracyjne.	brak
	33,5 (7)	Trzebieże późne		
Płucnica islandzka	8,68 (4)	Pielęgnacje młodszych drzewostanów	Wpływ zapisów projektu pul bezpośredni, krótkotrwale negatywny bez istotnego znaczenia dla zachowania populacji gatunku w nadleśnictwie z uwagi na jego wysoką liczebność i duże zdolności regeneracyjne.	brak
	21,16 (6)	Trzebieże późne		
Płucnica kędzierzawa	4,39 (1)	Pielęgnacje młodszych drzewostanów	Wpływ zapisów projektu pul bezpośredni, krótkotrwale negatywny bez istotnego znaczenia dla zachowania populacji gatunku w nadleśnictwie z uwagi na jego wysoką liczebność i duże zdolności regeneracyjne.	brak
Podgrzybek tęgoskórowy	2,26 (1)	Pielęgnacje młodszych drzewostanów	Wpływ zapisów projektu pul bezpośredni, krótkotrwale negatywny bez istotnego znaczenia dla zachowania populacji gatunku w nadleśnictwie z uwagi na jego zdolności regeneracyjne.	brak
Szmaciak gałęzisty	0,63 (1)	Trzebieże późne	Wpływ zapisów projektu pul bezpośredni, krótkotrwale negatywny bez istotnego znaczenia dla zachowania populacji gatunku w nadleśnictwie z uwagi na jego zdolności regeneracyjne.	brak
	2,32 (1)	Rębnie złożone		

Gatunek	Powierzchnia (ha) i liczba wydziełów ze zinventaryzowanym stanowiskiem gatunku na gruntach w zarządzie nadleśnictwa	Zabiegi zaplanowane w miejscach występowania	Przewidywane oddziaływanie	Uwagi, wnioski do projektu pul
Część III: Gatunki roślin, dla których przewiduje się potencjalne wystąpienie negatywnego wpływu zapisów projektu pul, wymagające stosowania działań minimalizujących ten wpływ				
Stanowiska gatunków w tej grupie, dla których nie przewidziano wskazań gospodarczych lub zaprojektowano wskazania gospodarcze, dla których nie przewiduje się negatywnego wpływu na te gatunki umieszczono w I i II części tabeli. Poniżej pozostałe ich stanowiska wymagające stosowania działań minimalizujących potencjalnie negatywny wpływ zapisanych w projekcie pul zabiegów.				
Arnika górską	9,61 (2)	Trzebieże późne	Wpływ zapisów projektu pul neutralny pod warunkiem uwzględnienia wytycznych do minimalizacji potencjalnie negatywnego wpływu.	W czasie realizacji planowanej trzebieży późnej w wydz. leśn.: 210 g, 240 g – obręb Węglińiec chronić widoczne stanowiska gatunku przed zniszczeniem.
Bagno zwyczajne	68,81 (14)	Rębnie złożone	Wpływ zapisów projektu pul neutralny pod warunkiem uwzględnienia wytycznych do minimalizacji potencjalnie negatywnego wpływu.	W drzewostanach, gdzie w mozaice występują fragmenty borów bagiennych z dużymi skupiskami bagna zwyczajnego zaleca się w miarę możliwości ich ochronę i zachowanie odpowiedniej odległości od tego typu miejsc w czasie realizacji prac na pozostałej powierzchni wydziału (dotyczy wydz. leśn. z planowaną rębnią zupełną: 2 b, 3 f, 4 k, 24j, 34d, f, 36o, 53c, 297b, 283g, k – obręb Węglińiec; 521 s, 553 c – obręb Osiecznica oraz wydz. leśn. z planowaną rębnią złożoną: 15 j, 21 i, 32 b, g, 33 b, 42 g, 43 b, 44 f, 272b, 308i, 320c – obręb Węglińiec; 366 g, 578 a, 580 h – obręb Osiecznica.
	47,2 (13)	Rębnie zupełne		

Gatunek	Powierzchnia (ha) i liczba wydziełów ze zinventaryzowanym stanowiskiem gatunku na gruntach w zarządzie nadleśnictwa	Zabiegi zaplanowane w miejscach występowania	Przewidywane oddziaływanie	Uwagi, wnioski do projektu pul
Borówka bagienna	3,43 (1)	Rębnie zupełne	Wpływ zapisów projektu pul neutralny pod warunkiem uwzględnienia wytycznych do minimalizacji potencjalnie negatywnego wpływu.	Borówka bagienna jest wskaźnikiem zbiorowisk torfowiskowych. Zaleca się, aby miejsca jej koncentracji wyłączać z zabiegu i chronić przed zniszczeniem jako fragmenty cennych torfowiskowych siedlisk przyrodniczych. Zalecenie odnosi się do powierzchni leśnej z planowaną rębnią zupełną (wydz. leśn.: 24 j – obręb Węglińiec).
Cis pospolity	1,46 (1)	Trzebieże późne	Wpływ zapisów projektu pul neutralny pod warunkiem uwzględnienia wytycznych do minimalizacji potencjalnie negatywnego wpływu.	W czasie realizacji planowanych zabiegów w wydz. leśn.: 580f, 588b – obręb Osiecznica chronić widoczne stanowiska gatunku przed zniszczeniem.
	12,64 (1)	Rębnie zupełne		
Gnieźnik leśny	9,25 (1)	Rębnie złożone	Wpływ zapisów projektu pul neutralny pod warunkiem uwzględnienia wytycznych do minimalizacji potencjalnie negatywnego wpływu. Stanowiska gatunku mogą występować na obrzeżach drzewostanu. Powierzchnia samego drzewostanu nie stanowi właściwego dla gatunku siedliska (100% sosna w wieku 87 lat).	W czasie realizacji planowanego zabiegu w wydz. leśn.: 341f obręb Węglińiec zachować szczególną ostrożność na obrzeżach drzewostanu, gdzie mogą występować stanowiska gatunku. Chronić widoczne stanowiska przed zniszczeniem w czasie prowadzonych prac leśnych.
Listera jajowata Kruszczyk szerokolistny	4,2 (1)	Rębnie złożone	Wpływ zapisów projektu pul neutralny pod warunkiem uwzględnienia wytycznych do minimalizacji potencjalnie negatywnego wpływu.	Planowany zabieg w wydz. leśn.: 341f obręb Węglińiec wykonać poza okresem wegetacyjnym.

Gatunek	Powierzchnia (ha) i liczba wydzieleń ze zinwentaryzowanym stanowiskiem gatunku na gruntach w zarządzie nadleśnictwa	Zabiegi zaplanowane w miejscach występowania	Przewidywane oddziaływanie	Uwagi, wnioski do projektu pul
Kruszczyk szerokolistny	13,2 (1)	Trzebieże późne	Wpływ zapisów projektu pul neutralny pod warunkiem uwzględnienia wytycznych do minimalizacji potencjalnie negatywnego wpływu.	W czasie realizacji zaplanowanych rębni złożonych w wydz. leśn.: 298g, 341f – obręb Węglińiec oraz trzebieży późnych w wydz. leśn.: 171c - obręb Węglińiec zaleca się ochronę widocznych stanowisk gatunku, które mogą być zlokalizowane na obrzeżach drzewostanu.
	2,81 (1)	Rębnie złożone		
Podrzeń zebrowiec	3,94 (1)	Pielęgnacje młodszych drzewostanów	Wpływ zapisów projektu pul neutralny pod warunkiem uwzględnienia wytycznych do minimalizacji potencjalnie negatywnego wpływu.	W czasie realizacji zaplanowanych rębni złożonych w wydz. leśn.: 248 d, 273 d – obręb Węglińiec oraz zabiegów pielęgnacyjnych w wydz. leśn.: 592f – obręb Osiecznica zaleca się ochronę widocznych stanowisk gatunku w miarę technicznych możliwości.
	6,08 (1)	Rębnie złożone		
Podkolan biały	1,66 (1)	Pielęgnacje młodszych drzewostanów	Wpływ zapisów projektu pul neutralny pod warunkiem uwzględnienia wytycznych do minimalizacji potencjalnie negatywnego wpływu.	Planowany zabieg w wydz. leśn.: 341 r – obręb Węglińiec wykonać poza okresem wegetacyjnym.
Torfowiec - rodzaj	31,45 (13)	Pielęgnacje młodszych drzewostanów	Wpływ zapisów projektu pul neutralny pod warunkiem uwzględnienia wytycznych do minimalizacji potencjalnie negatywnego wpływu.	Gatunki torfowców są wskaźnikami zbiorowisk torfowiskowych. W miejscach dużej koncentracji torfowców, na silnie uwilgotnionym podłożu zaleca się, aby chronić tego typu płaty przed zniszczeniem w trakcie wykonywanych prac leśnych. Dotyczy to szczególnie fragmentów stanowiących części większych układów torfowiskowych, które mogą znajdować się w sąsiedztwie wydzieleń leśnych z planowanym zabiegiem. Zalecenie to odnosi się do wydz. leśn: 46 a, 186k, 211b,
	54,03 (16)	Trzebieże późne		
	7,94 (3)	Rębnie zupełne		
	29,65 (4)	Rębnie złożone		

Gatunek	Powierzchnia (ha) i liczba wydzieleń ze zinventaryzowanym stanowiskiem gatunku na gruntach w zarządzie nadleśnictwa	Zabiegi zaplanowane w miejscach występowania	Przewidywane oddziaływanie	Uwagi, wnioski do projektu pul
				213c, 264f, 283h, 284a, 297a, f, g, 303f, 38 a, f, 43 c, 163m, 186m, 187o, 210j, 211a, 212b, 212g, 214c, 297d, 307g, 264c, 297b, : 43 b, 283b – obręb Węglińiec oraz 276f, 581b, 276 r, 580 f, 586 g, 513 f, 578a, 580h obręb Osiecznica.
Torfowiec błotny	13,28 (5)	Pielęgnacje młodszych drzewostanów	Wpływ zapisów projektu pul neutralny pod warunkiem uwzględnienia wytycznych do minimalizacji potencjalnie negatywnego wpływu.	Gatunki torfowców są wskaźnikami zbiorowisk torfowiskowych. W miejscach dużej koncentracji torfowców, na silnie uwilgotnionym podłożu zaleca się, aby chronić tego typu płaty przed zniszczeniem w trakcie wykonywanych prac leśnych. Dotyczy to szczególnie fragmentów stanowiących części większych układów torfowiskowych, które mogą znajdować się w sąsiedztwie wydzieleń leśnych z planowanym zabiegiem. Zalecenie to odnosi się do wydz. leśn: 187m, n, 234h, 236f, 63 g, 237a, 234d, 236i - obręb Węglińiec oraz 351g – obręb Osiecznica.
	16,95 (2)	Trzebieże późne		
	10,03 (2)	Rębnie złożone		
Rosiczka okrągłolistna	10,17 (2)	Pielęgnacje młodszych drzewostanów	Wpływ zapisów projektu pul neutralny pod warunkiem uwzględnienia wytycznych do minimalizacji potencjalnie negatywnego wpływu.	Miejsca silnie uwilgotnione, o charakterze torfowiskowym, w których zlokalizowane są stanowiska rosiczki, należy chronić przed zniszczeniem w czasie realizacji planowanego zabiegu. Zalecenie odnosi się do wydz. leśn.: 334 a, 541 g, 276 c – obręb Osiecznica oraz 44 c – obręb Węglińiec.
	15,39 (2)	Trzebieże późne		

Gatunek	Powierzchnia (ha) i liczba wydziełów ze zinventaryzowanym stanowiskiem gatunku na gruntach w zarządzie nadleśnictwa	Zabiegi zaplanowane w miejscach występowania	Przewidywane oddziaływanie	Uwagi, wnioski do projektu pul
Rosiczka pośrednia	3,45 (1)	Odnowienia	Wpływ zapisów projektu pul neutralny pod warunkiem uwzględnienia wytycznych do minimalizacji potencjalnie negatywnego wpływu.	Miejsca silnie uwilgotnione, o charakterze torfowiskowym, w których zlokalizowane są stanowiska rosiczki, należy chronić przed zniszczeniem w czasie realizacji planowanego zabiegu. Zalecenie odnosi się do wydz. leśn.: 539 f – obręb Osiecznica.
Wiciokrzew pomorski	2,38 (1)	Pielęgnacje młodszych drzewostanów	Wpływ zapisów projektu pul neutralny pod warunkiem uwzględnienia wytycznych do minimalizacji potencjalnie negatywnego wpływu.	W czasie realizacji planowanych zabiegów w wydz. leśn.: 65 bx, 85 a, l - obr. Węglińiec pozostawiać na powierzchni wydziełów egzemplarze drzew ze wskazanym gatunkiem.
	2,19 (2)	Trzebież późna		
Wroniec widlasty	1,38 (1)	Trzebieże późne	Wpływ zapisów projektu pul neutralny pod warunkiem uwzględnienia wytycznych do minimalizacji potencjalnie negatywnego wpływu.	W czasie realizacji planowanego zabiegu w wydz. leśn.: 122g – obręb Węglińiec chronić widoczne stanowiska gatunku przed zniszczeniem.
Widłak goździsty	10,41 (2)	Rębnie złożone	Wpływ zapisów projektu pul neutralny pod warunkiem uwzględnienia wytycznych do minimalizacji potencjalnie negatywnego wpływu.	W czasie realizacji planowanego zabiegu w wydz. leśn.: 152b, 249n, 26d, 266d – obręb Węglińiec chronić widoczne stanowiska gatunku przed zniszczeniem.
	13,09 (2)	Rębnie zupełne		
Wrzosiec bagienny (!)	3,22 (1)	Trzebieże późne	Wpływ zapisów projektu pul neutralny pod warunkiem uwzględnienia wytycznych do minimalizacji potencjalnie negatywnego wpływu.	Uwaga! Gatunek, którego nie dotyczy odstępstwo od zakazów umyślnego niszczenia i uszkodzenia oraz niszczenia ich siedlisk w trakcie wykonywania czynności związanych z prowadzeniem racjonalnej gospodarki leśnej, jeżeli technologia prac uniemożliwia przestrzeganie tych zakazów! W czasie realizacji zaplanowanej

Gatunek	Powierzchnia (ha) i liczba wydzieleń ze zinventaryzowanym stanowiskiem gatunku na gruntach w zarządzie nadleśnictwa	Zabiegi zaplanowane w miejscach występowania	Przewidywane oddziaływanie	Uwagi, wnioski do projektu pul
				trzebieży późnej w wydz. leśn. 38 a (obręb Węglińiec) konieczna jest ochrona stanowiska wrzośca wraz z płatem jego siedliska w sposób gwarantujący utrzymanie niezmiennych warunków siedliskowych tego gatunku.
Widłak jałowcowaty	3,8 (1)	Rębnie zupełne	Wpływ zapisów projektu pul neutralny pod warunkiem uwzględnienia wytycznych do minimalizacji potencjalnie negatywnego wpływu.	W czasie realizacji planowanego zabiegu w wydz. leśn.: 14h – obręb Węglińiec chronić widoczne stanowiska gatunku przed zniszczeniem pozostawiając w miejscach skupisk gatunku fragmenty starodrzewia w nienaruszonym stanie.
Żurawina błotna	3,07 (1)	Trzebieże późne	Wpływ zapisów projektu pul neutralny pod warunkiem uwzględnienia wytycznych do minimalizacji potencjalnie negatywnego wpływu.	Gatunek jest wskaźnikiem zbiorowisk torfowiskowych. Zaleca się, aby miejsca jego koncentracji wyłączać z zabiegu i chronić przed zniszczeniem jako fragmenty cennych torfowiskowych siedlisk przyrodniczych. Zalecenie odnosi się do powierzchni leśnej z planowaną trzebieżą późną (wydz. leśn.: 524 h – obręb Osiecznica) oraz rębiami złożonymi (wydz. leśn.: 578 a – obręb Osiecznica).
	6,58 (1)	Rębnie złożone		
Żagwica listkowata	1,74 (1)	Trzebieże późne	Wpływ zapisów projektu pul neutralny pod warunkiem uwzględnienia wytycznych do minimalizacji potencjalnie negatywnego wpływu.	W czasie realizacji planowanego zabiegu w wydz. leśn.: 500 r – obręb Osiecznica chronić widoczne stanowiska gatunku przed zniszczeniem pozostawiając egzemplarze drzew z jego owocnikami u nasady pnia.

Uwaga! W przypadku rozpoznania chronionego gatunku rośliny w miejscach nieujętych w powyższej tabeli należy postępować zgodnie z wytycznymi co do działań minimalizujących potencjalnie negatywne oddziaływanie zabiegów gospodarczych zawartymi w tej tabeli oraz w *Programie ochrony przyrody*.

VI.4.8. ODDZIAŁYWANIE NA SIEDLISKA CHRONIONYCH ZWIERZĄT

Analizę potencjalnego wpływu zapisów projektu pul na zwierzęta i ich siedliska przeprowadzono dla wszystkich gruntów w zarządzie nadleśnictwa. W zależności od rodzaju siedliska, wieku drzewostanu oraz innych jego cech określono grupy zwierząt, które występują na danej powierzchni lub mogą na niej występować z dużym prawdopodobieństwem wynikającym z liczebności danego gatunku oraz jego preferencji siedliskowych. Szczegółowa analiza przedstawiona jest w tabeli 30.

Analiza agregacji wskazań gospodarczych

Brak wskazań. Na powierzchniach leśnych z drzewostanem na gruntach w zarządzie nadleśnictwa w projekcie pul pozostawiono bez wskazań gospodarczych łączną powierzchnię 677,77 ha drzewostanów. Brak wskazań dotyczył drzewostanów silnie zróżnicowanych pod względem zarówno wieku, jak i zajmowanych siedlisk. Wśród nich ponad 30% stanowią stare drzewostany iglaste z gatunkiem panującym sosną i świerkiem. Pozostawienie bez wskazań tak dużej powierzchni starych drzewostanów iglastych będzie miało pozytywne skutki przede wszystkim dla cennych gatunków ptaków, tj. np.: sóweczka, włośchatka czy dzięcioł czarny. Budowanie tzw. „spokojnych biotopów” sprzyjać będzie poprawie warunków siedliskowych także dla głuszca oraz gatunków, których występowanie na gruntach w zarządzie nadleśnictwa jest obecnie dyskusyjne tj. bociana czarnego i puchacza. Będzie to stanowić również skuteczną kompensację dla negatywnego oddziaływania zabiegów gospodarczych przewidzianych w projekcie pul dla powierzchni drzewostanów o podobnym charakterze.

Odnowienia. Odnowienia na gruntach w zarządzie nadleśnictwa na powierzchniach otwartych zaplanowano na łącznej powierzchni blisko 197 ha (rzeczywista powierzchnia objęta planowanym zabiegiem), przy czym wielkość ta obejmuje tylko aktualne powierzchnie leśne do odnowienia. Podana suma powierzchni zabiegów odnowieniowych nie uwzględnia wydzieleń leśnych, dla których projekt pul przewiduje zabiegi rębne i odnowienia w dalszej kolejności. Powierzchnie leśne przewidziane do aktualnych odnowień są rozproszone na obszarze całego nadleśnictwa. Z uwagi na swój charakter i uprzednie przekształcenie środowiska nie stanowią one atrakcyjnych siedlisk dla większości gatunków zwierząt. Na tych powierzchniach można spodziewać się występowania niektórych, pospolitych gatunków o dość licznych populacjach (głównie owadów) lub gatunków o mniej licznych populacjach, ale również regularnie spotykanych na gruntach nadleśnictwa. W stosunku do tych grup zwierząt planowane zabiegi odnowieniowe i związane z nimi czynności konieczne do przeprowadzenia na powierzchni leśnej mogą potencjalnie skutkować niezamierzonym płoszeniem lub zabiciem pojedynczych osobników. Nie wpłynie to jednak istotnie na zachowanie i stan populacji żadnego z gatunków związanych z otwartymi przestrzeniami

zrębów na gruntach nadleśnictwa. Oddziaływanie zabiegu będzie miało bowiem charakter nieznacząco negatywnego, bezpośredniego chwilowego lub nieznacząco negatywnego, pośredniego chwilowego i będzie dotyczyć tylko momentu, w którym zabieg będzie wykonywany. Brak jest technicznych możliwości przeciwdziałania takim oddziaływaniom. Odnowienia wykonywane są na powierzchniach leśnych w okresie wiosennym, kiedy teoretycznie mogą odbywać lęgi gatunki ptaków związane z otwartymi przestrzeniami. W związku z tym wskazane negatywne oddziaływanie potencjalnie może wystąpić. Nie oznacza to jednak, że będzie ono obejmować w takim samym stopniu i w tym samym czasie wszystkie powierzchnie przewidziane do odnowienia. Zagrożenie potencjalnym zabiciem pojedynczych osobników gatunków chronionych jest jedynie teoretycznym założeniem, które w rzeczywistości może nigdy nie nastąpić. Zabieg odnowień w stosunku do gatunków grupy gatunków ptaków związanych z otwartymi powierzchniami wewnątrz drzewostanów oceniano również w kontekście zmiany warunków siedliskowych, jaką pociąga za sobą odnowienie powierzchni zrębu. Ten rodzaj oddziaływania określono jako bezpośrednie negatywne, średnioterminowe. Nie stwierdzono jednak potrzeby formułowania działań minimalizujących ponieważ w nadchodzącym dziesięcioleciu zanik odsłoniętych powierzchni preferowanych przez określoną grupę ptaków będzie kompensowało pojawianie się nowych w wyniku realizacji planowanych rębni. W pozostałych przypadkach ocena zabiegów związanych z odnawianiem powierzchni leśnych była neutralna.

Pielęgnacje upraw. Pielęgnacje upraw i młodników na gruntach w zarządzie nadleśnictwa zaplanowano na łącznej powierzchni 390,12 ha (rzeczywista powierzchnia objęta planowanym zabiegiem). Podobnie, jak w przypadku odnowień, do analizy wzięto w tym wypadku jedynie pielęgnacje już istniejących upraw i młodników. Przeważający udział we wskazanej sumarycznej powierzchni (89%) mają uprawy gatunków iglastych – sosny, świerka i modrzewia. W pozostałej części dominują uprawy z dębem i w mniejszym stopniu olszą. W związku z tym potencjalne zagrożenie dla grupy zwierząt związanych z otwartymi powierzchniami upraw jest marginalne. Tylko w niektórych przypadkach oceniane jest jako nieznacząco negatywne, bezpośrednie chwilowe, ponieważ przeprowadzenie zabiegu może wiązać się z płoszeniem pojedynczych osobników zwierząt obecnych w najbliższym otoczeniu uprawach leśnych. Nie wpłynie to jednak istotnie na zachowanie i stan populacji żadnego z bytujących w uprawach gatunków. Oddziaływanie zabiegu będzie dotyczyć tylko momentu, w którym zabieg będzie wykonywany. Należy stwierdzić, że w porównaniu z grupą czynności związanych z odnowieniem powierzchni leśnych, zabiegi z grupy pielęgnacji będą potencjalnie słabiej oddziaływały na cenne gatunki zwierząt.

Pielęgnacje młodszych drzewostanów. Pielęgnacje młodszych drzewostanów na gruntach w zarządzie nadleśnictwa zaplanowano na łącznej powierzchni 3735,04 ha (rzeczywista powierzchnia objęta planowanym zabiegiem). Na tę powierzchnię składają się

zabiegi planowane w wydzieleniach leśnych rozproszonych w całym nadleśnictwie. Przeważający udział we wskazanej powierzchni (92%) mają zabiegi w drzewostanach z dominacją gatunków iglastych – sosny, świerka i modrzewia. Pozostała część zabiegów pielęgnacyjnych planowana jest w drzewostanach z dębem, brzozą i olszą. Analizę wpływu planowanego zabiegu na gatunki związane z młodymi drzewostanami dokonano osobno w stosunku do wydzieleni, które są wyłącznie potencjalnymi żerowiskami oraz w stosunku do powierzchni leśnych, na których może odbywać się zarówno żerowanie, jak i rozród przedstawicieli danego gatunku. Oczywiście podział na grupy gatunków w tej sytuacji musi być dość uproszczony, jednak opiera się na założeniu najczęściej występujących na gruncie sytuacji. Przewidywane negatywne oddziaływania nie będą dotyczyć w jednakowym stopniu wszystkich pielęgnowanych drzewostanów i nie muszą wystąpić na każdej powierzchni leśnej objętej zabiegiem. Zagrożenie, jakie przewiduje się w związku z realizacją zadań z grupy „pielęgnacji młodszych drzewostanów”, to w głównej mierze płoszenie zwierząt obecnych na powierzchniach leśnych, na których będą wykonywane czynności związane z realizacją zabiegów pielęgnacyjnych. Czynności te określono jako „nieznacząco negatywne, bezpośrednie chwilowe” oraz „nieznacząco negatywne, pośrednie chwilowe”. W specyficznych sytuacjach oprócz płoszenia może dojść do niezamierzonego zabicia pojedynczych osobników zwierząt. W wielu przypadkach (głównie względem bezkręgowców lub drobnych zwierząt kręgowych) ograniczenie takiego zagrożenia jest bardzo trudne z uwagi na pospolite i liczne występowanie takich gatunków. Jednak w stosunku do pozostałych, większych kręgowców (ptaków, płazów, gadów) sformułowano odpowiednie działania minimalizujące przewidywane negatywne oddziaływania planowanych zabiegów. Nie stwierdzono w trakcie analiz, aby w stosunku do któregośkolwiek gatunku mogło dojść do sytuacji, że w wyniku negatywnego oddziaływania zabiegów z grupy „pielęgnacje młodszych drzewostanów”, powstanie ryzyko pogorszenia zachowania i stanu populacji określonych gatunków na gruntach nadleśnictwa. Należy za to podkreślić, że w przypadku niektórych gatunków może dojść do istotnej poprawy warunków siedliskowych na powierzchniach pielęgnowanych drzewostanów.

Trzebież późna. Trzebież późną na gruntach w zarządzie nadleśnictwa zaplanowano na łącznej powierzchni 8202,75 ha (rzeczywista powierzchnia objęta planowanym zabiegiem). Przeważający udział we wskazanej powierzchni (94%) mają drzewostany z dominacją gatunków iglastych – sosny i świerka. W pozostałej części dominują drzewostany z brzozą, dębem, bukiem i olszą. Analizę wpływu planowanego zabiegu na gatunki zwierząt dokonano osobno dla powierzchni leśnych z dominacją gatunków iglastych oraz dla powierzchni, gdzie drzewostan budują głównie gatunki liściaste. Charakter planowanego zabiegu i przeciętny wiek drzewostanu, w którym będzie on wykonywany sprawia, że ocena potencjalnego wpływu trzebieży późnych na gatunki zwierząt wskazuje

w wielu przypadkach na konieczność zastosowania odpowiednich działań minimalizujących. Działania minimalizujące mają zwykle charakter ogólny, odnoszący się do wszystkich gruntów w zarządzie nadleśnictwa, na których projekt plan przewiduje ten typ zabiegu hodowlanego, jednak w specyficznych sytuacjach zalecenia ochronne – działania minimalizujące odnoszą się do konkretnych wydzieleń leśnych. Potencjalny negatywny wpływ trzebieży późnych wykonywanych na powierzchniach leśnych najczęściej wiąże się z ryzykiem niezamierzonego płoszenia lub zabicia pojedynczych osobników gatunków zwierząt szczególnie, gdy zabieg będzie wykonywany w okresie lęgowym. Z przyczyn produkcyjnych odstępianie od realizacji trzebieży późnych w dużej części roku z uwagi na występujące zagrożenie utraty lęgów niektórych gatunków na wszystkich powierzchniach leśnych jest niemożliwa, dlatego kluczowe dla właściwej ich ochrony jest zastosowanie odpowiednich działań minimalizujących to potencjalne negatywne oddziaływanie. Analizując zagrożenia związane z trzebieżami późnymi względem gatunków zwierząt należy pamiętać, że przewidywane teoretyczne negatywne oddziaływania tych zabiegów, w praktyce będą miały znacznie mniejszy wymiar. Dodatkowo, wartym podkreślenia jest fakt, że realizacja planowanych trzebieży późnych będzie miała również pozytywny charakter, ponieważ istotnie wpłynie na kształtowanie się właściwej struktury drzewostanów. Poprawa struktury drzewostanów wraz z upływem czasu zagwarantuje również poprawę warunków bytowania określonej grupy zwierząt związanych z drzewostanami dojrzewającymi.

Rębnie złożone. Rębnie złożone na gruntach w zarządzie nadleśnictwa zaplanowano na łącznej powierzchni 1728,83 ha (rzeczywista powierzchnia objęta planowanym zabiegiem), przy czym na potrzeby analizy ich wpływu na zwierzęta podzielono je na dwie grupy. W pierwszej znalazły się: rębnia gniazdowa zupełna i gniazdowa zupełna uprzątająca (IIIA, IIIAU), rębnia gniazdowa częściowa uprzątająca (IIIBU), rębnia częściowa wielkopowierzchniowa uprzątająca (IIAU) oraz rębnia częściowa pasowa uprzątająca (IIBU). Zabiegi rębne z tej grupy zaplanowano na łącznej powierzchni 1334,49 ha, na którą składają się głównie drzewostany sosnowe. Do drugiej grupy rębni zaliczono: rębnię gniazdową częściową (IIIB), rębnię częściową wielkopowierzchniową (IIA), rębnię częściową pasową (IIB) oraz rębnię stopniową gniazdową udoskonaloną (IVD). Zabiegi rębne z tej grupy zaplanowano na łącznej powierzchni 394,34 ha, na którą składają się głównie drzewostany brzoźowe. Ocena potencjalnego wpływu tych dwóch grup rębni złożonych na potrzeby analiz została uproszczona. Z uwagi na to w niektórych przypadkach ostateczna diagnoza przewidywanego wpływu danego zabiegu rębnego w pewnym stopniu generalizowała potencjalne jego oddziaływanie na określoną grupę zwierząt. Celem oceny było jednak wskazanie najważniejszych zagrożeń i sformułowanie w stosunku do nich odpowiednich, możliwych do zastosowania działań minimalizujących.

Rębnia zupełna. Rębnie zupełne to typ zabiegu gospodarczego o potencjalnie najsilniejszym negatywnym wpływie na bytujące na powierzchni leśnej zwierzęta ze względu na przekształcenie warunków siedliskowych starego drzewostanu na stosunkowo dużej, zwartej powierzchni. W związku z tym na etapie planowania zapisów projektu pul dążono przede wszystkim do ograniczenia stosowania tego typu zabiegu na najcenniejszych przyrodniczo powierzchniach, stanowiących atrakcyjne siedliska wielu gatunków zwierząt. Rębnie zupełne na gruntach w zarządzie nadleśnictwa zaplanowano w 303 wydzieleniach leśnych o łącznej powierzchni 958,12 ha, przy czym rzeczywista powierzchnia drzewostanów, do jakiej ograniczono ten typ wskazówki, wynosi 618,68 ha. Zabieg przewidziany jest głównie dla drzewostanów sosnowych. Tylko niewielka powierzchnia dotyczy drzewostanów z gatunkiem panującym - brzoza (32,06 ha) oraz świerk (20,51 ha). Z uwagi na obecność na obszarze Nadleśnictwa Węglińiec cennych gatunków zwierząt związanych ściśle ze starymi drzewostanami sosnowymi w odniesieniu do planowanej rębni zupełnej na powierzchniach leśnych z tego typu drzewostanem sformułowano odpowiednie działanie minimalizujące potencjalnie negatywny wpływ planowanego zabiegu. Działania te mają charakter ogólny i mają zastosowanie do wszystkich powierzchni leśnych z planowaną rębnią zupełną.

Na potrzeby analizy potencjalnego wpływu zapisów projektu pul na zwierzęta wyróżniono określone ich grupy. Należą do nich:

1. Gatunki, których siedliska znajdują się poza powierzchniami leśnymi objętymi zapisami projektu pul w postaci wskazań gospodarczych (grupa nie obejmująca ptaków);
2. Gatunki, które potencjalnie mogą być spotykane na większości gruntów pod zarządkiem Nadleśnictwa Węglińiec. W stosunku do tej grupy wykonywanie czynności związanych z realizacją każdego typu zabiegu gospodarczego zapisanego w projekcie pul generuje podobne zagrożenia (grupa nie obejmująca ptaków);
3. Gatunki występujące regularnie na terenach leśnych pod zarządkiem Nadleśnictwa Węglińiec (wilk);
4. Gatunki, które potencjalnie mogą być spotykane na większości gruntów pod zarządkiem Nadleśnictwa Węglińiec na odpowiednich dla nich siedliskach z drzewostanami w określonym wieku (grupa nie obejmująca ptaków);
5. Gatunki występujące w określonych, znanych lokalizacjach (grupa nie obejmująca ptaków);
6. Gatunki ptaków terenów otwartych (polan, zrębów), a także związane z uprawami leśnymi;
7. Gatunki ptaków związane z wodami i torfowiskami, gniazdujące w bliskim sąsiedztwie tych siedlisk;
8. Gatunki ptaków związane z drzewostanami w różnym wieku;

9. Gatunki ptaków związane z drzewostanami z dominacją gatunków iglastych;
 10. Gatunki ptaków związane z drzewostanami z dominacją gatunków liściastych.

Strefy ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania gatunków.

Oddziaływanie zapisów projektu pul na gatunki ptaków objęte ochroną w strefach ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania gatunków oceniono osobno. Zestawienie zaplanowanych w ich zasięgu zabiegów przedstawia poniższa tabela.

Tabela 30. Zestawienie zapisów projektu pul w strefach ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania gatunków na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec

Gatunek	Decyzja ustanawiająca strefę ochrony	Status	Pow. (ha)	Zapisy projektu pul	Uwagi i działania minimalizujące
Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i>	Decyzja RDOŚ-02-WPN-6631/s/5/09/km	całoroczna	47,73	Brak wskazań 47,73 ha (22 wydz. leśn.)	Brak
		okresowa	57,05	Brak wskazań 27,26 ha (13 wydz. leśn.) Pielęgnacje upraw 1,4 ha (1 wydz. leśn.) Pielęgnacje młodszych drzewostanów 2,85 ha (2 wydz. leśn.) Trzebież późna 22,39 ha (11 wydz. leśn.) Rębnie złożone 3,15 ha (1 wydz. leśn.)	Zaplanowane zabiegi mogą negatywnie oddziaływać na chroniony gatunek, jeśli będą realizowane w okresie lęgowym gatunku. Oddziaływanie może mieć charakter oddziaływania negatywnego, chwilowego pośredniego (płoszenie, utrata lęgu w wyniku opuszczenia gniazda). Działanie minimalizujące: 1. Zaplanowane zabiegi wykonywać poza okresem 1.01-31.07.
Głuszczyk <i>Tetrao urogallus</i>	Decyzja SR.V.6631/s/2/k m/05	okresowa	137,66	Brak wskazań 1,43 ha (3 wydz. leśn.) Odnowienia powierzchni otwartych 1,37 ha (1 wydz. leśn.) Pielęgnacje upraw 9,38 ha (3 wydz. leśn.) Pielęgnacje młodszych drzewostanów 19,51 ha (6 wydz. leśn.) Trzebież późna 71,76 ha (19 wydz. leśn.) Rębnie zupełna 34,21 ha (6 wydz. leśn.) – rzeczywista powierzchnia objęta planowaną rębnią IB we wskazanych wydzieleniach leśnych to 15,15 ha.	Zaplanowane zabiegi mogą negatywnie oddziaływać na chroniony gatunek, jeśli będą realizowane w okresie lęgowym gatunku. Oddziaływanie może mieć charakter oddziaływania negatywnego, chwilowego pośredniego (płoszenie, utrata lęgu w wyniku opuszczenia gniazda). Działanie minimalizujące: 1. Zaplanowane zabiegi wykonywać poza okresem 01.12 - 31.08

Gatunek	Decyzja ustanawiająca strefę ochrony	Status	Pow. (ha)	Zapisy projektu pul	Uwagi i działania minimalizujące
Głuszcak <i>Tetrao urogallus</i>	Decyzja SR.V.6631/s/3/k m/05	okresowa	146,64	<p>Brak wskazań 18,0 ha (5 wydz. leśn.)</p> <p>Odnowienia powierzchni otwartych 7,13 ha (2 wydz. leśn.)</p> <p>Pielęgnacje upraw 4,89 ha (3 wydz. leśn.)</p> <p>Pielęgnacje młodszych drzewostanów 28,12 ha (10 wydz. leśn.)</p> <p>Trzebież późna 50,12 ha (18 wydz. leśn.)</p> <p>Rębnia złożona 24,35 ha (7 wydz. leśn.)</p> <p>Rębnia zupełna 14,03 ha (2 wydz. leśn.) – rzeczywista powierzchnia objęta planowaną rębnią IB we wskazanych wydzieleniach leśnych to 6,88 ha.</p>	<p>Zaplanowane zabiegi mogą negatywnie oddziaływać na chroniony gatunek, jeśli będą realizowane w okresie lęgowym gatunku. Oddziaływanie może mieć charakter oddziaływania negatywnego, chwilowego pośredniego (płoszenie, utrata lęgu w wyniku opuszczenia gniazda).</p> <p>Działanie minimalizujące:</p> <p>1. Zaplanowane zabiegi wykonywać poza okresem 01.12 - 31.08</p>

Tabela 31. Zestawienie chronionych i zagrożonych gatunków zwierząt oraz przewidywany na nie wpływ zapisów projektu pul dla Nadleśnictwa Węglińiec

Grupa zwierząt	Zapisy projektu pul	Gatunek	Przewidywane oddziaływanie	Uwagi, wnioski do projektu pul
<p>Gatunki, których siedliska znajdują się poza powierzchniami leśnymi objętymi zapisami projektu pul w postaci wskazań gospodarczych.</p>	<p>brak zapisów w projekcie pul dla powierzchni siedlisk zajmowanych przez wskazane gatunki zwierząt</p>	<p>Ssaki: karlik malutki, mroczek późny, nocek łydkowłosy, badylarka, karczownik ziemnowodny, mysz zaroślowa, łasica, wydra, kret europejski, ryjówka malutka, rzęsorek rzeczek, zębiełek karliczek Gady i płazy: grzebiuszka ziemna, ropucha paskówka, żaba jeziorkowa, żaba wodna, gniewosz płamisty Ryby: głowacica, głowacz białopletwy, miętus, minóg strumieniowy, okoń, piskorz, pstrąg potokowy, strzebla potokowa, szczupak, śliz pospolity Bezkręgowce: modraszek nausitous, modraszek telejus.</p>	<p>neutralne</p>	<p>Z uwagi na zajmowane przez wskazane gatunki siedliska, tj. a) wody płynące i stojące (ściśły związek z wodami); b) bezpośrednie otoczenie zbiorników wodnych lub brzegów rzek i mniejszych cieków; c) tereny nieleśne (ruderalne, rolnicze, zabudowane, tereny zieleni urządzonej – parki, cmentarze, ogródki działkowe)</p> <p>nie przewiduje się, aby zapisy projektu pul mogły w jakikolwiek sposób przyczynić się do istotnych zmian w stanie zachowania populacji wymienionych w tej grupie gatunków zwierząt.</p> <p>Nie przewiduje się możliwości wystąpienia oddziaływań zarówno o charakterze bezpośrednim, jak i pośrednim. W tej sytuacji ocenia się, że zapisy projektu pul dla wskazanej grupy gatunków zwierząt są neutralne.</p>
<p>Gatunki, które potencjalnie mogą być spotykane na większości gruntów pod zarządem Nadleśnictwa Węglińiec. W stosunku do tej grupy wykonywanie czynności związanych z realizacją każdego typu zabiegu gospodarczego zapisanego w projekcie pul generuje podobne zagrożenia.</p>	<p>odnowienia pielęgnacje upraw pielęgnacje młodszych drzewostanów trzebieże późne rębnia złożona rębnia zupełna</p>	<p>Ssaki: jeź wschodni, jeź zachodni, gronostaj, bóbr europejski. Gady i płazy: traszka górską, ropucha szara, żaba moczarowa, żaba trawna, jaszczurka zwinka, jaszczurka żyworodna, padalec zwyczajny, zaskroniec zwyczajny, żmija zygzakowata. Bezkręgowce: trzepla zielona</p>	<ol style="list-style-type: none"> nieznacząco negatywne, bezpośrednie chwilowe. nieznacząco negatywne, pośrednie chwilowe. nieznacząco negatywne, bezpośrednie średnioterminowe. 	<p>Oddziaływanie 1: płoszenie (wszystkie wskazane gatunki) oraz/lub niezamierzone zabijanie pojedynczych osobników (wskazane gatunki płazów, gadów i bezkręgowców), obecnych na powierzchni z drzewostanem, w obrębie którego realizowane jest wskazanie gospodarcze; lub na jego obrzeżach. <u>Wymaga działania minimalizującego w stosunku do grupy płazów i gadów.</u></p> <p>Oddziaływanie 2: płoszenie (wszystkie wskazane gatunki) oraz/lub niezamierzone zabijanie pojedynczych osobników (wskazane gatunki płazów, gadów i bezkręgowców) na powierzchni dróg leśnych w czasie czynności towarzyszących realizacji wskazania gospodarczego – transport drewna, dojazd samochodami do powierzchni leśnej oraz ruch pieszy pracowników leśnych. <u>Wymaga działania minimalizującego w stosunku do grupy płazów i gadów.</u></p> <p>Oddziaływanie 3: W przypadku zabiegów rębnych zmiana warunków siedliskowych. <u>Wymaga działania minimalizującego w stosunku do siedlisk wszystkich wskazanych gatunków.</u></p>

Grupa zwierząt	Zapisy projektu pul	Gatunek	Przewidywane oddziaływanie	Uwagi, wnioski do projektu pul
				<p>Działanie minimalizujące:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ochrona w miarę technicznych możliwości widocznych osobników płazów i gadów w czasie wykonywanych czynności związanych z realizacją wskazania gospodarczego. 2. Zachowanie wokół zbiorników (również stawów bobrowych) i wzdłuż cieków oraz większych rowów z wodą płynącą lub stojącą buforu, w obrębie którego nie będą wykonywane żadne czynności związane z realizacją planowego wskazania gospodarczego. 3. W trakcie realizacji zabiegów rębnych na powierzchni leśnej pozostawiać fragmenty dobrze zachowanego starodrzewia. Z kolei w obrębie drzewostanów, które sąsiadują bezpośrednio z drogami leśnymi, lukami, zbiornikami lub innymi powierzchniami nieleśnymi pozostawiać wykształcony na ich krawędziach pas drzew i krzewów o charakterze ekotonu w nienaruszonym stanie.
<p>Gatunki występujące regularnie na terenach leśnych pod zarządem Nadleśnictwa Węglińiec.</p>	<p>odnowienia pielęgnacje upraw pielęgnacje młodszych drzewostanów trzebieże późne rębna złożona rębna zupełna</p>	<p>Ssaki: wilk.</p>	<p>neutralne</p>	<p>W związku z brakiem aktualnych doniesień na temat istniejących miejsc rozrodu wilka na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec, nie przewiduje się możliwości wystąpienia negatywnego oddziaływania zapisów projektu pul na ten gatunek.</p>
<p>Gatunki, które potencjalnie mogą być spotykane na większości gruntów pod zarządem Nadleśnictwa Węglińiec na odpowiednich dla nich siedliskach z drzewostanami w określonym wieku.</p>	<p>odnowienia pielęgnacje upraw pielęgnacje młodszych drzewostanów</p>	<p>Ssaki: borowiaczek, borowiec wielki, gacek brunatny, mopek, karlik większy, nocek duży, nocek Natterera, nocek Brandta, nocek Bechsteina, nocek rudy, nocek wąsatek, wiewiórka pospolita, ryjówka aksamitna.</p>	<p>neutralne</p>	<p>Wskazane gatunki związane są ze starszymi drzewostanami lub ich obrzeżami, dlatego nie przewiduje się, aby planowane zabiegi z zakresu odnowień oraz pielęgnacji mogły oddziaływać na tę grupę zwierząt.</p>
	<p>trzebieże późne rębna złożona rębna zupełna</p>	<p>Ssaki: wiewiórka pospolita, ryjówka aksamitna.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. nieznacząco negatywne, bezpośrednie chwilowe. 2. nieznacząco negatywne, pośrednie chwilowe. 3. nieznacząco 	<p>Oddziaływanie 1: płoszenie oraz/lub niezamierzone zabijanie pojedynczych osobników, obecnych na powierzchni z drzewostanem, w obrębie którego realizowane jest wskazanie gospodarcze; lub na jego obrzeżach.</p> <p>Oddziaływanie 2: płoszenie oraz/lub niezamierzone zabijanie pojedynczych osobników na powierzchni dróg</p>

Grupa zwierząt	Zapisy projektu pul	Gatunek	Przewidywane oddziaływanie	Uwagi, wnioski do projektu pul
			negatywne, bezpośrednie średnioterminowe.	<p>leśnych w czasie czynności towarzyszących realizacji wskazania gospodarczego – transport drewna, dojazd samochodami do powierzchni leśnej oraz ruch pieszy pracowników leśnych.</p> <p>Oddziaływanie 3: W przypadku zabiegów rębnych zmiana warunków siedliskowych.</p> <p>Działanie minimalizujące: brak</p> <p>Brak praktycznych możliwości zastosowania skutecznych działań minimalizujących przewidywany wpływ, dlatego nie formułuje się ich dla tej grupy gatunków. Jednocześnie nie przewiduje się, aby zdiagnozowane zagrożenia miały istotny wpływ na wielkość populacji wskazanych gatunków po przeprowadzeniu planowanych prac na powierzchniach leśnych.</p>
	trzebieże późne rębna złożona rębna zupełna	Ssaki: borowiaczek, borowiec wielki, gacek brunatny, mopek, karlik większy, nocek duży, nocek Natterera, nocek Brandta, nocek Bechsteina, nocek rudy, nocek wąsatek	<p>1. nieznacząco negatywne, bezpośrednie chwilowe.</p> <p>2. nieznacząco negatywne, bezpośrednie średnioterminowe.</p>	<p>Oddziaływanie 1: niezamierzone zniszczenie miejsc letnich kryjówek oraz/lub zabicie tym samym pojedynczych osobników w dziuplach drzew na powierzchni leśnej objętej zabiegiem. <u>Wymaga działania minimalizującego.</u></p> <p>Oddziaływanie 2: w przypadku zabiegów rębnych zmiana warunków siedliskowych.</p> <p>Działanie minimalizujące:</p> <p>Pozostawianie na powierzchniach leśnych wydzieleń: 62 i, k, 97 d, 138 l, 341 f (obręb Węglińiec) oraz 428 fx, 493 h, 494 d, 500 r, 568 k, 590 a, 597 j (obręb Osiecznica) starych drzew dziuplastych oraz stojących drzew martwych lub obumierających z odstającą korą z wyjątkiem sytuacji zagrażających bezpieczeństwu ludzi lub mienia oraz przypadków zagrożenia trwałości lasu.</p>
Gatunki występujące w określonych, znanych lokalizacjach.	Brak wskazań w wydz. leśn. 258A k, obręb Węglińiec	Czerwończyk nieparek	neutralne	Brak

Grupa zwierząt	Zapisy projektu pul	Gatunek	Przewidywane oddziaływanie	Uwagi, wnioski do projektu pul
Ptaki				
Gatunki ptaków, których siedliska znajdują się poza powierzchniami leśnymi objętymi zapisami projektu pul w postaci wskazań gospodarczych.	odnowienia (na powierzchniach otwartych) pielęgnacje upraw pielęgnacje młodszych drzewostanów trzebieże późne rębnia złożona rębnia zupełna	bażant, bocian biały, czajka, czeczotka, derkacz, dymówka, gawron, jarzębatka, jerzyk, kawka, kłaskawka, kopciuszek, kulczyk, kulon, kurapatwa, łożówka, oknówka, ortolan, pliszka siwa, pliszka żółta, płomykówka, pokląskwa, potrzuszcz, przepiórka, pustulka, skowronek, sroka, srokosz, świergotek łąkowy, świergotek polny, świerszczak, wrona siwa, wróbel, batalion, bączek, bąk, biegus krzywodzioby, biegus malutki, biegus rdzawy, biegus zmienny, bielaczek, błotniak stawowy, brodziec piskliwy, brodziec śniady, brzegówka, brzęczka, cyraneczka, cyranka, czapla biała, czapla purpurowa, czapla siwa (przelotna, nie gniazduje), czernica, gągoł, gęgawa, gęś białoczelna, gęś zbożowa, głowienka, kokoszka, kormoran, krakwa, kropiatka, krwawodziób, krzyżówka, kszyc, kulik wielki, kwokacz, łabędź niemy, łączak, łyska, mewa mała, mewa siwa, mewa srebrzysta, mewa trójpalczasta, mewa żółtonoga, ogorzałka, perkoz dwuczuby, perkoz rdzawoszyi, perkoz rogaty, perkozek, pliszka górską, pluszcz, płaskonos, potrzos, rokitniczka, rożeniec, rybitwa czarna, rybitwa czubata, rybitwa rzeczna, rybołów, rycyk, samotnik, sieweczka obroźna, sieweczka rzeczna, siewnica, szczydłak, szlachar, śmieszka, świstun, trzciniak, trzcinniczek, wąsatka, wodnik, zausznik.	neutralne	Planowany zabieg nie obejmie siedlisk wskazanej grupy gatunków.
Gatunki ptaków terenów otwartych (polan, zrębów), a także związane z uprawami leśnymi.	brak wskazań pielęgnacje młodszych drzewostanów trzebieże późne rębnia złożona rębnia zupełna	białorzytka, dudek, świergotek drzewny, ciemiówka, mazurek, piegża, dziwonia, kapturka, gąsiorek, pleszka, trznadel, piecuszek, pokrzywnica, dzwonec (gatunki stanowiące przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 OSO Bory Dolnośląskie PLB020005 zostały ocenione osobno w tab. 28).	neutralne	Nie przewiduje się, aby pozostawienie bez wskazań gospodarczych powierzchni jakichkolwiek drzewostanów miało istotny wpływ na wskazaną grupę ptaków. Podobnie bez wpływu pozostają wskazania gospodarcze przewidziane dla młodszych i starszych drzewostanów. Powierzchnie z takimi drzewostanami nie stanowią atrakcyjnych siedlisk dla wskazanej grupy ptaków, przez co realizacja zapisów projektu pul w takich miejscach będzie dla tej grupy neutralna.
Gatunki ptaków terenów otwartych (polan, zrębów), a także związane z uprawami leśnymi.	odnowienia (na powierzchniach otwartych) pielęgnacje upraw	białorzytka, świergotek drzewny, trznadel, piecuszek, pokrzywnica, gąsiorek, ciemiówka, mazurek, pleszka, dudek, dziwonia, piegża, kapturka (gatunki stanowiące przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 OSO Bory Dolnośląskie PLB020005 zostały ocenione osobno w tab. 28).	1. nieznacząco negatywne, bezpośrednie chwilowe. 2. nieznacząco negatywne, pośrednie chwilowe.	Odnowienia na potencjalnych siedliskach wskazanych gatunków zaplanowano na łącznej powierzchni 197 ha. Oddziaływanie 1: płoszenie oraz/lub utrata lęgów na odnawianych powierzchniach. Brak możliwości przeciwdziałania wskazanemu zagrożeniu. Oddziaływanie 2: płoszenie pojedynczych osobników w czasie czynności towarzyszących realizacji wskazania

Grupa zwierząt	Zapisy projektu pul	Gatunek	Przewidywane oddziaływanie	Uwagi, wnioski do projektu pul
			3. bezpośrednie negatywne, średnioterminowe	<p>gospodarczego, generujących hałas i obecność człowieka – dojazd samochodami do odnawianej powierzchni leśnej oraz ruch pieszy pracowników leśnych. Brak możliwości przeciwdziałania wskazanemu zagrożeniu.</p> <p>Oddziaływanie 3: Zmiana warunków siedliskowych.</p> <p>Działania minimalizujące: brak</p> <p>Brak technicznych możliwości przeciwdziałania potencjalnie negatywnemu oddziaływaniu 1 i 2. Odnowienia wykonywane są na powierzchniach leśnych w okresie wiosennym w związku z czym wskazane negatywne oddziaływanie potencjalnie może wystąpić. Nie oznacza to jednak, że będzie ono obejmować w takim samym stopniu wszystkie powierzchnie przewidziane do odnowienia.</p> <p>Podobnie pielęgnacje upraw muszą odbywać się w określonym terminie w roku, dlatego zawsze istnieje ryzyko wystąpienia wskazanych zjawisk w trakcie ich realizacji. Zjawiska te nie będą dotyczyć w jednakowym stopniu wszystkich pielęgnowanych upraw i nie muszą wystąpić na każdej powierzchni uprawy.</p> <p>W przypadku trzeciego typu negatywnego oddziaływania nie ma potrzeby formułowania działań minimalizujących, ponieważ w nadchodzącym dziesięcioleciu zanik odśnieżonych powierzchni na siedliskach świeżych w wyniku ich odnawiania będzie kompensowało pojawianie się nowych w wyniku realizacji planowanych rębni.</p>
Gatunki ptaków związane z wodami i torfowiskami, gniazdujące w bliskim sąsiedztwie tych siedlisk.	odnowienia (na powierzchniach otwartych) pielęgnacje upraw pielęgnacje młodszych drzewostanów	remiz, zimorodek, nurogęś (gatunki stanowiące przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 OSO Bory Dolnośląskie PLB020005 zostały ocenione osobno w tab. 28)	neutralne	Planowany zabieg nie obejmie siedlisk wskazanej grupy gatunków.

Grupa zwierząt	Zapisy projektu pul	Gatunek	Przewidywane oddziaływanie	Uwagi, wnioski do projektu pul
	trzebieże późne rębnia złożona rębnia zupełna	remiz, zimorodek, nurogęś (gatunki stanowiące przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 OSO Bory Dolnośląskie PLB020005 zostały ocenione osobno w tab. 28)	1. nieznacząco negatywne, bezpośrednie chwilowe. 2. bezpośrednie negatywne, średnioterminowe	<p>Oddziaływanie 1: płoszenie oraz/lub utrata lęgów na odnawianych powierzchniach. <u>Wymaga działania minimalizującego.</u></p> <p>Oddziaływanie 2: Zmiana warunków siedliskowych. <u>Wymaga działania minimalizującego.</u></p> <p>Działania minimalizujące:</p> <ol style="list-style-type: none"> Zachowanie wokół zbiorników i wzdłuż cieków oraz większych rowów z wodą płynącą lub stojącą buforu, w obrębie którego nie będą wykonywane żadne czynności związane z realizacją planowego wskazania gospodarczego. Pozostawianie drzew dziuplastych na powierzchniach leśnych.
Gatunki ptaków związane z drzewostanami w różnym wieku.	brak wskazań	dzięcioł zielony, kwiczoł, makolągwa, myszotów, sierpówka, słowik rdzawy, szczygieł, szpak, śpiewak, uszatka, bogatka, czarnogłówka, czubatka, czyż, drożdżik, dzięcioł czarny, dzięcioł duży, dzięcioł średni, dzięcioł trójpalczasty, dzięciołek, gajówka, gil, grubodziób, grzywacz, jastrząb, kobuz, kos, kowalik, krętogłów, krogulec, kruk, krzyżodziób świerkowy, kukułka, modraszka, muchołówka białoszyja, muchołówka mała, muchołówka szara, muchołówka żałobna, mysikrólik, paszkot, pelzacz leśny, pelzacz ogrodowy, pierwiosnek, puszczyk, raniuszek, rudzik, sikora uboga, siniak, słonka, sosnówka, sójka, strumieniówka, strzyżyk, świstunka leśna, trzmiełojad, turkawka, wilga, wójcik, zaganiacz, zięba, zniczek, dzwonec (gatunki stanowiące przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 OSO Bory Dolnośląskie PLB020005 zostały ocenione osobno w tab. 28, 30)	bezpośrednie pozytywne, średnioterminowe	<p>Brak wskazań gospodarczych dla tej grupy ptaków ma istotne znaczenie, szczególnie dla powierzchni drzewostanów w wieku 80 lat i starszych. Pozwala to na kształtowanie się tzw. „spokojnych biotopów” na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.</p> <p>Na gruntach w zarządzie nadleśnictwa brak wskazań gospodarczych dotyczy powierzchni 677,77 ha drzewostanów. Wśród nich drzewostany z gatunkiem głównym liściastym (Bk, Brz, Db, Jw, Lp, Ol) w wieku 80 lat i starsze stanowią przeszło 12%. Z uwagi na ogólnie mały udział lasów liściastych w drzewostanach na gruntach Nadleśnictwa Węglińiec, pozostawienie określonych powierzchni starych drzewostanów bez wskazań gospodarczych będzie miało istotne znaczenie dla wielu związanych z nimi gatunków ptaków, w tym najcenniejszych, tj.: dzięcioł średni, muchołówka białoszyja czy muchołówka mała.</p> <p>Na siedliskach borowych powierzchnie ze starymi drzewostanami w wieku 80 lat i więcej pozostawione bez wskazań gospodarczych obejmują 205 ha, co stanowi ponad 30% wszystkich drzewostanów bez wskazań.</p>

Grupa zwierząt	Zapisy projektu pul	Gatunek	Przewidywane oddziaływanie	Uwagi, wnioski do projektu pul
Gatunki ptaków związane z drzewostanami w różnym wieku.	odnowienia (na powierzchniach otwartych) pielęgnacje upraw	dzięcioł zielony, kwiczoł, makolągwa, myszołów, sierpówka, słowik rdzawy, szczygieł, szpak, śpiewak, uszatka, bogatka, czarnogłówka, czubatka, czyż, drożdżik, dzięcioł czarny, dzięcioł duży, dzięcioł średni, dzięcioł trójpalczasty, dzięciołek, gajówka, gil, grubodziób, grzywacz, jastrząb, kobuz, kos, kowalik, krętogłów, krogulec, kruk, krzyżodziób świerkowy, kukułka, modraszka, muchołówka białoszyja, muchołówka mała, muchołówka szara, muchołówka żałobna, mysikrólik, paszkot, pełzacz leśny, pełzacz ogrodowy, pierwiosnek, puszczyk, raniuszek, rudzik, sikora uboga, siniak, słonka, sosnówka, sójka, strumieniówka, strzyżyk, świstunka leśna, trzmielojad, turkawka, wilga, wójcik, zaganiacz, zięba, zniczek, dzwonec (gatunki stanowiące przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 OSO Bory Dolnośląskie PLB020005 zostały ocenione osobno w tab. 28, 30)	neutralne	Planowany zabieg nie obejmie siedlisk wskazanej grupy gatunków.
Gatunki ptaków związane z drzewostanami z dominacją gatunków iglastych (So, Św, Md).	pielęgnacje młodszych drzewostanów trzebieże późne	makolągwa, myszołów, sierpówka, bogatka, czarnogłówka, drożdżik, dzięcioł czarny, dzięcioł duży, grzywacz, jastrząb, krętogłów, krogulec, kruk, kukułka, muchołówka żałobna, paszkot, pełzacz leśny, pierwiosnek, puszczyk, raniuszek, rudzik, słonka, sójka, świstunka leśna, trzmielojad, turkawka, zniczek, uszatka, czubatka, czyż, dzięcioł trójpalczasty, gil, kobuz, krzyżodziób, mysikrólik, sosnówka (gatunki stanowiące przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 OSO Bory Dolnośląskie PLB020005 zostały ocenione osobno w tab. 28, 30)	1. nieznacząco negatywne, bezpośrednie chwilowe. 2. nieznacząco negatywne, pośrednie chwilowe.	<p>Pielęgnacje młodszych drzewostanów z dominacją gatunków iglastych zaplanowano na łącznej powierzchni 3423,91 ha.</p> <p>Trzebież późną w drzewostanach drzewostanów z dominacją gatunków iglastych zaplanowano na łącznej powierzchni 7720,03 ha.</p> <p>Oddziaływanie 1: płoszenie oraz/lub utrata lęgów wskazanych gatunków w sytuacji ich obecności na powierzchni z drzewostanem, w obrębie którego realizowane jest wskazanie gospodarcze; lub na jego obrzeżach. <u>Wymaga działań minimalizujących.</u></p> <p>Oddziaływanie 2: płoszenie wskazanych gatunków w czasie czynności towarzyszących realizacji wskazania gospodarczego – transport drewna, dojazd samochodami do powierzchni leśnej oraz ruch pieszy pracowników leśnych. Brak technicznych możliwości przeciwdziałania temu zagrożeniu.</p> <p>Działanie minimalizujące:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Na powierzchni leśnej z zabiegiem pozostawiać drzewa dziuplaste. 2. Przed wykonaniem planowanego zabiegu dokonać kontroli powierzchni pod kątem występowania dużych gniazd w koronach drzew, po czym w sytuacji ich potwierdzenia chronić je przed zniszczeniem w czasie realizowanych prac leśnych. 3. Odpowiednie przeszkolenie pracowników

Grupa zwierząt	Zapisy projektu pul	Gatunek	Przewidywane oddziaływanie	Uwagi, wnioski do projektu pul
				wykonujących prace leśne na powierzchni drzewostanu tak, aby w sytuacji zaobserwowania zasiedlonego gniazda w warstwie podszytu lub w gałęziach drzew nie wykonywali czynności związanych z zabiegiem w bezpośrednim otoczeniu takiego miejsca.
Gatunki ptaków związane z drzewostanami z dominacją gatunków iglastych (So, Św).	rębnia złożona z krótkim okresem odnowienia (IIAU, IIBU, IIIA, IIIAU, IIIBU)	makolągwa, myszołów, sierpówka, bogatka, czarnogłówka, drożdżik, dzięcioł czarny, dzięcioł duży, grzywacz, jastrząb, krętogłów, krogulec, kruk, kukułka, muchołówka żałobna, paszkoł, pełzacz leśny, pierwiosnek, puszczyk, raniuszek, rudzik, słonka, sójka, świstunka leśna, trzmielojad, turkawka, zniczek, uszatka, czubatka, czyż, dzięcioł trójpalczasty, gil, kobuz, krzyżodziób, mysikrólik, sosnowka (gatunki stanowiące przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 OSO Bory Dolnośląskie PLB020005 zostały ocenione osobno w tab. 28, 30)	<ol style="list-style-type: none"> 1. nieznacząco negatywne, bezpośrednie chwilowe. 2. nieznacząco negatywne, pośrednie chwilowe. 3. bezpośrednie negatywne, średnioterminowe 	<p>Zabieg obejmie łączną powierzchnię 1222,27 ha.</p> <p>Oddziaływanie 1: płoszenie lub/oraz utrata lęgów wskazanych gatunków w sytuacji ich obecności na powierzchni z drzewostanem, w obrębie którego realizowane jest wskazanie gospodarcze; lub na jego obrzeżach. <u>Wymaga działań minimalizujących.</u></p> <p>Oddziaływanie 2: płoszenie wskazanych gatunków w czasie czynności towarzyszących realizacji wskazania gospodarczego – transport drewna, dojazd samochodami do powierzchni leśnej oraz ruch pieszy pracowników leśnych. Brak technicznych możliwości przeciwdziałania temu zagrożeniu.</p> <p>Oddziaływanie 3: Zmiana warunków siedliskowych <u>Wymaga działań minimalizujących.</u></p> <p>Działanie minimalizujące:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Na powierzchni leśnej z zabiegiem pozostawiać drzewa dziuplaste. 2. Na wszystkich powierzchniach leśnych z zabiegiem zabezpieczyć fragmenty starodrzewia do ich naturalnego rozpadu.
Gatunki ptaków związane z drzewostanami z dominacją gatunków iglastych (So, Św).	rębnia złożona ze średnim lub długim okresem odnowienia (IIA, IIB, IIIB, IVD)	makolągwa, myszołów, sierpówka, bogatka, czarnogłówka, drożdżik, dzięcioł czarny, dzięcioł duży, grzywacz, jastrząb, krętogłów, krogulec, kruk, kukułka, muchołówka żałobna, paszkoł, pełzacz leśny, pierwiosnek, puszczyk, raniuszek, rudzik, słonka, sójka, świstunka leśna, trzmielojad, turkawka, zniczek, uszatka, czubatka, czyż, dzięcioł trójpalczasty, gil, kobuz, krzyżodziób, mysikrólik, sosnowka (gatunki stanowiące przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 OSO Bory Dolnośląskie PLB020005 zostały ocenione osobno w tab. 28, 30)	<ol style="list-style-type: none"> 1. nieznacząco negatywne, bezpośrednie chwilowe. 2. nieznacząco negatywne, pośrednie chwilowe. 	<p>Zabieg obejmie łączną powierzchnię 138,09 ha.</p> <p>Oddziaływanie 1: płoszenie lub/oraz utrata lęgów wskazanych gatunków w sytuacji ich obecności na powierzchni z drzewostanem, w obrębie którego realizowane jest wskazanie gospodarcze; lub na jego obrzeżach. <u>Wymaga działań minimalizujących.</u></p> <p>Oddziaływanie 2: płoszenie wskazanych gatunków w czasie czynności towarzyszących realizacji wskazania gospodarczego – transport drewna, dojazd samochodami do powierzchni leśnej oraz ruch pieszy pracowników leśnych. Brak technicznych możliwości przeciwdziałania temu zagrożeniu.</p> <p>Działanie minimalizujące:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Na powierzchni leśnej z zabiegiem pozostawiać drzewa dziuplaste.

Grupa zwierząt	Zapisy projektu pul	Gatunek	Przewidywane oddziaływanie	Uwagi, wnioski do projektu pul
<p>Gatunki ptaków związane z drzewostanami z dominacją gatunków iglastych (So, Św).</p>	<p>rębnia zupełna</p>	<p>uszatka, czubatka, czyż, dzięcioł trójpalczasty, gil, kobuz, krzyżodziób, mysikrólik, sosnowka (gatunki stanowiące przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 OSO Bory Dolnośląskie PLB020005 zostały ocenione osobno w tab. 28, 30)</p>	<p>1. nieznacząco negatywne, bezpośrednie chwilowe. 2. nieznacząco negatywne, pośrednie chwilowe. 3. bezpośrednio negatywne, średnioterminowe</p>	<p>Zabieg obejmie łączną powierzchnię 582,61 ha. Oddziaływanie 1: płoszenie lub/ oraz utrata lęgów wskazanych gatunków w sytuacji ich obecności na powierzchni z drzewostanem, w obrębie którego realizowane jest wskazanie gospodarcze; lub na jego obrzeżach. <u>Wymaga działań minimalizujących.</u> Oddziaływanie 2: płoszenie wskazanych gatunków w czasie czynności towarzyszących realizacji wskazania gospodarczego – transport drewna, dojazd samochodami do powierzchni leśnej oraz ruch pieszy pracowników leśnych. Brak technicznych możliwości przeciwdziałania temu zagrożeniu. Oddziaływanie 3: Zmiana warunków siedliskowych <u>Wymaga działań minimalizujących.</u> Działanie minimalizujące: 1. Na powierzchni leśnej z zabiegiem pozostawiać drzewa dziuplaste. 2. Na wszystkich powierzchniach leśnych z zabiegiem zabezpieczyć fragmenty starodrzewia do ich naturalnego rozpadu.</p>
<p>Gatunki ptaków związane z drzewostanami z dominacją gatunków liściastych (Ak, Bk, Brz, Db, Ol, Os, Gb, Jw, Lp).</p>	<p>pielęgnacie młodszych drzewostanów trzebieże późne</p>	<p>dzięcioł zielony, kwiczoł, makolągwa, myszołów, sierpówka, słowik rdzawy, szczygieł, szpak, śpiewak, bogatka, czarnogłówka, drożdżik, dzięcioł czarny, dzięcioł duży, dzięcioł średni, dzięciołek, gajówka, grubodziób, grzywacz, jastrząb, kos, kowalik, krętogłów, krogulec, kruk, kukułka, modraszka, muchołówka białoszyja, muchołówka mała, muchołówka szara, muchołówka żałobna, paszkoł, pełzacz leśny, pełzacz ogrodowy, pierwiosnek, puszczyk, raniuszek, rudzik, sikora uboga, siniak, słonka, sójka, strumieniówka, strzyżek, świstunka leśna, trzmielojad, turkawka, wilga, wójcik, zaganiacz, zięba, zniczek, dzwonec (gatunki stanowiące przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 OSO Bory Dolnośląskie PLB020005 zostały ocenione osobno w tab. 28, 30)</p>	<p>1. nieznacząco negatywne, bezpośrednie chwilowe. 2. nieznacząco negatywne, pośrednie chwilowe.</p>	<p>Pielęgnacie młodszych drzewostanów z dominacją gatunków liściastych zaplanowano na łącznej powierzchni 311,13 ha. Trzebież późną w drzewostanach drzewostanów z dominacją gatunków liściastych zaplanowano na łącznej powierzchni 482,69 ha. Oddziaływanie 1: płoszenie oraz/ lub utrata lęgów wskazanych gatunków w sytuacji ich obecności na powierzchni z drzewostanem, w obrębie którego realizowane jest wskazanie gospodarcze; lub na jego obrzeżach. <u>Wymaga działań minimalizujących.</u> Oddziaływanie 2: płoszenie wskazanych gatunków w czasie czynności towarzyszących realizacji wskazania gospodarczego – transport drewna, dojazd samochodami do powierzchni leśnej oraz ruch pieszy pracowników leśnych. Brak technicznych możliwości przeciwdziałania temu zagrożeniu. Działanie minimalizujące: 1. Na powierzchni leśnej z zabiegiem pozostawiać drzewa dziuplaste.</p>

Grupa zwierząt	Zapisy projektu pul	Gatunek	Przewidywane oddziaływanie	Uwagi, wnioski do projektu pul
				<p>2. Przed wykonaniem planowanego zabiegu dokonać kontroli powierzchni pod kątem występowania dużych gniazd w koronach drzew, po czym w sytuacji ich potwierdzenia chronić je przed zniszczeniem w czasie realizowanych prac leśnych.</p> <p>3. Odpowiednie przeszkolenie pracowników wykonujących prace leśne na powierzchni drzewostanu tak, aby w sytuacji zaobserwowania zasiedlonego gniazda w warstwie podszytu lub w gałęziach drzew nie wykonywali czynności związanych z zabiegiem w bezpośrednim otoczeniu takiego miejsca.</p>
<p>Gatunki ptaków związane z drzewostanami z dominacją gatunków liściastych (Bk, Brz, Os).</p>	<p>rębnia złożona z krótkim okresem odnowienia (IIAU, IIBU, IIIA, IIIAU, IIIBU)</p>	<p>dzięcioł zielony, kwiczoł, makolągwa, myszołów, sierpówka, słowik rdzawy, szczygieł, szpak, śpiewak, bogatka, czarnogłówka, drożdżik, dzięcioł czarny, dzięcioł duży, dzięcioł średni, dzięciołek, gajówka, grubodziób, grzywacz, jastrząb, kos, kowalik, krętogłów, krogulec, kruk, kukułka, modraszka, muchołówka białoszycja, muchołówka mała, muchołówka szara, muchołówka żałobna, paszkot, pełzacz leśny, pełzacz ogrodowy, pierwiosnek, puszczyk, raniuszek, rudzik, sikora uboga, siniak, słonka, sójka, strumieniówka, strzyżyk, świstunka leśna, trzmiełojad, turkawka, wilga, wójcik, zaganiacz, zięba, zniczek, dzwonec (gatunki stanowiące przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 OSO Bory Dolnośląskie PLB020005 zostały ocenione osobno w tab. 28, 30)</p>	<p>1. nieznacząco negatywne, bezpośrednie chwilowe.</p> <p>2. nieznacząco negatywne, pośrednie chwilowe.</p> <p>3. bezpośrednie negatywne, średnioterminowe</p>	<p>Zabieg obejmie łączną powierzchnię 108,65 ha.</p> <p>Oddziaływanie 1: płoszenie lub/oraz utrata lęgów wskazanych gatunków w sytuacji ich obecności na powierzchni z drzewostanem, w obrębie którego realizowane jest wskazanie gospodarcze; lub na jego obrzeżach. <u>Wymaga działań minimalizujących.</u></p> <p>Oddziaływanie 2: płoszenie wskazanych gatunków w czasie czynności towarzyszących realizacji wskazania gospodarczego – transport drewna, dojazd samochodami do powierzchni leśnej oraz ruch pieszy pracowników leśnych. Brak technicznych możliwości przeciwdziałania temu zagrożeniu.</p> <p>Oddziaływanie 3: Zmiana warunków siedliskowych <u>Wymaga działań minimalizujących.</u></p> <p>Działanie minimalizujące:</p> <p>1. Na powierzchni leśnej z zabiegiem pozostawiać drzewa dziuplaste.</p> <p>2. Na wszystkich powierzchniach leśnych z zabiegiem zabezpieczyć fragmenty starodrzewia do ich naturalnego rozpadu.</p>
<p>Gatunki ptaków związane z drzewostanami z dominacją gatunków liściastych (Bk, Brz, Db, Os).</p>	<p>rębnia złożona ze średnim lub długim okresem odnowienia (IIA, IIB, IIIB, IVD)</p>	<p>dzięcioł zielony, kwiczoł, makolągwa, myszołów, sierpówka, słowik rdzawy, szczygieł, szpak, śpiewak, bogatka, czarnogłówka, drożdżik, dzięcioł czarny, dzięcioł duży, dzięcioł średni, dzięciołek, gajówka, grubodziób, grzywacz, jastrząb, kos, kowalik, krętogłów, krogulec, kruk, kukułka, modraszka, muchołówka białoszycja, muchołówka mała, muchołówka szara, muchołówka żałobna, paszkot, pełzacz leśny, pełzacz ogrodowy, pierwiosnek, puszczyk, raniuszek, rudzik, sikora uboga, siniak, słonka, sójka, strumieniówka,</p>	<p>1. nieznacząco negatywne, bezpośrednie chwilowe.</p> <p>2. nieznacząco negatywne, pośrednie chwilowe.</p>	<p>Zabieg obejmie łączną powierzchnię 256,25 ha.</p> <p>Oddziaływanie 1: płoszenie lub/oraz utrata lęgów wskazanych gatunków w sytuacji ich obecności na powierzchni z drzewostanem, w obrębie którego realizowane jest wskazanie gospodarcze; lub na jego obrzeżach. <u>Wymaga działań minimalizujących.</u></p> <p>Oddziaływanie 2: płoszenie wskazanych gatunków w czasie czynności towarzyszących realizacji wskazania gospodarczego – transport drewna, dojazd samochodami</p>

Grupa zwierząt	Zapisy projektu pul	Gatunek	Przewidywane oddziaływanie	Uwagi, wnioski do projektu pul
		strzyżyk, świstunka leśna, trzmielojad, turkawka, wilga, wójcik, zaganiacz, zięba, zniczek, dzwonec (gatunki stanowiące przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 OSO Bory Dolnośląskie PLB020005 zostały ocenione osobno w tab. 28, 30)		do powierzchni leśnej oraz ruch pieszy pracowników leśnych. Brak technicznych możliwości przeciwdziałania temu zagrożeniu. Działanie minimalizujące: 1. Na powierzchni leśnej z zabiegiem pozostawiać drzewa dziuplaste.
Gatunki ptaków związane z drzewostanami z dominacją gatunków liściastych (Brz, Os).	rębnia zupełna	kwiczoł, sierpówka, szczygieł, bogatka, czarnogłówka, drożdżik, dzięcioł czarny, dzięcioł duży, dzięcioł średni, dzięciołek, gajówka, grubodziób, grzywacz, jastrząb, krętogłów, krogulec, modraszka, paszkot, pełzacz leśny, pełzacz ogrodowy, pierwiosnek, raniuszek, rudzik, sikora uboga, słonka, sójka, turkawka, zaganiacz, zięba, zniczek (gatunki stanowiące przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 OSO Bory Dolnośląskie PLB020005 zostały ocenione osobno w tab. 28, 30)	1. nieznacząco negatywne, bezpośrednie chwilowe. 2. nieznacząco negatywne, pośrednie chwilowe. 3. bezpośrednie negatywne, średnioterminowe	Zabieg obejmie łączną powierzchnię 36,07 ha i będzie dotyczył drzewostanów budowanych przez brzozę i osikę, a więc stosunkowo mało atrakcyjnych dla gatunków ptaków związanych z liściastymi drzewostanami. Oddziaływanie 1: płoszenie lub/ oraz utrata lęgów wskazanych gatunków w sytuacji ich obecności na powierzchni z drzewostanem, w obrębie którego realizowane jest wskazanie gospodarcze; lub na jego obrzeżach. Oddziaływanie 2: płoszenie wskazanych gatunków w czasie czynności towarzyszących realizacji wskazania gospodarczego – transport drewna, dojazd samochodami do powierzchni leśnej oraz ruch pieszy pracowników leśnych. Brak technicznych możliwości przeciwdziałania temu zagrożeniu. Oddziaływanie 3: Zmiana warunków siedliskowych. Działanie minimalizujące: brak Z uwagi na stosunkowo niewielką powierzchnię wskazanych drzewostanów, chwilowy charakter oddziaływania zabiegu oraz praktyczny brak istotnego znaczenia dla populacji wskazanych gatunków na terenie nadleśnictwa, nie stwierdza się potrzeby formułowania działań minimalizujących.

VI.4.9. ODDZIAŁYWANIE NA KLIMAT

Ze względu na lokalny charakter zaplanowanych prac nie przewiduje się, aby realizacja ustaleń planu miała znaczący wpływ na klimat. Zmiany mikroklimatu pod wpływem realizowanych zadań gospodarczych będą dotyczyły bezpośrednio powierzchni objętych danym zabiegiem. Skutki tych zmian nie wpłyną jednak istotnie na warunki topograficzne i mezoklimatyczne regionu. W związku z tym w ocenie ogólnej wpływ planu na klimat oceniany jest jako neutralny.

VI.4.10. ODDZIAŁYWANIE NA ZASOBY NATURALNE

Stan zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego obliczono zgodnie z *Instrukcją Urządzenia Lasu* §123 pkt. 1. Podstawą do obliczenia orientacyjnej, spodziewanej na koniec okresu gospodarczego, wielkości zasobów miąższości grubizny drzewostanów nadleśnictwa są tabele zamieszczone w pul: nr III - powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku według głównych funkcji lasu i gatunków panujących; nr VIIIa - tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości według gatunków panujących i stref uszkodzenia - przyrost tablicowy; nr XVII - zestawienie łączne użytków głównych według kategorii cięć. Syntetyczne zestawienie wskaźników charakteryzujących potencjał produkcyjny nadleśnictwa wg stanu obecnego i w prognozie przedstawiono w tabeli pt. *Wskaźniki stanu zasobów drzewnych Nadleśnictwa Węglińiec - stan obecny i prognoza na koniec obowiązywania planu.*

Tabela 32. Prognoza stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego dla Nadleśnictwa Węglińiec

Obręb	Wielkość zasobów na początku okresu (na 1.01. 2015 r.)	Spodziewany przyrost miąższości grubizny	Miąższość grubizny przewidziana do pozyskania	Wielkość zasobów na koniec okresu (na 31.12.2024 r.)	Relacja wielkości zasobów na końcu i początku okresu.
Węglińiec	2214317	679750	607997	2286070	71753
					3,24
Osiecznica	1944728	597550	518758	2023520	78792
					4,05
Nadleśnictwo	4159045	1277300	1126755	4309590	150545
					3,62

Tabela 33. Wskaźniki stanu zasobów drzewnych Nadleśnictwa Węglińiec - stan obecny i prognoza na koniec obowiązywania planu

Wskaźnik	Jednostka	Stan na 1.01.2015 r.	Stan na 31.12.2024 r.	Różnica	
				+ / -	%
Obręb Węglińiec					
Zapas aktualny	m ³	2214317	2286070	71753	3,24
Zasobność	m ³ / ha	252	260	8,17	
Obręb Węglińiec					
Zapas aktualny	m ³	1944728	2023520	78792	4,05
Zasobność	m ³ / ha	268	279	10,85	
Nadleśnictwo Węglińiec					
Zapas aktualny	m ³	4159045	4309590	150545	3,62
Zasobność	m ³ / ha	259	269	9,38	

VI.4.11. ODDZIAŁYWANIE NA ZABYTKI I DOBRA KULTURY MATERIALNEJ

Analiza wpływu zapisów projektu pul miała na celu zbadanie czy w określonych sytuacjach może dojść do pogorszenia stanu chronionego obiektu historycznego lub innych dóbr materialnych w wyniku czynności związanych z realizacją danego wskazania gospodarczego. W poniższej tabeli zestawiono powierzchnie leśne, na których zlokalizowane są obiekty historyczne wraz z odpowiadającymi im zapisami projektu pul. W związku z brakiem wskazań gospodarczych w miejscach, gdzie zlokalizowane są obiekty historyczne, zapisy projektu pul ocenia się jako neutralne dla tego elementu środowiska przyrodniczo-kulturowego.

Tabela 34. Zestawienie zapisów projektu pul dla Nadleśnictwa Węglińiec dla powierzchni leśnych z zabytkowymi dobrami kultury

Lokalizacja	Obiekt	Zapisy projektu pul	Uwagi
Leśniczówka leśnictwa Stawiska, ul. Konopnickiej 14, Stary Węglińiec	Węglińiec, Stawiska, 119 x	Brak wskazań	-
Dom mieszkalny, ul. Partyzantów 6, Węglińiec	Węglińiec, Krucze Gniazdo, 183 m	Brak wskazań	-
Leśniczówka leśnictwa Krucze Gniazdo, ul. Partyzantów 4, Węglińiec	Węglińiec, Krucze Gniazdo, 183 k	Brak wskazań	-
Siedziba Nadleśnictwa Węglińiec, ul. Piłsudskiego 6, Węglińiec.	Węglińiec, Krucze Gniazdo, 183 b, c	Brak wskazań	-
Dom mieszkalny, ul. Piłsudskiego 4, Węglińiec.	Węglińiec, Krucze Gniazdo, 183 a	Brak wskazań	-

Lokalizacja	Obiekt	Zapisy projektu pul	Uwagi
Leśniczówka leśnictwa Zebrzydowa, Nowa Wieś 9.	Osiecznica, Zebrzydowa, 588 f	Brak wskazań	-
Obelisk z piaskowca upamiętniający polowanie z udziałem Wilhelma II	Osiecznica, Lisek, 442 n	Brak wskazań	-
Ruiny pałacyku, folwarku	Węglińiec, Gaje, 293 n	Brak wskazań	-
	Węglińiec, Gaje, 293 p	Trzebieże późne	Zabieg będzie wykonywany poza fragmentem wydzielenia, w którym zlokalizowane są ruiny folwarku. W tej sytuacji nie przewiduje się możliwości wystąpienia jakiegokolwiek negatywnego oddziaływania zapisów projektu pul na cenny obiekt.
Ruiny folwarku	Węglińiec, Czerwona Woda, 255 j	Trzebieże późne	Zabieg będzie wykonywany poza fragmentem wydzielenia, w którym zlokalizowane są ruiny folwarku. W tej sytuacji nie przewiduje się możliwości wystąpienia jakiegokolwiek negatywnego oddziaływania zapisów projektu pul na cenny obiekt.

VI.4.12. ZESTAWIENIE ZBIORCZE WPŁYWU PROJEKTU PLANU URZĄDZENIA LASU NA ŚRODOWISKO

Tabela 35. Macierz przewidywanego oddziaływania projektu pul na środowisko w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Węgliniec

Lp.	Elementy środowiska	Rodzaje planowanych czynności i zadań gospodarczych oraz ich przewidywane znaczące oddziaływanie na elementy środowiska						Oddziaływanie łączne planowanych czynności i zadań gospodarczych
		Odnowienia	Pielęgnacje	Pielęgnowanie młodszych drzewostanów	Trzebieże późne	Rębnie złożone	Rębnie zupełne	
1	Różnorodność biologiczna	+2	+2	+2	+/-1	+/-1	-2/0	+2
2	Ludzie	+3	+2	+1	+1	+1	+1	+2
3	Zwierzęta	0	0	-1/0	-1/0	-1/0	-2/0	0
4	Rośliny	0	0	-1	-1	-1	0	0
5	Woda	0	0	0	0	0	0	0
6	Powietrze	0	0	0	0	0	0	0
7	Powierzchnia ziemi	0	0	0	0	0	0	0
8	Krajobraz	0	0	0	0	0	0	0
9	Klimat	0	0	0	0	0	0	0
10	Zasoby naturalne	+3	+3	+2	0	-1	-2	+2
11	Zabytki i dobra materialne	0	0	0	0	0	0	0
12	Integralność obszarów	0	0	0	0	0	0	0

VII. ROZWIĄZANIA I WNIOSKI DO PROJEKTU PUL

VII.1. PRZEWIDYWANE ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU OGRANICZANIE NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ PROJEKTU PUL NA ŚRODOWISKO

Niektóre zapisy projektu pul wymagają zastosowania pewnych ograniczeń i towarzyszących im rozwiązań, które pozwolą zminimalizować krótkoterminowe negatywne ich oddziaływanie. W *Prognozie* w poszczególnych rozdziałach zostały umieszczone odpowiednie wytyczne w sprawie właściwego postępowania na siedliskach przyrodniczych i siedliskach gatunków w celu uniknięcia negatywnych zjawisk związanych z realizacją zapisów projektu pul.

Tabela 36. Przewidywane negatywne oddziaływanie zapisów projektu pul i proponowane w *Prognozie* rozwiązania minimalizujące ten wpływ

Obszar oddziaływania	Możliwe potencjalne negatywne oddziaływanie	Zapisy w projekcie pul i prognozie ograniczające negatywne oddziaływanie
Przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050 – siedliska przyrodnicze	Pogorszenie stanu zachowania siedlisk przyrodniczych w obszarze Natura 2000	<p>Siedlisko grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny <i>Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum</i> 9170: W trakcie realizacji trzebieży późnych w wydzieleniach leśnych: 500 m oraz 500 r (obręb Osiecznica) konieczne jest zapewnianie zasobów martwego drewna, z dostosowaniem do konkretnych uwarunkowań lokalnych (wieku i stanu sanitarnego drzewostanu, wymogów przeciwpożarowych i zagrożeń wynikających z wpływów antropogenicznych) poprzez: - nie usuwanie wywrotów i złomów, - pozostawianie martwych drzew stojących i nie usuwanie drzew dziuplastych i próchniejących z wyłączeniem sytuacji stwarzających zagrożenie zdrowia, życia lub mienia ludzkiego.</p> <p>Ponadto w tych samych wydzieleniach leśnych, w związku z obecnością w drzewostanie obcych ekologicznie i geograficznie gatunków drzew (wydz. leśn. 500 m – modrzew, sosna, robinia akacjowa, kasztan; wydz. leśn. 500 r – sosna, świerk), wskazane jest ich usuwanie w ramach prowadzonych prac.</p>
Przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 OZW Uroczyska Borów Dolnośląskich PLH020072 – siedliska przyrodnicze	Pogorszenie stanu zachowania siedlisk przyrodniczych w obszarze Natura 2000	<p>Siedlisko wydmy śródłądowe z murawami napiaskowymi 2330: W trakcie realizacji planowanych prac leśnych w wydz. leśn. 65 t (obręb Węglińiec) zaleca się ochronę zwartych piaszczystych powierzchni porośniętych roślinnością nieleśną przed rozjeżdżaniem lub składowaniem drewna.</p> <p>Siedlisko torfowiska przejściowe i trzęsawiska, przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzerio-Caricetea</i> 7140: W trakcie realizacji planowanych prac leśnych w wydz. leśn.: 75 , 93 b, 94 b, 160 c, 161 a, 164 b (obręb Węglińiec) oraz 537 s, 552 b (obręb Osiecznica) zaleca się ochronę płatów torfowiska przed rozjeżdżaniem lub innymi uszkodzeniami.</p> <p>Siedlisko bory i lasy bagienne 91D0: W trakcie realizacji planowanych rębni zupełnych w wydz. leśn.: 424 a, 521 s (obręb Osiecznica) oraz rębni złożonych w wydz. leśn.: 32 b, g, 33 b, 160 a (obręb Węglińiec) i 521 g (obręb Osiecznica) nie wykonywać zabiegu na powierzchni płatów priorytetowego siedliska boru bagiennego 91D0 i zachować od nich odpowiednią odległość pozostawiając nienaruszony pas drzewostanu pomiędzy siedliskiem a pozostałym drzewostanem, dla którego przewidziany jest zabieg.</p>
Przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050 – gatunki zwierząt	Pogorszenie stanu zachowania gatunku i jego siedlisk w obszarze Natura 2000	<p>Pachnica dębowa <i>Osmoderma eremita</i> 1084: Zapobiegnięcie skutkowi zubożenia siedliska gatunku poprzez: - zachowywanie starych dziuplastych drzew oraz drzew z widocznymi owocnikami grzybów nadrzewnych, z wyłączeniem drzew i konarów, które należy usunąć ze względów bezpieczeństwa - pozostawianie drzew martwych, - wykorzystywanie naturalnych odnowień rodzimych dębów (bez wprowadzania gatunków drzew iglastych i drzew obcego pochodzenia), - wykorzystywanie naturalnego odnowienia (rodzime gatunki drzew liściastych) przy jednoczesnym usuwaniu zbyt gęstego podszytu, który powoduje zacienianie stanowisk gatunku (zgodnie z pzo).</p>

Obszar oddziaływania	Możliwe potencjalne negatywne oddziaływanie	Zapisy w projekcie pul i prognozie ograniczające negatywne oddziaływanie
Przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 OZW Uroczyńska Borów Dolnośląskich PLH020072 – gatunki zwierząt	Pogorszenie stanu zachowania gatunku i jego siedlisk w obszarze Natura 2000	<p>Pachnica dębowa <i>Osmoderma eremita</i> 1084: W czasie realizacji trzebieży późnych (wydz. leśn. 517 a – obręb Osiecznica) i rębni złożonych (wydz. leśn. 414 g – obręb Osiecznica) pozostawiać na powierzchni liściaste drzewa dziuplaste oraz drzewa z widocznymi wypróchnieniami.</p> <p>Mopek <i>Barbastella barbastellus</i> 1308; nocek duży <i>Myotis myotis</i> 1324: Podczas realizacji prac związanych z pozyskaniem drewna na powierzchniach leśnych pozostawiać drzewa dziuplaste.</p>
Przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 OSO Bory Dolnośląskie PLB020005 – gatunki ptaków	Pogorszenie stanu zachowania gatunku i jego siedlisk w obszarze Natura 2000	<p>Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i> A075 (strefa ochrony: Decyzja RDOŚ-02-WPN-6631/s/5/09/km): W strefie okresowej zaplanowane zabiegi wykonywać poza okresem 1.01-31.07.</p> <p>Głuszcak <i>Tetrao urugallus</i> A108 (strefy ochrony: Decyzja SR.V.6631/s/2/km/05 oraz Decyzja SR.V.6631/s/3/km/05): W strefie okresowej zaplanowane zabiegi wykonywać poza okresem 01.12 - 31.08.</p> <p>Dzięcioł zielonosiwy <i>Picus canus</i> A234: W trakcie realizacji planowanych trzebieży późnych (wydz. leśn. 428 fx, 494 d, 500 r – obręb Osiecznica) oraz rębni złożonych (wydz. leśn. 62 i, k; 97 d, 138 l – obręb Węglińiec oraz 493 h, 568 k – obręb Osiecznica) pozostawiać na powierzchni wydzieleń leśnych rodzime drzewa żywe i obumarłe drzewa stojące, miejscowo spróchniałe (ze zgnilizną), drzewa z owocnikami grzybów oraz drzewa dziuplaste, szczególnie te o miękkim drewnie, takie jak np.: brzoza, osika z wyjątkiem sytuacji zagrażających zdrowiu i życiu ludzi, zapewniając tym samym zwiększenie się ilości martwego drewna w wieloletnim przedziale czasowym (zgodnie z pzo).</p> <p>Żuraw <i>Grus grus</i> A127: Planowany zabieg trzebieży wczesnych w wydz. leśn. 506 l (obrab Osiecznica) zaleca się wykonywać w okresie od jesieni do wiosny (od października do marca).</p> <p>Sóweczka <i>Glaucidium passerinum</i> A217, włochatka <i>Aegolius funereus</i> A223: Zachowanie fragmentów starodrzewu na powierzchniach zrębowych (zgodnie z pzo). W miejscach obserwowanego występowania sóweczki lub włochatki w trakcie zabiegów rębnych pozostawiać do naturalnej śmierci i rozkładu drewna w kępach o minimalnej powierzchni 5% każdego bloku drzewostanów rębnych przeznaczonych do wycięcia w dziesięciolecie, fragmenty nie mniejsze niż 6 arów. Nie dotyczy sytuacji klęskowych oraz bloków upraw pochodnych. Przed rozpoczęciem wycinki każdorazowo sprawdzić, czy drzewo nie jest dziuplaste (zgodnie z pzo).</p>
Otulina rezerwatu przyrody „Wrzosiec koło Piasecznej”	Płoszenie gatunków zwierząt ściśle związanych z terenem rezerwatu i obecnymi w nim siedliskami.	<p>Żuraw <i>Grus grus</i> A127: Zabiegi pielęgnacyjne w młodszych drzewostanach w wydz. leśn.: 37 a, d; obręb Węglińiec zaleca się wykonać w okresie od jesieni do wiosny (od października do marca).</p>
Stanowiska chronionych gatunków roślin	Pogorszenie warunków siedliskowych gatunku lub zniszczenie stanowiska	<p>Arnika górską: a) W czasie realizacji planowanej trzebieży późnej w wydz. leśn.: 210 g, 240 g – obręb Węglińiec chronić widoczne stanowiska gatunku przed zniszczeniem.</p> <p>Bagno zwyczajne: a) W drzewostanach, gdzie w mozaice występują fragmenty borów bagiennych z dużymi skupiskami bagna zwyczajnego zaleca się w miarę możliwości ich ochronę i zachowanie odpowiedniej odległości od tego typu miejsc w czasie realizacji prac na pozostałej powierzchni wydzielienia (dotyczy wydz. leśn. z planowaną rębnią zupełną: 2 b, 3 f, 4 k, 24j, 34d, f, 36o, 53c, 297b, 283g, k – obręb Węglińiec; 521 s, 553 c – obręb Osiecznica oraz wydz. leśn. z planowaną rębnią złożoną: 15 j, 21 i, 32 b, g, 33 b, 42 g, 43 b, 44 f, 272b, 308i, 320c – obręb Węglińiec; 366 g, 578 a, 580 h – obręb Osiecznica).</p> <p>Borówka bagienna: a) Borówka bagienna jest wskaźnikiem zbiorowisk torfowiskowych. Zaleca się, aby miejsca jej koncentracji wyłączać z zabiegu i chronić przed zniszczeniem jako fragmenty cennych torfowiskowych siedlisk przyrodniczych. Zalecenie odnosi się do powierzchni leśnej z planowaną rębnią zupełną (wydz. leśn.: 24 j – obręb Węglińiec).</p>

Obszar oddziaływania	Możliwe potencjalne negatywne oddziaływanie	Zapisy w projekcie pul i prognozie ograniczające negatywne oddziaływanie
		<p>Cis pospolity: a) W czasie realizacji planowanych zabiegów w wydz. leśn.: 580f, 588b – obręb Osiecznica chronić widoczne stanowiska gatunku przed zniszczeniem.</p> <p>Gnieźnik leśny: a) W czasie realizacji planowanego zabiegu w wydz. leśn.: 341f obręb Węglińiec zachować szczególną ostrożność na obrzeżach drzewostanu, gdzie mogą występować stanowiska gatunku. Chronić widoczne stanowiska przed zniszczeniem w czasie prowadzonych prac leśnych.</p> <p>Listera jajowata: a) Planowany zabieg w wydz. leśn.: 341f obręb Węglińiec wykonać poza okresem wegetacyjnym.</p> <p>Kruszczyk szerokolistny: a) Planowany zabieg w wydz. leśn.: 341f obręb Węglińiec wykonać poza okresem wegetacyjnym. b) W czasie realizacji zaplanowanych rębni złożonych w wydz. leśn.: 298g, 341f – obręb Węglińiec oraz trzebieży późnych w wydz. leśn.: 171c - obręb Węglińiec zaleca się ochronę widocznych stanowisk gatunku, które mogą być zlokalizowane na obrzeżach drzewostanu.</p> <p>Podrzeń żebrowiec: a) W czasie realizacji zaplanowanych rębni złożonych w wydz. leśn.: 248 d, 273 d – obręb Węglińiec oraz zabiegów pielęgnacyjnych w wydz. leśn.: 592f – obręb Osiecznica zaleca się ochronę widocznych stanowisk gatunku w miarę technicznych możliwości.</p> <p>Podkolan biały: a) Planowany zabieg w wydz. leśn.: 341 r – obręb Węglińiec wykonać poza okresem wegetacyjnym.</p> <p>Torfowiec – rodzaj: a) Gatunki torfowców są wskaźnikami zbiorowisk torfowiskowych. W miejscach dużej koncentracji torfowców, na silnie uwilgotnionym podłożu zaleca się, aby chronić tego typu płaty przed zniszczeniem w trakcie wykonywanych prac leśnych. Dotyczy to szczególnie fragmentów stanowiących części większych układów torfowiskowych, które mogą znajdować się w sąsiedztwie wydzieleń leśnych z planowanym zabiegiem. Zalecenie to odnosi się do wydz. leśn.: 46 a, 186k, 211b, 213c, 264f, 283h, 284a, 297a, f, g, 303f, 38 a, f, 43 c, 163m, 186m, 187o, 210j, 211a, 212b, 212g, 214c, 297d, 307g, 264c, 297b, : 43 b, 283b – obręb Węglińiec oraz 276f, 581b, 276 r, 580 f, 586 g, 513 f, 578a, 580h obręb Osiecznica.</p> <p>Torfowiec błotny: a) Gatunki torfowców są wskaźnikami zbiorowisk torfowiskowych. W miejscach dużej koncentracji torfowców, na silnie uwilgotnionym podłożu zaleca się, aby chronić tego typu płaty przed zniszczeniem w trakcie wykonywanych prac leśnych. Dotyczy to szczególnie fragmentów stanowiących części większych układów torfowiskowych, które mogą znajdować się w sąsiedztwie wydzieleń leśnych z planowanym zabiegiem. Zalecenie to odnosi się do wydz. leśn.: 187m, n, 234h, 236f, 63 g, 237a, 234d, 236i - obręb Węglińiec oraz 351g – obręb Osiecznica.</p> <p>Rosiczka okrągłolistna: a) Miejsca silnie uwilgotnione, o charakterze torfowiskowym, w których zlokalizowane są stanowiska rosiczki, należy chronić przed zniszczeniem w czasie realizacji planowanego zabiegu. Zalecenie odnosi się do wydz. leśn.: 334 a, 541 g, 276 c – obręb Osiecznica oraz 44 c – obręb Węglińiec.</p> <p>Rosiczka pośrednia: a) Miejsca silnie uwilgotnione, o charakterze torfowiskowym, w których zlokalizowane są stanowiska rosiczki, należy chronić przed zniszczeniem w czasie realizacji planowanego zabiegu. Zalecenie odnosi się do wydz. leśn.: 539 f – obręb Osiecznica.</p> <p>Wiciokrzew pomorski: a) W czasie realizacji planowanych zabiegów w wydz. leśn.: 65 bx, 85 a, l - obr. Węglińiec pozostawiać na powierzchni wydzieleń egzemplarze drzew ze wskazanym gatunkiem.</p> <p>Wroniec widlasty: a) W czasie realizacji planowanego zabiegu w wydz. leśn.: 122g – obręb Węglińiec chronić widoczne stanowiska gatunku przed zniszczeniem.</p> <p>Widłak goździsty: a) W czasie realizacji planowanego zabiegu w wydz. leśn.: 152b, 249n, 26d, 266d – obręb Węglińiec chronić widoczne stanowiska gatunku przed zniszczeniem.</p> <p>Wrzosiec bagienny. Uwaga! Gatunek, którego nie dotyczy odstępstwo od zakazów umyślnego niszczenia i uszkodzania oraz niszczenia ich siedlisk w trakcie</p>

Obszar oddziaływania	Możliwe potencjalne negatywne oddziaływanie	Zapisy w projekcie pul i prognozie ograniczające negatywne oddziaływanie
		<p>wykonywania czynności związanych z prowadzeniem racjonalnej gospodarki leśnej, jeżeli technologia prac uniemożliwia przestrzeganie tych zakazów!:</p> <p>a) W czasie realizacji zaplanowanej trzebieży późnej w wydz. leśn. 38 a (obręb Węgliniec) konieczna jest ochrona stanowiska wrzośca wraz z płatem jego siedliska w sposób gwarantujący utrzymanie niezmiennych warunków siedliskowych tego gatunku.</p> <p>Widłak jałowcowaty:</p> <p>a) W czasie realizacji planowanego zabiegu w wydz. leśn.: 14h – obręb Węgliniec chronić widoczne stanowiska gatunku przed zniszczeniem pozostawiając w miejscach skupisk gatunku fragmenty starodrzewia w nienaruszonym stanie.</p> <p>Żurawina błotna:</p> <p>a) Gatunek jest wskaźnikiem zbiorowisk torfowiskowych. Zaleca się, aby miejsca jego koncentracji wyłączać z zabiegu i chronić przed zniszczeniem jako fragmenty cennych torfowiskowych siedlisk przyrodniczych. Zalecenie odnosi się do powierzchni leśnej z planowaną trzebieżą późną (wydz. leśn.: 524 h – obręb Osiecznica) oraz rębniami złożonymi (wydz. leśn.: 578 a – obręb Osiecznica).</p>
Stanowiska chronionych gatunków grzybów	Pogorszenie warunków siedliskowych gatunku lub zniszczenie stanowiska	<p>Żagwica listkowata:</p> <p>a) W czasie realizacji planowanego zabiegu w wydz. leśn.: 500 r – obręb Osiecznica chronić widoczne stanowiska gatunku przed zniszczeniem pozostawiając egzemplarze drzew z jego owocnikami u nasady pnia.</p>
Siedliska chronionych gatunków zwierząt	Pogorszenie warunków siedliskowych gatunku w miejscach bytowania	<p>Ropucha szara, żaba moczarowa, żaba trawna, jaszczurka zwinka, jaszczurka żyworodna, traszka górską, padalec zwyczajny, zaskroniec zwyczajny, żmija zygzakowata (dotyczy wszystkich gruntów w zarządzie nadleśnictwa, dla których planowane są zabiegi gospodarcze):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ochrona w miarę technicznych możliwości widocznych osobników płazów i gadów w czasie wykonywanych czynności związanych z realizacją wskazania gospodarczego. 2. Zachowanie wokół zbiorników (również stawów bobrowych) i wzdłuż cieków oraz większych rowów z wodą płynącą lub stojącą buforu, w obrębie którego nie będą wykonywane żadne czynności związane z realizacją planowego wskazania gospodarczego. 3. W trakcie realizacji zabiegów rębnych na powierzchni leśnej pozostawiać fragmenty dobrze zachowanego starodrzewia. Z kolei w obrębie drzewostanów, które sąsiadują bezpośrednio z drogami leśnymi, lukami, zbiornikami lub innymi powierzchniami nieleśnymi pozostawiać wykształcony na ich krawędziach pas drzew i krzewów o charakterze ekotonu w nienaruszonym stanie. <p>Borowiaczek, borowiec wielki, gacek brunatny, mopek, karlik większy, nocek duży, nocek Natterera, nocek Brandta, nocek Bechsteina, nocek rudy, nocek wąsatek:</p> <p>Pozostawianie na powierzchniach leśnych wydzielon: 62 i, k, 97 d, 138 l, 341 f (obręb Węgliniec) oraz 428 fx, 493 h, 494 d, 500 r, 568 k, 590 a, 597 j (obręb Osiecznica) starych drzew dziuplastych oraz stojących drzew martwych lub obumierających z odstającą korą z wyjątkiem sytuacji zagrażających bezpieczeństwu ludzi lub mienia oraz przypadków zagrożenia trwałości lasu.</p> <p>Remiz, zimorodek, nurogęś:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zachowanie wokół zbiorników i wzdłuż cieków oraz większych rowów z wodą płynącą lub stojącą buforu, w obrębie którego nie będą wykonywane żadne czynności związane z realizacją planowego wskazania gospodarczego. 2. Pozostawianie drzew dziuplastych na powierzchniach leśnych. <p>Makolągwa, myszołów, sierpówka, bogatka, czarnogłówka, drożdżik, dzięcioł czarny, dzięcioł duży, grzywacz, jastrząb, krętogłów, krogulec, kruk, kukułka, muchołówka żałobna, paszkot, pełzacz leśny, pierwiosnek, puszczyk, raniuszek, rudzik, słonka, sójka, świstunka leśna, trzmielojad, turkawka, zniczek, uszatka, czubotka, czyż, dzięcioł trójpalczasty, gil, kobuz, krzyżodziób, mysikrólik, sosnowka, dzięcioł zielony, kwiczoł, makolągwa, myszołów, sierpówka, słowik rdzawy, szczygieł, szpak, śpiewak, bogatka, czarnogłówka, drożdżik, dzięcioł czarny, dzięcioł duży, dzięcioł średni, dzięciołek, gajówka, grubodziób, grzywacz, jastrząb, kos, kowalik, krętogłów, krogulec, kruk, kukułka, modraszka, muchołówka białoszyja, muchołówka mała, muchołówka szara, muchołówka żałobna, paszkot, pełzacz leśny, pełzacz ogrodowy, pierwiosnek, puszczyk, raniuszek, rudzik, sikora uboga, siniak, słonka, sójka, strumieniówka, strzyżyk, świstunka leśna, trzmielojad, turkawka, wilga, wójcik, zaganiacz, zięba, zniczek,</p>

Obszar oddziaływania	Możliwe potencjalne negatywne oddziaływanie	Zapisy w projekcie pul i prognozie ograniczające negatywne oddziaływanie
		<p>dzwonic (na powierzchniach leśnych z drzewostanami, w których planowane są pielęgnacje młodszych drzewostanów i trzebieże późne):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Na powierzchni leśnej z zabiegiem pozostawiać drzewa dziuplaste. 2. Przed wykonaniem planowanego zabiegu dokonać kontroli powierzchni pod kątem występowania dużych gniazd w koronach drzew, po czym w sytuacji ich potwierdzenia chronić je przed zniszczeniem w czasie realizowanych prac leśnych. 3. Odpowiednie przeszkolenie pracowników wykonujących prace leśne na powierzchni drzewostanu tak, aby w sytuacji zaobserwowania zasiedlonego gniazda w warstwie podszytu lub w gałęziach drzew nie wykonywali czynności związanych z zabiegiem w bezpośrednim otoczeniu takiego miejsca. <p>Makolągwa, myszołów, sierpówka, bogatka, czarnogłówka, drożdżik, dzięcioł czarny, dzięcioł duży, grzywacz, jastrząb, krętogłów, krogulec, kruk, kukułka, muchołówka żałobna, paszkoł, pełzacz leśny, pierwiosnek, puszczyk, raniuszek, rudzik, słonka, sójka, świstunka leśna, trzmielojad, turkawka, zniczek, uszatka, czubotka, czyż, dzięcioł trójpalczasty, gil, kobuz, krzyżodziób, mysikrólik, sosnówka, dzięcioł zielony, kwiczoł, makolągwa, myszołów, sierpówka, słowik rdzawy, szczygieł, szpak, śpiewak, bogatka, czarnogłówka, drożdżik, dzięcioł czarny, dzięcioł duży, dzięcioł średni, dzięciołek, gajówka, grubodziób, grzywacz, jastrząb, kos, kowalik, krętogłów, krogulec, kruk, kukułka, modraszka, muchołówka białoszyja, muchołówka mała, muchołówka szara, muchołówka żałobna, paszkoł, pełzacz leśny, pełzacz ogrodowy, pierwiosnek, puszczyk, raniuszek, rudzik, sikora uboga, siniak, słonka, sójka, strumieniówka, strzyżyk, świstunka leśna, trzmielojad, turkawka, wilga, wójcik, zaganiacz, zięba, zniczek, dzwonic (na powierzchniach leśnych z drzewostanami, w których planowane są rębnie złożone z krótkim okresem odnowienia (IIAU, IIBU, IIIA, IIIAU, IIIBU):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Na powierzchni leśnej z zabiegiem pozostawiać drzewa dziuplaste. 2. Na wszystkich powierzchniach leśnych z zabiegiem zabezpieczyć fragmenty starodrzewia do ich naturalnego rozpadu. <p>Makolągwa, myszołów, sierpówka, bogatka, czarnogłówka, drożdżik, dzięcioł czarny, dzięcioł duży, grzywacz, jastrząb, krętogłów, krogulec, kruk, kukułka, muchołówka żałobna, paszkoł, pełzacz leśny, pierwiosnek, puszczyk, raniuszek, rudzik, słonka, sójka, świstunka leśna, trzmielojad, turkawka, zniczek, uszatka, czubotka, czyż, dzięcioł trójpalczasty, gil, kobuz, krzyżodziób, mysikrólik, sosnówka, dzięcioł zielony, kwiczoł, makolągwa, myszołów, sierpówka, słowik rdzawy, szczygieł, szpak, śpiewak, bogatka, czarnogłówka, drożdżik, dzięcioł czarny, dzięcioł duży, dzięcioł średni, dzięciołek, gajówka, grubodziób, grzywacz, jastrząb, kos, kowalik, krętogłów, krogulec, kruk, kukułka, modraszka, muchołówka białoszyja, muchołówka mała, muchołówka szara, muchołówka żałobna, paszkoł, pełzacz leśny, pełzacz ogrodowy, pierwiosnek, puszczyk, raniuszek, rudzik, sikora uboga, siniak, słonka, sójka, strumieniówka, strzyżyk, świstunka leśna, trzmielojad, turkawka, wilga, wójcik, zaganiacz, zięba, zniczek, dzwonic (na powierzchniach leśnych z drzewostanami, w których planowane są rębnie złożone ze średnim lub długim okresem odnowienia (IIA, IIB, IIIB, IVD):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Na powierzchni leśnej z zabiegiem pozostawiać drzewa dziuplaste. <p>Uszatka, czubotka, czyż, dzięcioł trójpalczasty, gil, kobuz, krzyżodziób, mysikrólik, sosnówka (na powierzchniach leśnych z drzewostanami, w których planowane są rębnie zupełne):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Na powierzchni leśnej z zabiegiem pozostawiać drzewa dziuplaste. 2. Na wszystkich powierzchniach leśnych z zabiegiem zabezpieczyć fragmenty starodrzewia do ich naturalnego rozpadu.

VII.2. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZASTOSOWANYCH W PROJEKCIE PUL

Projekt planu urządzenia lasu (pul) jest dokumentem określającym zadania z zakresu gospodarki leśnej na dużym poziomie szczegółowości (wskazania gospodarcze dla konkretnych wydzieleń). Podstawą tworzenia planu są między innymi zasady trwale zrównoważonej gospodarki leśnej uwzględniające potrzeby ochrony lasów, zwłaszcza

ekosystemów leśnych stanowiących naturalne fragmenty rodzimej przyrody lub lasów szczególnie cennych.

Oczywistą alternatywą dla przyjętego projektu planu urządzenia lasu, podlegającego ocenie w trakcie przeprowadzania procedury oceny jego oddziaływania na środowisko, jest brak pul. Taki wariant należałoby nazwać zerowym (jego skutki omówione są w *Prognozie* w rozdziale V). Z punktu widzenia obowiązującego prawa wariant ten jest niemożliwy. W związku z powyższym w rzeczywistości nie ma realnych możliwości stworzenia wariantu zerowego pul. Dlatego do oceny w *Prognozie* przedstawiony został tylko jeden wariant, najkorzystniejszy z punktu widzenia ochrony siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków oraz użytkowania gospodarczego lasów.

Proces tworzenia ostatecznego wariantu planu jest złożony i długotrwały. Rozwiązania alternatywne konkretnych wskazań są analizowane w trakcie konstruowania całego pul, a ostateczny wybór dokonywany jest na etapie uzgadniania wskazań gospodarczych i planu cięć. Oznacza to rozważanie na etapie tworzenia planu wielu wariantów alternatywnych zapewniających realizację przyjętych celów zgodnie z aktualnymi przepisami prawa, obowiązującymi instrukcjami i zasadą przezorności. Rozwiązania niewłaściwe, szkodliwe dla środowiska lub niezgodne z przyjętymi zasadami zagospodarowania lasu są odrzucane już na etapie tworzenia pul, a przyjęte rozwiązania podlegają ostatecznie dodatkowej analizie i ocenie w trakcie tworzenia prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu pul.

Pierwszym etapem opracowywania wariantów alternatywnych (wariantowania) pul były decyzje Komisji Założeń Planu, zwołanej w celu ustalenia wytycznych i ogólnych zasad prowadzenia terenowych prac urządzeniowych. Kolejnym etapem, na którym rozważano różne warianty, było sporządzenie wykazu projektowanych cięć rębnych wraz z mapą przeglądową cięć. Optymalne rozplanowanie cięć użytkowania zasobów drzewnych, regulowane etatem pozyskania, jest pochodną potrzeb wynikających z celów hodowlanych i ochronnych i ma zapewnić ciągłość produkcji. Pierwotny zakres cięć w planie jest następnie weryfikowany poprzez uzgodnienie zaplanowanych wstępnie zabiegów z wymogami ochrony przyrody, społecznymi, a także zasadami planowania. Ostateczna wersja wykazu projektowanych cięć rębnych powstała w wyniku wielokrotnego korygowania sposobów realizacji użytkowania rębego w poszczególnych gospodarstwach, a wraz z tym w poszczególnych drzewostanach. Przy określaniu lokalizacji planowanych cięć rębnych przestrzegane są następujące zasady: wymogu ładu czasowego i przestrzennego; ograniczeń i nakazów prawnych wynikających z funkcji pełnionych przez poszczególne drzewostany; wytycznych zawartych w aktach normalizacji wewnętrznej w Lasach Państwowych (np. odnośnie szerokości zrębów, nawrotów cięć, długości okresów odnowienia, itp.); wytycznych Komisji Założeń Planu.

Ostatnim etapem, na którym rozważano różne warianty, było posiedzenie Narady Techniczno-Gospodarczej, na której rozpatrywano warianty dotyczące intensywności projektowanego użytkowania przedrębego.

Wariantowanie pod kątem wymagań ochrony środowiska przeprowadzone zostało na etapie tworzenia *Programu ochrony przyrody* dla nadleśnictwa (POP). W Programie wskazano na miejsca i problemy, które wymagają szczególnego podejścia w gospodarowaniu w lasach i odpowiednio modyfikujące prowadzenie gospodarki leśnej. W POP obok szczegółowej charakterystyki obiektów cennych przyrodniczo i kulturowo na terenie nadleśnictwa zamieszczono propozycje dotyczące modyfikacji zabiegów gospodarczych, które mogą wpłynąć negatywnie na te obiekty. Modyfikacje i zalecenia te zostały opisane w sposób tekstowy przy omawianiu poszczególnych typów obiektów. Najczęstszym zaleceniem w zakresie właściwej ochrony chronionych gatunków roślin i zwierząt oraz siedlisk przyrodniczych było odpowiednie dostosowanie terminów przeprowadzania prac leśnych lub ograniczenie ich zakresu w celu zabezpieczenia fragmentów starodrzewia lub pojedynczych drzew lub ich grup na powierzchniach operacyjnych. Planowanie urządzeniowe w swoich zasadach nie uwzględnia potrzeby planowania terminów wykonania poszczególnych zabiegów, zarówno w ramach roku jak i w ramach 10-lecia, dlatego wariantowanie czasowe jest znacznie ograniczone w trakcie tworzenia planu.

Podsumowując należy stwierdzić, że przedstawiona wersja projektu planu urządzenia lasu wraz prognozą oddziaływania na środowisko zawierają optymalne, możliwe do zastosowania rozwiązania minimalizujące negatywny wpływ planowanych zabiegów gospodarczych na środowisko naturalne wypracowane podczas konstruowania planu urządzenia lasu, konsultacji społecznych oraz tworzenia prognozy oddziaływania na środowisko.

VII.3. TRUDNOŚCI NAPOTKANE PODCZAS SPORZĄDZANIA PROGNOZY

Głównym problemem w trakcie analizy zapisów projektu pul było odpowiednie przypisanie zadań ochronnych z poszczególnych zarządzeń Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w sprawie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 do nowego podziału powierzchniowego Nadleśnictwa Węglińiec, a następnie ocena sposobu ich uwzględnienia w ocenianym dokumencie.

VII.4. WNIOSKI KOŃCOWE

Dobre rozpoznanie większości gruntów w zarządzie nadleśnictwa zlokalizowanych w obrębie obszarowych form ochrony przyrody pod kątem lokalizacji cennych siedlisk

przyrodniczych i stanowisk chronionych lub zagrożonych roślin, grzybów i zwierząt oraz bogaty materiał referencyjny pozwoliły przeprowadzić kompleksową ocenę potencjalnego wpływu zapisów projektu pul na zasoby przyrodnicze nadleśnictwa i wskazać miejsca, w których konieczne jest zastosowanie działań minimalizujących potencjalnie negatywny wpływ niektórych zapisów. Przeprowadzone analizy i ocena pozwalają na sformułowanie następujących wniosków:

- projekt planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Węglińiec nie przewiduje realizacji zadań zaliczanych do szczególnie uciążliwych dla środowiska i przedmiotów ochrony obszarów chronionych;
- nie przewiduje się, aby mogło nastąpić znacząco negatywne oddziaływanie zapisów projektu pul dla Nadleśnictwa Węglińiec na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 – zarówno ostoi ptasiej OSO Bory Dolnośląskie PLB020005, jak i dwóch ostoi siedliskowych – OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050 i OZW Uroczyska Borów Dolnośląskich PLH020072;
- projekt pul uwzględnił wszystkie zadania ochronne zapisane w planach zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000: OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050 i OSO Bory Dolnośląskie PLB020005 określone dla działań w ramach gospodarki leśnej. Sytuacje, w których realizacja działań ochronnych nie będzie możliwa opisano dla każdej powierzchni leśnej odrębnie z podaniem przyczyn;
- zapisy projektu pul przy uwzględnieniu celów ochrony obszarów Natura 2000 i opisanych działań minimalizujących w nadchodzącym dziesięcioleciu staną się narzędziem do skutecznej ochrony zasobów siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków oraz do sukcesywnej poprawy ich stanu zachowania;
- stwierdzone w czasie analiz możliwe potencjalne oddziaływania negatywne niektórych zabiegów na gatunki roślin i zwierząt związanych z siedliskiem leśnym nie mają charakteru oddziaływań znaczących. W prognozie zostały zamieszczone zapisy o sposobach minimalizacji tego typu oddziaływań. Przy uwzględnieniu tych zapisów i zastosowaniu się do zaleceń zawartych w prognozie zostanie zapewnione bezpieczeństwo chronionych gatunków roślin i zwierząt na ich naturalnych stanowiskach;
- przeprowadzone analizy zapisów projektu pul pod kątem ich potencjalnego wpływu na siedliska cennych gatunków zwierząt pokazały, że pozwolą one na utrzymanie odpowiednich zasobów siedlisk pozwalających na właściwe funkcjonowanie populacji gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty i chronionych gatunków ptaków na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Węglińiec. Tym samym projekt pul wypełnia kryterium określone w art. 52a Ustawy o ochronie przyrody.

VIII. LITERATURA

- Aktualizacja Wojewódzkiego Programu Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego na lata 2008-2011 z uwzględnieniem lat 2012-2015. Wrocław, 2010.
- Głowaciński Z. (red.). 2001. Polska Czerwona Księga Zwierząt. Kręgowce. PWRiL, Warszawa.
- Głowaciński Z. (red.). 2002. Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce. Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków.
- Głowaciński Z. (red.). 2004. Polska Czerwona Księga Zwierząt. Bezkręgowce. PWRiL, Warszawa.
- Każmierczakowa R., Zarzycki K. (Red.). 2001. Polska Czerwona Księga Roślin. Paprotniki i rośliny kwiatowe. PAN Instytut Botaniki im. W. Szafera, Instytut Ochrony Przyrody Kraków.
- Kącki Z., Dajdok Z., Szczęśniak E. 2003. Czerwona lista roślin naczyniowych Dolnego Śląska. (w:) Kącki Z. (red.). Zagrożone gatunki flory naczyniowej Dolnego Śląska. IBR UW., PTPP „pro Natura”. Wrocław.
- Raport o stanie środowiska w województwie dolnośląskim w 2012 roku. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska (Wrocław, 2013).
- Rejestr Zabytków Województwa Dolnośląskiego. Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków we Wrocławiu, <http://wosoz.ibip.wroc.pl>.
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. z dnia 7 października 2014 r. poz. 1348).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. z dnia 16 października 2014 r. poz. 1409).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. z dnia 16 października 2014 r. poz. 1408).
- Standardowy Formularz Danych dla obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty (OZW) Uroczyska Borów Dolnośląskich PLH020072. Data aktualizacji: 04.2014. Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Warszawa.
- Standardowy Formularz Danych dla obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty (OZW) Dolina Dolnej Kwisy PLH020050. Data aktualizacji: 04.2014. Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Warszawa.
- Standardowy Formularz Danych dla obszaru specjalnej ochrony ptaków (OSO) Bory Dolnośląskie PLB020005. Data aktualizacji: 04.2014. Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Warszawa.
- Zarzycki K., Mirek Z. 2006. Czerwona lista roślin i grzybów Polski. Instytut Botaniki im. W. Szafera. Polska Akademia Nauk. Kraków.